

**T.C.
BARTIN ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI ANABİLİM DALI**

BARTIN KÖY ADLARI ÜZERİNE BİR İNCELEME

YÜKSEK LİSANS TEZİ

**HAZIRLAYAN
AHMET TAHSİN DİLMAÇ**

**DANIŞMAN
DR. ÖĞR. ÜYESİ ŞERİFE SEHER EROL ÇALIŞKAN**

BARTIN-2019

T.C.
BARTIN ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI ANABİLİM DALI

BARTIN KÖY ADLARI ÜZERİNE BİR İNCELEME

YÜKSEK LİSANS TEZİ

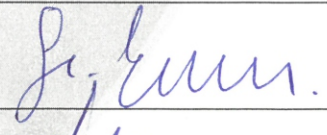
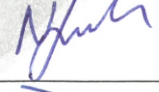

HAZIRLAYAN

Ahmet Tahsin DİLMAÇ

DANIŞMAN

Dr. Öğr. Üyesi Şerife Seher EROL ÇALIŞKAN

“Bu tez No./.../2019 tarihinde aşağıdaki jüri tarafından Oybirliği / Oyçokluğu ile kabul edilmiştir.”

JÜRİ ÜYESİ	İMZA
Dr. Öğr. Üyesi Şerife Seher EROL ÇALIŞKAN	
Dr. Öğr. Üyesi Neslihan Huri YİĞİT	
Dr. Öğr. Üyesi Can ŞEN	

KABUL VE ONAY

Ahmet Tahsin DİLMAÇ tarafından hazırlanan *Bartın Köy Adları Üzerine Bir İnceleme* başlıklı bu çalışma, 10/10/2019 tarihinde yapılan savunma sınavı sonucunda **oy birliği** ile başarılı bulunarak jürimiz tarafından **Yüksek Lisans Tezi** olarak kabul edilmiştir.

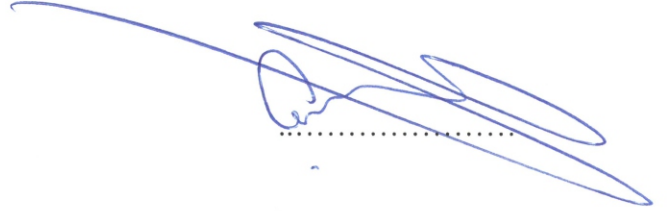
Başkan : Dr. Öğr. Üyesi Ş. Seher EROL ÇALIŞKAN (Danışman)

Üye : Dr. Öğr. Üyesi Neslihan Huri YİĞİT

Üye : Dr. Öğr. Üyesi Can ŞEN

Bu tezin kabulü Sosyal Bilimler Enstitüsü Yönetim Kurulunun/...../..... tarih ve sayılı kararıyla onaylanmıştır.

Prof. Dr. Metin SABAN
Enstitü Müdürü

BEYANNAME

Bartın Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü tez yazım kılavuzuna göre Dr. Öğr. Üyesi Şerife Seher EROL ÇALIŞKAN danışmanlığında hazırlamış olduğum *Bartın Köy Adları Üzerine Bir İnceleme* başlıklı yüksek lisans tezimin bilimsel etik değerlere ve kurallara uygun, özgün bir çalışma olduğunu, aksinin tespit edilmesi halinde her türlü yasal yaptırımını kabul edeceğimi beyan ederim.

10/10/2019

Ahmet Tahsin DİLMAÇ

ÖN SÖZ

Bartın ili, dört ilçesi ve iki beldesinin merkezi ve köylerini kapsayan, *Bartın Köy Adları Üzerine Bir İnceleme* adını taşıyan bu çalışmada; Bartın köy adlarının neden söz konusu yaşanan bölgeye verildiğini ve bu çerçevede gelişip değişen yaratmaları derleyip, kayıt altına almaya çalıştık. Çalışmamızda birincil kişi olarak inceleme sahasına gittik ve görüşmeler yaptık. Gördük ki bazı köy adları unutulmuş, bazı köy adları devletimiz tarafından değiştirilmiş ve eski isimlerinin yerini almış, bazıları ise çeşitli sebepler nedeniyle yerel halk tarafından verilir değiştirilmiştir. Köy adları unutulmaması gereken kültürel miraslarımızdan birisidir. Biz çalışmamızda bu isimlendirmeleri kayıt altına aldık ve bizden sonra gelecek olan araştırmacılar için, değerli hocalarımızın yol göstericiliği ile zorlaştırmayıp kolaylaştırmaya gayret gösterdik.

Gerek üniversitemizin gerekse bölümümüzün kurulmasında pek çok emeği geçen, zorlaştırmayıp kolaylaştıran Prof. Dr. Ramazan Kaplan'a, lisans yıllarımda ve yüksek lisans yıllarımda adeta bir anne gibi tüm sıkıntılarında yanımda olan sevgili danışman hocam Dr. Öğr. Üyesi Şerife Seher Erol Çalışkan'a, çalışmamda ve araştırma sahamda ayaklı kütüphanem olan Sayın Çetin Asma'ya, Ulus ve çevresini araştırmamda emeği geçen Sayın Satı Lütfü Okçu'ya, çalışmam sırasında maddi ve manevi anlamda yanımda olup en az benim kadar emeği geçen babam Hasan Dilmaç'a, yol arkadaşım Eda Melek Belden'e, çalışmam esnasında bana yardımcı olup yol gösteren kaynak kişilerime ve Bartın köylerinin muhtarlarına teşekkürü borç bilirim.

Ahmet Tahsin DİLMAÇ

Bartın, 2019

ÖZET

Yüksek Lisans Tezi

Tezin Adı: Bartın Köy Adları Üzerine Bir inceleme

**Ahmet Tahsin DİLMAÇ
Bartın Üniversitesi**

Sosyal Bilimler Enstitüsü

Türk Dili ve Edebiyatı Ana Bilim Dalı

Tez Danışmanı: Şerife Seher EROL ÇALIŞKAN

Bartın-2019, Sayfa: XI + 189

Anadolu coğrafyası konumu ve jeopolitik özellikleri nedeniyle birçok medeniyeti bünyesinde barındırmış, pek çok uygarlığa ev sahipliği yapmış bir coğrafyadır. Bunun bir sonucu olarak birçok medeniyetten gelenek vasıtasıyla aktarılmış yazılı ve yazısız kültürel değerleri bünyesinde barındırmaktadır. Bu kültürel değerleri incelediğimizde mozaik bir yapı göze çarpmaktadır. Bu mozaik yapı zamanla farklı kültürlerin etkisiyle şekillenmiştir veya şekillenmeye devam etmektedir. Bu süreçte gelişen ve değişen teknoloji, kendisiyle birlikte popüler kültürü de beraberinde getirmiştir. Popüler kültür; insanları etkisi altına almış, gelenek, görenek ve kültür yaklaşımının değişmesine neden olmuştur. Bu değişim bir taraftan yeryüzünde ortak bir kültürel yapının oluşmasına vesile olurken, diğer taraftan bireylerin yaşadığı coğrafyaya ait gelenek ve göreneklerini unutmaya başlamasına neden olmuştur. Dünyada pek çok ülke ve coğrafyada olduğu gibi bizim coğrafyamızda da kültürel değerlerimiz, gelenek ve göreneklerimiz unutulmakla karşı karşıya kalmaktadır. UNESCO bu tehlike karşısında kültürel değerleri somut ve somut olmayan kültürel miras başlığı altında koruma altına almaya çalışmaktadır ve bu gaye yolunda birçok çalışmaya imza atmaktadır. Biz de kültürel değerlerimizi koruma altına almak ve bu değerlere sahip çıkmak gibi çeşitli amaçlarımız doğrultusunda, kültürel değerlerimizi koruma altına almaya gayret göstermekteyiz.

Bu çalışmamızda kökeni yunan tanrıçası Athena'ya dayanan eski adıyla Parthénios; yeni ismiyle Bartın Çayı çevresinde gelişen ve büyüyen Bartın şehrinin "köy isimlerini" araştırma konusu olarak seçtik. Bartın şehrinde bulunan 265 adet köyün isminin

kaynaklarıyla ilgili çeşitli çalışmalar yaptık ve 516 kişiyle görüşme sağladık. Bu görüşmelerden, doğruluğu daha muhtemel olanları ve kaynak kişilerini seçip ekleyerek, “K.Ş.” kısaltmasıyla şahsın yanında belirttik. Çalışmamızda genel olarak kabul görmüş görüşlere yer verdik ve kayıt altına aldık. Çalışmamıza, halkbilim ’in kuralları, metotları ve yöntemleriyle yaklaşmaya gayret gösterdik. Çalışmamızda köy adlarının tarih içindeki gelişiminden çok, neden bölgeye o ismin verildiğine yönelik bir yaklaşım sergiledik.

Araştırmamız sonucunda elde ettiğimiz verileri; İlk olarak Bartın şehrinin dört ilçesine, daha sonra bu ilçelere bağlı köylere yönelik başlıklar çerçevesinde verdik.

Anahtar Kelimeler: Bartın; Halk Bilim; Parthenios; köy isimleri; Halk Kültürü; yer adları; Paphlagonia

ABSTRACT

M.Sc.Thesis

A Review On Bartın Village Names

Ahmet Tahsin DİLMAÇ

Bartın University

Institute of Social Sciences

Turkish Language and Literature

Thesis Adviser: Dr. Öğr. Üyesi Şerife Seher EROL ÇALIŞKAN

Bartın-2019, Page: XI + 189

Anatolian Geography, which embodied countless cultures, contains many civilization because of its location and geopolitical characteristics. As a result, many written and unwritten cultural values were collected by traditions in Anatolian Geography. If these cultural values are examined, a mosaic structure can be observed. This mosaic structure was shaped by other cultures and it is still being shaped at the present time. By the time, the developing technology brings populer culture in to our lifes. Populer culture affects human beings and causes a change in traditional approaches. While this change is creating a common cultural structure on earth, people forget their traditions in their own geography. As it happens in all countries and cultures in the world, people also begin to forget our cultural values and traditions in our country. UNESCO starts to classify all cultural values as tangible and intangible values under the title of cultural heritage to protect the traditional culture from the danger of extinction and they also performed many works for this aim. In the light of all these, our country is conducting projects to protect and embrace to our cultural values.

In this work we chose the villages of Bartın, that was structured around Bartın Stream, which's name comes from Greek God Athena and its old name was Parthenios, as the research topic. The sources related with the names of 265 villages of Bartın were studied and interviews with 516 people were conducted related with the topic. Between the interviews, the ones have the highest possibility of truth were chosen as source and pointed out as "K.Ş" next to the referred person. In this work the most commonly accepted aspects

were used and recorded. Public Science procedures and methods were used as a guide. This study explains why these villages have these specific names.

The results were classified and represented according to 4 main districts of Bartın. The research provides explanations for the villages of 4 main districts under their names.

Key words: Bartın; Public Science; Parthenios; village names; Public Culture; place names; Paphlagonia.

İÇİNDEKİLER

KABUL VE ONAY.....	ii
BEYANNAME.....	iii
ÖNSÖZ.....	iv
ÖZET.....	v
ABSTRACT.....	vii
İÇİNDEKİLER.....	ix
KISALTMALAR.....	xi
GİRİŞ.....	1
1. ARAŞTIRMANIN VE ARAŞTIRMA ALANININ TANITILMASI.....	8
1.1. Neden Bartın Yer Adları?.....	8
1.2. Araştırmanın Amacı.....	8
1.3. Araştırmanın Önemi.....	8
1.4. Yöntem.....	9
1.4.1. Verilerin Toplanması.....	9
1.4.2. Verilerin Çözümü ve Yorumlanması.....	10
1.4.3. Sınırlılıklar.....	10
1.5. Araştırma Alanının Tanıtılması.....	10
1.5.1. Bartın İli Coğrafi Özellikleri.....	10
1.5.2. İlin Ekonomik Özellikleri.....	13
1.5.3. İlin Tarihçesi.....	15
1.5.3.1. Eski Çağlarda Bartın.....	15
1.5.3.2. Orta Çağda Bartın.....	17
1.5.3.3. Osmanlı Döneminde Bartın.....	18
1.5.3.4. Cumhuriyet Döneminde Bartın.....	19
1.5.3.5. İlin İdari Yapısı.....	20
1.6. Varsayımlar.....	20
1.7. Bartın İli Eski Köy Adları.....	20
1.8. Bartın Köyleri.....	23
2. ADLANDIRMA.....	28
2.1 Türk Yeradı Verme Geleneği.....	36
3. BARTIN KÖY ADLARININ İNCELENMESİ.....	42

3.1. Bartın Merkez Köyleri	42
3.2. Kurucasıle İlçesine Bağlı Köyler	65
3.3. Ulus İlçesine Bağlı Köyler	73
3.4. Amasra İlçesine Bağlı Köyler	83
3.5. Kozcağız Beldesine Bağlı Köyler	89
3.6. Kumluca Beldesine Bağlı Köyleri.....	95
4. AD VERME SINIFLANDIRMALARI İLE İLGİLİ HUSUSLAR VE BARTIN KÖY ADLARININ SINIFLANDIRMASI	100
4.1. Bartın Köy Adlarının İncelenmesi	120
SONUÇ	126
KAYNAK ŞAHISLAR	130
KAYNAKLAR	173
ÖZGEÇMİŞ	186

KISALTMALAR

A.B.D.	:Ana Bilim Dalı
ÇEV.	:Çeviren
ENS.	:Enstitü
FAK. :	:Fakülte
HA:	:Hektar
K.Ş. :	:Kaynak Kişi
KM:	:Kilometre
KM2:	:Kilometre Kare
M.Ö. :	:Milattan Önce
M3:	:Metre Küp
S.B.E.	:Sosyal Bilimler Enstitüsü
T.D.E.	:Türk Dili ve Edebiyatı
T.D.K.	:Türk Dil Kurumu
TÜİK	:Türkiye İstatistik Kurumu
TDAY	:Türk Dil Araştırmaları Yıllığı
ÜNİ.	:Üniversite
V.B.	:Ve Benzeri
V.S.	:Vesaire

GİRİŞ

İnsan düşünebilen ve üretebilen bir canlı olarak, doğayla olan mücadelesinde ayakta kalabilmiştir. Bu mücadeledeki başarısında ortaya çıkardığı ürünleri biriktirebilme ve yeni nesillere aktarabilme yeteneği de oldukça önemlidir. Bu varoluş süreci insanı, tarihi olan tek canlı türü konumuna yükseltmiş ve böylece de insanın, zaman içinde biriktirdikleriyle üretebilme kabiliyeti, sürekli bir döngü içerisinde birleşerek, insanlığın her anlamda ilerlemesi sağlanmıştır (Özarpınar, 1999:13-20). Aygöl, süreci tarihin ilk dönemlerinden başlatarak insanın doğa ile ilişkisini iki yönlü ele almıştır. Bunların ilki insanın yani bireyin doğayı içselleştirmesi sonucu meydana gelmiştir. Birey doğayı yaşam kaynağı olarak görmüştür. İkincisi ise, birincisinin aksine dışsallaştırılan bir doğa algısıdır. Dışsallaştırılan doğa algısında birey, doğaya bir kutsiyet ve anlam yükler. Birey doğadan manevi bir anlam çıkarır (Aygöl, 2015:64-78). İnsanın doğayla olan ilişkisinde, doğaya yüklediği manevi anlam ile birlikte edebi ürünler ortaya çıkmış, bu hadise tarihin ilk dönemlerinden günümüze kadar devam etmiştir (Sakaoğlu, 1997: 191).

Tarihin ilk dönemlerinden bu yana, ilkel olarak gördüğümüz ve zamanla daha gelişmiş olduğunu düşündüğümüz insan, geçmişten günümüze pek çok özelliğini ve birikimini taşımıştır. Çünkü insan daima ölümsüzlüğü hedefleyen bir canlıdır. Eğer birey fiziksel olarak bunu sağlayamazsa, varoluşu itibariyle bunu üreme yoluyla kalıtsal olarak sağlamayı hedefler. Lakin birçok birey için sahip olduğu genetik bilgiyi bir sonraki kuşağa aktarmak yeterli değildir. Birey, sahip olduğu bilgi ve birikimi de sonraki kuşaklara aktarır manevi bir ölümsüzlüğü kazanmayı hedefler. Bu sebepler birey, çeşitli araçlar vasıtasıyla sahip olduğu bilgi ve birikimi bir sonraki kuşağa aktarmıştır. Edebi ürünler de bunun bir vasıtasıdır. Bu aktarım süreklidir ve daima bir ilerleyiş içindedir. Bu ilerleyiş, insanın sosyal varlığının da devamlı yenilendiği gerçeğini ortaya koymuştur.

İnsanın meydana getirdiği teknik yaratmalar, bireylerin birbirleriyle olan ve bireylerin toplumla olan ilişkilerini, toplumların diğer toplumlarla olan ilişkilerini daima barındırmış ve dönüştürmüştür (Ersoy, 2009: 157). Bu barındırma ve dönüştürme süreci Sosyal Bilimlerin tarihiyle paralellik içerisinde. Bu dönüşüm süreci de Sosyal bilimlerin tarihiyle bir paralellik içerisinde.

Yıldırım'a göre ise, insanlık tarihinde en önemli rolleri iki unsur oluşturmaktadır. Bunlardan biri medeniyet, diğeri kùltürdür. Dünya'nın etnik ve folklorik görünümüne baktığımızda; medeniyetin insanları ve insan topluluklarını birbirlerine yaklaştırdığını, kùltürün ise insan topluluklarının birbirinden farklı olan yönlerini korumaya çalıştığını görürüz. Yıldırım, medeniyeti bir ağaca benzetmiş ve bulunduğu ortamda yetişip yeşerdiğini belirtmiş, kùltürün ise büyüdüğü ortamın özelliklerini yansıttığını aktarmıştır. Bu iki unsur insan topluluklarına, dünyanın etnik görünümünde "Milli Karakter" ve "Milli Kimliği" kazandırmaktadır (Yıldırım, 1984: 165).

Kùltür, Büyük Türkçe Sözlük'te ilk anlamıyla: Tarihsel, toplumsal gelişme süreci içinde yaratılan bütün maddi ve manevi değerler ile bunları yaratmada, sonraki nesillere iletmede kullanılan, insanın doğal ve toplumsal çevresine egemenliğinin ölçüsünü gösteren araçların bütünü şeklinde tanımlanmıştır (URL-1). Tanımdan anlaşılacağı gibi kùltür, tarihsel ve toplumsal gelişme süreci olan, yaratılan tüm maddi ve manevi değerleri kapsayan geniş bir bütündür.

Kùltür ilk kez Edward Tylor'un Primate Culture isimli kitabında 1871 yılında tanımlanmıştır (Özsemerci, 2019: 321). Tylor kùltürü: İnsanoğlunun biriktirdiği sanat, hukuk, ahlak, gelenekler ve benzeri yetenek ve alışkanlıkları kapsayan bir bütün olarak tanımlamıştır (Tylor, 1920: 51).

Gökalp ise kùltürü, "has" terimiyle karşılamış: Bir toplumun din, hukuk, ahlak, akıl, dil, estetik, fen, ekonomik hayatlarının uyumlu bir bütünü olarak tanımlamıştır (Gökalp, 2010: 42).

Güvenç ise kùltür sözcüğünün ayrı ayrı dört alanda kullanıldığını ve kùltürün bu alanlara göre tanımlanması gerektiğini aktarmıştır. Bunlar:

1. Bilim alanındaki kùltür
2. Beşeri alandaki kùltür
3. Estetik alandaki kùltür
4. Teknolojik ve biyolojik alandaki kùltür (Güvenç, 1985: 95-97).

Uygur ise kültürü, insanın ortaya koyduğu, içinde insanın var olduğu tüm gerçeklik olarak tanımlamıştır (Uygur, 1984: 18).

Erinç kültürü, insan aklının doğaya kattığı her şey olarak tanımlamış ve kültürü sosyal ve beşeri bilimler için kimi zaman bir düşünce şekli, kimi zaman bir davranış, kimi zaman da somut bir varlık olarak daima karşımıza çıkan bir kavram olarak açıklamıştır (Erinç, 1995: 78).

Tezcan ise kültürü, maddi ve manevi kültür olmak üzere iki kategoride incelemiştir. Maddi kültürü temel olarak somut, manevi kültürü ise temel olarak soyut şeklinde aktarmıştır (Tezcan, 2008: 5-6).

Kültür için farklı açılardan birçok tanımlama yapılmıştır. Alakuş, kültür tanımlamalarının tamamı için ortak noktalar bulmuştur. Bunların ilki kültürün organik olduğu ve lirik bir anlam taşıdığıdır. Kültür kavramının varlığı için ön koşul, en az sayıda insan topluluğunun bulunması gerekliliğidir. Tabii olarak yalnızca bir toplumun olması değil, toplum içindeki bireylerin de kendilerini toplumun bir üyesi hissetmesi ve durumu kavrayabilmesi gerekir ki kültür olgusunun farkında olabilsin (Alakuş, 2004:164).

Verilen kültür tanımlarından hareketle, kültürün hareketli ve değişken bir yapıda olup toplumun maddi yönünden manevi yönüne pek çok alanı kapsadığını söylemek mümkündür. Kültür tanımına giren pek çok unsur değişmeye ve gelişmeye açıktır. İnsan hayatının vazgeçilmez parçaları olan dil, din, sanat, ilim ahlak yasaları, hayat standartları ve dünya görüşleri gibi çeşitli unsurlar toplumun kültürünü doğrudan etkilemektedir (Kibar, 2005: 58).

Aygül'ün insan ve doğa ilişkisiyle ilgili açıklamasından hareketle: Kültür bireyin doğayı içselleştirmesi ve dışsallaştırmasıyla ortaya çıkmıştır(Aygül, 2015:64-78). Bu durum karşısında meydana gelen ürünleri inceleyen bilim dalı ise "Folklor" "Folklore", "Halk Bilim" "Halk Bilimi" "Budun Bilgisi" olarak adlandırılır.

"Folklore" ilk kez William J. Thoms tarafından Popüler Antikler kavramını karşılamak için 1846 yılında kullanılmıştır. Folklore terimi, Almanca 'da volkskunde terimiyle karşılanmıştır. Almandaki kullanımı olan bu terim, İngilizce folklore teriminden daha önce kullanılmıştır fakat İngilizce 'deki kullanımı yaygınlık kazanmıştır. Fransızca 'da tradition popu-laries, dilimizde ise halkiyat, halk bilgisi, folklor, budun bilgisi, halk kültürü gibi terimlerle karşılanmaya çalışılmıştır (Ekici, 2000: 2).

Gözaydın, Folklor Şiire Düşman isimli çalışmasında, Almanca volkskunde teriminin İngilizce folklore teriminden daha önce kullanıldığını ispatlamıştır. Bununla birlikte Almanca terimin, "folklore" terimine tam karşılık olduğunu aktarmıştır (Gözaydın, 1991: 25-29).

Folklore teriminin ortaya çıkışını Peter Burke, insanlığın keşfi olarak tanımlamıştır. Bu tanımlama, aydınlanma için yeni bir ad verme şeklinde aktarılmıştır. Lakin W.J. Thoms, bu bilimden popüler antikler, edebiyattan öte bir bilim dalı ibaresini eklemiştir ve onun yerine Saksonca bir birleşik sözcük olan Folk-lore, insanların bilgisi şeklinde adlandırılabilceğini söylemiştir (Owen, 2017: 10-13).

Ortaya çıkan bu yeni bilimin adlandırılması ve kullanılan adlandırmaların yaygınlık kazanmasıyla birçok tanımlama yapılmıştır. Ülkemizde ise, pek çok araştırmacı Dundes'in tanımlamasından faydalanmış ve ayrıca tanımlamalar yapmıştır.

Folklor; Bir ülke ya da belirli bir bölge topluluğuna dair soyut veya somut anlamdaki kültürel yaşantıları konu alan, bu yaşantıları kendine has yöntemlerle inceleyen, araştıran, derleyen, sınıflandıran ve ürünlerinin toplumsal işlevleri olan bir bilim dalıdır. Bu amaç doğrultusunda folklor araştırmacıları, kaynak kişilere önceden belirlenmiş sorular sorar ve alına cevapları kendine has yöntemlerle inceleyip yazıya geçirir. Folklorun içinde; Mitler, destanlar, dualar, inançlar, yeminler, maniler, atışmalar, kinayeler, alaylar, dilekler, tekerlemeler, selam ve ayrılık sözleri, halk adetleri, halk dansları, halk tiyatroları, halk müzikleri, halk inançları, halk sanatları, halk hekimliği, halk benzetmeleri, halk şiiri, mezar taşları, hamam yazıları, tekerlemeleri, şakaları, yemekleri, evleri, ambarları, çitleri, hayvanlara söylenen sözleri, renkleri, adları ve yer adları gibi neredeyse sonsuz ögeyi içinde barındırır (Dundes, 2005: 129).

Dünya'da folklor bilimi üzerine yapılan çalışmalar, dünya tarihine kıyasla çok yenidir. Folklor bilimini doğuran unsurların başında Fatih Sultan Mehmet'in İstanbul'u fethedip Orta Çağ'ı kapatması gösterilebilir. Avrupalı bilim insanlarını skolastik dönem olarak isimlendirip birçok olumsuz sıfatı yakıştırdığı bu çağdan çıkış, İstanbul'un fethiyle değişen ticaret yolları ve deniz rotaları ile gerçekleşmiştir. Değişen deniz rotalarıyla Avrupa'dan çıkarak "Kızılderili" diye adlandırılan yerlileri tanımaya çalışan gezginler, edindikleri bilgileri çeşitli bilim insanlarına anlatmış ve bilim insanları, kendi ilkel dönemlerini Kızılderililerin aynasında tanımaya çalışmışlardır (Ekici, 2007).

Zamanla Avrupa’da ki topluluklar arasında folklor araştırmaları bir yarış haline geldi. Tabidir ki bu yarışın altında yatan sebeplerden biri de milliyetçilik hareketleriydi. 19. yüzyılın milliyetçilik ve sömürgecilik hareketleri folklor kavramı üzerinde kümelenen araştırmalara yeni boyutlar kazandırır. Milli ve milletlerarası nitelikli ideolojilerin geliştirilmesinde folklor araştırmalarından ve folklor ürünlerinden geniş ölçüde istifade edilir. (Yıldırım, 1983: 123). Değişen sömürge politikaları ve Avrupa’da ortaya çıkan orta sınıfla birlikte folklor ürünlerini, diğer komşu topluluklardan kendilerini ayırmak isteyen, köylü olarak görünen sınıfın, gelenek, görenek ve sanatlarını; ulusal bir kimlik oluşturabilecek değerleri olarak gören bir aydın grubunun ortaya çıkmasını sağladı. Lakin folklor akademik olarak çalışılmaya başlandığı dönemlerde Tarih bilimine yardımcı bir dal olarak görülmüştür. Başgöz’e göre Aydınlanma Çağı’nın “akılcı” yazarları, halkın inanç ve geleneklerini bir zihin yanlışı olarak görürken, İsviçreli aydınlar, köylü kültürünü, ulus kültürü olarak görerek ve halk edebiyatını tarihin çalışma alanlarından biri varsayarak, halk ürünlerini “ulusun öz kişiliği” olarak ele alırlar (Başgöz, 2002: 4). Ortaya çıkan aydın grubun en önemli temsilcilerinden biri “Herder”dir. Herder fikirleriyle gelecekte de devam edecek pek çok folklor araştırmasını derinden etkilemiş ve yön vermiştir. Alman halk şarkıları ve şiirlerini derleyip kitaplaştırmıştır. Herder bir kültür ne kadar yabancı etkilerden uzaksa o kadar ulusaldır fikrini savunmuştur. Bu fikir kendinden sonra gelen pek çok araştırmayı etkilemiş ve yol göstermiştir. Herder: Kendine özgü ulusal romantizm akımını kurarak Alman kültürünü etkisi altına alan Eski yunan, Latin ve Fransız kültürlerine savaş açar ve ulusal kimliğin inşasında halk kültürünün temel alınması fikrini savunur. Der (Oğuz, 2012: 27). Herder’e rağmen halk bilimi çalışmalarının kurucusu Grimm Kardeşler olarak kabul edilir. Grimm Kardeşler; 1812 yılında Alman köylülerinden derleyip yayınladıkları Çocuklara ve Ev Halkına Masallar isimli eseriyle dünyadaki ilk masal araştırmalarını başlatmışlardır (Ölçer 2003: 6-9).

Sanayi devriminin de etkisiyle değişen sömürge politikaları aracılığıyla kendilerini diğer sömürge topluluklardan ayırmak isteyen ve milli bir kimlik oluşturmak isteyen aydın bir sınıf oraya çıkmıştır. Bu fikirle köylü olarak gördükleri sınıfın sanatlarını, gelenek ve göreneklerini incelemeye başlamışlardır.

Lakin söz konusu dönemde Avrupa’da Fransız edebiyatı hâkimdi. Fransızlar güncel edebiyatlarının yanında folklor ürünlerini değersiz ve önemsiz görmüşler ve bu görüşleri uzun bir süre devam etmiştir. Bu durum Avrupa’da hâkim olan Fransız edebiyatının etkisiyle folklor araştırmalarının yavaşlamasına sebep olmuştur. Lakin folklor ürünlerinin Avrupa’da

milli bir bilinç oluşturması ve milliyetçilik hareketlerinden etkilenip Avrupa'nın genelinde bu fikrin parçalarından biri olmasıyla Fransızlar 'da bu çalışmaların bir parçası haline gelmiştir. 1805 yılında kurulan L'Académie Celtique dergisi, "yazılı ve sözlü gelenekler hakkında, özellikle halk edebiyatı ürünleri hakkında araştırmalar yapmıştır" (Oğuz 2012: 23).

Folklor, Avrupa'da 18.yy. sonu ve 19.yy. başlarından itibaren bir disiplinin doğum öyküsü ve tarihi bağlamında daha fazla tartişılmıştır. Fakat Ekici'nin köylülerin ekin/kültür terminolojisiyle açıkladığı gibi; Folklor çalışmaları coğrafi keşiflerle 16.yy.'da toprağa ekilmiş, 17. yy.'da çimlenmiş, 18. yy.'da yeşermiş ve 19.yy.'da ürün vermiştir (Ekici, 2012:13).

19.yy. itibariyle Avrupa'da pek çok topluluk, çeşitli amaçlar doğrultusunda kendi folklor ürünlerini derlemiş ve incelemiştir. Ülkemizde ise folklor hareketleri Tanzimat dönemiyle başlamıştır. Bu dönemde de folklor bir edebiyat dalı çerçevesinde ifade edilmiştir. Tanzimat'la beraber kurulmak istenen yeni edebiyat, Batı'da ortaya çıkan yeni nazım türlerini ya da şekillerini almak mı, yoksa eskiye yani halk edebiyatına bir dönüş mü olmalı tartişmaları gündeme gelmiştir. Ziya Paşa'nın Şiir ve İnşa'sından, Cemal Süreyya'nın Folklor Şiire Düşman isimli yazısına kadar konuyla ilgili oldukça etkili yazılar yazılmıştır. Lakin Türkiye'de folklor terimini ilk kullanan, Ahmet Vefik Paşa olmuştur. A.Vefik Paşa'nın Ignacz Kunos ile yaptığı bir görüşmede, folklor kelimesi ilk kez geçer (Yıldırım, 1983:124).

Ziya Gökalp' le birlikte Folklor, Halkiyat olarak Türkçede ilk kez kullanılır ve bu kelimenin ilk kez geçtiği paragraf şöyledir: İşte kaideleri yazılı olmayan ve ancak ağızdan ağıza geçmek suretiyle bir soyda uzayıp giden bu ananevi medeniyeti mütalaa eden ilme "Halkiyat" adı verilir (Gökalp, 1913). Bununla birlikte Gökalp, folklore sosyolojik bir yaklaşım sergilemiştir. Gökalp ile birlikte Folklor araştırmaları hız kazanmıştır.

Türk Folklorunun gelişmesinde ve geçmişten günümüze pek çok çalışmada adı geçen kişilerden biri de Fuat Köprülü'dür. Tasfir-i Efkâr gazetesinin 1913 tarihli 20 ve 25 Mayıs'ta yayınlanan nüshalarında yer alan Halk Edebiyatı başlıklı makalesinde halka doğru gitmenin önemini anlatmış, bu tarihten sonra da halk edebiyatına ve halk kültürüne bakışı değişmiş ve bu durum günümüzde folklor çalışmalarına öncülük eden eserlerinin doğmasına vesile olmuştur (Aktaş 2013:151-172). Köprülü, 1914 tarihinde, Gökalp'in Halkiyat terimini

kullanarak İkdâm gazetesinde Yeni Bir İlim: Halkiyat: Folk-lore yazısını paylaşmıştır. Yazının temelinde, Osmanlı Devleti'nin kaybetmeye başladığı topraklarda derleme çalışmalarının yapılması gerektiği, ilerideki zamanlarda bu kaybedilen toprakların bir anısı olarak kalacağı belirtilmiştir. Bir süre siyasetle ilgilenmiştir. Hayatının sonraki döneminde folklorla ilgilenmiş ve âşıklık geleneğiyle yakından ilgilenip önemli araştırmalar yapmıştır (Köprülü, 1914:469).

Ziya Gökalp ve Mehmet Fuat Köprülü'den sonra folklor disiplininin folklor terimi kullanılarak söz edilen üçüncü şahıs Rıza Tevfik Bölükbaşı'dır. Bölükbaşı ise Raks ve Dans gibi makaleleriyle ilk ve öncü olmuştur. Gökalp ve Köprülü ile benzer fikirlere sahip olan Bölükbaşı, hece vezniyle başarılı şiirler yazmış, bu da Bölükbaşı'nı önemli bir halk bilimi uygulayıcısı yapmıştır (Oğuz, 2012:29).

Türk folkloruna akademik anlamda ilk eğilen Pertev Naili Boratav'dır (Özteke, 2010: 194). Boratav'la birlikte, Türkiye'de Folklor, ulusalcı kimliğinden sıyrılıp, uluslararası bir kimliğe bürünmüştür. Köprülü'nün öğrencisi olan Boratav; folkloru, diğer bilim dallarına yardımcı bir çalışma alanından çok başlı başına bir bilim dalı olarak kabul eder. A.Ü. Dil ve Tarih Coğrafya Fakültesi'nde Türk Halk Edebiyatı kürsüsünü kurar. Lakin siyasi görüşü sebebiyle bu kürsü kapatılır. Bu kürsünün kapatılmasıyla Türk Folklor büyük bir sekteye uğrar. 10 yıl boyunca Türk Folklor çalışmaları yasaklanır Bu boşluk Mehmet Kaplan ile kapanır ve Türk Folklor çalışmaları yeniden başlar (Oğuz, 2012: 38-47).

Folklorun dünyada ve Türkiye'de ki gelişimini özetlemeye çalıştık. Folklor, en az iki kişi olmak kaydıyla bir topluluğun ürettiği sözlü ya da sözlü olmayan kültürel mirası inceleyip korumayı hedefler. Bundan sebebiyetle, çalışma alanı çok geniştir. Çağımızda sanal kültür ortamının yaygınlaşmasıyla topluluklar arasında ortak bir kültür oluşmaktadır ancak bu kültür haricinde ki kültürel miras unutulma tehlikesiyle karşı karşıya gelmiştir. Unutulma tehlikesi altındaki kültürel miraslarımız içerisinde, yaşanan yerlere verilen adlar ve verilme sebepleri de dâhildir.

1. ARAŞTIRMANIN VE ARAŞTIRMA ALANININ TANITILMASI

1.1. Neden Bartın Yer Adları?

Bartın, halk kültürünün günümüzde de etkin bir Şekilde yaŐatıldıĐı bir ilimizdir. Geleneksel olarak yapılan ritüel ve ayinler, paylaŐımlar ile Bartın'ın kültürel yapısı ve halk ürünleri üzerine çeşitli çalışmalar yapılmıştır. Söz konusu çalışmalar birkaç isimle sınırlı kalmış ve birçoğu yazıya geçirilememiŐtir. Bartın mekân adlarının; Neden, ne Şekilde, ne zaman ve hangi olay neticesinde verildiği ile ilgili sorular cevapsız bırakılmıŐ, yapılan çalışmalarda yalnızca Bartın, Amasra, Ulus ve KuruaŐıle gibi mekânların kökeni araŐtırılmıŐtır. Bartın köylerinin isimleri üzerine bir çalışma yapılmamıŐtır. Biz alıŐmamızda bu boŐluĐu doldurmayı hedeflemekteyiz.

1.2. Araştırmanın Amacı

Folklor çalıŐmalarındaki amaç bir topluluğu ortak bir yapı içerisine alan, onları bir arada tutan soyut ya da somut olan kültürel ögelerin zamanla unutulmasını önlemek, bu ögeleri kayda geçirip daha sonra yapılacak çalıŐmalara bir ışık olmasını sağlamak ve birikimlerimizi bizden sonra gelecek nesillere aktarmaktır.

Bizim alıŐmamızdaki amaç ise Bartın'da ki köy adlarının o köye verilif sebeplerini ve o bölgenin adının nereden geldiğini halkımıza anlatmak, hatırlatmak, bizden sonra yapılacak çalışmalarda yer adlarının kıyaslanması, dil özelliklerinin incelenmesi gibi çeşitli amaçlar doğrultusunda yararlanabilecekleri bir çalışma ortaya koymaktır.

1.3. Araştırmanın nemi

Coğrafi keŐiflerin ve kapitalist devletlerin sömürge politikalarıyla birlikte, sömürge topraklarını ellerinde tutmak amacıyla, yörede yaşayan halkların, kültür, tre, örf, adet ve pek çok halk ürününü öğrenmeye dayalı çalışmalarıyla önem kazanmaya başlayan folklor, 1846'da bir bilim dalı olarak kurulmuştur. Bununla birlikte folklor ürünleri, ülkelerin koruma

altına almaları gereken bir sorumluluk da oluşmuştur. Çünkü folklor ürünleri bir topluluğu bir arada tutan öğelerin içinde hatırı sayılır bir yerdedir. Birçok bilim dalına ve disipline yol gösteren, sebep-sonuç ilişkileri kurulmasında yardımcı olan folklor ile birlikte, uluslar bir sorumluluk içine girmişlerdir. Bu sorumluluk ise folklor ürünlerini unutulmaktan kurtarmaktır. Birçok batılı devlet, derleme çalışmalarını tamamlamış bulunmaktadır. Türkiye’de ise derleme çalışmaları 1980 sonrasında üniversitelerin ilgili bölümlerinde eğitim almış, almakta olan öğrencilerin de katkılarıyla hızlanmıştır. Fakat derleme çalışmalarımız ülkemizde çeşitli sebepler doğrultusunda tamamlanamamıştır. Pek çok kültürel mirasımız unutulma tehlikesi ile karşı karşıyadır. Bu çalışmamız aracılığıyla Bartın’da daha önce derlenmemiş olan Bartın köy adlarının hikâyelerini kayıt altına almaya gayret gösterdik.

1.4. Yöntem

Folklor ürünlerinin derlenmesi söz konusu olduğunda folklorun de diğer bilim dallarında olduğu gibi kendine has yöntemleri ve metotları mevcuttur. Bu yöntem ve metotlar araştırmanın doğruluğu, güvenilirliği ve daha sonraki süreçlerde sınıflandırılması açısından önemlidir. Kullanılan yöntem ve metotlar tüm coğrafyalarda ortaktır. Biz çalışmamızın derleme işleminde Prof. Dr. Metin Ekici’nin *Folklor Derleme ve İnceleme Yöntemleri* kitabını temel eser olarak kabul ettik ve görüşme yöntemlerinden “yönlendirilmiş” ve “yönlendirilmemiş” görüşmeyi kullandık. Görüşme yönteminden yeterli sonucu elde edemediğimizde ise konu hakkındaki yapılmış çalışmaları ve yazılı kaynakları kullandık.

1.4.1. Veriler ve Toplanması

Bu süreçte gidebildiğimiz her köye gidip bölgedeki halk ile derleme yapmaya gayret ettik. Bazı köylerden olan şahıslara bireysel bağlar sayesinde ulaştık ve veriyi kayıt altına aldık. Bazı köylerde ise köy isminin nereden geldiği unutulmuş ya da köy ile alakasızdı. Bölgedeki araştırmacılardan ve eski esnaflardan bilgi aldık. Aldığımız bilgiler yeterli olmadığında haritalara ve eski gazete kupürlerine ulaşmaya gayret gösterdik. Elde ettiğimiz verileri kıyasladık ve ortak bir sonuç çıkarmaya çalıştık.

1.4.2. Verilerin Çözümü ve Yorumlanması

Gittiğimiz derleme sahasında kaynak şahıs, ses kaydı almamıza müsaade ederse anlatımı kayıt altına aldık ve deşifre ettik. Yerel ağız özelliklerini çıkartıp İstanbul Türkçesine çevirdik ve kayda aldık. Bilgilerin eksik ya da yanlış olmaması için bazı bölgedeki araştırmacılardan teyit aldık. Onlarla köy adlarını kıyasladık, söz konusu verilere eklemeler ve çıkarmalar yaptık.

1.4.3. Sınırlılıklar

Çalışmamız 18 ay sürdü. Toplamda kendi imkânlarımızla 20.455 km yol kat ettik. Gittiğimiz her köyün öncelikle muhtarına ya da bireysel tanıdığımız insanlara ulaşmaya gayret gösterdik. Bartın 2143 km² üzerine kurulmuş bir şehirdir. 2017 TÜİK verilerine göre 193.577 kişi burada yaşamaktadır. Bartın ilinin 264 adet köyü vardır. Bunları dört ilçeye göre ayırdık ve köyleri bu dört ilçeye göre inceledik. (URL-37).

1.5. Araştırma Alanının Tanıtılması

1.5.1. Bartın İli ve Coğrafi Özellikleri

Batı Karadeniz bölgesinin, 41° 53' kuzey enlemi ile 32° 45' doğu boylamı arasında yer alır. Kuzeyini 59 km.lik sahil şeridiyle Karadeniz çevrelerken, doğuda Kastamonu, doğu ve güneyde Karabük, batıda ise Zonguldak illeriyle komşudur. Yüzölçümü 2143 km²'dir. İl merkezinin rakımı 25 m. dir (URL-2).

Dağları

Bartın; doğu, batı ve kuzeyden yüksekliği 2000 m.yi geçmeyen dağlarla çevrilidir. Dağlar, yüksek olmamakla birlikte oldukça dik, sahillere doğru sarp ve kayalıktır. En yüksek nokta Keçikıran Tepesi'dir. (1619 m.).En önemli dağları; Aladağ, Kocadağ, Karadağ, Kayaardı, Karasu ve Arıt dağlarıdır. Kent merkezini batıdan Aladağ, kuzeyden Karasu dağları ve doğudan Arıt dağları kuşatmaktadır (URL-2).

Ovaları ve Yaylaları

Bartın Irmağı ve kolları tarafından derin bir biçimde parçalanan arazi çok engebeli bir görünümündedir. Irmağın genişlediği alanlarda ve dağların oldukça dik yamaçları arasında dar ve derin vadiler yer alır. Kent merkezlerine inildikçe düz ovalar artmaktadır. Ulus ilçesinde Uluyayla, Arıt beldesinde Zoni ve Kumluca beldesinde Ardıç (Gezen) ve Kokurdan yaylaları muhteşem doğa güzellikleriyle dağ ve yayla turizmi açısından önem arz eder (URL-2).

Akarsuları

Bartın'ın en önemli akarsuyu, M.Ö.'ki yıllarda Parthenios adı ile anılan ve kente adını veren Bartın ırmağıdır. Bartın ırmağının iki ana kolunu oluşturan Kocaçay ve Kocanazçayı, Bartın merkezinde Gazhane Burnu'nda birleşip 14 km yol kat ederek Boğaz mevkiinde Karadeniz'e ulaşır(URL-2).

Kocanazçayı; güneyden doğup Kozcağız'dan kuzeye doğru akarken, 107 km uzunluğundaki Kocaçay; Kastamonu'dan gelip Ulus'tan geçen Göksu ve Eldeş Çayları (Ulus Çayı) ile bunlara katılan derelerden oluşur. Arıt ve Mevren Derelerinden oluşan Kozlu Çayı ile birleşen Kışla Deresi, Akpınar ve Karaçay Dereleri Kocaçay'ı besleyen akarsulardır (URL-2).

Diğer önemli akarsuları; Kapısuyu ve Tekkeönü Dereleri ile Ulus-Uluyayla'yı sulayan Ovaçayı ve İnönü Dereleridir.

Bartın Irmağı; üzerinde 500 tonluk gemilerle Karadeniz'den kente kadar ulaşım yapılabilen en düzenli akarsudur. Akış hızı saatte 720 m. olup, denize her yıl 1.000.000.000 m³ su akıtmaktadır. (URL-2)

Bitki örtüsü (Florası)

Bartın'daki ormanlık alanlar, bitki ve ağaç türü zenginlikleri ile yaban hayvanları yönünden Türkiye'nin en ilginç ve en zengin ormanlık alanlarındandır.

Bu itibarla; Kastamonu ve Bartın il sınırları içinde bulunan Küre Dağlarının batı kesimi, Bakanlar Kurulu kararı ile Kastamonu-Bartın-Küre Dağları Milli Parkı olarak kabul edilmiştir. Bu olgu bölgede başta dağ turizmi olmak üzere yeni bir turizm potansiyelinin

doğmasına olanak sağlamıştır. Ormanların geçmişten gelen zenginliğini korumak ve geleceğe daha zengin orman kaynakları bırakabilmek için yoğun bir çalışma yapılmaktadır. Bu çalışmalar genellikle Bartın ve yöresinin yeşilliğini korumayı amaçlamaktadır (URL-2).

2143 km² olan yüzölçümünün % 46'sını ormanlar, % 35'ini tarımsal alanlar, % 7'sini çayırlar ve meralar, % 12'sini de kültüre elverişsiz alanlar ve yerleşim merkezleri kaplamaktadır. Bartın'ın bitki örtüsünde geniş yer tutan ormanlar genellikle yayvan ve iğne yapraklı ağaçlardan oluşur. Sahil boyunca 600 m. yüksekliğe kadar olan alanın karakteristik ağaçları; Meşe, Kayın ve Gürgen'dir. Sahilden içeride ve 1500 m. den yüksek kesimlerde; Kayın, Kestane, Köknar ve Çam türleri, sahil şeridinde de Ceviz, Kestane ve Fındık plantasyonları yaygındır.(URL-2)

Yaban Hayatı

Bartın'ın Faunasını; çift yaşamlılar, sürüngenler, memeliler ve kuşlar oluşturur (URL-2).

İklimi

Bartın'da yazları sıcak, kışları serin geçen Ilıman Deniz İklimi (Karadeniz İklimi) hüküm sürmektedir. Denize yakınlığı ve pek yüksek olmayan dağ sıralarının kıyıya paralel oluşu, genellikle kıyı şeridi üzerinde sıcaklık farklarının azalmasına, nemin artmasına ve balkanlardan gelen hava kütlelerinin etkisine neden olmaktadır (URL-2).

Türkiye ortalamasının iki katından daha fazla yağış alan ilimizde yıllık yağış tutarı; merkezde 1000 mm³, yüksek kesimlerde 1200 mm³ dür. Nisbi nem oranı %80 düzeyindedir. Rüzgâr genelde güneydoğu ve kuzeybatı yönlerinden ortalama 2.4m/sn hızla esmektedir (URL-2).

Bartın'da en sıcak ay; ortalama 23C⁰ sıcaklık ile Temmuz, en soğuk ay; ortalama 4.2C⁰ sıcaklık ile Aralık'tır. Toplam açık günler sayısı; 225, yağışlı günler sayısı; 125 ve karla örtülü günler sayısı; 15'dir (URL-2).

1.5.2. İlin Ekonomik Özellikleri

İlin toplam yüzölçümü 214.300 ha olup bunun 74.408 ha (%35) alanında tarım yapılmaktadır. 98.578 ha'lık alan orman (% 46) , 15000 ha'lık alan çayır-mera (% 7) ve 26.314 ha'lık (% 12) alan ise yerleşim ve diğer alanlardır. Bartın ilinde sulamaya elverişli I., II., III. Sınıf tarım arazileri toplam 21.820 ha'dır. 8.011 hektar alan sulanmaktadır. Genel olarak polikültür tarımın yapıldığı Bartın'da gerek bitkisel üretim ve gerekse de hayvansal üretim noktasında ürün çeşitliliği vardır. (URL-3)

Günümüzde ticari faaliyet başta il merkezi olmak üzere, ilçeler ve beldelerde yoğunlaşmıştır. Haftanın belirli günlerinde kurulan semt pazarlarında sebze, meyve, hayvansal ürünler ile diğer temel gıda maddeleri üreticileri eliyle doğrudan pazarlanmaktadır. Bartın il merkezinde Salı ve Cuma günleri kurulan ve tüm satıcılarının kadın üreticilerden oluştuğu ve Galla Bazarı adıyla bilinen hafta pazarları satışa sunulan gıda maddelerinin tazeliği ve nefaseti ile haklı bir üne kavuşmuştur. Kurucaşile ilçesindeki tersanelerde yapılan yat ve ahşap tekneler yurt içi ve dış ülkelere gururla pazarlanan Bartın'a özgü ürünlerdir. (URL-4)

Bartın ve çevresi 1. ve 2. jeolojik devirlere ait kalker karbon araziden oluşmaktadır. Bölgenin sahil kesiminde Tarlaağzı, Amasra, Kurucaşile ve Arıt yöreleri geniş kömür damarlarıyla kaplıdır. M.T.A. tarafından yapılan tespitlere göre yörede kuvarsit, şiferton, yapı taşları, dolomit, marna alçıtaşı, kil yatakları, volkonik taş ve inşaat kumları çeşidinden zengin maden yatakları vardır. Ancak T.T.K. kurumu tarafından işletilen kömür yataklarının dışında diğer maden kaynaklarından yeterince yararlanılmamaktadır. Bu maddeler asitik reflektörler, kiremit, tuğla ve çimento sanayinin hammadde ve katkı maddelerini oluşturmakta ve yöre özgün tuğla sanayiinin kalitesinin yüksek olmasını sağlamaktadır. Ulus yöresindeki oldukça sert ve değişik renkteki mermer yatakları önemli bir potansiyel içermektedir. (URL-5)

Kalkınmada birinci derecede öncelikli iller arasında yer alan Bartın, sanayileşmesini henüz tamamlayamamıştır. İstihdamın taş kömürü kurumunun Amasra ve Zonguldak kömür ocaklarında yoğunlaşması diğer kollardaki sanayileşmenin uzun süre geri palanda kalmasına yol açmıştır. Taşkömürü müessesesinin yanısıra Bartın Çimento fabrikası ve ORÜS Orman İşletmesi ile kamunun başlattığı sanayileşme süreci Bartın'ın il olmasından sonra özel sektör yatırımları ile devam etmiştir. Çimento fabrikasının 1995, ORÜS

bünyesindeki iki fabrikanın da 1996 ve 1997 yıllarında özelleştirilmesinden sonra Bartın sanayi TTK dışında tümü ile özel sektör kimliğine bürünmüştür. Ancak özel sektör yatırımları istihdam ve kapasite açısından orta ve küçük ölçekli işletmeler olup, sanayideki işgücünün ancak yarısını istihdam edebilmektedir. İşgücünün geri kalan yarısı halen TTK bünyesinde çalışmaktadır. (URL-6)

KARAYOLU

Bartın İlinin toplam karayolu uzunluğu 281 km olup, bunun 142 km'si devlet yolları, 139 km'si de il yolları ağında yer alır. İlde otoyol yoktur.

Bartın'ın şehirlerarası ulaşımını sağlayan karayolu; batıda Çaycuma-Devrek (Zonguldak) - Mengen-Yeniçağa (Bolu), güneyde de Safranbolu (Karabük)-Gerede (Bolu) üzerinden E-80 Otoyolu ile E-5 Devlet yoluna ulaşmaktadır. Doğuda Cide (Kastamonu), güneyde de yine Safranbolu (Karabük) üzerinden Orta ve Doğu Karadeniz ve İç Anadolu'ya açılmaktadır. Bartın otogarından diğer illere ulaşımı sağlayan seyahat şirketlerinin isim ve güzergâhları ile Bartın'ın diğer illere olan uzaklığı aşağıda gösterilmiştir

Şu anda ilimizde duble yol çalışmaları Bartın – Zonguldak karayolu üzerinde devam etmektedir. İlk etapta 26 km'si projelendirilen ve şu anda 6 km'sinin altyapı çalışmaları tamamlanmak üzere olup 2004 yılı içinde hizmete açılması hedeflenmiştir.

DENİZYOLU

Yük ve yolcu taşımacılığında uluslararası liman olarak hizmet veren Bartın limanı aynı zamanda yük ve yolcu giriş-çıkış gümrük kapısıdır. İlimiz sahillerindeki Amasra ve Kurucaşile limanları ile Tekkeönü balıkçı barınağı ulusal ticari liman olup yat limanı olarak gelişme potansiyeline sahiptir.

DEMİRYOLU

Bartın ili sınırları içinde demir yolu bulunmamaktadır. Bartın'a demiryolu ile ulaşım, il merkezine 38 km uzaklıktaki Saltukova tren istasyonu ile sağlanmaktadır.

HAVAYOLU

İlimize en yakın Havalimanı, 38 km uzaklıktaki Saltukova (Zonguldak) havalimanıdır (URL-7)

1.5.3. İlin Tarihçesi

1.5.3.1. Eski Çağlarda Bartın

Bartın'ın çok eski uygarlıklara ev sahipliği yaptığı çeşitli arkeolojik kazılar ve kalıntılarda tespit edilmiştir. Çoğunlukla bu uygarlıkların ticaret amacıyla bölgede faaliyet gösterdikleri görüşü genel kabul görenmiştir. Aşçıoğlu'nun bu konu hakkındaki görüşü ise şu şekildedir;

Bugüne kadar Bartın için yazılmış çeşitli kitaplarda, Bartın'ın M.Ö. 1200 yılına öp kadar Gasgalıların elinde bulunduğu, bu kavmi Hititlere yenilmesinden sonra çevrenin Krigenlerin eline geçtiği belirtilmektedir. Ayrıca bazı kavimlerin istilasına uğradığı; Kokonların, Henetlerin, Paflagonların bölgede hâkimiyet kurdukları bilinmektedir. (Aşçıoğlu, 2006:34).

Bartın antik çağlarda Paphlagonia isimli uygarlığın sınırları içerisinde bulunmuş ve Amasra önemli bir ticaret merkezi konumuna gelmiştir. Emrullah Güney' in konu üzerindeki görüşü şu şekildedir:

Bartın Antik Çağ'da Paphlagonia olarak adlandırılan bölgenin sınırları içerisinde yer almıştır. Söz konusu bölgenin sınırlandırılmasında ırmaklar önemli rol oynamıştır. Billaios (Filyos) Çayı ile Halys (Kızılırmak), Paphlagonia'yı komşu devletlerden ayıran sınırlar sayılmaktayd (Güney, 2000:59).

Harita 1 (Heinrich Kiepert'in Paphlagonia Haritası) (URL-8)

Fatma Bağdatlı Çam ise, konu hakkında şunları söylemiştir: *Batı Karadeniz Bölgesi'nde yer alan Bartın ili, Antik dönemde Paphlagonia bölgesi sınırları içerisindedir. Paphlagonia bölgesinin ismi en eski yazılı kaynak olarak kabul edebileceğimiz Hitit metinlerinde Pala bölgesi olarak geçmektedir. Paphlagonia bölgesi antik dönemde Anadolu'da coğrafi olarak doğuda Kızılırmak (Halys) Nehri ve batıda Bartın (Parthenios) Çayı ile sınırlandırılmıştır. Bölge, Roma İmparatorluk döneminde Asya Eyaleti yönetimi altında Bithynia-Pontus bölgesinin sınırları içerisinde yer almıştır. Parthenios Nehrinin kenarında olması muhtemel bir yerleşim ile ilgili olarak, Roma İmparatorluk dönemi mil taşları üzerinde Parthenios ibaresi ve Bizans dönemi kayıtlarındaki Parthenia Kome adı birer kanıt olarak gösterilebilir.* (Hizmetli, Bağdatlı vd. 2014)

Bartın Çayı'nın düzenli rejimi sayesinde Bartın Çayı'nın Karadeniz'e döküldüğü bugün Bartın Boğazı adıyla anılan bölümde de varlık gösterdikleri tahmin edilen bir görüştür. Lakin Bartın eski çağlarda Amasra'nın gölgesinde kalmıştır. Bartın'ın bulunduğu bölgede ise küçük bir şehrin varlığından söz edilmiştir. Bu gün ise bazı eski evlerde eski uygarlıklara ait taşların göze çarpacak şekilde kullanıldığı görülmektedir. Aynı şekilde bazı yerleşim yerlerinde çeşitli kalıntılara rastlanmıştır. Metin Tuncel' in konu hakkındaki görüşü ise şu şekildedir;

Özellikle Türklerin eline geçtikten sonra önem kazanmaya başlayan Bartın'ın yerinde Ortaçağ'da Parthenia adı verilen bir şehrin varlığından söz edilir. Bu küçük şehir, çok yakınındaki tarihi bir merkez olan Amasra'nın uzun süre gölgesinde kalmış ve günümüzde

Bartın'ın üzerinde bulunduğu topraklarda bu önemli şehirle birlikte elden ele geçmiştir. Anadolu'nun iç kısımları Hitit idaresi altında iken Karadeniz kıyılarında Hititlilerle devamlı mücadele eden Kaşkalar isimli bir kavmin elinde olduğu bilinmektedir. Milattan önce 7. yüzyılda Anadolu'nun batısından Karadeniz kıyılarına da yayılan İyonyalılar bu kıyılarda ve bu arada bugünkü Amasra'nın bulunduğu yerde ticaret kolonileri kurarken bu noktanın çok yakınında bulunan tabii bir liman durumundaki Bartın çayı ağzını da kullanmış olmaları muhtemeldir. Zira bundan bir asır önce yaşamış olan Homeros İlyada adlı eserinde bu yörede Paflagonyalılar'ın oturduğunu yazar şeklindedir (URL-9).

1.5.3.2. Orta Çağ'da Bartın

Bartın ve çevresi M.Ö. 390 yıllarında Hazar hükümdarı Sahip Han komutasındaki Peçenek ve Kumanların, M.S. 798 yıllarında Abdülmelik komutasındaki Müslüman Arapların, 800 yıllarında Selçukluların ve 865 yıllarında da Rusların yoğun akınlarına hedef oldu.

Türklerin yöreye ilgisi 1084 yıllarında başladı. Kutalmışoğlu Süleyman Bey'in Komutanlarından Emir Karatigin 1084 yılında Sinop, Çankırı, Kastamonu ve Zonguldak'ı alarak yörede Bartın, Ulus, Eflani, Safranbolu ve Devrek'i de kapsayan bir Türk Emirliği kurdu. Ancak, 1086 yılında Süleyman Bey'in ölümü ve 1096 yılında başlayan 1.Haçlı Seferleri, Kuzeybatı Anadolu'ya yerleşen Türkler açısından ciddi sıkıntılar yarattı. Haçlı müttefiklerle Bizans arasında yapılan anlaşma sonrasında başta Amasra, Sinop ve Ereğli olmak üzere İstanbul'dan Samsun'a kadar tüm Karadeniz sahili yeniden Bizans'ın hâkimiyetine girdi.

Bartın ve çevresi ise Bizans'tan sonra 11.YY sonlarında Anadolu Selçuklularının eline geçti.200 yıllık Selçuklu döneminden sonra 1326'da Kastamonu yöresine hâkim olan Candaroğulları Beyliği ve 1392'den itibaren de Osmanlı İmparatorluğu sınırları içinde yer aldı. (URL-10)

1.5.3.3. Osmanlı Devleti Döneminde Bartın

Osmanlı Dönemi Bartın'da tam olarak Fatih Sultan Mehmet Han'ın 1461'de Amasra'yı fethetmesiyle başlar. Yaklaşık 100 yıldır Cenova limanlarından biri olan Amasra, Bartın ve bölgesini de kapsıyor muydu kesin olarak bilmemekteyiz. Lakin Amasra'nın fethiyle Bartın ve çevresinin Osmanlı topraklarına dâhil olduğunu bilmekteyiz. Osmanlı egemenliğinden önce Amasra'nın çok gerisinde olan ve sadece bir pazar yeri olarak kullanılan Bartın, fetihle birlikte önem kazanmış ve Bolu Sancağının içinde kalmıştır. Bartın'ın Ulus ilçesiyle ilgili önemli bir kitap sahibi olan Hüseyin Yaşar, konu ile ilgili şunları ele almıştır.

Bartın, Osmanlı döneminin 1460-1692 yılları arasında Anadolu Beylerbeyliği 'ne bağlı Bolu Sancağı sınırları içerisinde yer almıştır. Bolu sancağının kaldırılmasıyla 1692-1811 yılları arasında Voyvodalıkla yürütülen Bartın, 1811'de kurulan Kastamonu Vilayeti 'ne bağlı olarak yeniden kurulan Bolu Sancağı' na bağlandı. Bu dönemde ticari potansiyeliyle bölgenin Pazar yeri olan Bartın, 1867 yılında ilçe olmuştur. (Yaşar, 2003).

Erkan Aşçıoğlu ise Bartın ilçe oluşunu şu şekilde açıklamaktadır: *Bartın Osmanlılar devrinde Anadolu Beylerbeyliği' nin Bolu Sancağı sınırları içerisinde görünmektedir. Bolu Sancağının lağvedilmesinden sonra, 1811 yılına kadar Volvoda idaresi kurulmuş, 1811'den itibaren tekrar Bolu Baş mutasarrıflığına bağlanmıştır. Bu sırada Bartın'a; Gölpazarı, Zerezene, Amasra, Çaycuma, Perşembe, Filyos, Tefen, Yenice, Karaköy, Fermit ve Kokonaz'ı içine alan bölgeye 12 Divan merkezi denmiştir. Eski resmi kayıtlarda ve yazışmalarda Bartın'dan "Kara Kariyesi" diye bahsedilmesi, o zaman şimdiki Karaköy sınırları içinde bulunduğunu ortaya koymaktadır. Bartın'ın ilçe olması 1867 yılında Sultan Abdülaziz zamanına rastlamaktadır. İlçe haline geldikten 9 yıl sonra 1876'da Bartın'da ilk Belediye Teşkilatı kurulmuştur (Aşçıoğlu, 1970).*

Konuya Salnameler aracılığı ile yaklaşan Emrah Çetin ise şunları söylemiştir: *H. 1289 (1872) tarihli Kastamonu Vilayet Salnamesi' nde Bartın, Bolu sancağına bağlı bir kaza olarak geçmekteydi. Burada verilen bilgilere göre; Bartın'da 8977 Müslüman, 3 Rum ve 6 Ermeni hanesi bulunmaktaydı. 9 mahallesi ve 122 karyesi bulunan kazada, 32000 Müslüman, 8 Rum ve 17 Ermeni yaşamaktaydı. (Çetin, 2014:51)*

1.5.3.4. Cumhuriyet Döneminde Bartın

Milli Mücadele döneminde Bartın düşman işgaline uğramamış yerleşkelerden biridir. Milli mücadeleye fiilen katılmıştır. Bu dönemde Bartın Çayı vasıtasıyla Karadeniz'e çeşitli tekneler yollanmış ve orduya yerli halk tarafından destek sağlanmıştır. Lakin çeşitli kaynaklara göre Milli Mücadele döneminde Bartın'da çeşitli karışıklıklar çıkmış Dönemin Kaymakamı Durmuş Bey kargaşaları durdurma konusunda önemli adımlar atmıştır. Erkan Aşçıoğlu, dönemi şu şekilde ele almıştır.

O yıllarda Bartın'da bulunan Kaymakam Durmuş Bey'in Milli Mücadele'ye taraftar olanlarla, karşı olanları aynı derecede oyalaması ve her iki tarafı da idare etmeye çalışması üzerine Ankara Hükümeti'nin temsilcisi olan Yüzbaşı Cevat Rifat 1920 yılı Mayıs ayında ilçeye gelmiştir. Ankara Hükümeti'ni temsilen, Kastamonu Havalisi komutanı Muhittin Paşa'nın emri ile beraberinde Bartın'a kaymakam tayin edilen Hüsnü Bey olduğu halde Mayıs ayının bir yatsı namazı vakti, maiyetindeki 50 süvari askeri ile birlikte şehre giren Yzb. Cevat Rifat Bey, doğrudan Hükümet Konağı'na gitmiş, askerlik şubesini ve postaneyi işgal etmiştir. Yzb. Cevat Rifat Bey'in ilçede idareye el koymasından sonra halktan silah toplanarak muhtelif cephelere gönderilmiştir. Halk bu yardımları benimseyerek gönüllü olarak yapmış; hatta Yzb. Cevat Rifat Bey'in mahiyetindeki 50, daha sonra arttırılan er 'atın her türlü yeme, içme ve giyim-kuşam ihtiyaçları yıllarca Bartın eşrafından Karakaşoğlu Hacı Arif Kaptan tarafından karşılanmıştır. İlçede Milli Mücadele lehinde bir hava esmesinden dolayı Bartın'da bir müfreze asker bırakılarak Muhittin Paşa'nın emri ile karargâhını Çaycuma'ya nakleden Yzb. Cevat Rifat Bey, Bartın ile olan irtibatını kesmemiş ve sık sık ilçeye uğramıştır (Aşçıoğlu,2001).

Bartın'da Milli Mücadele'ye destek, Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti'nin kurulmasıyla hız kazanmıştır. Mücadelenin kazanılmasıyla ilçe, tekrar ticari önemi kazanmıştır.

Cumhuriyet dönemine gelindiğinde ise Bartın 1924 yılında Zonguldak ilinin bir ilçesi olmuştur. 28.08.1991 tarihine ise 3760 sayılı yasa ile Türkiye'nin 74. İli olmuştur.

1.5.3.5. İlin İdari Yapısı

Bartın ili, merkez ilçe dâhil toplamda dört ilçeye, üç beldeye sahiptir. Toplam yedi Belediyeye sahiptir. İlçeler; Amasra, Kurucaşile ve Ulus'tur. Beldeler ise; Apdipaşa, Kumluca ve Kozcağız'dır.

1.6. Varsayımlar

Bu araştırma Bartın ili köylerinin isimlerinin kökeni hakkında yapılmıştır. Ad verme geleneği bir neden doğrultusunda yapılmaktadır. Bir mekânın adıyla o mekân hakkında pek çok fikir sahibi olabiliriz. Yaptığımız araştırmalar doğrultusunda Bartın ilinin köylerinin birçoğunun nüfusunu çeşitli nedenlerle kaybedip, daha büyük köylere bağlı mahalleler konumuna geldiğini gördük. Ön araştırmalarımız ise köylerin büyük çoğunluğunun ismini tarihi şahsiyetlerden, tarihi mekânlardan ya da bir takım olaylardan aldığını tespit etmemize olanak sundu buna mukabil olarak söz konusu araştırma sahamızın keşfedilmeye bekleyen pek çok tarihi ve kültürel mirası olduğunu tespit ettik. Bu çalışmamız ihtiyaç halinde tekrar kullanmak ve güncellemek için hazır halde kayıt altında kalacaktır.

1.7. Bartın, İli Eski Köy Adları

Sıra	Eski Adı	Yeni Adı	Bucağı	İlçesi
1	Akverensöküler	Akörensöküler	Kumluca	Ulus
2	Aralmaahatlar	Bayıryüzü	Bartın	Bartın
3	Aralmakıran	Gökçekıran	Bartın	Bartın
4	Arfunda	Çaybükü	Kozcağız	Bartın
5	Aşağı	Bolu	Aşağı Çamlı	Ulus
6	Aşağı Dırhana	Alıçlı	Ulus	Bartın
7	Balamba	Çaydüzü	Bartın	Bartın
8	Başdırhana	Köklü	Ulus	Bartın
9	Celibeyoğlu	Celilbeyoğlu	Kozcağız	Bartın

10	Cinevi	Çukurbük	Bartın	Bartın
11	Cumalaz	Uğurlu	Kurucaşile	Bartın
12	Çakrazşihlar	Çakrazşeyhler	Amasra	Bartın
13	Diyve	Konuklu	Kumluca	Ulus
14	Dorcaşahinci	Doruca Şahinci	Ulus	Bartın
15	Durnuk	Topluca	Bartın	Bartın
16	Fermitdurnuk	Dallıca	Bartın	Bartın
17	Fermitkadı	Uzunöz	Bartın	Bartın
18	Göçkünşili	Akkonak	Amasra	Bartın
19	Güneyveren	Güneyören	Ulus	Bartın
20	Günyeğbaşı	Akbaş	Kozcağız	Bartın
21	Günyedere	Gökçedere	Kozcağız	Bartın
22	Günyeemirler	Eski Emirler	Kozcağız	Bartın
23	Günyegeriş	Gerişli	Kozcağız	Bartın
24	Günyehasankadı	Hasankadı	Kozcağız	Bartın
25	Hamidiyeatik	Eski Hamidiye	Kozcağız	Bartın
26	Hamidiyecedit	Yeni Hamidiye	Kozcağız	Bartın
27	Handıra	Çamaltı	Bartın	Bartın
28	Hasanveren	Hasanören	Ulus	Bartın
29	Helkeme	Üçsaray	Kumluca	Ulus
30	Horna	Tabanözü	Bartın	Bartın
31	Irmızı	Çubukbeli	Ulus	Bartın
32	Iskalan	Özbaşı	Kozcağız	Bartın
33	Kantariler	Yıldız	Bartın	Bartın
34	Karakacak	Karakaçak	Amasra	Bartın
35	Karaköyşihlar	Karaköyşeyhler	Arıt	Bartın
36	Kızılkilise	Kaleköy	Kurucaşile	Bartın

37	Kızılıkum	Sağır	Küçük Kızılıkum	Bartın
38	Kızılıkumkebir	Büyük Kızılıkum	Bartın	Bartın
39	Konpos	Alapınar	Kurucaşile	Bartın
40	Kömesler	Kümesler	Bartın	Bartın
41	Lazlar	Esenyurt	Bartın	Bartın
42	Melenkıran	Büyük Kıran	Bartın	Bartın
43	Melentçayır	Çayır	Bartın	Bartın
44	Melentkurt	Kurtköy	Bartın	Bartın
45	Meral	Gökpinar	Ulus	Bartın
46	Sazye	Akçalı	Bartın	Bartın
47	Şazeyedere	Gürpınar	Bartın	Bartın
48	Şıhlar	Şeyhler	Kurucaşile	Bartın
49	Şıhlar	Şeyhler	Ulus	Bartın
50	Taşmak	Danişment	Kurucaşile	Bartın
51	Tekkeönüova	Ova	Tekkeönü	Kurucaşile
52	Terkihaliller	Terkehaliller	Bartın	Bartın
53	Turabi	Çayaltı	Kurucaşile	Bartın
54	Ulugeçitanbarcı	Ulugeçit	Ambarcı	Bartın
55	Urca	Ulukaya	Ulus	Bartın
56	Yukarı Şıhlar	Yukarı Şeyhler	Arit	Bartın

1.8. Bartın Köyleri

Bartın Merkez İlçesi Köyleri

Ahmetpaşa Köyü

Akgöz köyü

Akpınar köyü

Ağdacı Köyü

Bayıryüzü Köyü

Budakdüzü Köyü

Çakır Demirci Köyü

Çakır Ömer Ağa Köyü

Çamlık Köyü

Çiftlik Köyü

Dallica Köyü

Epçiler Kadı Köyü

Gazpınar Köyü

Gençali Köyü

Gökçe Kıran Köyü

Güzelcehisar Köyü

Hatıpler Köyü

Karainler Köyü

Karasu Köyü

Kayadibiçavuş Köyü

Kayadibi Köyü

Kışla Köyü

Kocareis Köyü

Kümesler Köyü

Kutlubeytabaklar Köyü

Kutlubeydemirci Köyü

Muratbey Köyü

Şahne Köyü

Serdar Köyü

Şiremirçavuş Köyü

Akbaba Köyü

Akmanlar köyü

Arıönü Köyü

Başköprü Köyü

Büyükkızılkum köyü

Çakır Kadı Köyü

Çamaltı Köyü

Çeştepe Köyü

Çakırbük Köyü

Doğası Köyü

Esenyurt Köyü

Gecen Köyü

Gençkatırcı Köyü

Gülgenpınarı Köyü

Hacıhatipoğlu Köyü

Kaman Köyü

Karamazak Köyü

Kayabaşı Köyü

Kayadibikavlak Köyü

Kirlicköy Köyü

Kızılelma Köyü

Küçükkızılkum Köyü

Kurtköy Köyü

Kutlubeyyazıcılar Köyü

Mekeçler Köyü

Okçular Köyü

Saraylı Köyü

Sipahiler Köyü

Şiremirtabaklı Köyü

Tabanözü Köyü
Terkehaliller Köyü
Tuzcular Köyü
Ulugeçit ambarcı Köyü
Uzunöz Köyü
Yıldız Köyü

Terkehatripler Köyü
Topluca Köyü
Uğurlar Köyü
Ulugeçitkadı köyü
Yanaz Köyü

Amasra İlçesi Köyleri

Acalar Köyü
Akkonak Köyü
Bostanlar Köyü
Çakrazova Köyü
Çanakçılar Köyü
Esenler Köyü
Göçkün Demirci Köyü
Hatripler Köyü
İnpiri Köyü
Karakoçak Köyü
Koca Köy
Saraydüzü Köyü
Şükürler Köyü
Topallar Köyü
Yahyayazıcılar Köyü

Ahatlar Köyü
Aliobası Köyü
Çakrazboz Köy
Çakraz Şeyhler Köyü
Cumayanı Köyü
Göçkün Köy
Gömü Köyü
İncegöz Köyü
Kalaycı Köyü
Kazpınarı Köyü
Makaracı Köyü
Şenyurt Köyü
Tarlaağzı Köyü
Topderesi Köyü
Yukarısal Köyü

Kurucaşile İlçesi Köyleri

Alapınar Köyü
Başköy Köyü
Curunlu Köyü
Denişment Köyü
Elvanlar Köyü
Hisarköy Köyü

Aydoğmuş Köyü
Çayaltı Köyü
Demirci Köyü
Dizlermezeci Köyü
Hacıköy Köyü
İlyasgeçidi Köyü

Kaleköy Köyü
Kapısuyu Köyü
Kavaklı Köyü
Kömeç Köyü
Ömerler Köyü
Paşalılar Köyü
Şeyhler Köyü
Yeniköy Köyü

Kanatlı Köyü
Karaman Köyü
Kırlık Müslüm Hoca Köyü
Meydan Köyü
Ova Tekkeönü Köyü
Sarıderesi Köyü
Uğurlu Köyü
Ziyaret Köyü

Ulus İlçesi Köyleri

Abdurrahman Köyü
Alışkı Köyü
Arpacık Köyü
Aşağı Çerçi Köyü
Aşağı Köy
Bolicak Köyü
Çerde Köyü
Dereli Köyü
Dölekler Köyü
Düzköy Köyü
Elmacık Köyü
Gökpınar Köyü
Hasanören Köyü
İğneciler Köyü
Kadıköy Köyü
Karahasan Köyü
Kayabaşı Köyü
Köklü Köyü
Küllü Köyü
Şirinler Köyü
Yeniköy Köyü

Ağaköy Köyü
Alpı Köyü
Aşağıçamlı Köyü
Aşağı Dere Köyü
Bahçecik Köyü
Buğurlar Köyü
Çubukbeli Köyü
Dodurga Köyü
Dorucaşahinci Köyü
Eldeş Köyü
Eseler Köyü
Günegören Köyü
Hocaköy Köyü
Isırganlı Köyü
Kalecik Köyü
Karakışla Köyü
Kirazcık Köyü
Kazanlı Köyü
Öncüler Köyü
Ulukaya Köyü
Yukarı dere Köyü

Kozcağız Belediyesine Bağlı Köyler

Akağaç Köyü	Akçamescit Köyü
Akıncılar Köyü	Aşağıdere Köyü
Avgölü Köyü	Bakioğu Köyü
Bakraçboz Köyü	Başoğlu Köyü
Bedil Köyü	Celilbeyoğlu Köyü
Çaybükü Köyü	Dırazlar Köyü
Ecikler Köyü	Ellibaş Köyü
Eskiemirler Köyü	Eskihamidiye Köyü
Eyüpoğlu Köyü	Hanyeri Köyü
Hasanefendi Köyü	Hıdırlar Köyü
Hocaoğlu Köyü	Karacaoğlu Köyü
Karayakup Köyü	Karşıyaka Köyü
Köyveri Köyü	Mamak Köyü
Özbaşı Köyü	Sofular Köyü
Sülek Köyü	Sütlüce Köyü
Şabankadı Köyü	Şarköy Köyü
Şirinköy Köyü	Tasmacı Köyü
Uluköy Köyü	Ustaoğlu Köyü
Yeğenli Köyü	Yenihamidiye Köyü
Yeşilyurt köyü	

Kumluca Belediyesi'ne Bağlı Köyler

Doğan Köyü	Keçideresi Köyü
Aşağı Sofuoğlu Köyü	Boğaz Köyü
Konak Köyü	Bağdatlı Köyü
Kirsinler Köyü	Yenikışla Köyü
Çubuklu Köyü	Giritlioğlu Köyü
Dibektaş Köyü	Konuklu Köyü
Döngeller Köyü	Dağlar Köyü

Demirölük Deresi Köyü

Cengeller Köyü

Kıyıklar Köyü

Dereyurdan Deresi Köyü

Hisarköy Köyü

Furunca Köyü

2. ADLANDIRMA

Türkçe Sözlükte ad; Bir kimseyi, bir şeyi anlatmaya, tanımlamaya, açıklamaya, bildirmeye yarayan söz, isim, nam şeklinde tanımlanmıştır (TDK, 2005:17). Zeynep Korkmaz'a göre ad Evrendeki canlı cansız bütün varlıkları, insan tasavvurundaki somut ve soyut bütün kavramları, tek tek ya da tür olarak karşılayan sözcüklerdir (Korkmaz,2007: 195). Sokrates'e göre adlar, başkalarına bilgi vermek, bir şey öğretmek içindir (Aysever, 2002:153). Sedat Veyis Örnek ise adı, insanın toplumsal ve bireysel kişiliğinin yanı sıra büyüsel ve gizemsel gücünü de belirten simge olarak tanımlamaktadır (Örnek 1973: 11).

Adlandırma, soyut ya da somut, canlı ya da cansız her türlü varlığı ve kavramı anlatan; Bir şeyi diğerlerinden ayıran ve farklılaştıran bir iştir. İnsan varoluşundan bu yana hayatına bir şekilde etki eden ve gördüğü dağ, tepe, ova, plato, vadi gibi kara parçalarını; Şehir, ilçe, belde, köy, mezra, kasaba, yayla gibi yerleşim birimlerini; Deniz, göl, ırmak, dere, çay gibi suları; Cadde, yol, patika, geçit, köprü ve bunlar gibi yerleri adlandırmak ve birini diğerinden ayırıp karışıklığı önlemek ihtiyacı duymuştur (Karaçetin, 1984: 219). Bu zorunluluk karışıklığı gidermek kadar, anlamayı, kavramayı ve öğrenmeyi kolaylaştırmak için de bir ihtiyaç halini almıştır. Adlandırma eylemi çoğunlukla genelden özele gidecek şekilde yapılmıştır. (Örneğin: Türkiye'nin Bartın şehrinin merkez ilçesinde, Orduyeri mahallesinin 193. sokağının 34 numaralı evi.)

Tuan'a göre adlandırma eylemi insanoğlu kadar eski bir eylemdir. Yaşanılan mekânın parçalarını, yaşanılan toplumun diliyle adlandırmak ve bireyin coğrafi mekâna bir bütün halinde yaşayabilmesi önemli bir durumdur. İnsanlık adlandırma eylemi sayesinde yeryüzünde olan varlıkları ayırt etme becerisini kazanmış, nesnelere ve yerlere kişilik kazandırmıştır (Tuan, 2005: 119-134).

Örnek ise adlandırma eylemini daha materyalist bir çerçevede açıklamıştır. Örnek'e göre insan, olağan ve olağanüstü bir durumu, kavramı ya da nesneyi adlandırabilmek, yorumlayabilmek ya da başka durumlardan ayırabilmek için adlandırma eylemini gerçekleştirmiştir. Yani birey, adın çağrıştırdığı tecrübeye göre bir davranış geliştirir ve bu davranışa göre yaşamını sürdürüp, bunu yaşamında kullanır. Birey bir varlığın, var olduğuna açıklık getirip bu açıklığı kavrayabilmek için o varlığa bir ad

vermek zorundadır. Yüce varlık ya da varlıklar inancının yaşandığı yerlerde, bireyin bu varlığı ya da varlıkları ölümsüzlük, kudret, canlı ya da cansız varlık yaratma, öldürme, hayat verme, vb. özelliklerine göre adlandırılır. Bu adlandırmalarla onlara yalvarıp istekte bulunurlar (Örnek, 2014:73). Herhangi bir nesnenin ya da varlığın neden taşıdığı ad ile anıldığı sorusunun cevabı, adın oluştuğu zamanda bağlı olduğu kültür dairesi içerisinde aranmıştır (Porzig, 1985:8). Kültürlerin benzer adlandırmaları bulunduğu gibi, birbirlerinden farklılıklarını sağlayan adlandırmalar da kullanılmış ve bu kullanımlar gündelik hayata yayılmıştır. Bazı durumlarda ise farklı adlandırılan varlıklar benzer özelliklere sahip olmuştur. Türk mitolojisinde “Kanatlı At” olarak bilinen "Tulpar", Yunan mitolojisinde "Pegasus" olarak bilinmektedir. Bununla birlikte pek çok dini inançta yaratıcıların adlandırmaları olduğu gibi İslam inancında da Allah'ın Esmâ'ül Hüsnâ denilen adları mevcuttur. Allah'ın özellikleri, Kur'an-ı Kerim'de geçen adlar vasıtasıyla insanoğluna tebliğ edilmiştir. Adlar vasıtasıyla insanoğlunun anlayabileceği seviyeye indirgenmiştir.

Özsemerci 'ye göre insan zihninde öğrenmeyi sağlayan şemalar bulunmakta, nesnelere, durumlar, kavramlar bu şemalara yerleştirilmektedir. İnsanlar, anlamlandırabildikleri tüm durum, kavram ve nesnelere bir ad vererek bilmedikleri bir şeyi anlatırken dahi bildikleri diğer varlıkların adlandırmalarından örnekler vererek açıklama yoluna giderler (Özsemerci, 2014:17). Adlandırma doğal olarak insanın sosyalleşmesi ve gelişebilmesi için temel unsurlardan biridir. Adlandırma eylemi, bireyin çevresi ile olan ilişkilerine bağlı olarak geliştirdiği ve gerçekleştirdiği bir faaliyettir.

Kurgun'a göre, birey gördüğü ve hayal ettiği her şeyi adlandırmıştır. Birey kendini ve çevresini tanıırken, bir şeyi başka bir şeyden ayırt etme mecburiyeti hissetmiş, bu mecburiyeti ve ihtiyacı ise edindiği birikimler ve kullandığı dil ile karşılamıştır. Adlandırma, en eski faaliyetlerden biridir ve iki yönden ele alınabilir. İlki fiziki, ikincisi psikolojik ya da felsefidir. İlki yani fiziki adlandırma, hangi nesneye hangi ismin verileceği hususudur. Fiziki adlandırma, ait olduğu kültür tarafından bilinmeyen bir zaman ve mekânda gerçekleşmeye başlamıştır. Psikolojik ya da felsefi adlandırma ise, adların onları taşıyan kişiye ne sebeple verildikleri meselesidir. Adlandırma eylemine bu yaklaşım ise, M.Ö. IV.yy. 'da Platon tarafından ele alınmıştır (Kurgun, 2002: 2).

Acıpayamlı ise, konuya folklor çerçevesinde bakmaktadır. Acıpayamlı'ya göre: Dilimizde ad verme, ad takma, ad koyma şeklinde görülen ve adlandırılan folklor olayı,

tüm insanlığın ortak bir kültürel faaliyetidir. Dünya'da adlandırma faaliyeti gerçekleştirmemiş tek bir topluluk dahi yoktur. Doğada canlı, cansız varlıkların hatta düşüncelerin bile bir adı vardır. Hayvanlar adları ile çağırılırlar. Bitkilerin adları vardır. Doğanın her kesimi adlandırılmış, bu ad verme olgusu insanla beraber doğmuş, onunla yaşamış, tarih boyunca insan algısı ile beraber evrimleşerek basit bir faaliyet konumundan çıkmış ve dev bir folklor olayına dönüşmüştür (Acıpayamlı, 1992: 1).

Adlandırmalar, geçmişten günümüze var olmuş ve var olan bireylerin ve toplulukların ortak yaptığı, çeşitli özellikleri ve ayinleri olabilen, canlı-cansız gözetmeksizin gerçekleştirilen, ayırt etmeyi, karışıklığı önlemeyi, anlamayı ve algılamayı kolaylaştıran, kişinin ya da nesnenin belirli bir topluma ait olduğunu kanıtlayan folklor ürünleridir.

Adlandırma eylemi sonucunda, adlandırılan nesneyi ifade etmeye yarayan sözlü ifadeler "ad" denir. Türkçe Sözlük'te ad: Bir kelimeyi, bir şeyi anlatmaya, tanımlamaya, açıklamaya, bildirmeye yarayan söz, isim, nam. olarak açıklanmıştır (Türkçe Sözlük, 2005: 17). Zeynep Korkmaz'a göre ad: Evrendeki canlı, cansız bütün varlıkları, tek tek ya da tür olarak karşılayan sözcüklerdir şeklinde tanımlanmıştır (Korkmaz, 2007:145). Sedat Veyis Örnek ise adı: İnsanın toplumsal ve bireysel kişiliğinin yanı sıra, büyüsel ve gizemsel gücünü de belirten simge olarak tanımlanmıştır (Örnek, 1973: 11).

Verilen ve kullanılan tüm adlar, kendine göre kuralları olan "Ad Bilimi" çerçevesine girer. Ad Bilimi TDK sözlüğünde: İsim, dilbilgisi, dil biliminin adlar, özellikle kişi adları üzerinde duran ve onları köken bilgisi, tarihsel gelişim, dil ve kültür sorunları açısından inceleyen dalı şeklinde açıklamıştır (URL-35). Tanımdan anlaşılacağı üzere Ad Bilimi, geniş bir inceleme alanına sahiptir. Bu genişliği kuramsallaştırmak için çeşitli alt dallar oluşturulmuştur. Bu alt dallar içerisinde en işlek olanı kişi adlarını ve yer adlarını inceleyen alt dallardır (Çelebi, 2007:16). Kişi adları bireyin sosyalleşmesi, diğer canlı varlıkları sınıflandırmak, kategorilere ayırmak, kavramsallaştırmak... gibi çeşitli amaçlar doğrultusunda kullanılan bir kategoridir. Fakat ad bilimi çalışmalarında tüm dünyada en kapsamlı yeri Yer Adı Bilimi almaktadır. Birçok ülkenin, özellikle Avrupa ülkelerinin çoğunluğu kent, kasaba, köy gibi yerleşim merkezlerinin, bahsedilen merkezlerdeki cadde, sokak ve meydanların adlarını titizlikle incelemiş, bu adlardaki değişimler ve gelişmeler pek çok bilim dalına kaynaklık etmiştir. Yer adı araştırmalarıyla, yalnızca geçmişe ait bilgiler edinmekle kalınmayıp, dil tarihine, yerleşme tarihine, ülkenin

etnik yapısına ve folkloruna ilişkin önemli ipuçları da elde edilebilmektedir (Aksan, 2007: 101). Bununla birlikte arkeoloji, tarih, folklor, coğrafya, jeoloji, botanik, antropoloji, sosyoloji ve buna benzer diğer ilimleri de yakından ilgilendirmektedir (Yeni yıldız, 1984: 25).

Yıldırım'a göre yer adları, coğrafyadan vatana geçiş sürecinde, belirli bir etnik görünüm kazanabilen insan topluluklarında, yerleştikleri mekânlara bıraktıkları ilk izler, yer belirleme işaretleri, bıraktıkları taşlar yer adları olarak karşımıza çıkmaktadır. Verilen her ad, ait olduğu topluluğun yaşadığı mekânla ilgili ayrı bir anlam barındırmaktadır. Yer adlarını tespit edip, inceleyerek elimizde geçerli bir belge olmasa bile belirli bir topluluğun ya da toplulukların zaman içindeki varlıkları, gelişimleri, yayılışları, yaşayış tarzları... gibi özelliklerini yani kültürünü tespit edip yorumlama, inceleme gibi çeşitli amaçlar doğrultusunda önemli bilgiler elde edebiliriz (Yıldırım, 1984: 164). Bununla beraber yer adlarıyla eski kültürel mekânların günümüze kalan görüntülerini tespit etmek, yorumlamak ve açıklamak ve yerin tarihini netliğe kavuşturmak için çok boyutlu belgeler elde edilebilir (Jeager, 1967: 26-29). Çünkü yer adları gelişmiş güzel verilen adlandırmalar değildir. Büyük çoğunluğunun gizli anlamları ve hepsinin bir verilmiş sebebi bulunmaktadır. Önal'a göre bu anlamların yorumlanmasıyla bölgenin sadece kültürü değil, siyasi, ekonomik... vb. gibi özellikleri de gün yüzüne çıkarılabilir (Önal, 2018: 21). Araz'a göre yer adları, Batılı araştırmacılar ve dünyanın pek çok yerindeki araştırmacılar tarafından, folklor ürünleri gibi farklı bakış açılarıyla değerlendirilmektedir. Yer adları güç, kültür ve ulusal kimliğin sembolü olarak görülmeyle birlikte, politik ve sosyal kimlik üzerinde de kendini göstermektedir. Bunlarla beraber hâkim düzene karşı çıkma veya onu sağlamlaştırma amacıyla değerlendirilmektedir (Araz, 2015: 37).

Kişi adları, şüphesiz ki adlandırma faaliyetleri ve çalışmaları denilince akla ilk gelen kategoridir. Toplumlar yeni doğan bebeğe ilk işlerden biri olarak ad verirler. Çocuğun adının konulmamasını kötü, uğursuz bir şey olarak görürler. Müslüman Türk topluluklarında çocuğa verilen ismin, onu ahirette de temsil edeceği inancı vardır ve bu inançtan ötürü isim koymada oldukça titiz davranılır ve isim İslami ritüeller eşliğinde verilir. Bazı toplumlarda ise ad verilmez, ad çeşitli durumlar karşısında gösterilen kahramanlık, zekilik, kurnazlık, güç, kuvvet gibi özellikler sayesinde kazanılır. Oğuz Kağan Destanı'nın İslamiyet sonrası versiyonunda, Oğuz Kağan olağanüstü özellikleri

olan bir bebek olarak dünyaya gelir ve kendi adını kendisi koyar. Oğuz ismini söylemesinin sebebi olarak ise çadırdaki doğmuş olmasını gösterir.

Kültürümüzde ve dünyanın farklı bölgelerinde yaşayan birçok kültürde, ad koymayı etkileyen çeşitli unsurlar vardır. Çocuğun doğduğu gün, zaman, ay, mevsim, doğum yapılan yer, doğduğu sıradaki olaylar, bazı kişilere duyulan şükran, hayranlık veya minnet, gelenekler, ailenin maddi durumu, önce doğan bebeklerin yaşamı ya da ölümü... vb. gibi faktörler adın konulmasında önemli faktörlerdir (Örnek, 2014: 149).

Annemarie Schimmel, nebevi dinlerde yaratıcıya genellikle bir adla hitap edildiğini belirterek bunun nedenini Tanrı'nın buyruklarının bu şekilde daha anlaşılır kılınması olarak açıklamaktadır (Schimmel 2004: 159).

Adlar; İlk olarak dış dünyanın bir etkisi olarak karşımıza çıkmaktadır. Ad verme olgusu basit bir sınıflandırma, etiketleme işleminden daha çok, geniş ve derin anlamlar yüklü bir durumdur. Kişi adlarında bu derin anlamlar bilinçli ya da bilinçdışı olarak karşımıza çıkabilmektedir. Resim sanatıyla örnek verecek olursak; Ressam nasıl renkler ve şekiller vasıtasıyla resmettiği şeyi taklit edip onun bir simgesini yaratıyorsa, adlar verilirken de benzeri şekilde harfler ve heceler kullanılarak, taklit edilen varlığın özlerini kullanıp imgeler yaratmaktadır (Aysever, 2001: 160).

Kelimeler soyut çağırışım yolu ile birey-birey, birey-toplum ilişkisini sağlayan unsurlardır. Kelimeler, yalnızca harflerin bir araya gelmesiyle can bulurlar. Can bulan kelimelerin ruhunun var olduğuna inanılmakta ve kelimelerin enerjisinden hareketle, özellikle adların insan yaşamına ve psikolojisine etki ettiğine halkın hayal gücünde ve dünyasında yer verilmektedir. Bundan dolayı yeni doğan bir bebeğe ad verilirken, ismin ahengine ve anlamına önem verilmektedir.

Örnek, bu bağlamda adı; kişiliği oluşturan öğelerden biri olarak görür. Adın sadece sosyal kişiliği belirtmeyip aynı zamanda anlamsal bir gücü de anlattığını belirtir (Örnek, 2014:141). Sözcüklerin gizemli yönlerinin olduğu inancı dünya topluluklarında yaygındır. Bu sebeple kişiye verilen adın, o kişinin talihini, geleceğini, sağlığını etkileyeceğine inanılır. Bu düşünce toplumumuzda da yaygındır. Örneğin; Mısırlılar eski dönemlerde, insanların ben ve addan oluştuğunu düşünmüşlerdir (Aksan, 2009: 96). Toplumumuzda da bunun örnekleri olmakla birlikte, bir çocuğa doğaya ait bir ad

verildiğinde, o doğa unsurunun baskın özelliğinin çocuğun karakterine de geçeceği fikrine inanılmaktadır. Örneğin; rüzgâr adı verildiğinde çocuğun hırçın bir karakteri olacağı gibi çeşitli inanışlar mevcuttur.

İsimlerin, verildiği kişilerin hayatını etkileyeceği fikrinin bir diğer örneği ise; Toplumumuzda verilen isimlerde çoğunlukla Kur'an-ı Kerim'den etkilenilmesi ya da direkt olarak kutsal kitabımızda geçen isimlerin kullanılması şeklinde gösterilebilir. Toplumumuzda İbrahim, Ahmet, Muhammet, Mehmet, Mustafa gibi isimlerin sık kullanılmasının sebebi budur. Bir diğer husus da, kişilere atasının isminin verilmesidir. Hatta "göbek adı" denilen ikinci bir isim verilir ki bu genellikle aile büyüklerinden, göbekten bir atanın ismi olmaktadır. Bu isimlendirme şekli "Atalar Kültü" inanç şekliyle doğrudan ilgili olduğu gibi bir neslin ölümü sonrası yeni neslin dünyaya gelmesiyle, önceki neslin olumlu özelliklerini aktarması dileğiyle de ilgilidir.

Çelik'in Kültürel Sembol Olarak İsimler: İsim Sosyolojisine Giriş başlıklı çalışmasında, dinin hemen hemen her toplumda ad verme ile ilgili pratiklere ve inanışlara yön verdiğini belirtmiştir. Çünkü adın sözlük anlamı, adı taşıyana geçmektedir. Bu sebeple ad verilirken geliş güzel bir ad seçilmemektedir (Çelik, 2006: 42).

Acıpayamlı'ya göre ise ad verme, geçiş dönemlerinden doğum sonrası ritüelidir ve insanların ada yükledikleri önem sebebiyle bir folklor olayı olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu sebeple yeryüzünde ad vermeden yoksun bir tek topluluk dahi yoktur (Acıpayamlı, 1992: 2). Çünkü ad verme eylemi, ad verilen varlığın hangi topluluğa ait olduğunun bir işaretidir. Adeta bir damga özelliği taşımaktadır.

Paul Connerton'a göre, bir şeye ad vermek, onu bir kategorinin temsilcisi olarak görmek anlamına gelir (Connerton, 2014: 51).

Ad verme eylemi çağın siyasi, ekonomik, askeri vb. pek çok şartlarından etkilenmektedir. Bu durum geçmişten günümüze aynı şekilde devam etmektedir. Varis Abdurrahman'a göre, Hun'lar dönemi kişi adları daha sade, serbest ve özgür olmasına karşın, Göktürk ve Uygur Kağanlığı döneminde yaşanan istila, tehdit ve işgallerden dolayı halk çocuklarına dileklerine yönelik isimler vermiştir. Orhun Uygur Kağanlığı döneminde daha üstün olduğu fikri yaygın olduğu için ilimle ilgili adlar seçilmiştir (Abdurrahman, 2004: 126).

Bu etki günümüzde siyasi, askeri ve toplumsal alanlarda yaşanan gelişmelerle ve teknolojik aletler vasıtasıyla sanal iletişimin gelişmesiyle kendini göstermiştir. Özellikle televizyon programları, dizi, film gibi çeşitli gösterimlerin daha geniş kitlelere ulaşmasıyla bunlarda geçen isimlerin kullanımı yaygınlaşmıştır (Köse, 2014: 14).

Focault ise, bu etkiyi dile bağlamış, insanların varlıklara, nesnelere, kavramlara, dolayısıyla varlık evrenine dil sayesinde hükmedip dil sayesinde benimseyebildiklerini ve adların düşünceleri temsil ettiğini belirtmiştir (Focault, 2015: 127).

Ad verme geleneği incelendiğinde toplumsal, siyasi ve askeri alanda yaşanan gelişmelerin günümüzde ad vermeye etki ettiği görülmektedir. Ayrıca yüz yüze iletişimin yerini teknolojik aletler vasıtasıyla sanal iletişime bırakmasıyla dizi ve filmlerde geçen adların yükselişe geçtiğine de rastlanılmaktadır (Köse 2014: 14).

Orhan Acıpayamlı'nın, M. Şakir Ülkütaşır ve Hamit Zübeyr Koşar'ın Türklerde Ad Verme Adetleri başlıklı yazısından naklettiği üzere Türk ad verme adetlerinin kaynağı Türk kültürünün doğum yeri olan Orta Asya'dır (Acıpayamlı 1992: 2). Türk inanç sisteminde ad insan ruhu gibi kabul edilmekte ve bu nedenle de ad vermenin ayrı bir öneme sahip olduğu görülmektedir. Ada verilen bu öneme destanlarda da rastlanılmakta, Türk destanlarında bu duruma bağlı olarak doğan çocuğa uğurlu ve yakışan bir ad bulunmaktadır (Gökyay 2006: 1094).

Tuncer Gülensoy, Türkçe Yer Adları Kılavuzu adlı eserinde yer adlarının iskân tarihi açısından en önemli yaşayan belgelerden birisi olduğunu belirterek, yerleştikleri coğrafyayı vatan haline getiren milletlerin ana yurtlarından adlar getirip yeni vatanlarındaki benzer özellik taşıyan yerleri bu adlarla adlandırdıklarını ifade etmiştir. Eski vatanlarındaki yer adları haricinde renk, yön, kişi boy, soy, oymak, cemaat, bitki hayvan adlarının da yaşanan yerlere ad olarak verildiğini söyleyen Gülensoy, Anadolu yer adları ile ilgili karşılaştırma yöntemi kullanarak Anadolu yer adları ve Orta Asya yer adlarının birlikteliğine dair deliller sunmuştur (Gülensoy 1995: 9).

Farklılığı ver farklılığın güzelliğini yaratan insan gruplarının üzerinde yaşayıp, tarihlerini yazdıkları toprak parçaları, coğrafyadır. "Milli Kimlik" in, "Milli Karakter" in veya Kültür'ün doğmasına, büyümesine ve etnik görünümü yansıtmasına bu toprak parçaları zemin hazırlar. Bu zeminde, toprağın nitelikleri, ormanlar ve orman türleri,

hayvanlar ve bitki örtüsü, dağlar, ırmaklar, denizler, göller, çöller, tundralar ve iklim insan gruplarının içinde yaşadıkları veya toprak parçaları özellikleriyle yönlendirirken, onlarda bu özellikleri yaşamak için işleyip kullanmaktaydılar. Biri diğerine bir “hüviyet” kazandırırken diğeri de ötekine yaratıcılığını gösteren mükemmellikler kazandırmaya çalışmaktaydı (Yıldırım, 1984:157-158).

Yer adlarını inceleyen bilim dalına “Toponomi” denmektedir. Toponomi terimi, Yunan kökenli bir kelimedir. “Tupos” yani “yer” ve “onema” yani “ad” kelimelerinin birleşimiyle oluşmuştur. Türkçe’ye “Yer adı Bilimi” olarak geçmiştir. Terim, etimolojik, tarihi ve coğrafi bilgiyi değerlendirerek, yerleşme adlarını ve yer adlarını yapı, işlev ve anlam bakımından sınıflandırma çalışmaları olarak tanımlanabilir. (Kurgun, 2002:5). Dil bilgisinin bu yeni kolu, yer adlarını yapı, anlam ve köken bakımından açıklamaya çalışır. Çalışmalarda yer ve yerleşme adları göz önünde tutulur. Toponomi’nin dağ, tepe, sırt... adları üzerinde duran kolu “Oronymie”, dere, çay, ırmak, göl... adlarını inceleyen kolu da “hydronymie” adıyla anılır. Bu nedenle Fransızca toponymie adıyla anılan bu bilim koluna Türkçe’de “yer adları bilgisi” adını verebiliriz (Eren, 1965:245, 2. Baskı). Yer adları, toplulukların varoluşundan itibaren, çok uzun yıllar sahip oldukları maddi ve manevi servetler arasında, kültürel değerlerin bütün özelliklerini de bünyesinde barındıran önemli değerlerden biridir. Bazı araştırmacılar yer adları için “toprağın dili” terimini kullanırlar (Caferoğlu, 1966:165). Yer adları ile ilgili terimler dilde daha önce var olan kalıntıları barındırmaktadır. Bu durum ise hem kültür, hem kültür tarihi, hem de dil tarihine katkı sağlamaktadır. Yer adları bilimi “Tarihin Aynası” terimiyle de kullanılmaktadır (Mehmedoğlu, 1999:552).

Esas itibariyle Toponomi çalışmaları çok eski zamanlara dayanmaktadır. Çeşitli coğrafya gezginleri, şairler, destan yazarları... vb. eski dönemlerin aydın kişileri çalışmalarının ya da eserlerinin içerisinde belli yerleşim yerlerinin isimleri hakkında bilgiler vermişlerdir. Dünyadaki ilk toponomi çalışması hakkında kesin bir netlik yoktur. Lakin coğrafyamızda bu alanla ilgili ilk yazıyı M. Fuat Köprülü yazmıştır (Oğuz Etnolojisine Dair Tarihî Notlar) ve onun ardından çalışmaların devamı gelmiştir. İbrahim Şahin, coğrafyamızda yapılan toponim çalışmalarını, yazısında şu şekilde belirtmektedir (Eren, 1965:155-165). Bu yapılan çalışmalar her ne kadar başarı ve bilinçlendirme sağlamış olsa da, alandaki mevcut eksikliklerden dolayı tam olarak aydınlatıcı olamamıştır. Bu konuda farklı çalışmaların karşılıklı incelenip, kıyaslanması faydalı

olacaktır. Bu alanda terim meselesine bakılacak olursa, Köprülü'nün çalışmasında her hangi bir terim kullanılmadığı, yalnızca etnonimi terimi kullanıldığı görülür. Lakin 1928'de Hüseyin Nihal ve Ahmet Naci'nin etnonimler hakkında yayınladıkları makalede toponimiye ait terimlere yer verilmiştir. Daha sonra yapılan çeşitli çalışmalarda da yine toponimi, antroponimi, yeradbilimi, oronimi, etnonimi... gibi çeşitli terimlere yer verilmeye başlanmıştır (Şahin, 2013:46-58)

2.1. Türk Yeradı Verme Geleneği

Kişi ve yer adlarını inceleyen bilim dalını batılılar "onomastik", Türk dilbilimciler ise "adbilim" diye adlandırmışlardır (Kurt, 1998:46)

Kurt, isimlendirmenin toplumun siyasi ve kültürel hayatını yansıttığını belirtmiştir. Özellikle Osmanlı dönemindeki Halifelik ve dini akımların etkisiyle Arapça isimler çoğalmaya başlamıştır. Yahut tarihimizdeki önemli savaşlar, bir takım gelişmelerle oluşan ideolojik görüşler, vs... de aynı şekilde isimlendirmede etkili olduğunu belirtmektedir. Bu durum kişi ve yer adları için ortaktır (Kurt, 1998:52)

Adlandırma tüm dünya topluluklarının ortak bir eylemidir. Pek çok işlevsel özelliği bulunmaktadır. Türk toplumunda ise adlandırma, daha önce karşılaşılmamış bir durum karşısında ilk yapılan eylemlerden biridir. Verilen ad kişinin ya da nesnenin belirli bir topluma ait olduğunun kanıtı veya kişilik bilincinin kazanılması için atılan ilk adımdır.

M. Şakir Ülkütaşır ve Hamit Zübeyr Koşay'ın da değindiği gibi hiç şüphesiz Türk ad verme geleneklerinin kaynağı, Türk Kültürünün, nice yüzyıllar ötesinde doğum yeri olan Orta Asya'dır. Aslında bu yadsıması olanaksız olan apaçık tarihsel bir gerçektir. Bununla birlikte yazılı ve sözlü halk hikâyeleri, destanlar, şaman duaları, Altay, Yakut ve Batı Türklerine ait etnografya ve folklor belge ve incelemeleri, bu durumun canlı tanıklarındır (Acıpayamlı, 1992: 2).

Türkler gerek İslamiyet Öncesi Dönem'de gerekse İslamı kabul ettikten sonra toprağa, suya, ağaçlara ve atalara kutsiyet yüklemeye ve buna bağlı olarak kültlere saygı göstermeye devam etmişlerdir. Bu anlayış doğrultusunda Türkler, göç ettikleri yeni yerlere kültürel sembollerini taşımış ve yerleştikleri yeni coğrafyalarda kültürel

kimliklerini korumaya çalışmışlardır. Smith'e göre ülkeye karşı olan bağlılığın mitik ve öznel bir yanı bulunmaktadır. Toprak parçasının önemi ona sahip olmaktan ya da onun üzerinde ikamet etmekten ziyade ona duyulan sevgi ve bağlılıktan ileri gelmektedir. Bağlılığın nedeni ise atalarımızın, kanun koyucularımızın, şairlerimizin bu toprak parçasını; kutsal bir vatan, anayurt haline getirmesidir. Toprağın bize ait olmasının yanında biz de ona aitizdir (Smith 2016: 44).

Türkler, çok geniş coğrafyalara yayılan, geniş bir topluluktur. Yayıldıkları coğrafyalara kendileriyle birlikte gelenek, görenek, töre, örf ve adetlerini de taşımışlardır. Bu öğeler gerek taşındıkları yerdeki topluluklar etkileşim içine girip, başka toplulukları etkilemiş, gerekse gidilen yerdeki toplulukların kültürlerinden etkilenmişlerdir. Türklerde iki tip mekân vasıl olmuştur. Bunlar konar, göçer yerleşmeler ve yerleşik yerleşmelerdir. Mekânlar değişmiş, kültürler değişmiş lakin ortak paydalardan biri yaşanılan yere ad verme olarak kalmıştır. Yunus Memmedov, toplulukların mekânlara ad verme geleneğiyle ilgili; Bir kavmin veya kabilenin eski buldukları yerden yeni buldukları yere göç ettikten sonra, eski buldukları yerin veya obalarının adını yeni buldukları yere verdiklerini belirtmiştir (Memmedov,2005:401-406).

Mehmet Süme'nin de belirttiği gibi: 1071 Malazgirt zaferiyle birlikte Anadolu'ya yerleşerek bu bölgelere kendilerine has ad veren, bu coğrafyanın Türk vatani kalmasında ilk adımı atan Türk boyları, yeni geldikleri bölgelere ad verirken kendi kültür, tarih, inanç ve gelenek, meslek dallarını, coğrafi durumları vs... göz önünde bulunduruyorlardı (Süme, 2018:266)

Bir yerin Türkçe isimlendirmesinin zaman içinde değişime uğramadan günümüze kadar gelebilmesi, orada yaşayanların Türk kimliklerini devam ettirmesiyle alakadır. Yer adlarının kişi adlarına nazaran bu kalıcı olma durumu daha fazladır. Zira kişi adları bir sonraki nesile geçilirken tarihte o dönemde yaşanmış olay ve olgulardan etkilenip dil ve anlam olarak değişime uğrayabilirken, yer adları uzun müddet kalıcılığını ve ilk halini korumaktadır. Bu durum yer adlarını Türk kültürü ve dili açısından daha önemli hale getirmektedir. Bu nedenle de korunması ve araştırılması gerekmektedir (Kurt, 1998:57)

Yer adları, o yerin tarihinin ve orada bulunan Türk varlığının ortaya konulmasında en önemli göstergelerden biridir. Zira özellikle Anadolu sahasına gelip yerleşmiş olan pek çok Türk boyu, yerleştikleri yerlere kendi boylarının yahut sülale ve beylerinin... vs.

adlarını vermişlerdir. Bu sayede geldikleri yeri kendi yurtları haline getirmeyi ve kalıcılıklarını sağlamışlardır (Kurgun, 2006:33).

Kurgun, Denizli ilinde bulunan yer adlarındaki Türk boy adlarını tespit ettiği çalışmada; "Avı seven" anlamına gelen Afşar boyunun, Anadolu'da yer adların en çok adı ikinci geçen boy olduğunu, Emir(Eymür) boyunun en sık kullanılmış boy adlarından olduğunu belirtmiş ve pek çok Türk boyunun yer adlarına geçtiğini tespit etmiştir. Bu boyların hemen hemen hepsinin, Türk soyuna ait bir niteliği yahut o topluluğa ait bir özelliği belirttiği dikkat çekmektedir. Bu durum Türklerde ad verme geleneğine, özellikle boy adlarında, ne kadar önem verilerek ve titizlikle davranıldığını, alelade bir isimlendirmeden uzak durulduğunu göstermektedir (Kurgun, 2006:33).

Yer adları Türklerin coğrafya ile bütünleşmelerinin göstergesidir. Türkler tarih boyunca yerleştikleri her coğrafyaya kendi adlandırmalarını vermek eğiliminde olmuştur. Bu durum Türklerin yerleştikleri yerleri sahiplendiğinin ve oralarda hak iddia ettiğinin göstergesidir. Bu adlandırmalardan Türklerin yayıldıkları coğrafyaların kapsamı da ortaya çıkmaktadır. Aynı zamanda Türklerin bu adlandırmaları, bugün konuştuğumuz Türkçe ile diğer Türk topluluklarının konuştuğu Türkçe ve yaşayışları arasında bağlantı kurmamıza, dil tarihimizi geliştirmemizde ve tarihimizi aydınlatmamızda faydalı olmuştur ve olacaktır. Bu sebeple yer adlarını değiştirmek, kültür hazinemizin unutulup gitmesine neden olacaktır. Kurgun, Burdur ilinin yer adlarında Oğuz boylarının izlerini araştırdığı çalışmada, Bayındır Köyü'nün, adını "daima yiyecekli olan yer" anlamındaki Bayındır Boyundan aldığını belirtmiştir. Bu örnekten de anlaşılacağı üzere Türklerin yerleştikleri yerlere, o yerin coğrafik özelliklerden de esinlenerek ad verdikleri söylenebilir. Bununla birlikte Türkler çeşitli coğrafik oluşum ve nesnelere de yine ad vermişlerdir (Kurgun,2005:261-265).

Selçuklu döneminde Anadolu'ya iskân edilen birçok Türk aşireti, geldikleri yerlerden bir takım köy, dağ, nehir adlarını geldikleri sahalara da getirmişlerdir (URL-1).

Türklerin yerlere ad verme geleneklerinde, önemli şahısların adı da oldukça geniş yer tutmaktadır. Bu şahıs adları tarihte önemli yeri olan yöneticilerin ve devlet adamlarının, ermiş ya da kerametleri olan kişilerin, yine tarihi bir takım şahsiyetlerin, mahalli ve eskiden orada bulunmuş şahsiyetlerin adları olarak karşımıza çıkar. Yine aynı zamanda yaşanan dönemde adı duyulmuş meşhur bir şahıs, o bölgeyi fetheden kişi... vs.

adları yer adı olabilmektedir (Gönen 2007:259). Bu durum Türklerin kimliklerini ve tarihlerini, aynı zamanda önemli yaşanmışlıklarını ölümsüz kılma isteklerinden ileri gelmiştir diyebiliriz zira bilindiği gibi Türk soyu oldukça geleneklerine, geçmişine ve kültürüne düşkün bir soy olmuştur. Bununla birlikte Türklerin yer adı verirken bir mekânın diğer bir mekâna konumuna göre; yukarı, aşağı, uzun, düz, küçük, büyük, vs... gibi adlandırmalara da başvurdukları görülmektedir. Bu durum, buldukları coğrafyada yer ve yön bulmak açısından bir kolaylık ve tarif yoluna gittiklerini göstermektedir. Aynı zamanda yine bulunulan yerin tarifi açısından, o yerin bir özelliğini yer adı olarak kullanmaları da yer tayininde kolaylık sağlamaktadır.

Türklerin yer adlandırmasında bölgede bulunan önemli tarihi, mimari eserleri de adlandırmada kullandıkları sıkça görülmektedir (Gönen, 2007:261-262).

Çeşitli araştırmalar da göstermiştir ki, Türkler yerleşim yeri olarak meyvelerden de oldukça sık yararlanmışlardır. Bu meyvelerden en sık yer adı olarak tespit edilmiş olanlar sırasıyla Elma, Koz (Ceviz), Armut olduğu tespit edilmiştir (Şen, 2008:402-403). Bu adlandırmada yerleşilen yerde bol olan veya o yerin karakteristiğini yansıtan, oraya has olan meyvenin seçilmiş olma olasılığı yüksektir.

Türklerin Anadolu'ya yerleşmeye başladıktan itibaren, yerleştikleri yerlere ilk olarak kendileri için değerli olan boy, oymak, aşiret ve cemaat isimlerini verdiklerini, ikinci olarak coğrafya ile ilgili adlar vermişlerdir. Adlandırmada kullanılan coğrafi özelliklerin başında da meyveler gelmektedir. Bu durum Türklerin yiyecek kültüründe meyvelerin önemli bir yeri olduğunu göstermektedir. Meyvelerin yanında, ağaç ve bitki örtüsü de yine o yerin adlandırılmasında kullanılmıştır (Yakupoglu, 2008:421-422).

Renk içeren adlandırmalarda yerleşilen bölgenin toprak örtüsü ve toprağının yapısal özelliği ile ilgili renk seçimi olduğu söylenmektedir (Başkan, 1998:241).

Özcan Başkan, Türkiye Köy Adları Üzerine Bir Deneme adlı çalışmasında pek çok köy adını tespit ederek, renk, madde, hayvan, sıfat, belirleyicilik, yıpranmışlık, bölgeler, yönler ve çeşitli yapılar olarak sınıflandırarak incelemiştir. Karşıt bir takım adlandırmaların köylerin birbirinden ayrılmış olduklarını belirttiğini ifade etmiştir (Başkan, 1998:238-242). Renk adları, yerleşim bölgesinin arazi durumu, bitki örtüsü ve iklim özelliklerindeki renk unsurlarının ön plana çıkarılarak kullanılmasıyla

oluşturulmuştur (Akar, 2006:52). Yer adlarının renge bağlı oluşmuş olmasında yine arazinin yapısının, toprağın yahut bitki örtüsünün yapısı ve renginin, yerleşim yerinin yönlere göre durumunun, rengin çağrıştırdığı anlamın... vs. etkili olmuştur (Akar, 2006:52-53). Bayram Durbilmez'in çalışmasında: Yer adlarında çeşitli meslek dallarının, aile ve akrabalık ilişkilerinin, dini değerlere ilişkin adların, eşya kurum-kuruluş, çeşitli yiyecek, maden, doğa ve doğa olayları, hayvan, sayı, ebat-miktar ve çeşitli bilim dallarının adları ve çekimli fiil, fiilimsilerden oluşan adlarla, olumlu-olumsuz adlar ve başka yerlerin adlarının kullanıldığı tespit edilmiştir (Durbilmez, 2014:155-118). Bu durum Türklerin ad verme geleneğinin ne kadar köklü olduğunu, yer adı belirlemede yaşantılarına ve anlayışlarına dair birçok bulguyu ad vermede kullandıklarını göstermektedir.

Durbilmez, çalışmasında şöyle belirtmiştir: Nevşehir yöresi yerleşim adlarının önemli bir kısmı gelenekli Türk edebiyatı kaynaklıdır. Gelenekli Türk edebiyatı kaynaklı yerleşim adlarını kendi arasında Türk mitolojisi kaynaklı olanlar, efsane kaynaklı olanlar, destan kaynaklı olanlar, halk hikâyesi kaynaklı olanlar, âşık edebiyatı kaynaklı olanlar, derviş (tekke) edebiyatı kaynaklı olanlar başlıkları altında kümeleyip incelemek mümkündür. (Durbilmez, 2014:121). Bu bilgiden yola çıkarak Türklerin ad verme geleneği ile halk edebiyatı arasında büyük bir bağ mevcut olduğu açıktır. Aynı zamanda dilbilim açısından da oldukça aydınlatıcı olmaktadır.

Yer adlandırmaları Türklerin tarihleriyle ilgili pek çok bilgiyi de içermektedir. Örneğin adın nereden geldiğini araştırırken diller arası geçiş olup olmadığını saptayabilir ve bu sayede de o yerde daha önce bulunmuş toplumlarla ilgili bilgi edinebiliriz. Yahut orada yaşamış olan Türk topluluğunun kimler olduğu eğer herhangi bir isimlendirmeye belli dilmemişse dahi, yine diğer Türk boylarında kullanılmış benzer ses özelliklerine sahip kelimelerle kıyaslanarak hangi topluluğun orada yaşamış olduğunu tespit edebiliriz. Bunu yanı sıra Türkçe yer adları kalıcı olduğundan, Türk dilinin diğer milletlere de aktarılmasını ve dünyada varlığını korumasını sağlar. Bu durum Türk soyunun da yaşamasını sağlamaktadır.

Görüleceği üzere Bartın yer adları, yukarıda bahsi geçen hemen her yer adı kaynağını içermektedir. Bu nedenle yer adlarının hangi kaynaklardan geldiğinin araştırılması Bartın'da yaşamış Türk topluluklarının kültürü, tarihi, dili, anlamlandırması ve somut olmayan kültürel mirası açısından aydınlatıcı olacaktır.

Biz çalışmamızda; Dilbilgisi(grammar) ya da diğer bilim dallarından çok, yer adlarına Halk Bilimsel bir yaklaşım sergileyeceğiz. Köye adı neden verilmiştir? Başlıca sorumuz bu olmakla birlikte, bizzat araştırma sahasına gidip, bölgedeki halkla görüşmeler yapıp, onların bize verdikleri bilgiler doğrusunda adın nereden geldiğini kayda alıp aktarmaya çalışacağız. Görüşmelerimiz sonucunda eğer köy adının neden verildiği unutulmuşsa, kaynaklara başvurup bir sonuç elde etmeye çalışacağız. Kaynaklarda tespit edemezsek, bize göre en muhtemel seçeneği çeşitli Bartın araştırmacılarına danışarak kesin olmamakla birlikte aktarmaya çalışacağız. Elde ettiğimiz bilgiler pek çok bilim dalına yardımcı olacağı gibi, Bartın'da mekânlara ad verme geleneğiyle ilgili bize bilgi verip.aydınlatacaktır.

3. BARTIN KÖY ADLARININ İNCELENMESİ

3.1. Bartın Merkez Köyleri

Ahmetpaşa Köyü: Ahmetpaşa, Bartın ilinin merkezine bağlı bir köydür. Bartın İlinin merkezine 12 km uzaklıktadır. Köyün bilinen eski adı “Avşar Köyü ”dür. K.Ş. 1’e göre köyü kuran kişiler Oğuz boylarından olan Avşar Boyuna mensup kişilerdir. Köy adını Oğuz boylarından olan Avşar boyundan almıştır.

Akbaba Köyü: Akbaba, Bartın ilinin merkezine bağlı bir köydür. Bartın İlinin merkezine 23 km uzaklıktadır. Köyün adıyla ilgili bir bilgi yoktur.

Akçalı Köyü: Akçalı, Bartın ilinin merkezine bağlı bir köydür. Bartın İlinin merkezine 10 km uzaklıktadır. Eski ve halk arasında bilinen adı “Sazye” köyüdür. Bu köy Gökırmak’ın yanında kurulmuştur. K.Ş.2’ye göre eski zamanlarda nehir kenarında sazlıklar olduğu için bu köye sazlık anlamında “Sazye” denilmiştir. Akçalı ismi ise devlet tarafından verilmiş olup Türkmen aşiretlerinden birinin ismidir. Bölgeye bu ismin verilmesi bize göre tesadüfi değildir. Lakin elimizde bu düşüncemizi ispat edecek bir delil yoktur.

Akgöz Köyü: Akgöz, Bartın ilinin merkezine bağlı bir köydür. Bartın İlinin merkezine 4 km uzaklıktadır. K.Ş. 123’e göre köyü kuran kişinin bir gözü rengini kaybetmiş ve kör olmuştur. Bu durum halk arasında çok sık rast saklanan bir durum olmadığı için bu şahsa bu lakap verilmiş ve köy bu lakapla anılmaya başlanmıştır. Bölgede Akgöz soy isminin yaygın olması, köye verilen ismin bu atadan dolayı verildiğini kanıtlar niteliktedir.

Akmanlar Köyü: Akmanlar, Bartın ilinin merkezine bağlı bir köydür. Bartın İlinin merkezine 12 km uzaklıktadır. “Akman” *Büyük Türkçe Sözlük*’te: “*Temiz, beyaz, güzel insan, ihtiyar*” anlamlarına gelir. Gerçekten de bölgede yaşayan insanlar iyi niyetli ve cana yakın kişilerdir (URL-11).

K.Ş. 3’ e göre köyü kuran işi Akman Dede denilen ve âlim olan bir şahıstır. Köy adını söz konusu şahıstan almaktadır.

Akpınar Köyü: Akpınar, Bartın ilinin merkezine bağlı bir köydür. Bartın İlinin merkezine 6 km uzaklıktadır. Anadolu coğrafyasında çok yaygın olan bu isimlendirmenin bölgeye verilmiş nedeni, kesin olmamakla birlikte K.Ş. 124’e göre eski zamanlarda Akpınar köyünün

yakınlarında suyu temiz olan bir pınar olduğu söylenmesidir. Köy adını bu pınardan almıştır.

Alibaş Köyü: Alibaş, Bartın ilinin merkezine bağlı bir köydür. Bartın İlinin merkezine 12 km uzaklıktadır. K.Ş. 120'ye göre eskiden köyde bir aile varmış ve bu ailenin başında Ali isminde bir adam bulunmaktaymış. Köyün en tanına ve kurucusu olan adam da oymuş. Fakat Ali ismi çok olduğu için ve ailenin en başkışisi olduğu için köyün adı “Alibaş” köyü olarak anılmış.

Arıönü Köyü: Arıönü, Bartın ilinin merkezine bağlı bir köydür. Bartın İlinin merkezine 13 km uzaklıktadır. Köyün adının nereden geldiği ve geçmişiyle ilgili bir bilgiye ulaşamadık. Lakin bize göre kesin olmamakla birlikte bölgede ilkbahar aylarında çok çiçek açması ve bol miktarda arının bölgeye bal yapmaya gelmesi, bu köye “Arıönü” isminin verilmesini sağlamış olabilir.

Ağdacı Köyü: Bartın ilinin merkezine bağlı bir köydür. Bartın İlinin merkezine 5 km uzaklıktadır. Ağdacı Köyü'nün isminin nereden geldiği konusu Bartın bölgesindeki halkın çoğunun bildiği bir husustur. K.Ş. 125'e göre, söz konusu köyde eski zamanlardan günümüze kadar “Ağda” ismi verilen ve sokakta arabalarla satılan beyaz bir tatlı imal edilirdi. Bu araçlarla mahalle mahalle gezilip satılırdı. Köy adını, bu tatlının imalatının bu köyde yapılmasından almıştır.

Arıt Köyü: Arıt, Bartın ilinin merkezine bağlı bir köydür. Bartın İlinin merkezine 32 km uzaklıktadır. Bu köy Argut dağlarının eteklerinde kurulmuş bir yerleşim yeridir. Adıyla ilgili çeşitli rivayetler bulunmaktadır.

K.Ş.3'e göre, bu bölgeye Osmanlı Devleti döneminde ki bazı yeniçeriler ve suçlular, toplumdan soyutlanmak amacıyla yerleştirilmiştir. Köyün adı “arıtmak” kelimesinden “arıt” olmuştur. Bölgenin merkeze olan uzaklığı, dört yönünün dağlarla çevrili olması ve bu koşulların ulaşımı zorlaştırması şu şartları akla getirmektedir: Acaba buraya yerleşen ilk topluluklar, kendilerini toplumdan soyutlamak amacıyla mı buraya yerleştiler, saklanmak, gizlenmek amacıyla mı ya da farklı amaçlar doğrultusunda bölgeye yerleşmişlerdir.

Bir diğer rivayet ise şu şekildedir. Bölgeyi içine alan sıradağa 19.yy bölge haritasında “Argud Dağı” denilmiştir. Söz konusu yerleşme bölgesi bu dağın eteklerinde

olduğu için ismini “Argud Dağı” ndan almıştır. Bu isimlendirme ise zamanla Bartın ağzı vasıtasıyla “Argud”dan türetilmiş zamanla “Arıt” şeklini almış ve yerleşmiştir.

Arıt Gazetesi’nde ise konu hakkında, Arıt Belgeseli Köşesi’nin 3. sayısında; İhtimal odur ki Arıt’ ta daha sonradan Osmanlı Devleti tarafından bir iskân politikası uygulandığı ve ülkenin çeşitli yörelerinden insanların getirilip yerleştirildiğini köylerin ve yeni kurulan yerleşim birimlerinin isimlerinden anlaşılmaktadır. Arıt’ta tahminen 16.yy’da da bir takım göç olaylarının gerçekleşmiş olduğu “Menteşpir” isminden anlaşılıyor. Bilindiği üzere 13.yy’ın sonunda bugünkü Muğla yöresinde “Menteş Bey” adıyla bir Oğuz beyinin yerleşerek bu bölgede Menteş Beyliği’ni kurduğunu dolayısıyla buraların Menteş yöresi adıyla anıldığı, Menteş Piri adlı şahsın bu bölgeden Arıt’ a sirayet ettiğini, buranın yani Arıt’ın Türkleşmesine ve İslamlaşmasına katkıda bulunduğunu gözlemlemekteyiz. Menteşe oğullarından Arıt’a gelip Pir mahallesini kuran bu kişi Menteşpiri ismini bu mahalleye vermiş ve bu mahallede vefat etmiştir. Denilmiştir (Arıt Gazetesi, Arıt Belgeseli 01.07.2000). Eski zamanlarda da Arıt isminin yanında Menteş piri köyü kullanımına da kişisel yaşantılarım vasıtasıyla şahit oldum.

Arıt Gazetesi’nin 4. sayısında ise; Arıt üç beylikten teşekkül etmiştir. Bu üç beylik Arıt’a hâkim ve güvenlik açısından kendilerini emniyete alacak yüksek yerlere yerleşmişlerdir. Bu üç beylik; Çöpbey, Cöcü Bey, Esbey’dir. Bunlara paralel olarak Osmanlı Devleti iskân politikası gereği yani mecburi ikamete tabi tutulan köyler vardır. Bu köyler İstanbul tarafından buralara yerleştirdikleri mahallelere verilmiştir. Bu mahaller daha sonra çoğalmış ve büyümüş bu neticede köy statüsüne geçmiştir. İstanbul’dan mecburi ikamete tabi tutulan mahalleler şunlardır; Balat, Söğütlü, Aydınlar, Ören ayrıca Karaköy tarafından bir kısımda İstanbul’dan mecburi ikametle Karaköy’e yerleştirilmiş ve burasının ismi oradan kalmıştır. Bilgisi verilmiştir (Arıt Gazetesi, Arıt Belgeseli, 01.08.2000).

Kurucaşile Yerel Tarih Araştırmaları web sitesinde ise konuyla ilgili; Erythinoi yani “Kızıl” anlamındadır. Bartın yöresinde kırmızı toprağa sahip yalnız Arıt ve Çakraz vardır. Erythinoi, Helen dilinin çoğul üretme kurallarına göre, Erythinos sözcüğünün çoğul biçimidir; Erythinos’lar ya da Erythinoslular anlamına gelmektedir. Ancak kök sözcük görünümündeki Erythinos’un eski Helen dilinde anlamı yoktur. Kentin bir Anadolu dilinden gelme asıl adı, Helenlerce erytros(kızıl) sözcüğüyle bir ada benzeyecek şekilde bozularak Erythinio’ye çevrilmiş olmasıdır. Gerçekten bu ada İlliada’nın anlattığı çağda,

hatta İlliada'nın derlendiği çağda Paphlagonia' daki bir yerli kentinin Helen dilinden gelme bir ad taşıması olanaksızdı. Üstelik İlliada da o adla niye kentin anılmak istendiği de kesin değildir. Strabon Erthinoi için "... bunlar iki yüksek kayalardır" diyor, bir kent ya da köyden hiç söz etmiyor. Ayrıca Arrianos'da bu yörede Eritali namıyla bir Grek halkının varlığını zikreder. Yukarıdaki tarihi bilgiler ışığında değerlendirmek gerekirse "Arit" isminin çoğul anlamda Ert-hinos yani Eritliler sözcüğünden geldiğini, Erythinoi sözcüğünün tekil kelime anlamı ise "kızıl" çoğul anlamda ise "kızıl tepeler" olarak Türkçeye uyarlamak mümkündür. Anadolu'da da birçok kentin eski gerçekten ya da diğer dillerden Türkçeye uyarlandığını biliyoruz. Ayrıca Strabon'un da bahsettiği sözün, Arit'in coğrafi yapısına bakarak Şahin Köyü'nden başlayarak, Esbey Köyü'ne kadar, kuzeyde ise Dariören Köyü'nden Ören Köyü'ne kadar uzanan yerlerin Arit olduğu rahatlıkla anlaşılmaktadır. Bilgisine ulaşmaktayız (URL-12).

Aydınlık Köyü: Aydınlar, Bartın ilinin merkezine bağlı bir köydür. Bartın İlinin merkezine 37 km uzaklıktadır. K.Ş. 4' ün bölgede yaşayan bazı insanlardan duyduğuna göre bu köydeki kurucu aileler İstanbul'dan bölgeye göçmüştür. İlerleyen zamanlarda tekrar İstanbul'a göçler yaşanmış ve bazı kişiler orada akrabalarını bulmuşlardır. Günümüzde de İstanbul Aydınlar Mahallesi'nde yaşayan Arit kökenli insanlar bulunmaktadır. Köy, adını, İstanbul'da bulunan Aydınlar Mahallesi'nden almaktadır.

Balat Köyü: Bartın ilinin merkezine bağlı bir köydür. Bartın İlinin merkezine 32 km uzaklıktadır. Bu köy 'de yaşayanlar atalarının İstanbul'dan iskân politikasıyla Osmanlı Devleti döneminde göç edip bu bölgeye yerleştiklerini savunmaktadırlar. Söz konusu köyü sık sık ziyaret eden K.Ş. 6 köy hakkında bize Balat Köyü halkının İstanbul'da bulunan Balat semtinden göçtüğünü ve bu sebeple geldikleri yere, terk etmek zorunda oldukları yerin adını verdiklerini belirtmiştir. Arit Gazetesi'nin Arit Belgeseli Köşesinde konuyla alakalı *Balat, Söğütlü, Aydınlar, Ören ayrıca Karaköy tarafından bir kısımda İstanbul'dan mecburi ikametle Karaköy'e yerleştirilmiş ve burasının ismi oradan kalmıştır.* Bilgisi geçmektedir (Arit Gazetesi, Arit Belgeseli, 01.08.2000).

Bayıryüzü Köyü: Bartın ilinin merkezine bağlı bir köydür. Bartın İlinin merkezine 18 km uzaklıktadır. Bartın İlinin merkezin km uzaklıktadır. Bu köy yerleşim yeri olarak iki dağın arasında boylu boyunca uzanan bir tepenin üstüne kurulmuştur. K.Ş. 7'den edindiğimiz bilgiye göre köye eski zamanlarda at ile yolculuk yapmak için iki adet çok dik olmayan bayır kullanılmış. Adını bu coğrafi şekilden almaktadır.

Beşköprü Köyü: Bartın ilinin merkezine bağlı bir köydür. Bartın İlinin merkezine 18 km uzaklıktadır. K.Ş. 8'e göre köy bol miktarda su kaynağının olduğu bir alanda kurulmuştur. Bu konum tarım için bir avantajken, su baskınları için bir problem teşkil etmiştir. Eski zamanlarda sulama için ve su baskınlarından korunmak amacıyla birçok hendek ve türevleri kazılmış, kullanılmıştır. Bu söz konusu hendeklerin üzerinden geçebilmek içinde köprüler yapılmıştır. Beşköprü ismi bu mimari yapılardan gelmektedir.

Budakdüzü Köyü: Bartın ilinin merkezine bağlı bir köydür. Bartın İlinin merkezine 11 km uzaklıktadır. K.Ş. 126' ya göre, köy düz bir satıhta kurulduğu için düz isimlendirmesinin verildiğini düşünmekteyiz. Budak isimlendirmesi de Bartın ağzında ağaçların dallarında ya da gövdelerinde bulunan sivri uçlara verilen isimlendirmedir. Lakin Budak isimlendirmesi bize göre köye bu sebeple verilmemiştir. Budak isimlendirmesinin verilmiş sebebi kesin olmamakla birlikte, Türkmen Aşiretlerinden Budak aşiretinden kişilerin bölgeye yerleşmiş olmasıdır.

Büyükkıran Köyü: Bartın ilinin merkezine bağlı bir köydür. Bartın İlinin merkezine 14 km uzaklıktadır. Köy hakkında yaptığımız saha çalışmalarında köyün ismiyle ilgili bir bulguya rastlayamadık. "Kıran"; *Büyük Türkçe Sözlüğü*'ne göre, 1. Kıyı, kenar, çevre, uç. 2. Dağ sırtı, tepe, bayır. 3. Kıraç toprak. Anlamlarına gelir (URL-13).

Lakin yerleşim bölgesi daha çok düz bir satıh üzerine kurulmuştur. Bir diğer olasılık ise, Bayat Boyunun, Türkmen aşiretlerinden Kıran aşiretidir. Kıran isimlendirmesinin Bartın'da ve çevre illerde de bulunuyor olması bölgeye Oğuz boylarının yerleşmiş olma ihtimalini güçlendirmektedir. Bize göre köyün adı Kıran aşiretinden gelmektedir.

Büyük Kızılkum Köyü: Bartın ilinin merkezine bağlı bir köydür. Bartın İlinin merkezine 25 km uzaklıktadır. Bu köy 3 km'lik bir plaja sahiptir. Plaj "V" tipi bir plajdır ve kum rengi kırmızıdır. Köy bu plaja yakın bir yerde kurulmuştur. Günümüzde de aktif olarak kullanılmaktadır. K.Ş. 9'ya göre köy, ismini bu plajın "kızıl" renginden almıştır.

Çakırdemirci Köyü: Bartın ilinin merkezine bağlı bir köydür. Bartın İlinin merkezine 11 km uzaklıktadır. Bu köyün halk arasında bilinen adı "Demirci Köyü"dür. Çevresindeki birkaç köyle birlikte, Çakır Köyü Muhtarlığına bağlandığı için Çakırdemirci ismini

almıştır. K.Ş. 7'ye göre eski yıllarda birçok demircilik mesleği ile uğraşan insan bu köyde yaşadığı için “Demirci” ismini almıştır.

Çakırkadı Köyü: Bartın ilinin merkezine bağlı bir köydür. Bartın İlinin merkezine 9 km uzaklıktadır. Bu köyün bilinen adı Kadı Köyü'dür. K.Ş.10'a göre Çakır bölgesinde çeşitli mahkemeler düzenlendiği için bu köye Kadı köyü denilmiştir. Çevre köylerin “Çakır” adı altında birleştirilmesiyle de bugünkü kullanımına kavuşmuştur.

Çakırömerağa Köyü: Bartın ilinin merkezine bağlı bir köydür. Bartın İlinin merkezine 10 km uzaklıktadır. K.Ş.11'e göre köyü kuran kişi Ömer Ağa lakaplı bir şahıstır ve köyün adı bu yüzden Ömer Ağa'dır. Çakır adı bölgedeki köylerin birleşmesiyle verilmiştir. Eski zamanlarda Ulugeçit Köyü'ne bağlı bir köy durumundadır. Cevdet Yakupoğlu'nun vakıflar ile ilgili çalışmasına göre, *Bartın'ın batısına düşen Ulu-geçid köyünde ki bu vakıf, Candaroğlu devrinde mevcuttu. Osmanlı devrinde Ömer Fakih'in soyundan gelenler ile başka aileler bu vakfi elinde bulundurmışlardır.* Kitapta kullanılan belge 74'e göre; *Ulu-geçid'de mülk issi Tursun Şarâbi oğlu Ömer Fakih dutduğu yer ki Bâyezid yeridir, vakfetmiş. İsfendiyar Bey dahi müselleme dutub, hükm-i hümâyun virmiş. Ammâ Hüdâvendigâr zamanında ölçülürmüş. 8 muddluk yerdir. Eski defter sureti budur* şeklinde Ömer Fakih isimli bir şahsın bölgede ki varlığını ispatlar niteliktedir (Yakupoğlu, 2010:30).

Çamaltı Köyü: Bartın ilinin merkezine bağlı bir köydür. Bartın İlinin merkezine 6 km uzaklıktadır. K.Ş.12'ye göre Çamaltı Köyü'ne yerleşen ilk topluluklar, yerleşkelerini çam ormanlarının arasına kurmuşlardır. Adını kurulduğu çam ormanlarından almıştır. Karadeniz bölgesinde çam ağacı yaygınca görülen, dört mevsim yaprak dökmeyen bir ağaç türüdür. Isınma, barınma gibi temel ihtiyaçların karşılanmasında da bölgede önemli bir yere sahiptir. Bartın havzasında çeşitli bitkilerden ismini alan çeşitli köyler ve mahalleler mevcuttur.

Bir diğer rivayete göre köyün bilinen eski ismi “Handıra”dır

Çamlık Köyü: Bartın ilinin merkezine bağlı bir köydür. Bartın İlinin merkezine 19 km uzaklıktadır. Çamlık Köyü, çok eski yıllarda Derbent Köyü'ne bağlı bir yerleşke durumundaydı. Daha sonra nüfus artışıyla müstakil bir köy statüsüne kavuşmuştur. K.Ş. 127'ye göre, derbent ağzı denilen yer, bir geçit görevindedir. Etrafı sarp dağlarla kaplıdır.

Bu dağlarda rakım olarak yüksek yerleşkeler olduğu için çam ormanları yaygınca bulunmaktadır. Köyün adı bu sarp çam ağacı ormanlarından gelmektedir.

Çayır Köyü: Bartın ilinin merkezine bağlı bir köydür. Bartın İlinin merkezine 17.5 km uzaklıktadır. Köy düz bir havzada kurulduğu için tarım arazileri yaygındır. K.Ş.13' e göre bu tarım arazilerinin yaygınlığı nedeniyle köyde bol miktarda saman elde edilebilecek ve tahıl ekilebilecek araziler de yaygındır. Köy adını bu arazilerden almaktadır.

Çeştepe Köyü: Bartın ilinin merkezine bağlı bir köydür. Bartın İlinin merkezine 11 km uzaklıktadır. K.Ş.14'e göre bu köyde çok sayıda çeşme bulunmaktadır. Eski zamanlarda ticaret yolları üzerinde bulunduğu için hayrat kültürü çok yaygındır. Aynı zamanda bölgede "Tümülüs" ismi verilen ve bir tepe şeklinde olan tarihi yapılar bol miktarda bulunmaktadır. Bölge de yaptığımız çalışmalarda çoğunlukla bu Tümülüslerin altında mezar odalarının olduğu inancı yaygındır. Köy adını barındırdığı çok miktarda çeşmeden ve Tümülüs ismi verilen tepelerden almaktadır. Çeştepe adlandırması; "Çeşmeli tepe" anlamına gelmektedir.

Çiftlikköy Köyü: Bartın ilinin merkezine bağlı bir köydür. Bartın İlinin merkezine 24 km uzaklıktadır. K.Ş.12'ye göre: Bartın'da eski zamanlarda verilen vakıf arazileri yaygındır. Verimli topraklar ve Bartın Çayı'nın bölgeye hâkim olması tarım arazileri için biçilmez kaftandır. Bartın bölgesinde vakıf arazileri haricinde tımar arazileri ve çiftlik arazileri de bölgede ki şahıslara verilmiştir. Bölgede ki halk arasında "Çiftlik Köy" isimlendirmesinin neden verildiği ile ilgili net bir bilgi yoktur. İletişime geçtiğimiz çoğu kişi burada eskiden çiftlik olduğu için bu isim verildiğini belirtmektedir. Lakin bize göre kesin olmamakla birlikte bölgede ki çiftlik isimlendirmesi, Osmanlı döneminde bölgede bulunan çiftlik arazisiyle doğrudan ilgilidir.

Çukurbük Köyü: Bartın ilinin merkezine bağlı bir köydür. Bartın İlinin merkezine yaklaşık 13.8 km uzaklıktadır. Çukurbük ismi yeni bir isimdir. K.Ş.7'ye göre eski ismi "Cinevi"dir. Köy, çevre köylerden daha alçakta yer aldığı için Çukurbük ismini aldığı bölgedeki halk arasında yaygınca bilinmektedir. Lakin bize göre "Cinevi" adlandırması; yerel ağızda olan "Cineviz akıllı" deyiminden gelmektedir. Çünkü bölgedeki halk arasında bu köy "Cineyi" olarak da anılmaktadır. Cineviz akıllı, Ceneviz akıllı demektir ve genellikle zeki insanlar için kullanılır. Memorat türüne girebilecek olaylar yaşanmış olma

olasılığı da vardır. Bartın bir memorat cennetidir. Lakin yaptığımız görüşmelerde bununla ilgili bir tespit bulunamadık.

Cöcü Köyü: Bartın ilinin merkezine bağlı bir köydür. Bartın İlinin merkezine yaklaşık 33 km uzaklıktadır. Bu köy hakkında köy halkıyla yaptığımız görüşmelerde, köy'ün adının nereden geldiği ile ilgili bir bilgiye ulaşamadık. Yaptığımız çalışmalar sonucunda *Arıt Gazetesi'*nde konuyla ilgili bir yazıya rastladık ve “Cöcü” isminin, Arıt'ı kuran üç beyden birinin ismi olduğunu ve bu köyü kuran kişinin kendisi olduğunu öğrendik. Bunların ispatı olarak köyün bölgeye hâkim ve korunaklı bir tepede olduğunu gözlemledik(Arıt Gazetesi, Arıt Belgeseli: 4).

Çöpbey Köyü: Bartın ilinin merkezine bağlı bir köydür. Bartın İlinin merkezine yaklaşık 32,7 km uzaklıktadır. Köy muhtarı olan K.Ş.13'e göre bu köyü kuran kişi çok zayıf ama akıllı bir şahıstır. Çöp gibi, çöp adam tarzında bu şahsa da “çöpbey” denilmiş. Köyün adı Çöpbey olarak kalmıştır. Arıt gazetesinde; *Arıt üç beylikten teşekkül etmiştir. Bu üç beylik Arıt'a hâkim ve güvenlik açısından kendilerini emniyete alacak yüksek yerlere yerleşmişlerdir. Bu üç beylik; Çöpbey, Cöcü Bey, Esbey'dir.* bilgisi okuyucuya aktarılmıştır(Arıt Gazetesi, Arıt Belgeseli:5). Çöpbey köyünün korunaklı bir yerleşim yerinde kurulmuş olması da bu bilginin ispatıdır.

Dallica Köyü: Bartın ilinin merkezine bağlı bir köydür. Bartın İlinin merkezine yaklaşık 5 km uzaklıktadır. Köyün adının nereden geldiğiyle ilgili kesin bir bilgi yoktur.

Darıören Köyü: Bartın ilinin merkezine bağlı bir köydür. Bartın İlinin merkezine yaklaşık 25 km uzaklıktadır. Köyün adıyla ilgili iki rivayet vardır.

K.Ş.7'ye göre Bu köy adını bölgede bolca tüketilen bir bitkiden almaktadır. Söz konusu darı bitkisi bölgede yaş olarak tüketilir. İsmine “Darı mancarı” denilmektedir. Şehir merkezinde kurulan Salı ve Cuma pazarlarında yapraklarının sap kısımlarından iğne iplik yardımıyla örülür ve satılır. Köy adını bu bitkinin bölgede bolca yetişmesi ve satışı için sap kısımlarının birbirine kenetlemek suretiyle örülmesinden almaktadır.

K.Ş.14'e göre ise Arıt bölgesinde keşfedilmeyi bekleyen bir tarihi doku vardır. Darıören Köyü 'de güvenli bir bölgede olduğu için bu tarihi dokudan kısmetini almıştır. Ören bilindiği üzere içinde tarihi doku bulunan yerleşim yerlerine verilen bir

isimlendirmedir ve Bartın da ören isimlendirmesi yaygındır. Köy adının darı denilen bitkiden ve tarihi dokusundan almaktadır.

Derbent Köyü: Bartın ilinin merkezine bağlı bir köydür. Bartın İlinin merkezine yaklaşık 19 km uzaklıktadır. Bu köy eski zamanlarda ticaret yolları üzerinde bulunan bir yerleşim yeridir. K.Ş.4'e göre, Osmanlı devleti bu ticaret yolunun güvenliğini sağlamak amacıyla bölgeye "Derbent" teşkilatı kurmuştur. Adını bu teşkilattan almaktadır.

Talat Mümtaz Yaman'ın *Cihân-nûmâ ilaveli Nüshası* isimli yazısında konuyla alakalı: *Bu Bartın'dan Ulus'a gidecek olanlar öğleden sonra kasabadan geri dönüş yaparlar. Derbent Ağzı'nda Boğaz yakınında güzel ve hoş kiraz bahçelerinde yatarlar. Oradan Derbend nehri boyunca devam edip, tahminen dört saatlik mesafe gidildikten sonra, nehrin sol tarafından Ulus kazasına varılır. Bu Derbend son derece gidilmesi zor olan yerde bir yoldur. Dağların iki tarafları, sanki gökyüzüne başkaldırmış gibi kayalık ve ormanlıktır. Yoldan başka bir yerden yürümek, gelip gitmek mümkün olmaz.* denilmiştir (Yaman, 1940, Varak:317-318).

Doğası Köyü: Bartın ilinin merkezine bağlı bir köydür. Bartın İlinin merkezine yaklaşık 16 km uzaklıktadır. K.Ş.18'e göre, "Doğası âdeti" Oğuz boyları arasında da yaygınca yapılan bir adettir. Bir ailenin çocuğu olduğunda hayır için kazan kazan yemek yapılır ve dağıtılır. Bu köyde de bu adet uzun yıllar boyunca devam etmiştir. Köy adını bu âdetin devam ettirilmesinden almaktadır.

Esbey Köyü: Bartın ilinin merkezine bağlı bir köydür. Bartın İlinin merkezine yaklaşık 41 km uzaklıktadır. Bu köyde yaptığımız çalışmalar sonucunda, Esbey'in anlamı ve varlığı hakkında bir sonuç elde edemedik. Arıt Köyü'nde yaşayan K.Ş.14'e göre Esbey bir şahıstır ya da aile lakabıdır. Hatta bölgede Esbeylerin Ali gibi lakaplar bulunmaktadır. Arıt Gazetesi'nin ilgili yazısında Esbey'in Arıt'ı kuran üç beyden biri olduğunu öğrendik. Köy, adını kurucusu olan Esbey'den almaktadır.

Epçiler Köyü: Bartın ilinin merkezine bağlı bir köydür. Bartın İlinin merkezine yaklaşık 16 km uzaklıktadır. K.Ş.2'ye göre bölgedeki halk eski zamanlarda ketenden ip imalatı yapmışlardır. "İpçiler" yerel ağızda "Epçiler" şeklinde telaffuz edilmiştir. Adı, söz konusu imalattan gelmektedir.

Epçilerkadı Köyü: Bartın ilinin merkezine bağlı bir köydür. Bartın İlinin merkezine yaklaşık 12 km uzaklıktadır. Köyün bilinen adı kadı köyüdür. Sonraki yıllarda Epçiler köyüne bağlanarak Epçilerkadı ismini almıştır. Kesin olmamakla birlikte eski zamanlarda, çevre köylerde bir mahkemelik durum olduğunda, kadı görevini bu köyde yaparmış. Adını buradan almaktadır.

Esenyurt Köyü: Bartın ilinin merkezine bağlı bir köydür. Bartın İlinin merkezine yaklaşık 15 km uzaklıktadır. K.Ş.16'ya göre, eski adı “Lazlar” köyüdür. Osmanlı Devleti'nin çeşitli iskân politikalarıyla Laz olarak adlandırılan topluluktan, Bartın havzasına büyük göçler yapılmıştır. Köy adını yerleşen lazlardan almaktadır. Şimdi ki ismini ise bölge çok rüzgâr aldığı için bölgedeki halk karar vererek koymuşlardır.

Fırınlı Köyü: Bartın ilinin merkezine bağlı bir köydür. Bartın İlinin merkezine yaklaşık 15 km uzaklıktadır. K.Ş.17'ye göre, eski zamanlarda ekmeği bölgede yaşayan halk, köy meydanına ya da farklı yerlere yaptığı fırınlarda ekmek yaparlarmış. Fırınlı Köyü' nün çevresindeki köylerde fırın bulunmazmış ve çevre yerleşkelerdeki insanlar bu köye ekmek yapmaya gelirlermiş. Zamanla bu fırın ve köy, halk arasında dilden dile yayılmış ve adına “Fırınlı” denilmiştir.

Gecen Köyü: Bartın ilinin merkezine bağlı bir köydür. Bartın İlinin merkezine yaklaşık 11 km uzaklıktadır. Gecen Köyünde yaptığımız görüşmelerde köyün adının Gecen Bey denilen bir şahıstan geldiğini tespit ettik. Cevdet Yakupoğlu'nun çalışmasında; *Geçen adlı şahsın XIV. Yüzyılda yaşadığı anlaşılmaktadır... Durak adlı şahıstan vakfiyede “âlim, fâzıl ve âmil-i kâmil” olarak bahsedilmiş olup, bu zat XIV. Yüzyıl sonlarında yani Yıldırım Bâyezid devrinde yaşadığına göre dedesi olarak gösterilen Geçen adlı şahsın da XIV. Yüzyıl ilk yarısında yaşamış olduğunun kabul edilmesi mantığa uygun düşmektedir... Geçen'in yaptırdığı mescid çevresinde zamanla bir köy kurulmuş olup aynı isimle anılmıştır. Geçen Köyü bugün de aynı adla Bartın'a bağlıdır. Aşağıdaki vakıf belgeseli sayesinde Geçen mescidiyle ilgili miladi 1300'lerden 1510'lara kadar olan süreç takip edilebilmektedir.* bilgilerini paylaşmış ve belgelerle Geçen isimli şahsın varlığını ispatlamıştır (Yakupoğlu, 2010). Bu bilgilerden yola çıkılarak köyün ilk adımın “Geçen” olup daha sonra ç>c ses değişimine uğrayarak “Gecen” şeklini aldığını söyleyebiliriz.

Gençali Köyü: Bartın ilinin merkezine bağlı bir köydür. Bartın İlinin merkezine yaklaşık 20 km uzaklıktadır. K.Ş.108'ye göre Köye ilk yerleşenler çoğalır ve büyürler. Bu aileye mensup Hasan Oğlu Ali isimli şahıs ünlenir ve köy onun adıyla anılır.

Geriş Köyü: Bartın ilinin merkezine bağlı bir köydür. Bartın İlinin merkezine yaklaşık 15 km uzaklıktadır. K.Ş. 18'e göre 1900'lü yıllardan gelen bir geleneğe göre bu köyde önemli günlerde güreş turnuvaları düzenlenmekteydi. Bu turnuvalarda ödül ya bir koyun ya da altın olurdu. Bölgeden ve çevre bölgelerden sporcular gelip yarışmaktaydı. Yerel ağızda "Geriş, Gerüş"; "Güreş" demektir. Köy, adını düzenlenen bu güreş turnuvalarından almıştır.

Gerişkırırcı Köyü: Bartın ilinin merkezine bağlı bir köydür. Bartın İlinin merkezine yaklaşık 17 km uzaklıktadır. K.Ş. 17'ye göre bu köy, halk arasında "Kırırcı" köyü olarak anılmaktadır. Geriş adı, köy Geriş Köyü Muhtarlığı'na bağlanmasıyla verilmiştir. Köyün yerli kişileri ulaşım ve taşıma aracı olarak katır kullanmaktaydı. Aynı zamanda katır yetiştiriciliği de yapılmaktaydı. Bu sebepten ötürü köye "Kırırcılar" denilmiştir.

Gökçekıran Köyü: Bartın ilinin merkezine bağlı bir köydür. Bartın İlinin merkezine yaklaşık 23 km uzaklıktadır. K.Ş. 127'ye göre köy, tepe bir alanda bulunduğu için bu anlamda kullanılan "gıran" ya da "gökçekgıran" isimlendirmesiyle anılmaktaymış. Bu isimlendirmedeki "gıran" kelimesi zaman içinde g>k değişimine uğrayarak "Gökçekıran Köyü" olarak anılmaya başlanmıştır.

Gözpınar Köyü: Bartın ilinin merkezine bağlı bir köydür. Bartın İlinin merkezine yaklaşık 14 km uzaklıktadır. K.Ş.22'ye göre, eski zamanlarda burada bir gözetleme kulesi vardır. Köy sınırlarının içinde bir de pınar bulunması, "gözetleme pınarı" anlamına gelen "Gözpınar" kullanımını ortaya çıkarmıştır.

Gülgenpınarı Köyü: Bartın ilinin merkezine bağlı bir köydür. Bartın İlinin merkezine yaklaşık 5 km uzaklıktadır. Bartın'ın en gelişmiş köylerinden olan Gülgenpınarı Köyü, Bartın Çayı'nın denize dökülen güzergâhında kurulmuştur ve akarsu taşımacılığında önemli bir yeri vardır. K.Ş.23'e göre Bartın Çayı'nın denize giden bu yatağının etrafında çok sayıda gülgen ağacı bulunmaktadır ve bu ağaçların büyük çoğunluğu günümüzde de varlığını sürdürmektedir. Adını Bartın Çayı'ndan ve gülgen ağaçlarının bolluğundan almaktadır.

Güzelcehisar Köyü: Bartın ilinin merkezine bağlı bir köydür. Bartın İlinin merkezine yaklaşık 15 km uzaklıktadır. K.Ş.2'ye göre Bartın merkezinde, Fırınılı, Şarköy ve Güzelcehisar köylerinde Ceneviz döneminden kalma hisar kalıntıları bulunmaktadır. Güzelce, Bartın ağzında “güzel” anlamına gelir ve köy ismini bu hisar kalıntısından almaktadır. Köyün eski adı Asar Köyü'dür. “Asar” Bartın ağzında “Hisar” anlamına gelir.

Hacihatipoğlu Köyü: Bartın ilinin merkezine bağlı bir köydür. Bartın İlinin merkezine yaklaşık 24 km uzaklıktadır. Eski zamanlarda hac ibadetini yerine getirmek, günümüzde olduğundan çok daha zor ve meşakkatli bir durumdu. Bunun için hac ibadetini yapmış kişiler, önemle ve saygıyla anılırdı. Birçok durumda onlardan akıl alınır ve fikirlerine başvurulurdu. K.Ş.24'e göre bölgede Hatipoğlu denilen bir şahıs bu köyü kurmuştur. Köyün imamlığını yaptığı da önceki nesillerde yaygınca düşünülmüştür. Bu şahıs hacca gitmesiyle hacı olarak anılmaya başlamıştır. Bu vesileyle köyün adı bugünkü kullanımına kavuşmuştur.

Arıt Gazetesinin 8. sayısında, Hatipoğlu ismiyle anılan aile ile ilgili; *Yukarı şeyhler camisinin imamlığını genellikle Hatipoğulları namı ile bilinen zatlar yapmıştır... Yine bir Cuma günü ezan okunduğu halde imam namaza başlamamış ve bunu gören cemaatten bazıları mırıldanmaya başlamış, hoca namaza başla işimiz gücümüz var demişler. Hoca artık yeter demiş, kendine mırıldanan adama gel demiş, adam gelmiş ve hoca sağ ayağımın üstüne bas demiş. Adam hocanın dediğini yapıp sağ ayağına basmış. Bir de ne görsün? Caminin altından geçen çayda melekler sıralanmışlar abdest almaktalar, hoca da beni çok zorladınız sonunda kimi beklediğimi gördünüz der.* (Arıt Gazetesi, Arıt Belgeseli, 03.04.2000). Hatipoğulları isimli aile günümüzde de Bartın çevresinde aynı soy isimle hayatlarını sürdürmektedirler. Eski zamanlarda çoğunlukla imamlık yapan bir aile oldukları için Bartın havzasına parça parça yayılmışlardır.

Haciosmanoğlu Köyü: Bartın ilinin merkezine bağlı bir köydür. Bartın İlinin merkezine yaklaşık 24 km uzaklıktadır. Bartın'da aile ve sülale lakapları çokça yaygındır. Aile lakapları çoğunlukla ailedeki bir erkek bireye verilir ve tüm aile o lakapla anılmaya başlar. Osmanoğlu da Bartın'da bir ailedir. K.Ş.25'e göre, köyün kuran kişi Osmanoğlu sülalesine mensuptur. Hacı ise bu şahsın hacca gidip gelmiş olması ile eklenmiştir. Bu sebeple adı Haciosmanoğlu Köyü'dür.

Hasanlar Köyü: Bartın ilinin merkezine bağlı bir köydür. Bartın İlinin merkezine yaklaşık 15 km uzaklıktadır. K.Ş. 128'e göre, Hasan ismi köyde eskiden yaşamış önemli bir zatın adımı ve köy "Hasan Köyü" diye anılmış ve zamanla "Hasanlar Köyü" olarak anılmaya başlanmıştır. K.Ş. 129'a göre ise eskiden köyde birden fazla Hasan isimli kişi olduğundan köy bu adla anılmaya başlanmıştır.

Hatipler Köyü: Bartın ilinin merkezine bağlı bir köydür. Bartın İlinin merkezine yaklaşık 21 km uzaklıktadır. K.Ş.26'ya göre, Hatipoğulları ailesi Bartın'ın çeşitli yerlerine yayılmıştır. Bu köyü kuran kişi ise bu aileye mensup olduğu için köy bu ismi almıştır.

İmamlar Köyü: Bartın ilinin merkezine bağlı bir köydür. Bartın İlinin merkezine yaklaşık 40 km uzaklıktadır. K.Ş. 130'a göre, eskiden bu köyde çok imam yetişip çıkmış ve köy dini bilgisi yüksek insanların yaşadığı bir köymüş bundan dolayı bu adla anılmaya başlanmış.

Kabagöz Köyü: Bartın ilinin merkezine bağlı bir köydür. Bartın İlinin merkezine yaklaşık 9 km uzaklıktadır. K.Ş. 135'e göre, "Kabagöz" bir şahsın lakabıdır. Kocareis köyünde de olduğu gibi bu şahsın yaptığı faaliyetler bölgedeki halk arasında anılmış ve namı genişlemiştir. Bu sebeple söz konusu lakap, köye isim olarak verilmiştir.

Kaman Köyü: Bartın ilinin merkezine bağlı bir köydür. Bartın İlinin merkezine yaklaşık 15 km uzaklıktadır. Kaman adlandırması Türkiye'de birçok yerde rastlanan bir kullanımdır. Bölgedeki halkla yaptığımız görüşmelerde bir bulgu elde edemedik. Fakat K.Ş.4 ve K.Ş.27'ye göre eski zamanlarda bölgeye Rumlar ve Cenevizliler hâkimken kullanılan "chnamane" kelimesi; zamanla bölgedeki halk aracılığıyla dönüşüm geçirip "Kaman" şeklinde kullanılmıştır. Bize göre köyü kuran kişiler Kuman boyuna mensup kişilerdi. "Kuman" adlandırması zamanla Kaman halini almıştır.

Bir diğer husus ise bu köyün halk arasında "Yanık Köyü" olarak da bilinmesidir. Yanık, bu gün Kaman Köyüne bağlı bir mahalledir. K.Ş.7 'ye göre eski zamanlarda bu köyde bir yangın çıktığı için Yanık Köyü denilmiştir. Söz konusu yangın bu gün bölgedeki halk arasında bir deyim olarak anılmaktadır. Çok sıcak havalarda, sıcaklamış insanlar; sıcakladıklarını ifade etmek için "Yanıya gaman köyü" derler. Bu kullanımda bu adlandırmayı ispatlar yöndedir.

Karahüseyinli Köyü: Bartın ilinin merkezine bağlı bir köydür. Bartın İlinin merkezine yaklaşık 21 km uzaklıktadır. K.Ş. 131'e göre, köy adını "Kara Hüseyin" lakaplı bir şahıstan almıştır.

Karainler Köyü: Bartın ilinin merkezine bağlı bir köydür. Bartın İlinin merkezine yaklaşık 12 km uzaklıktadır. Bu köy, yüksek tepelerin arasında kurulmuştur. Bu tepelerin çeşitli yerlerinde pek çok irili ufaklı mağara bulunmaktadır. Mağaralara yerel ağızda "in" denmektedir. İlgili kişiler ve araştırmacılar bu bölgelerde çeşitli faaliyetler göstermektedir. K.Ş.102'ye göre, bu mağaralardan birine ise eski zamanlarda "Karain" denilmekteydi. Köy adını bu "Karain" mağarasından almaktadır.

Karaköyşeyhler Köyü: Bartın ilinin merkezine bağlı bir köydür. Bartın İlinin merkezine yaklaşık 30 km uzaklıktadır. Arıt Gazetesindeki ilgili yazıya göre: Şeyhler isimli eski bir tarikatın üyeleri bu köye yerleştiği için "Şeyhler" ismi ve köye diğer yerleşenlerin İstanbul'un Karaköy semtinden nüfus politikalarından dolayı bölgeye göç ettirilmesiyle Karaköy ismi birleştirilerek bu köyün bugün kullanılan ismi ortaya çıkmıştır. (Arıt Gazetesi, Arıt Belgeseli:5)

Karamazak Köyü: Bartın ilinin merkezine bağlı bir köydür. Bartın İlinin merkezine yaklaşık 18 km uzaklıktadır. Bu köyün isminin nereden ve ne şekilde geldiği bilgisine yaptığımız derleme çalışmaları sonucunda ulaşamadık. Lakin bize göre kesin olmamakla birlikte köy halkı içerisinde "Karamazak" soyadının yaygın olması ve bu soyadı taşıyan insanların birbirleriyle kan bağı ile akraba olmaları, aklımıza, eski zamanlarda "Karamazak" lakaplı ortak bir atanın olduğu ve bu ortak atanın soyundan gelen kişilerin bu köyü bu isimle kurdukları fikrini getirmiştir.

Karasu Köyü: Bartın ilinin merkezine bağlı bir köydür. Bartın İlinin merkezine yaklaşık 11 km uzaklıktadır. Bu köy eski zamanlarda bir dere kenarına kurulmuştur. Bu dere günümüzde kuruma tehlikesi altındadır. Söz konusu dere ıslah çalışmalarıyla koruma altına alınmış, olası bir taşkın da önünde geçilmiştir. K.Ş.13'e göre bu derenin tabanındaki taşlar siyah tonlarındadır ve bu sebeple suyu siyah renkli görülmektedir. Bu sebeple adını derenin bu renginden almaktadır.

Kaşbaşı Köyü: Bartın ilinin merkezine bağlı bir köydür. Bartın İlinin merkezine yaklaşık 10 km uzaklıktadır. Bu köy bir sıradağın yükselen ilk ayağına kurulmuştur. Bize göre

sıradağın ulaşılabilen ilk ayağında kurulduğu için, dağ başı” ya da “tepe başı” anlamına gelen “Kaşbaşı” ismi verilmiştir. Bununla birlikte Bartın ve çevre illerin köylerinde rastlanan bir adlandırmadır. Ayrıca K.Ş.132’ye göre de, “Kaşbaşı” adlandırması, kaya başı, tepe, doruk gibi yüksek yerlere denmektedir ve halk ağzında genellikle “gaşbaşı” şeklinde kullanılmaktadır.

Kayacılar Köyü: Bartın ilinin merkezine bağlı bir köydür. Bartın İlinin merkezine yaklaşık 29 km uzaklıktadır. Köyün adının nereden geldiğiyle ilgili net bir bilgi yoktur.

Kayadibi Köyü: Bartın ilinin merkezine bağlı bir köydür. Bartın İlinin merkezine yaklaşık 19 km uzaklıktadır. Bu köy Küre Dağları’nın eteklerindeki bir ovaya kurulmuştur. Kuzey batı yönü hariç etrafı dağlarla çevrilidir. Halk arasında Bartın ve çevre illerde, dağlara “kaya” da denilmektedir. Köy Küre Dağları’nın yamaçlarının bitişiğinde olduğu için bu ismi aldığı düşüncesindeyiz. Yani coğrafi konum adlandırmada etkili olmuştur diyebiliriz. Fakat K.Ş.28’e göre ise köyü kuran kişiler Kayadibi denilen bir Türkmen aşiretine mensup olabilirler. Bundan dolayı köye bu isim verilmiş olabilir.

Kayadibiçavuş Köyü: Bartın ilinin merkezine bağlı bir köydür. Bartın İlinin merkezine yaklaşık 16 km uzaklıktadır. Bartın bölgesinde birkaç tane “Çavuş” adıyla anılan köyler vardır. Söz konusu her “Çavuş” farklı bir insanı temsil etmektedir. Yerel ağızda “Çavuş” bir askeri rütbeden çok “sorumlu kişi” anlamına gelmektedir ve buna bağlı birçok deyim üretilmiştir. Söz konusu “Kayadibi Çavuş Köyü” daha önceki yıllarda yalnızca “Çavuş Köyü” olarak anılmaktaydı. Bugün Kayadibi Köyü’ne bağlı bir köy durumunda olduğu için bu ismi almıştır. Bize göre Şir Emir Çavuş’un oğullarından biri bu bölgeye yerleşmiştir. Adını Şir Emir Çavuş’un rütbesinden almaktadır.

Kayadibi Kavlak Köyü: Bartın ilinin merkezine bağlı bir köydür. Bartın İlinin merkezine yaklaşık 18 km uzaklıktadır. Kayadibi Kavlak Köyü, Kayadibi köyüne bağlı bir köydür. Halk arasındaki rivayete göre bu köyde 1900’lü yıllarda ağaçların kabuklarına zarar veren bir bitki hastalığı yayılmıştır. Ağaçların kabukları dökülmüştür. Köy adını bu kabuksuz ağaçlardan almıştır. “Kavlak” kelimesinin *Türkiye Türkçesi Ağızlar Sözlüğü*’ndeki , *İçi çürük, kurumuş ağaç* anlamı ve *TDK Türkçe Sözlük*’teki 2. sf. *Kabuğu dökülmüş* anlamı, söz konusu rivayeti desteklemektedir (URL-14).

Kışlaköy Köyü: Bartın ilinin merkezine bağlı bir köydür. Bartın İlinin merkezine yaklaşık 12 km uzaklıktadır. K.Ş.29, türbeler ile ilgili bir araştırmasında; köyün eski zamanlarda bölge halkı tarafından kış aylarını geçirmek için kullanıldığını, daha sonraki yıllarda ise kalıcı bir yerleşme durumuna geldiğini tespit etmiştir. Köy adını eski zamanlarda kışlak olarak kullanılmasından dolayı Kışlaköy olarak almıştır. Bununla beraber “kışla” kelimesi halk arasında “kışın kullanılan arazi” anlamında Türkiye’de pek çok bölgede de kullanılmaktadır.

Kızılelma Köyü: Bartın ilinin merkezine bağlı bir köydür. Bartın İlinin merkezine yaklaşık 19 km uzaklıktadır. K.Ş.30’a göre, köy daha kurulmadan önce köyden üç öğrenci eğitim görmek amacıyla İstanbul’a giderler. Eski zamanda İstanbul’a herkes gidemezmiş. Sadece çok zeki ve bilgili olan gençler gönderilmiş. Köye döndüklerinde köyün adını Kızılelma olarak koymuşlardır. Bilindiği üzere Kızılelma bir amaçtır. Türk toplumlarında uzun yıllarca kullanılmış bir adlandırmadır.

Kocareis Köyü: Bartın ilinin merkezine bağlı bir köydür. Bartın İlinin merkezine yaklaşık 5 km uzaklıktadır. K.Ş.31’e göre eski zamanlarda “Reis” lakabıyla anılan bir şahıs bulunmaktaymış. Rivayete göre kimsenin kaldıramadığı taşları, yükleri kaldırabilir, tuttuğu kişileri iki eliyle havaya kaldırıp fırlatabilirmiş. Zamanında Geriş Köyü’nde yağlı güreş turnuvaları yapılmaktaymış. Büyüklerimiz bu turnuvaları günümüzde de anlatmaktadır ve güreş, bölge halkının eski bir geleneğidir. Eski zamanlarda her yerden kendine güvenen pehlivanlar turnuvaya gelmekteymiş. Rivayete göre söz konusu şahsı turnuvalarda yenebilen pehlivan çıkmamaktaymış ve namı bölgeye yayılmıştır. Zamanla söz konusu şahıs bölge ağzında güçlü anlamına gelen “Koca” lakabıyla da anılmaya başlamıştır. Bölgede yaşayan insanlar Koca Reis’in Köyü diye diye bu bölge “Kocareis Köyü” olarak anılmaktadır.

Kurt Köyü: Bartın ilinin merkezine bağlı bir köydür. Bartın İlinin merkezine yaklaşık 12 km uzaklıktadır. Söz konusu köyde yaptığımız görüşmeler sonucunda köyün adıyla ilgili bir bilgiye ulaşamadık. K.Ş.133’e göre, burada çok eski zamanlarda geceleri belli saatlerde kurt ya da çakal uluma sesleri gelirmiş. Bu sesleri doğaüstü bir takım varlıkların gece bölgede dolaştığını hissedip haber vermek için çıkardıkları sanılmış. Köy bundan dolayı kurt köyü diye anılmış.

Kutlubey Demirci Köyü: Bartın ilinin merkezine bağlı bir köydür. Bartın İlinin merkezine yaklaşık 8 km uzaklıktadır. Köyün bilinen ismi Demirci Köyü'dür. Daha sonraki yıllarda Kutlubey Köyü'ne bağlı bir köy olmuştur. K.Ş.32'ye göre köyün kurucuları demircilik mesleğiyle uğraştıkları için köye bu isim verilmiştir. Kutlubey ismi ise, Kutlubeytabaklar, Kutlubeyyazıcılar Köyü'nde de bulunmaktadır. Kutlubey, Akkoyunlu Türkmen beyidir. Bu bölgeye de Akkoyunlu Türkmenlerinden insanlar yerleşmiştir. Kutlubey ismi buradan gelmektedir.

Kutlubey Tabaklar Köyü: Bartın ilinin merkezine bağlı bir köydür. Bartın İlinin merkezine yaklaşık 13 km uzaklıktadır. Kutlubey isimlendirmesi Kutlubey Demirci Köyü bölümünde açıklanmıştır. Tabaklar isimlendirmesi ile ilgili bir bilgi yoktur. Fakat büyük olasılıkla Arapça "debbağ" kelimesinden gelen ve halk arasında deri işiyle uğraşan kimseler için kullanılan "dabak" kelimesinin zamanla "tabak" şeklinde kullanılmasıyla bölgede çok eskiden bu işle uğraşan kimselerin bulunması sebebiyle Tabaklar ismini almıştır.

Kutlubey Yazıcılar Köyü: Bartın ilinin merkezine bağlı bir köydür. Bartın İlinin merkezine yaklaşık 13 km uzaklıktadır Kutlubey isimlendirmesi Kutlubey Demirci Köyü'nde verilmiştir. Yazıcılar isimlendirmesi için kesin bir bilgi yoktur fakat bir meslek grubu olduğu açıktır. Kesin olmamakla birlikte eski zamanlarda Şir Emir Çavuş'a verilen vakıf arazilerinin defterlerinin Şiremirçavuş Köyü'ne yakınlığı sebebiyle bu köyden olan ve "yazıcı" olan bir şahıs tarafından tutulduğu fikrindeyiz. Kutlubey adıyla geçen söz konusu üç köyün adında, "Kutlubey" kelimesinin devamındaki isimlendirmeler sonradan bölgenin parçalanmasıyla yanına eklenmiş ve ayrışan bölgeye ait meslek gurubunu belirten isimlendirmelerdir. Bu isimlendirmeler ilk isimle birleşik bir yapıda değildir.

Kumaçorak Köyü: Bartın ilinin merkezine bağlı bir köydür. Bartın İlinin merkezine yaklaşık 40 km uzaklıktadır. Köyün adının nereden geldiğiyle ilgili bir bilgi yoktur.

Küçük Kızılkum Köyü: Bartın ilinin merkezine bağlı bir köydür. Bartın İlinin merkezine yaklaşık 23 km uzaklıktadır. Büyükkızılkum Köyü'ne sınır köyüdür. Eski zamanlarda bölge tamamen Kızılkum olarak anılmakta iken, köy nüfusunda artmasıyla ikiye ayrılmıştır. Daha yeni olan köye ise Küçükkızılkum denilmiştir. İsmi Küçükkızılkum köyünde olan plajdan almıştır.

Kümesler Köyü: Bartın ilinin merkezine bağlı bir köydür. Bartın İlinin merkezine yaklaşık 13 km uzaklıktadır. Bu köyün adına ait iki rivayet vardır. K.Ş.33'ün anlatmasına göre Bartın Orduyeri Köprüsü yapılırken çimento yapımında da kullanılan yumurtalar bu köyden tedarik edilmiştir. Bu bölge bu sebeple Kümesler Köyü olarak anılmaktadır. K.Ş.105'in anlatmasına göre ise eski zamanlarda bölgede yaşayan Rum kökenli halk bölge ticaretinle önemli bir payı bulunan yumurta ticaretiyle uğraşmaktadır. Yumurtalar Bartın Yalı ve Gülgenpınarı mevkiindeki limanlardan “motor” ismi verilen teknelerle İstanbul'a satışı götürülürlermiş. Bu isim bölgede yaşayan Rumlardan kalmıştır.

Mekeçler Köyü: Bartın ilinin merkezine bağlı bir köydür. Bartın İlinin merkezine yaklaşık 16 km uzaklıktadır. Mekeç ismi Bartın'da zengin bir ailenin lakabıdır. Daha sonra bu aile Mekeç soyadını almıştır. Söz konusu aile merkeze yerleşmeden önce bu köyde yaşadıkları için köye Mekeçler Köyü denilmiştir. Neden Mekeç? Mekeç'in kelime anlamı nedir? Gibi sorular köyde yaptığımız çalışmalar sonucunda cevapsız kalmıştır. Ancak “meke” kelimesinin, *TDK Türkçe Sözlük*'teki 5. *Mısır ve tanesi.* 6. *Mısır unundan yapılan ekmek.* anlamları, “mekeç” kelimesinin ekmek yapımında kullanılan yahut mısır tanelerini ayırmada kullanılan bir alet olabileceği düşüncesini akla getirmektedir (URL-15).

Muratbey Köyü: Bartın ilinin merkezine bağlı bir köydür. Bartın İlinin merkezine yaklaşık 17,5 km uzaklıktadır. Bu köyün adı halk arasında “Fatmaoğlu Köyü” ismiyle bilinmektedir. Milli Mücadele döneminde Cevat Rıfat isimli bir komutanın bölgeye geldiği ve Fatmaoğlu köyünde bir süre kaldığı bölgedeki halk tarafından bilinmektedir. Mustafa Murat Çay'ın konu ile ilgili bir çalışmasında verdiği bilgi; *Böylelikle hepsi atlı olan müfrezesiyle birlikte Bartın'a yakın bir yer olan Fatmaoğlu Köyü'ne ulaşır. Bu köyün ağası olan Fatmaoğlu Mustafa Bey, Türk kıtasının başında bir çocuk görünce: “Aman beyim gençliğine yazık edersin. Bartın, İstanbul'a bağlıdır. Orada çok asker var. Seni lüp diye yutarlar” der. Bunu üzerine Cevat Rıfat Bey “Sen hiç merak etme Fatmaoğlu. Evellahlah ben hepsinin üstesinden gelirim. Hem de hiç can yakmadan” karşılığını verir.* şeklindedir ve Fatmaoğlu isimli bir şahsın bölgede yaşadığını ispatlar niteliktedir (URL-16). Bu bilgiler ışığında; köy ismini Fatmaoğlu lakaplı bir şahıstan almaktadır. Muratbey ismiyle ilgili kesin bir bilgi olmamakla birlikte, bize göre bu ismi devlet, bölgede büyük hizmetleri bulunan Bahriye Binbaşı Murat Bey anısına vermiştir.

Okçular Köyü: Bartın ilinin merkezine bağlı bir köydür. Bartın İlinin merkezine yaklaşık 6 km uzaklıktadır. K.Ş.34'e göre Fatih Sultan Mehmet Han, Amasra'yı fethetmek için

bölgeye geldiğinde Okçu birliklerini bu bölgede konaklatmış ve bölgenin düzeni oturana kadar bölgenin güvenliğini sağlaması için bazı askerlerini bölgede görevlendirmiştir. Bu köy ismini bu okçu birliğinden almaktadır.

K.Ş.134'e göre ise, köylüler eski yıllarda ok üretimi yapmaktadır. Fatih Sultan Mehmet Han, Amasra'yı fethetmeye geldiğinde bu bölgeden ordusu için ok temin etmiştir. Bu sebepten ötürü bölge Okçular olarak anılmaktadır.

Ören Köyü: Bartın ilinin merkezine bağlı bir köydür. Bartın İlinin merkezine yaklaşık 13 km uzaklıktadır. Bu köye rivayete göre Milli Mücadele yılları öncesi işgallerden kaçan halk yerleşmiştir. İstanbul'dan geldikleri rivayet edilir. Bu konuda Arıt Gazetesi'nde ilgili bir yazı bulunmaktadır (Arıt Gazetesi, Arıt Belgeseli:6). Fakat bizim kanımız Balıkesir Ören Mahallesi'nden göçtükleri yüzündendir. K.Ş.4'e göre Ören Mahallesi ve Ören Köyü'nde yaşayan birçok ailenin soyadları benzerdir. Bu da ortak bir aileden göçme olasılıklarını güçlendirmektedir. Ören isimlendirmesi ise bölgede tarihi kalıntılar bulunmasından dolayı verilmiştir.

Saraylı Köyü: Bartın ilinin merkezine bağlı bir köydür. Bartın İlinin merkezine yaklaşık 8 km uzaklıktadır. Bu köy üzerinde yerel araştırmacılar ve akademisyenler tarafından araştırmalar yapılmıştır. Saraylı Köyü Bartın'ın en eski yerleşim yeridir. Osmanlı Devleti zamanında Bartın'ın eski adı olarak da anılan 12 Divan bölgesinin yönetimi bu bölgede bulunmaktadır. Aynı zamanda eski zamanlarda bölgede bir Saray'ın var olduğuna dair rivayetler bölgedeki halk tarafından da nesiller boyunca anlatılmıştır. Araştırmacı ve Tarih bilimci Yenal Ünal, bölgede yaptığı araştırmalar sonucu Asarlık Tepesi diye anılan bölgede bir bina kalıntısı olduğunu şu sözleriyle anlatmaktadır:

Köy sakinleri köyün hemen yanında bulunan Asarlık Tepesi olarak adlandırılan tepede yıkık halde bir sarayın bulunduğunu bildirmişlerdir. Söz konusu tepede yaptığımız yüzey araştırmasında tepenin en üst noktasında kalan alanın doğal şartlara uyup sivri bir görünüme sahip olması gerekirken; adeta bir tepsi gibi düz hale getirildiğini, üstündeki bu kısmın aşağı yukarı 1000 metrekarelik bir alanı kapladığını gözlemledik. Bu alanın hemen her muntakasının yörenin tabiatına uygun fakat işlenmiş taşlarla kaplandığını, arazinin tam ortasında da bir bina yıkığının bulunduğunu gördük...Binanın etrafında sur olup olmadığının yüzeyden tespiti ise mümkün görünmemektedir....Köy sakinleri bu binanın bir

Ceneviz Sarayı (Köylüler Saraylı adının bu saraydan geldiğini düşünmektedir.) olduğunu önceki kuşaklardan dinlediklerini söylemektedir. (URL-17).

Biz de bölge halkıyla yaptığımız görüşmeler sonucunda bölgede eski zamanlarda bulunan bir Ceneviz Sarayından dolayı köye bu ismin verildiğini öğrendik.

Erkan Aşçıoğlu'na göre ise, bu köy adını bölgedeki saraya çalışmaya giden insanlardan almıştır (Aşçıoğlu, 2001).

Serdar Köyü: Bartın ilinin merkezine bağlı bir köydür. Bartın İlinin merkezine yaklaşık 12 km uzaklıktadır. K.Ş.34'e göre Fatih Sultan Mehmet'in Amasra'yı fethetmek için geldiğinde ordusundaki bazı komutanların çadırlarını bu bölgede kurduklarını, bölgenin adının o gün bu gündür komutan anlamına gelen "serdar" olarak anıldığını söylemektedir.

Sipahiler Köyü: Bartın ilinin merkezine bağlı bir köydür. Bartın İlinin merkezine yaklaşık 17 km uzaklıktadır. Osmanlı Devleti'nde uygulanan Tımar sisteminde, tımar sahipleri, görevlendirildikleri arazilerin gelirleri karşılığında devlete "sipahi" adı verilen askerlerden yetiştirmek zorundadırlar. Günümüzde de bir köye adı verilen Gecen Köyü'nün kurucusu olan Gecen Efendi bölgede görevlendirilmiş bir tımar sahibidir. K.Ş.2'ye göre yetiştirilen sipahilerin çoğunluğu bu köyde yetiştirildiği için köye Sipahiler Köyü denilmiştir.

Söğütlü Köyü: Bartın ilinin merkezine bağlı bir köydür. Bartın İlinin merkezine yaklaşık 37 km uzaklıktadır. Bu yerleşim yerinde göçler nedeniyle nüfus azalmıştır. K.Ş.35'e göre bu bölgede eski dönemlerde söğüt ağacı ormanları bulunmaktaymış. Bölgede yaşanan bir heyelan sonucu ve insan tahribatı sonucu bu gün çok azı kalmıştır. Köyün adının bu söğüt ağaçlarından geldiği tahmin edilmektedir.

Şahin Köyü: Bartın ilinin merkezine bağlı bir köydür. Bartın İlinin merkezine yaklaşık 27 km uzaklıktadır. Bölgedeki halkla görüşmelerimizde köyün adının nereden geldiğiyle ilgili bir bilgiye rastlayamadık. Bize göre, "Şahin" isimlendirmesi, köy eski kökenli bir köy olduğu için, bir şahıs adından gelmektedir. Buna ek olarak Cevdet Yakupoğlu'nun kitabında; *Onikidivan'da Pelitcik divanında Mes'ud Fakih vakfı ve Esenlü vakfını Üruz oğlu Şâhin, mülk XV. yüzyıl başlarında yaşadığı tahmin olunmaktadır.* şeklinde adı geçmektedir (Yakupoğlu, 2010: 235) Söz konusu Vakıf sahibi Şâhin Bey'in bu köye adını veren şahıs olduğu konusunda kesin bir bilgi yoktur. Lakin bu güçlü bir ihtimaldir.

Şahne Köyü: Bartın ilinin merkezine bağlı bir köydür. Bartın İlinin merkezine yaklaşık 8 km uzaklıktadır. K.Ş.7'e göre, "Şahne" bir Selçuklu komutanının adıdır. Söz konusu komutan bu bölgede doğup büyüdüğü için köy yıllardır bu adla anılmaktadır.

Şiremirçavuş Köyü: Bartın ilinin merkezine bağlı bir köydür. Bartın İlinin merkezine yaklaşık 5 km uzaklıktadır. K.Ş.92'ye göre Bartın'ın ırmağın kenarına kurulu bir ticaret merkezi olmasıyla birlikte, Fatih Sultan Mehmet'in fermanı ile bu bölgeye tarım ürünleri gelirlerinin devlet adına toplanması için bir görevli gönderilir. Bu görevlinin ismi Şir Emir Çavuş'tur. Gecen Vakfı da dâhil olmak üzere ırmağın Kozcağz'dan gelen ve batı tarafından boğaza kadar olan bölgenin gelirleri Şir Emir Çavuş'a bırakılmıştır. Doğusuna ise daha sonraki yıllarda volvodalık yapacak olan Çalıkoğulları aşireti yerleştirilmiştir. Çakıroğlu aşireti, bu geniş alanın vergilerinin toplanmasını başarı ile sağlamıştır. Şir Emir Çavuş ismi ise bugün Şiremirçavuş olarak adlandırılan köye verildi. Yıllar geçtikçe başka köylere de verilen Çavuş lakabı, Şir Emir Çavuş'un oğullarından gelmektedir.

Şiremirtabaklar Köyü: Bartın ilinin merkezine bağlı bir köydür. Bartın İlinin merkezine yaklaşık 5 km uzaklıktadır. Bize göre köyün adı, Kutlubey adlandırmasıyla kurulmuş köylerde olduğu gibi, bir bölgenin parçalanmasıyla ve Şiremirçavuş Köyü'ndeki ilk adlandırmasıyla bir meslek grubu adının birleşmesinden oluşmuştur.

Tabanözü Köyü: Bartın ilinin merkezine bağlı bir köydür. Bartın İlinin merkezine yaklaşık 10 km uzaklıktadır. Bu köy bölgedeki halk arasında "Horna" köyü olarak geçmektedir. K.Ş.139'a göre bu köyde şifalı olduğu düşünülen bir çamur çıkmaktadır. Bu çamurun pek çok kullanım alanı vardır. Lakin zamanla göçler ve kültürel mirasın eksik aktarımıyla bu çamur unutulmuştur. Günümüzde kullanılmamaktadır. Köy adını bu şifalı çamurdan almaktadır.

Terkehaliller Köyü: Bartın ilinin merkezine bağlı bir köydür. Bartın İlinin merkezine yaklaşık 15 km uzaklıktadır. K.Ş.36'ya göre Bartın'ın tarihi yapılarından olan Halilbey Camii'ni yaptıran ve ismi verilen Halil Bey'in bu köyde doğup büyüdüğü rivayet edilir. Daha sonra Bartın merkezine taşındığı söylenir. Bu taşınma hadisesi ise köye ismini vermiştir. "Terke" ve "Halil" sözcükleriyle, "Halil'in terk ettiği köy" anlamı ortaya konulmaya çalışılmıştır.

Topluca Köyü: Bartın ilinin merkezine bağlı bir köydür. Bartın İlının merkezine yaklaşık 6 km uzaklıktadır. Köyün eski adı K.Ş. 53 Nihat Yasa'nın yazısına göre "Durnuk"tur. Bölgedeki halk arasında da "Durnuk" olarak bilinir. Yeni isminin veriliş hadisesi ise şöyledir: 1900'lü yıllarda Topluca Köyü halkı içerisinde bir tartışma çıkar. Köylüler birleşip kadıya başvurur. Köylülerin bu durumu bölgedeki halk arasında dilden dile yayılır. O dönemde köyün muhtarı olan kişi olayı anlatırken "Topluca kadıya gittik" cümlesini kullanır ve köyün adı o gün bugündür toplu, birlikte hareket eden anlamına gelen "Topluca" olarak kalır (URL-18).

Köy hakkında bir diğer rivayet ise şöyledir: Bir gün köye üç gelin gelir. Bu üç gelin çok çalışkandır ve ev işlerinden çok iyi anlarlar. Evleri sürekli temizlik timsali olarak gösterilir. Zamanla gelinlerin bu temizliğı bölgedeki halk arasında anılmaya başlar. Bu sebeple köy, derli-toplu anlamına gelen "Topluca" olarak anılır.

"Durnuk" adı ise, çok daha eski bir adlandırmadır. Birçok kaynakta da bu adlandırma geçmektedir. Biz "Durnuk" adlandırmasının nereden geldiğini tespit edemedik.

Tuzcular Köyü: Bartın ilinin merkezine bağlı bir köydür. Bartın İlının merkezine yaklaşık 9 km uzaklıktadır. Bartın'ın kuruluş dönemlerinde, Bartın ve çevresinin bir pazar yeri olarak kullanılmasıyla yerleşik hayata geçiş bölgede hızlanmıştır. Münir K.Ş.37'ye göre Oğuz ve Türkmen boyları bölgeye yerleşmişlerdir. Akarsu taşımacılığının önem kazanmasıyla birlikte, akarsu çevresine kurulmuş olan bu köyde tüccarlar arasında tuz alışverişi yapılmış. Bu yüzden köyün adı Tuzcular olarak kayda geçmiştir.

Uğurlar Köyü: Bartın ilinin merkezine bağlı bir köydür. Bartın İlının merkezine yaklaşık 10 km uzaklıktadır. K.Ş.38'e göre 1800'lü yıllarda Safranbolu Bulak Köyü'nden 6-7 aile bölgeye göç etmiştir. O zamanlar köyün şu anki konumunun altındaki derenin kenarına yerleşmişlerdir. Burada bir süre konakladıktan sonra sineklerden dolayı barınamamışlardır. Gelen 6-7 ailenin 2 tanesi Çamlık Mahallesi, kalan aileler ise köyün şu an ki konumu olan köye yerleşmişlerdir. Burada sineklerin az olması, tarım arazilerinin uygun olması ve bölgeye hâkim bir tepe olması nedeniyle bölgedeki halk bölgenin kendine uğurlu geldiğini düşünmüş, köyün adı zamanla Uğurlu, Uğurlar olmuştur.

Ulugeçitambarcı Köyü: Bartın ilinin merkezine bağlı bir köydür. Bartın İlının merkezine yaklaşık 15 km uzaklıktadır. Ulugeçit adlandırması 80 km uzaklıkta, Karabük ilinin Eflani

ilçesine bağlı bir köyde de bulunmaktadır. Köy önemli tarihi eserlere ev sahipliği yapmış, köklü bir köydür. Ulugeçit isminin bu bölgede de neden kullanıldığı ile ilgili bölgedeki halk vasıtasıyla bir bilgiye rastlayamadık. Fakat köyü kuran kişilerin Eflani ilçesi Ulugeçit köyünden geldiğiyle ilgili bir fikir üretebildik. Anıl K.Ş.39'a göre Ambarcı ismi ise, eski zamanlarda üretilen yiyecekler, tüketim için ambarlarda saklanırdı. Bu köy halkının ise ambarları dolu olur ve ticaret yaparlarmış. Bu sebeple bu köye Ambarcı köyü denilmiştir.

Ulugeçitkadı Köyü: Bartın ilinin merkezine bağlı bir köydür. Bartın İlinin merkezine yaklaşık 14 km uzaklıktadır. Köyün adının nereden geldiğiyle ilgili kesin bir bilgi yoktur. Fakat bize göre yine kesin olmamakla birlikte, Ulugeçit köyünden gelenlerin köy adlandırmasında etkili olduğunu söyleyebiliriz. Köyde eskiden bulunmuş olabilecek bir kadının varlığı da isimlendirmede etkili olmuştur diyebiliriz. Çünkü “kadı” adlandırmasının bulunduğu diğer köylerde, eski zamanlarda bölgede bir kadının bulunmuş olduğu ve mahkemelerin düzenlenmiş olduğu rivayetleri hâkimdir.

Uzunöz Köyü: Bartın ilinin merkezine bağlı bir köydür. Bartın İlinin merkezine yaklaşık 5 km uzaklıktadır. K.Ş.40'a göre, bu köy bölgedeki halk arasında “Kadı Köyü” olarak anılmaktadır. Osmanlı zamanlarında bölgede görevlendirilmiş kadıların bir kısmı burada yaşamaktaydı. Bölgenin adına bu sebeple Kadı Köyü denilmiştir. Uzunöz adı ise devlet tarafından verilmiştir.

Yanaz Köyü: Bartın ilinin merkezine bağlı bir köydür. Bartın İlinin merkezine yaklaşık 15 km uzaklıktadır. İpfs isimli web sitesinde, köyün ileri gelenleri köyün ismi ve tarihçesi hakkında; “Eskiden Türkler ile Bizanslılar burada beraber yaşamakta ve kavgalar etmektedirler. Bizanslılar bir gün Avrupa'ya göçe giderken Türkler onları, “harman yanı yokuşu” denen yere kadar uğurlarlar. Bunu gören Bizanslılar onlara, “ne kadar Yavuz Türklermiş” derler. Bu Yavuz kelimesi zamanla Yanaz ismine dönüşerek şuan ki köyün ismini almıştır. Köyün içerisinde Şeyh Yahya Hz. türbesi bulunmaktadır. Şeyh Yahya Efendi ve ailesi Kommenos ordusu tarafından katledilir. Trabzon'dan, köyün Değirmen Deresi bölgesine göç eder vefatına kadar burada kalır. Halkın değer verdiği ve bilge gördüğü bu zatın türbesine halk, bu güne kadar yağmur duası için ziyarette bulunmuştur.” Bilgisini aktarmışlardır (URL-19).

Yeşilkaya Köyü: Bartın ilinin merkezine bağlı bir köydür. Bartın İlinin merkezine yaklaşık 10 km uzaklıktadır. K.Ş.41'e göre bu köyün bölgedeki halk arasında bilinen eski adı Killik Köyü'dür. Adıyla ilgili üç rivayet vardır.

Birinci rivayet bu köy içinde kil kuyuları barındırmaktadır. Adını bu kil kuyularından almıştır.

İkinci rivayet ise daha eski yıllarda bu köyden çıkarılan kil şifa niyetine ağrıyan yerlere sürülürmüştür. Adını bu şifalı kilden almıştır.

Üçüncü rivayet ise bu köyden çıkarılan kil bölgedeki halk tarafından temizlik amaçlı kullanılmış. Adını bu kilden almıştır.

Bize göre köy şu anki adını kilin yeşile çalan renginden de almış olabilir.

Yıldız Köyü: Bartın ilinin merkezine bağlı bir köydür. Bartın İlinin merkezine yaklaşık 3 km uzaklıktadır. K.Ş.42'ye göre bu köyün eski adı "Batman" köyüdür. Bölgedeki halk arasında "Batman" köyü olarak adını sürdürmektedir. Bartın Kapalı Cezaevi'nin bölgeye kurulmasıyla nüfusu artmış ve devlet tarafından, Yıldız Köyü adı verilmiştir. "Batman" adının verilme sebebi ise, köyü kuran kişilerin "Batı" dan bölgeye göç etmiş olmalarıdır.

Yukarışeyhler Köyü: Bartın ilinin merkezine bağlı bir köydür. Bartın İlinin merkezine yaklaşık 29 km uzaklıktadır. K.Ş.43'e göre; köy ismini, diğer köylerden daha yüksek bir sathta kurulduğu için "yukarı" isminin, köyü kuran kişilerin şeyhler cemaati denilen bir topluluğa mensup kişiler oldukları için verilen "şeyhler" ismiyle birleşmesi sonucu almıştır.

3.2. Kurucaşile İlçesine Bağlı Köyler

Alapınar Köyü: Kurucaşile ilçesine bağlı bir köydür. Kurucaşile merkezine yaklaşık 6 km uzaklıktadır. K.Ş.44' ün bilgisine göre bu köyün halk arasında bilinen ismi "Kumpos" köyüdür. Bu köyde önceki zamanlarda Rum halkın yaşadığı öğrenilmiş ve yapılan çalışmalarda bu doğrultuda çeşitli kalıntılar bulunmuştur. Köyün ismini Rum halkı mı yoksa daha sonra yerleştirilen Türk halkı tarafından mı verildiği bilinmemektedir. Köy Kumpos ismini içinde bulundurduğu küçük bir kumsaldan almaktadır. Köy muhtarı

K.Ş.136'ya göre ise, köyün şimdiki adını devlet vermiştir. Verilmesinin nedeni ise köyün içinden denize dökülen küçük bir pınarın geçmesidir.

Aydoğmuş Köyü: Kurucaşile ilçesine bağlı bir köydür. Kurucaşile merkezine yaklaşık 12 km uzaklıktadır. K.Ş.103' e göre bu köyün ismiyle ilgili iki rivayet vardır:

Birincisi, köyün başında eski yıllarda Aydoğmuş isminde bir ağanın bulunmasıdır.

İkinci rivayet ise, takvim bilgilerinin ve kültürünün zayıf olduğu zamanlarda, hicri takvimin takibi, ayın hareketlerine göre yapılırdı. Önemli günlerin geldiğini ispat etmek içinse ay, kadiya gösterilirdi. Kadılar ayın hareketine göre ilanda bulunurdu. Bunun için kadılar, kendilerine haberi ilk ulaştıran kişilere ödül verirmiş. Bu köy yüksek bir tepede olduğu için, çevre köylere göre ayı takip etmesi daha kolay olurmuş ve ödülü alan hep bu köyden çıkarmış. Bu yüzden bu köye Aydoğmuş Köyü denilir.

Başköy Köyü: Kurucaşile ilçesine bağlı bir köydür. Kurucaşile merkezine yaklaşık 15 km uzaklıktadır. K.Ş.46'ya göre köy tepede en başta bulunduğu için, yani coğrafi konumundan dolayı bu adı almıştır. Bize göre de aynı şekilde köy, bölgedeki en yüksek yerleşim yerlerinden biridir ve çevre köylerden daha yüksek bir yerde kurulduğu için bu adı almıştır.

Cumalaz (Uğurlu) Köyü: Kurucaşile ilçesine bağlı bir köydür. Kurucaşile merkezine yaklaşık 4 km uzaklıktadır. K.Ş.45'e göre bu köyün halkının Trabzon çevresinden laz kökenli göçmenler oldukları söylenir. Ne zaman, ne şekilde, ne için, göçtükleri ve bu çevreyi neden seçtikleri hakkında bir bilgi bulunmamaktadır. Bölgedeki halk, "Cumalaz"ın Lazca bir kelime olduğunu söylemekte fakat anlamını bilmemektedir. Yaptığımız araştırma sonucunda "Cuma" kelimesinin "halat" anlamına geldiğini öğrendik. *Türkiye Türkçesi Ağızlar Sözlüğü*'nde "çuma" kelimesi *Bir çeşit ip.* anlamına gelmektedir.. "Cuma" kelimesi bu kelimedenden geliyor olabilir ve ç>c değişimine uğramış olabilir fakat bu konuda bir kesinlik yoktur. Bu doğrultuda ise yerel halka kendilerinin veya atalarının halat imalatıyla uğraşıp uğraşmadıklarını sorduk ve aldığımız cevaplar bu işle uğraştıklarıyla ilgiliydi. Eski zamanlarda da halat imal ettikleri öğrendik. Bize göre "Cuma" kelimesi "Laz" kelimesiyle birleşip "halatçı laz" anlamına gelmiş ve bölgeye ismini vermiştir (URL-20).

Curunlu Köyü: Kurucaşile ilçesine bağlı bir köydür. Kurucaşile merkezine yaklaşık 8 km uzaklıktadır. K.Ş.7'ye göre bu köyün halkı Çorum ilinden bu bölgeye göçmüştür. “Çorumlu” kelimesi halk arasında türetilerek “Curunlu” şeklinde süregelmiş ve günümüzde bu haliyle kalmıştır. Bartın ağzında da alay amacıyla “Curunlusuy mu ney?” şeklinde bir deyim bulunmaktadır.

Çayaltı Köyü: Kurucaşile ilçesine bağlı bir köydür. Kurucaşile merkezine yaklaşık 9 km uzaklıktadır Köy muhtarı olan K.Ş.47'ye göre bu köyün halk arasında bilinen adı Turabi Köyüdür. Köy adını Turabi Dede isimli bir âlimden almaktadır. Turabi Dede (Baba) çeşitli yerlerde türbesi olan bir âlimdir ve K.Ş.47'ye göre burada doğmuş ve büyümüştür. Bahsi geçen şahsın hakkında pek çok rivayet olmasıyla birlikte kesin bir bilgi yoktur. Bir başka rivayete göreyse Turabi Dede isimli şahıs Bolu'dan Kastamonu'ya hükümdarlık yapmış bir kişidir. Çayaltı ismi devlet tarafından verilmiştir.

Danışment Köyü: Kurucaşile ilçesine bağlı bir köydür. Kurucaşile merkezine yaklaşık 5 km uzaklıktadır Köy muhtarı olan K.Ş.48'e göre bu köy Kurucaşile ve çevresinin en eski köylerinden biridir. Eski zamanlarda Danışman Dede lakaplı yüksek mevkide bir devlet görevlisi bu köyde yaşamaktaymış. Bu görevlinin Fatih Sultan Mehmet döneminde yaşadığı ve evinin uzun süre önce bir yangında kül olduğu rivayet edilmektedir. Danışman kelimesi halk ağzında kullanılıp türetilerek “Danışment” şeklini almış ve bu köye ismini vermiştir.

Demirci Köyü: Kurucaşile ilçesine bağlı bir köydür. Kurucaşile merkezine yaklaşık 3 km uzaklıktadır. Bartın Valiliği, İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü, Bartın Kültür ve Turizm Envanteri'ne göre, *14. yüzyılın ikinci ve 15. yüzyılın ilk yarılarında korsan tacirlerin, baskın ve soygunlarla Sinop ile Ereğli arasındaki kıyı kesiminde bir Ceneviz zulmü yaşattıkları; Gidoros, Kromna ve Tion iskelelerinin bir korsan yatağı olarak barınılmaz duruma geldiği; bu nedenle bölge halkının iç kısımlara çekildiği ve yöreye Türkmen göçlerinin başladığı anlaşılmaktadır. Bu yıllarda Kromna'ya (Kurucaşile ilçesinin Paflagon Uygarlığı'ndaki eski ismi) yerleşen Türkmenler, “Demirci” köyünü kurmuşlar, Bartın ve Filyos vadilerinde de kıydan uzak yeni köyler ortaya çıkmıştır. (URL-37).*

K.Ş.49'a göre ise köyü kuran Türkmen aşireti, demircilik mesleğiyle uğraşmış. Günümüzde de köyümüzde bu mesleğin izleri görülmektedir. Pek çok gemi, tekne aracı,

gündelik hayatta kullanılan demir araçlar, baltalar, balyozlar hala köyümüzde ki bazı hanelerde varlığını sürdürmektedir.

Dizlermezeci Köyü: Kurucaşile ilçesine bağlı bir köydür. Kurucaşile merkezine yaklaşık 22 km uzaklıktadır. K.Ş.53'e göre, köyün eski ismi "Göveles" tir. Göveles ismi Çakraz'ın bulunduğu havzaya verilen genel bir adlandırma olarak da kullanılmaktadır. Köy adını bu adlandırmadan almaktadır (URL-21).

Elvanlar Köyü: Kurucaşile ilçesine bağlı bir köydür. Kurucaşile merkezine yaklaşık 23 km uzaklıktadır. Köyün adının nereden geldiğiyle ilgili kesin bir bilgi yoktur. Fakat kesin olmamakla birlikte Oğuz boylarının çevrelerdeki faaliyetleri; Bartın ilinde, özellikle Ulus ilçesinde ki faaliyetleri bizi Bey-Dili Boyu'nun; Elvanlı Kolu'ndan kişilerin köye ilk yerleşen kişiler olabileceği fikrine yöneltmiştir.

Hacıköy: Kurucaşile ilçesine bağlı bir köydür. Kurucaşile merkezine yaklaşık 4 km uzaklıktadır. K.Ş.137'ye göre eski zamanlarda Kurucaşile havzasından Hacca giden birkaç kişi döndüklerinde bu köyü kurmuşlardır. Bilindiği üzere eski zamanlarda hac ibadetini yapmak çok zor ve meşakkatliydi. Bundan dolayı hacca gitmiş kişilere âlim gözüyle bakılırdı. Bu köyde ise eski zamanlarda zorluğa rağmen hacca giden kişiler çok olduğu için bu isim verilmiştir. K.Ş.51' e göre ise bölgeye ilk yerleşenler "Hacılar" ismiyle anılan bir Türkmen aşiretidir. Köy ismini bu Türkmen aşiretinden alır.

Hisar Köy: Kurucaşile ilçesine bağlı bir köydür. Kurucaşile merkezine yaklaşık 7 km uzaklıktadır. Hisar köyün sınırları içerisinde bir hisar kalıntısı yer almaktadır. Söz konusu hisar Fatih Sultan Mehmet'in Amasra'yı fethetmesiyle Osmanlı mülkü haline gelmiştir. Köy muhtarı K.Ş.52'ye göre bölgedeki halk eski zamanlarda bu hisarın içinde yaşamaktaydı. Daha sonra çıkan yangın neticesinde bu evler kül olmuş ve halk evlerini söz konusu hisarın çevresine yapmıştır. Köy adını bu hisar kalıntısından almaktadır. Bugün bu hisar kalıntısının gözle görülür biçimde varlığını sürdüren kısımları vardır. Çeşitli arkeolojik kazılar sonucunda hisarın varlığını kanıtlar nitelikte tarihi eserler bulunmuştur ve bunlar Amasra Müzesi'nde ve Hisar Köy'ün içerisinde sergilenmektedir.

İlyasgeçidi Köyü: Kurucaşile ilçesine bağlı bir köydür. Kurucaşile merkezine yaklaşık 9 km uzaklıktadır. Köyün eski ismi "Ellez" dir. Köy Küre Dağları arasında bir vadiye kurulmuştur. Eski yıllarda bu vadi ticari faaliyetler için kullanılırdı ve bu vadi bir geçit

vazifesi gördüğü için “İlyas Geçidi” adıyla anılmaktadır. Köy bu vadide kurulduğu için bu adı almıştır.

Kaleköy Köyü: Kurucaşile ilçesine bağlı bir köydür. Kurucaşile merkezine yaklaşık 13 km uzaklıktadır. K.Ş.53’e göre Kaleköy Köyü’nün eski adı “Kızıl Kilise”dir. Bölgedeki halk arasında, ismi günümüzde de “Kızıl Kilise” adıyla anılmaktadır. Köy adını içinde barındırdığı tarihi kalıntılardan almaktadır. Bu tarihi kalıntıların ise kilise kalıntıları olduğu rivayet edilmektedir. 1956 yılında alınan kararlar ile ismi devlet tarafından “Kaleköy” olarak değiştirilmiştir.

Kanatlı Köyü: Kurucaşile ilçesine bağlı bir köydür. Kurucaşile merkezine yaklaşık 16 km uzaklıktadır. K.Ş. 54’e göre Kanatlı Köyü 1994 yılına kadar Meydan Köyü’ne bağlı bir yerleşke durumunda iken 1994 yılında bu köyden ayrılarak ayrı bir köy durumuna gelmiştir. Bölgede yaşayan bölgedeki halk söz konusu bölge çok fazla rüzgâr aldığı için “Kanatlı” ismini vermiştir.

K.Ş.111’in Meydan Köyü için vermiş olduğu rivayet Kanatlı Köyü’nü de kapsamaktadır.

Kapısuyu Köyü: Kurucaşile ilçesine bağlı bir köydür. Kurucaşile merkezine yaklaşık 3 km uzaklıktadır. Kapısuyu Köyü Cide ve Kurucaşile sınırında bulunan bir yerleşkedir ve bir sahili vardır. Köy muhtarı K.Ş.55’e göre, eski zamanlarda köy sahilin yakınında paralel şekilde bulunmaktaymış ve büyük tekneler yapılmaktaymış. “Suyu” ismi buradan gelmektedir. 1.Dünya Savaşı’nda Rus savaş gemileri belirli aralıklarla bölgeyi top atışına tutmaktaymış. Top atışında bölgedeki halkın evleri yıkılmış ve halk daha korunaklı yerlere yerleşmiş. Kurtuluş Savaşı’nda ise İpsiz Recep isimli bir Kuvayı Milliyeci bir gözlem kulesi yaptırmış ve bu bölgeden Karadeniz’i gözlem altına almış köyde yapılan tekneler ve gemiler aracılığıyla bu sınır köyünden Anadolu’ya silah ve erzak yardımı yaparmış. Mustafa Murat Çay’ın konu ile ilgili çalışmasında; *Sakarya ağzında ki İpsiz Recep emrindeki hızla büyüyen Karadeniz Uşakları çetesiyle bir anlam aldı. Daha önceden Ereğli’de bulunan Fransızların Kasabaya girmesine engel olan Ulusal çete, Cevat Rifat Bey’in etkisiyle daha çok büyüdü.* açıklamasını yapmıştır (Çay, 2013).“Karı” isminin “Anadolu’ya açılan kapı” anlamında manevi anlamına inan kişiler bulunmakla birlikte, idari anlamda sınır köyü olduğu için “sınır kapısı” anlamına inanlar da bulunmaktadır.

Karaman Köyü: Kurucaşile ilçesine bağlı bir köydür. Kurucaşile merkezine yaklaşık 13 km uzaklıktadır. Haritalar Genel Müdürlüğü'nün 1943 yılına ait Bartın haritasında söz konusu köyün adına Canbu Köyü denilmiştir. Harita, bugün Bartın Kent Müzesinde sergilenmektedir. Bölgedeki halk arasında' da Canbu köyü şeklinde anlatılmaktadır. K.Ş.56'ya göre Orta Asya'dan göç eden bir kavim bölgeye geldiğinde yorulup durmuş, bu da can anlamına gelen “Canbu” deyimini kullanıp sitem etmiş ve bölgeye yerleşme kararı almıştır. Bu deyim yerleşen halkın hoşuna gitmiş ve bölgeye bu adı vermişlerdir. Karaman Köyü'nün bu gün ki adının geldiği yer ise köylüler arasında köye ilk yerleşen topluluğun Karamanoğlu Aşiretinden olmasıyla ilgili bir rivayet dolaşması sebebiyle verilmiştir.

Ayrıca K.Ş.111'in Meydan Köyü için vermiş olduğu rivayet Karaman Köyü'nü de kapsamaktadır.

Kavaklı Köyü: Kurucaşile ilçesine bağlı bir köydür. Kurucaşile merkezine yaklaşık 12 km uzaklıktadır. K.Ş.57'ye göre bu köyün toprakları, kavak ve ceviz ağaçlarının yetişmesi için çok elverişlidir. Eski dönemlerde ve günümüzde kavak yetiştiriciliği yapılmaktadır. Osmanlı Devleti döneminde bölgenin kavak ağacı ihtiyacı bu köyden sağlandığı için köye bu isim verilmiştir.

Kirlik Müslimhoca Köyü: Kurucaşile ilçesine bağlı bir köydür. Kurucaşile merkezine yaklaşık 3 km uzaklıktadır. Köyün bilinen ismi Kirlik Köyü'dür. Köyün adıyla ilgili kesin bir bilgi yoktur. Fakat bize göre bir ihtimal vardır. Kirlik isimlendirmesi Türkiye coğrafyasında çoğunlukla hamam olan bölgelere verilen bir isimlendirmedir. Hamam bilindiği üzere temizlenme alanıdır ve kültürümüzde önemli bir yeri vardır. Bölge ticaret yolları üzerinde olduğu için hamam olması olağandır. Kirlik Köyü'nde olduğunu düşündüğümüz hamamla ilgili bir yapıya rastlayamadık. Köy halkı da bu konuda yabancı olduğumuz için bilgi vermek istemedi. K.Ş. 137'ye göre eskiden köyde yaşamış olan tanınmış bir hocanın adı köye verilmiştir. Müslim bu hocanın adıdır.

Kömeç Köyü: Kurucaşile ilçesine bağlı bir köydür. Kurucaşile merkezine yaklaşık 14 km uzaklıktadır. K.Ş.102' ye göre: Eskiden evlerin içinde bulunan taş ocaklarda ekmek pişirilirken kızgın taşın üzerine önce “mançar” (lahana) yahut çam yaprakları döşenir, üstüne hamur koyulur, üzerine tekrar yaprak döşenir ve en üste de kızgın küller konulmuş ve ekmek bu şekilde ağır ağır pişer. Bu işleme “kömeçleme” denilmiştir. Köy ismini bu işlemde almaktaymış.

İlki Nihat Yasa'nın konuyla ilgili makalesidir. Yasa, konuyla ilgili *Gömeç ya da kömeç Divanü Lügati't Türk ve Türkiye Türkçesi Ağzlar Sözlüğüne baktığımızda "küle gömülerek pişirilen, çörek, ekmek ve bal peteği" anlamına gelmektedir. Anadolu'nun bir çok yerinde "Gömeç" ya da "Kömeç" adında yerleşim yerleri bulunmaktadır. Gömeç oğlu ya da Kömeçoğlu, Osmanlı'dan beri birçok ailenin lakabı olarak bilinmektedir. Bu ailelerin bir kısmı 1934 yılında soyadı kanunu çıktığında bu nedenle "Gömeç, Kömeç, Gümeç, Kümeç, Gömeçoğlu, Kömeçoğlu" aldığı gibi bazı ailelerde "Özgömeç, Özkömeç" gibi soyadı aldıkları görülmektedir. Bazı aileler de lakapları olan Gömeçoğlu, Kömeçoğlu soyadlarını almayarak bambaşka soyadları almışlardır. Örneğin Kurucaşile'nin Ömerler Mahallesi'nde lakapları "Gömeçoğlu" olan ailelerin bir kısmı "Kömeç" soyadını almış, diğer kısmı almamıştır. Yine Kurucaşile Kömeç Köyü'nün tüm hanelerinin lakabı Gömeçoğlu olmasına rağmen hiçbir aile bu soyadını almamıştır demektir (URL-22).*

İkinci rivayet ise bölgeye sürekli gidip gelen K.Ş.1'in bölge halkından işittikleridir. Rivayete göre "Kömeç" Bartın ağzında bir ekmek türüdür. Fırınlarda ya da kül içinde yapılır. Bu köyde yaşayan insanlar bu ekmeği çok iyi şekilde yapar ve pişirirlermiş. Bu yüzden köye, Kömeç Köyü denilmiştir.

Meydan Köyü: Kurucaşile ilçesine bağlı bir köydür. Kurucaşile merkezine yaklaşık 31 km uzaklıktadır. K.Ş.54' e göre bu köyün civarında yaşayan bölgedeki halk bir afet sonucu köyün bulunduğu bölgedeki bir düzlüğe toplanmıştır. Toplanılan bu bölgeye "meydan" denilmiş, çeşitli ayinler burada gerçekleştirilmiştir. Köyün adı o günden sonra Meydan Köyü olarak kalmıştır.

Meydan Köyü'ne mensup olan K.Ş.111'e göre ise, bu köy, eski "Çanbu(Canbu)" köyünün "Kanatlı", "Karaman" ve "Meydan" köyü olarak üçe bölünmesiyle ortaya çıkan köylerden biridir ve ona göre; çok eskiden burada yaşayan insanlar yokluktan mısır kozasını değirmende öğütüp, un elde edip ekmek yaparak yiyorlarmış ve boğazlarından neredeyse geçmiyormuş. Bir gün bir gemici deniz kenarına yanaşmış ve bu köyden bir adamı görüp öyle bir ekmeği neden yediklerini sormuş. Adam bunun üzerine kaptana, "Can bu ne yapalım, aç mı kalalım?" diye cevap vermiş. Köy adını bu rivayetten alarak "Canbu" daha sonra da "Çanbu" adını almış.

Ovatekkeönü Köyü: Bu köyün halk arasındaki ismi "Örencük"tür. Kurucaşile merkezine yaklaşık 7 km uzaklıktadır. Bartın ağzında "Örencük" öğle vaktinde anlamına gelmektedir.

Köy adını bu kelimeye bağılı bir olaydan almaktadır. K.Ş. 104'e göre bu köy önceden daha yüksek bir yerde yer alıyordu ve öğle vakti çamaşır yıkamaya giden yedi tane gelin kaybolmuştur. Gelinler öğle vaktinde kaybolduğı için "Öğlencük", öğle vaktinde anlamına gelen bu ismi almıştır. Daha sonra bir afet neticesinde halk yüksekte bulunan yerleşkesinden şu anda köyün bulunduğu ovaya göçmüştür. Şu anki adını ise bulunduğu yerleşkeden almaktadır. Aynı zamanda köy "Tekkeönü" adıyla da anılmaktadır ve Ova ile Tekkeönü köylerinin eskiden ayrı köyler olduğı bilinmektedir. Tekkeönü Köyü'nün İsmiyle alakalı da iki rivayet söz konusudur. İlki Gemeönü ismidir. Bu isim Harita Genel Müdürlüğü'nün 1943 yılına ait Bartın haritasında geçmektedir. Söz Konusu harita bugün Bartın Kent Müzesinde sergilenmektedir. K.Ş.58'e göre Gemeönü köyü bir limana ve gemi yapım bölgesine sahiptir. 1900'lü yıllarda bölgeye ticari ve yolcu taşıma amacıyla gelen gemiler bu limana demir atarlarmış. Söz konusu köy bu gemilerin önünde olduğı için bu köye "geme önü" denmiştir. İkinci rivayet ise Tekkeönü Köyü ismiyle ilgilidir. Bölgede limanın içinde bir burun bulunmaktadır. Rivayete göre bu burunda eski yıllarda bir tekke bulunmaktaymış. Tekkeönü ismi bu burunda bulunduğuna inanılan tekkeden gelmektedir.

Ömerler Köyü: Kurucaşile ilçesine bağılı bir köydür. Kurucaşile merkezine yaklaşık 8 km uzaklıktadır. Eski ismiyle "Omallar, Omeller" köyü olarak da bilinir. K.Ş.43'e göre Çepni Boyu'nun "Ömerler Kolu" bölgeye yerleşmiş ve bu ismi vermişlerdir. Nihat Yasa'nın araştırmalarında da bölgede Oğuz boylarının yaygınca faaliyet göstermiş olmaları bu bilgiyi kanıtlar niteliktedir.

Paşalılar Köyü: Kurucaşile ilçesine bağılı bir köydür. Kurucaşile merkezine yaklaşık 25 km uzaklıktadır. K.Ş.138'e göre eskiden bu köyde Osmanlı zamanında paşalık yapmış birinin ailesi bulunmaktaymış. Bu nedenle köye "paşalılar" adı verilmiş.

Sarıderesi Köyü: Kurucaşile ilçesine bağılı bir köydür. Kurucaşile merkezine yaklaşık 29 km uzaklıktadır. Köyün isminin nereden geldiğı ile ilgili kesin bir bilgi yoktur. Lakin eski isminin bir ovada kurulduğı için Çukur olduğı fikrindeyiz.

Şeyhler Köyü: Kurucaşile ilçesine bağılı bir köydür. Kurucaşile merkezine yaklaşık 3 km uzaklıktadır. Adıyla ilgili kesin bir bilgi olmamakla birlikte Şeyhler cemaati üyelerinin eski zamanlarda faaliyetleri olduğı için köyü kuran kişilerin bu cemaate mensup kişiler olduğı fikrindeyiz ve bu sebeple bu ismin verildiğini düşünmekteyiz.

Yeniköy Köyü: Kurucaşile ilçesine bağlı bir köydür. Kurucaşile merkezine yaklaşık 7 km uzaklıktadır. Köyün eski adı Çardak Köyü'dür. Çardak isimlendirmesinin nereden geldiğiyle ilgili bir bilgiye ulaşamadık. Lakin 1947 tarihinde köy statüsü kaldırılarak İlyasgeçidi Köyü'nün bir mahallesi olmuştur. Daha sonraki yıllarda tekrar köy statüsüne kavuşmuştur. Köy adının, devlet tarafından Kurucaşile'de kurulan en son köy olduğu için verildiği fikrindeyiz.

Ziyaret Köyü: Kurucaşile ilçesine bağlı bir köydür. Kurucaşile merkezine yaklaşık 12 km uzaklıktadır. Kurucaşile'nin en büyük köylerinden biridir. K.Ş.57'ye göre dini bayramlarda ve harici günlerde de bu köyün halkı çok misafirperver, dost canlısıdır. Dini bayramlarda bu köye; çevre köylerden birçok kişi ziyarete gelmektedir ve ağırlanmaktadır. Köy adını misafir ağırlama geleneği için sürekli ziyaret edildiğinden dolayı almaktadır.

3.3. Ulus İlçesine Bağlı Köyler

Abdurrahman Köyü: Ulus ilçesine bağlı bir köydür. Ulus merkezine yaklaşık 9 km uzaklıktadır. Köyün halk arasında bilinen eski ismi "Yeymiş"tir. Yeymiş, Bartın ağzında "yemiş" anlamına gelmektedir. Köyün adıyla ilgili kesin bir bilgi olmamakla birlikte bize göre köy adını sınırları içinde barındırdığı yemiş bahçelerinden almaktadır.

Ağa Köyü: Ulus ilçesine bağlı bir köydür. K.Ş.27'ye göre, bu köyde eskiden yaşayan insanlar, ticaretle uğraşmışlar. Bu nedenle köyün halkı zengin ve varlıklı kişilermiş. Ağa ismi, bu sebeple bu köye verilmiştir. Bir diğer rivayet ise bölgede "Ağu" ismiyle yetişen orman gülünün bu bölgede yaygın olarak bulunması ve isminin "Ağu" dan "Ağa" ya dönüştüğü şeklindedir.

Aktaş Köyü: Ulus ilçesine bağlı bir köydür. Ulus merkezine yaklaşık 12 km uzaklıktadır. Yaptığımız çalışma sonucunda bu köyün isminin nereden geldiğiyle ilgili bir sonuç elde edemedik. Fakat köyde Aktaş soyisminde birkaç ailenin bulunması ve Bartın'da da Aktaş soy isminin yaygın olmasından dolayı, bölgede ortak bir atanın varlığı söz konusu olabilmektedir. K.Ş.59, ailesinin ve atalarının bu bölgeden göçtüğünü bize anlatmıştır. Bu da bu ihtimali güçlendirmektedir.

Alp Köyü: Ulus ilçesine bağlı bir köydür. Ulus merkezine yaklaşık 7 km uzaklıktadır. Bu köyün eski ismi “Alpu ya da Alpi” köyü olarak anılmaktadır. K.Ş.27’ye göre, köy sınırları içerisinde Alpu çayı olarak bilinen bir kaynak suyu akmaktadır. Köyde Paflagonların kayaları olarak anılan, Paflagon uygarlığından kalmış aslan şeklinde yontulmuş taşlar bulunmaktadır. Bu taşlar bugün Ulus merkezinde sergilenmektedir. Bu taşlara Alpu taşları denilmektedir. Köy ismini Alpu Çayı’ndan ve bu taşlardan almaktadır. Alpu Çayı ve Alpu taşlarına adlarının kesin olmamakla birlikte Avşar Boyu’nun Alpu (Alplu) koluna mensup kişilerin bölgeye gelmesiyle verildiği kanaatindeyiz.

Ayrıca K.Ş. 118’e göre, bu bölgenin Yukarı Alpi ve Aşağı Alpi şeklinde anılan kısımları vardır. Ve Yukarı Alpi dedikleri yerde “Çerçi” isimli bir köy daha vardır. Bu köyde ise, Hasan Dede denilen, sahabe olduğu düşünülen ve karametleri olduğuna inanılan bir zat olduğu, mezarının su kenarında bir bölgede olduğu ve bölgeye uğur getirdiği söylenmektedir.

Alıçlı Köyü: Ulus ilçesine bağlı bir köydür. Ulus merkezine yaklaşık 21 km uzaklıktadır. K.Ş.106’ya göre, köyün bilinen eski ismi “Aşağıdrahna”dır. İsmi, Ulus’ta yer alan Dırahna Vadisi’nden almaktadır. Bölgede aşağı, yukarı, güney...vb yer adları yaygın olduğu için ve söz konusu köyün Dırahna Vadisinin alçak bölgelerinde kurulması vesilesiyle “Aşağıdrahna” ismi verilmiştir. “Alıçlı” ismi devlet tarafından verilmiştir.

Arpacık Köyü: Ulus ilçesine bağlı bir köydür. Ulus merkezine yaklaşık 15 km uzaklıktadır. Köyün adının nereden geldiğiyle ilgili bir bilgi yoktur.

Aşağıçamlı Köyü: Ulus ilçesine bağlı bir köydür. Ulus merkezine yaklaşık 26 km uzaklıktadır. Eski ismi “Aşağıbolu”dur. Bölge Bolu Sancağı’na bağlı durumdayken, Kastamonu Sancağıyla sınır komşusu durumunda kalan bir yerleşim yeri konumundadır. İsmi, bu özelliğinden almış, daha sonra Aşağıçamlı olarak değiştirilmiştir.

Aşağıçerçi Köyü: Ulus ilçesine bağlı bir köydür. Ulus merkezine yaklaşık 4 km uzaklıktadır. Köyün zengin bir tarihi vardır. Çerçi, Bartın ağzında “Çarşı, pazar” anlamındadır. Aşağıçerçi; “aşağı çarşı, aşağı pazar” anlamında kullanılmıştır. Köy eski zamanlarda ticaret yolları üzerinde bulunduğu için çevre bölgelerde yaşayan insanlar, ürünlerini buraya satmaya gelirlermiş. Çevre köylere göre daha alçak bir yerleşkede olduğu için “Aşağıçerçi” denilmiştir. Bununla birlikte yerel ağızda eşek sırtında köy köy gezip mal

satan kişilere “Çerçi” denilmiştir. Bu da bu meslek grubunun bu köye ismini verdiğinin işaretidir.

Hulusi Yazıcıoğlu’ na göre, bölgeye adını veren “Çerçi” isimli topluluktur. Lakin bize göre bölgeye ismini veren bir meslek koludur (Yazıcıoğlu, 1997:32).

Aşağıdere Köyü: Ulus ilçesine bağlı bir köydür. Ulus merkezine yaklaşık 21 km uzaklıktadır. Köyde bugün yaşayan sayısı azdır. Köyde yaptığımız çalışmalar sonucunda kesin bir sonuca varamadık. Lakin bize göre köyün içinde, günümüzde de akmakta olan bir dere olduğu ve yamaçlı bir yerde kurulduğu için bu isim verilmişti

Aşağıemirce Köyü: Ulus ilçesine bağlı bir köydür. Ulus merkezinin güneybatı yönündedir. Bu da harita üzerinde bölgeyi, Bartın ağzında Ulus merkezinin daha aşağı kısımlarında yapar, çünkü aşağı, yukarı, vb... yön adları çoğunlukla ana merkeze göre verilir ya da bölge de ki en büyük köye göre verilir. K.Ş.60’a göre “aşağı” isimlendirmesi bu sebeple verilmiştir. Emirce isimlendirmesinin bölgeye neden verildiği ile ilgili net bir bilgi olmamakla birlikte, Hulusi Yazıcıoğlu, kitabında bir topluluk ismi olduğu fikrini belirtmiştir(Yazıcıoğlu 1997: 32). Bu bilgi ışığında, “Emirce” isimlendirmesinin Anadolu coğrafyasında kullanılmasının sebebi, “Eymur-Eymir” denilen Oğuz boyudur. Oğuz boyları Bartın Havzası’nda eski yıllarda yoğun faaliyetler göstermişlerdir. Bize göre bu bölgede de faaliyet gösterdikleri için kesin olmamakla birlikte bu köye de yerleşmiş olmaları muhtemeldir.

Aşağı Köyü: Ulus ilçesine bağlı bir köydür. Ulus merkezine yaklaşık 5 km uzaklıktadır. K.Ş.27’ye göre, köy çevresindeki diğer yerleşim yerlerinden daha aşağıda kurulmasından dolayı bu ismi almıştır. Eski ismi Alpu köyüdür. Günümüzde var olan Alpi köyüne çok yakındır. Alpi köyü bir mahalleyken daha sonra köy statüsüne kavuşmuştur.

Bahçecik Köyü: Ulus ilçesine bağlı bir köydür. Ulus merkezine yaklaşık 23 km uzaklıktadır. Köyün adının nereden geldiğiyle ilgili bir bilgi yoktur. İsmi devlet tarafından verilmiştir.

Balıcak Köyü: Ulus ilçesine bağlı bir köydür. Ulus merkezine yaklaşık 11 km uzaklıktadır. Köyün adıyla ilgili kesin bir bilgi yoktur, fakat, Balıcak, Bartın Havzası’nda bol miktarda yetişen ve bitki bilimciler tarafından “Lamium” olarak isimlendiren bir bitkidir. Çiçekleri koparıldığında tatlı bir sıvı akar ve genellikle bölgede insanlar bu tatlı

kısmı emerek tüketirler. Aynı zamanda arıcılık için de önemli bir bitkidir. Eski zamanlarda bu bölgede bol miktarda görüldüğü için ismini bu bitkiden almaktadır(URL-23).

Buğurlar Köyü: Ulus ilçesine bağlı bir köydür. Ulus merkezine yaklaşık 20 km uzaklıktadır. Hulusi Yazıcıoğlu'na göre “Buğurlar” adlandırması bir topluluk adıdır(Yazıcıoğlu, 1997:32). Lakin bu bilgi kesin değildir. Eren Çok'a göre bu bölgede ki eski yıllarda develer ile taşımacılık ve ticaret yapılmaktaydı. Buğur; *Büyük Türkçe Sözlük'* te 1. *Damızlık deve.* 2. *Burulmuş erkek deve.* 3. *Erkek deve.* 4. *Deve yavrusu.* anlamlarına gelmektedir (URL-24). Bu bilgi ışığında bölgede eski yıllarda deve ile taşımacılık ve ticaret yapıldığı için bu ismin verildiği kanısındayız.

Çavuş Köyü: Ulus ilçesine bağlı bir köydür. Ulus merkezine yaklaşık 16 km uzaklıktadır. K.Ş.7'ye göre, bölgeyi kuran kişiler, Şir Emir Çavuş'un soyundan gelmektedir ve bu sebeple buraya Çavuş Köyü denilmiştir. Kesin olmamakla birlikte bize göre bir diğer ihtimal ise bölgeye Türkmen aşiretlerinden Çavuş Aşireti'ne mensup kişilerin yerleşmiş olmasıdır.

Çerde Köyü: Ulus ilçesine bağlı bir köydür. Ulus merkezine yaklaşık 12 km uzaklıktadır. K.Ş.27'den köyü kuran kişinin Çerde lakaplı dışarıdan gelen göçmen bir asker olduğunu öğrendik. Çerde, Türk İslam Ansiklopedisine göre hacıların, hacc ibadetini ya da yolcuğunu yaparlarken güvenliklerini sağlayan askerlerdir (URL-25). Kesin olmamakla birlikte bize göre bu köyün kurucusu Çerde teşkilatından bir askerdir.

Çubukbeli Köyü: Ulus ilçesine bağlı bir köydür. Ulus merkezine yaklaşık 28 km uzaklıktadır. Köyün bilinen eski ismi Nihat Yasa'ya göre, köyün eski adı Irmızı'dır. Oğuz boylarının ve Türkmenlerin yerleştikleri bölgelere renk isimleri verdikleri yaygınca görülmüştür. Fakat köyün adının nereden geldiğiyle ilgili net bir bilgi yoktur (URL-26).

Dereli Köyü: Ulus ilçesine bağlı bir köydür. Ulus merkezine yaklaşık 21 km uzaklıktadır. K.Ş.61'e göre, köyün içinde kurulduğu dağ sathından gelen bir dere akmaktadır. Köy adını bu dereden almaktadır.

Dodurga Köyü: Ulus ilçesine bağlı bir köydür. Ulus merkezine yaklaşık 2 km uzaklıktadır. 24 Oğuz Boyundan biri olan “Tutırka” yani Dodurga Boyu'ndan olan kişiler, Anadolu'da pek çok yerde köy kurdukları gibi, Ulus ilçesinde de bu köyü kurmuşlardır. Köy ismini 24 Oğuz boyunun 16.sı olan Dodurga Boyundan almaktadır. Cevdet

Yakupoğlu'nun çalışmasına göre; *Ulus'un Toturga köyünde M.1514 yılı öncesinde faaliyete geçirilmiş olduğu anlaşılmaktadır. Zâviye vakfını önce Halil Şeyh, daha sonra Yusuf tasarruf edereki zâviye hizmetini yürütmüştür* (Yakupoğlu, 2010: 237).

Dorucaşahince Köyü: Ulus ilçesine bağlı bir köydür. Ulus merkezine yaklaşık 7 km uzaklıktadır. Ulus merkezine yaklaşık 7 km uzaklıktadır. Köyün adının nereden geldiğiyle ilgili kesin bir bilgi yoktur, fakat Hulusi Yazıcıoğlu, çalışmasında, bölgeye eski zamanlarda hâkim olan bir beyden şöyle bahsetmektedir: *1332 yılında Gerede'yi ziyaret eden Arap gezgini İbn Battuta'dan Gerede'de bağımsız bir beyliğin yaşamakta olduğunu ve beyin "Şahbey" olarak anıldığını öğrenmekteyiz. Aynı beylikten söz eden başka bir Arap yazarı, El-Ömerî, bu beyliği "Şahin İli" olarak adlandırmaktadır. Bu durumda "Şahbey" kelimesinin bir özel ad değil, beye verilen bir unvan olduğu ortaya çıkmaktadır.* (Yazıcıoğlu 1997:32.) Bartın ve Safranbolu havzasında "Şahin" ya da "Şah" isminin geçtiği köyler veya mahalleler mevcuttur. Net bir bilgi olmamakla birlikte bölgedeki yerleşim yerlerinin isimlerinin bu beyle ilişkilendirilmesi muhtemeldir.

Dörekler Köyü: Ulus ilçesine bağlı bir köydür. Ulus merkezine yaklaşık 11 km uzaklıktadır. K.Ş.62'ye göre bu köy ismini, Oğuz Boylarının Bozok koluna mensup "Döger Boyu" ndan almıştır. Döger kelimesinin Bartın ağzında değişmesiyle bugünkü kullanımına kavuşmuştur.

Düz Köyü: Ulus ilçesine bağlı bir köydür. Ulus merkezine yaklaşık 18 km uzaklıktadır. K.Ş.27 'ye göre, köy, diğer köylere göre daha düz bir satıhta kurulduğu için bu isimle anılmaktadır.

Eldes köyü: Ulus ilçesine bağlı bir köydür. Ulus merkezine yaklaşık 7 km uzaklıktadır. Zafer Çelebi'nin çevirisi'nde; *Bu kazaya bağlı İldiş (Eldes) Nahiyesinden devam edilip, çay kenarından "Göçler" adındaki köyden geçilerek ... şeklinde geçmektedir ve Uluslu İbrahim Efendi, Atlasında bu köyden bahsetmiştir* (Çelebi, 2005: 139). Çeviride de görüldüğü gibi bu köyün eski ismi "İldiş"tir. Köy ismini Ulus Çayı'nın eski ismi olan Eldes Çayı'ndan almaktadır.

Eseler Köyü: Ulus ilçesine bağlı bir köydür. Ulus merkezine yaklaşık 6 km uzaklıktadır. Köyün adının nereden geldiğiyle ilgili kesin bir bilgi olmamakla birlikte Hulusi Yazıcıoğlu köyün, adının bir topluluk adından geldiğini belirtmiştir (Yazıcıoğlu 1997:32). K.Ş.118'ye

göre: Birbirine yakın konumda olan köylerin adları da Eseler köyü ile ilgili olma ihtimali çok yüksekmiş. Bu köyün adı “Arpacık” olarak bilinirmiş ve bu köy Ese Dede adında bir türbe barındırmış. Civardaki köylerde dahi Ese Dede’nin iyileştirme gibi kerametleri olduğuna inanılmış. Bu zat İslamiyet’i yaymak için gönderilmiş bir zatmış. Ese Dede’nin türbesinin yanında bir nehir varmış. Suyun yanında mezarı olması da kutsallığına olan inancı kuvvetlendiriyormuş. Genellikle birçok türbe su kenarında oluyormuş. Halk bu türbenin bozulmadığını ve değiştirilmek istendiği an türbenin eski haline döndüğüne inanıyormuş. Bu yüzden kimse oraya müdahale etmezmiş.

Elmacık Köyü: Ulus ilçesine bağlı bir köydür. Ulus merkezine yaklaşık 30 km uzaklıktadır. Köyün adıyla ilgili herhangi bir bilgiye ulaşamadık, fakat Türk boyları ya da aşiretleri yerleştikleri bölgelere bitkilerin ya da meyvelerin isimlerini yaygın olarak vermişlerdir. Bize göre kesin olmamakla birlikte bölgeye yerleşen Türkler, bölgede bol bulunan elma ağaçlarını görüp bölgeye bu sebeple bu ismi vermiş olma ihtimalleri muhtemeldir.

Gökpınar Köyü: Ulus ilçesine bağlı bir köydür. Ulus merkezine yaklaşık 25 km uzaklıktadır. Köy Pınarbaşı ismi verilen yol güzergâhındadır. Pınarbaşı, Kastamonu iline bağlı, Ilıca Şelalesi ya da Pınarbaşı Şelalesi olarak anılan ünlü bir şelaleye sahiptir. Pınarbaşı Şelalesi, K.Ş.63’e göre, eski zamanlarda yüksekten aktığı için Gökpınar olarak isimlendirilmiştir. Gökpınar köyü, Pınarbaşı köyüne yakın bir mesafede olduğu için eski zamanlarda bu köye bağlı bir yerleşim yeri konumundadır. İsmi Pınarbaşı Şelalesinin eski isminden almaktadır.

Güneyören Köyü: Ulus ilçesine bağlı bir köydür. Ulus merkezine yaklaşık 17 km uzaklıktadır. Ulus merkezinin güneybatı köşesinde bulunan bir yerleşim yeridir. Yön olarak Güneybatı’da bulunduğu için “güney” ismi verilmiştir. Daha eski zamanlarda tarihi kalıntılar keşfedildiği için “ören” ismiyle birlikte kullanılmış ve halk arasında yayılmıştır.

Hasanören Köyü: Ulus ilçesine bağlı bir köydür. Ulus merkezine yaklaşık 17 km uzaklıktadır. Eski yapı ve yerleşim yerlerine Ören denilmektedir. *TDK Sözlüğü*’nde, Ören: a. Kalıntı. şeklinde ve *Türkiye Türkçesi Ağzları Sözlüğü*’nde ise, 1. Şehir. 2. Köy. 3. Şehir ya da ev yıkıntısı, kalıntı. şeklinde tanımlanmıştır. Anadolu’nun pek çok yerinde ören isimlendirmesi kullanılmaktadır. Ulus eski bir yerleşim yeri olduğu için, tarihi eserler ve kalıntılara sık sık rastlanmaktadır. Hasanören Köyü’nde bunlardan biridir. K.Ş.27’ye ve

K.Ş.4'e göre, Hasanören isimlendirmesindeki "Hasan", köyü kuran bir ağadır. Ören ise, köydeki tarihi kalıntılardan dolayı verilmiştir. Uluslu İbrahim Efendi'nin atlasında Çıtır Hasan olarak bilinen bir ağanın varlığından da söz edilmiştir (URL-27).

Hoca Köyü: Ulus ilçesine bağlı bir köydür. Ulus merkezine yaklaşık 24 km uzaklıktadır. K.Ş.102'ye göre, çok eskiden bu köyde kerametleri bulunan ihtiyar bilge adam varmış, insanlar şifa bulmak için ve akıl almak için onun yanına gelir ve bu şahsa "hoca" dermiş, bu sebeple köy bu isimle anılmaya başlamış.

Isırganlı Köyü: Ulus ilçesine bağlı bir köydür. Ulus merkezine yaklaşık 24 km uzaklıktadır. Isırgan halk arasında, dokunulduğunda cildi yakan bir madde salgılayan ve bundan dolayı "ısırgan" olarak adlandırılan bir bitkidir. Günümüzde ilaç endüstrisinde ve alternatif tıp tedavi yöntemlerinde kullanıldığı, çayının faydalı olduğu bilinmektedir. Bartın ve havzasında yaygın olarak yetişmektedir. Bu köy ve çevresinde de bolca yetiştiği için bu isimlendirme verilmiştir. Bu bilgi K.Ş.50'den de teyit edilmiştir.

İbrahimderesi Köyü: Ulus ilçesine bağlı bir köydür. Ulus merkezine yaklaşık 18 km uzaklıktadır. K.Ş.64'e göre Karamüftü İbrahim Efendi olarak bilinen şahıs, eski zamanlarda sık sık bu köy sınırları içerisinde olan bir derenin yanına gelirmiş. Bazı rivayetlere göre aynı anda başka bir köyde ve bu derenin kenarında görüldüğü söylenirmiş. Adını Kara Müftü İbrahim Efendi'den almaktadır

İğneciler Köyü: Ulus ilçesine bağlı bir köydür. Ulus merkezine yaklaşık 9 km uzaklıktadır. K.Ş. 139'a göre eskiden dikiş dikenlere, terzilere "iğneci" denilirmiş ve bu köy adını, eskiden iğnecilik işiyle uğraşanlar olduğundan dolayı almış.

İnceçam Köyü: Ulus ilçesine bağlı bir köydür. Ulus merkezine yaklaşık 14 km uzaklıktadır. Zafer Çelebi, kitabındaki çevirisinde; Bartın *Kazası'ndan Ulus'a ancak iki yol vardır. Birisi bu meşhur derbend yoludur. Diğeri ise; Sol taraftan Furunlu adındaki köyden devam edilip, yüksek sıra dağlar aşıldıktan sonra Ulus kazası sınırındaki Orma adındaki çiftliğe varılır.* şeklinde açıklamıştır (Çelebi 2005: 141). Orma, birçok kaynakta bu köyün eski ismi olarak geçmektedir. Eski zamanlarda çok sık ormanların arasında kurulmuş bir çiftlik ve bu çiftliğin etrafında bir köy yerleşkesi tarif edilir. Köy adını Orma çiftliğinden almaktadır. Orma çiftliği ise, Orman anlamında bölgedeki halk tarafından kullanılan bir kelimedir.

Kadı Köyü: Ulus ilçesine bağlı bir köydür. Ulus merkezine yaklaşık 15 km uzaklıktadır. K.Ş.65'e göre, eski zamanlarda köye bir kadı gelirmiş. Bu sebeple köye Kadı Köyü denilmiştir.

Kalecik Köyü: Ulus ilçesine bağlı bir köydür. Ulus merkezine yaklaşık 25 km uzaklıktadır. Bu köyün halkı dışarıdan eski zamanlarda göçmüşlerdir. Köyün eski ismi Ilındır'dır. K.Ş.66'ya göre, köyün çok eski tarihi vardır. Eski zamanlarda Safranbolu'ya yaya olarak gidecek insanlar mahkeme amaçlı, ticari amaçlarla Ilındır Vadisi'nden geçerlermiş. Ilındır Vadisi günümüzde de bu isimle anılmaktadır. Köy adını Ilındır Vadisinden almaktadır.

Karadiken Köyü: Ulus ilçesine bağlı bir köydür. Ulus merkezine yaklaşık 10 km uzaklıktadır. Köyün adını devlet vermiştir.

Karahasan Köyü: Ulus ilçesine bağlı bir köydür. Ulus merkezine yaklaşık 12 km uzaklıktadır. Köyün adını devlet vermiştir.

Karakışla Köyü: Ulus ilçesine bağlı bir köydür. Ulus merkezine yaklaşık 25 km uzaklıktadır. Halk arasında, sert geçen kışlar "karakış" olarak adlandırılır ve kışın kullanılan araziye "kışla" denilir. K.Ş. 140'a göre, bu bölgede kış ayları çok sert geçtiği için bu isim verilmiştir.

Kayabaşı Köyü: Ulus ilçesine bağlı bir köydür. Ulus merkezine yaklaşık 21 km uzaklıktadır. Köyün adının nereden geldiğiyle ilgili kesin bir bilgi olmamakla birlikte, köyün coğrafi özelliklerini göz önüne alarak, çevresindeki diğer yerleşim birimlerine gitmek için kullanılan bir yol güzergâhı olması ve kayalık bir yerleşmeye kurulması sebebiyle bu ismin verildiği kanaatindeyiz.

Kirazcık Köyü: Ulus ilçesine bağlı bir köydür. Ulus merkezine yaklaşık 15 km uzaklıktadır. Türk boyları bölgeye geldiklerinde, kondukları mekânı isimlendirmek için meyve isimlerini yaygın bir şekilde kullanmışlardır. Ulus ilçe merkezinde ve Kirazcık köyünde yaptığımız araştırmalara göre, ortak bir kanı olarak bölgede eski zamanlarda kiraz ağaçları olduğu için, yerleşen Oğuz boyunun bölgeye bu ismi verdiği yönündedir.

Kozanlı Köyü: Ulus ilçesine bağlı bir köydür. Ulus merkezine yaklaşık 25 km uzaklıktadır. Köyün adını devlet vermiştir. Kozan kelimesi *TDK Sözlüğü*'nde, 1. Ekini

biçilip kaldırılmış tarla. 2. Ekin biçildikten sonra kalan kökler. anlamlarına gelmektedir (URL-28).

Köklü Köyü: Ulus ilçesine bağlı bir köydür. Ulus merkezine yaklaşık 26 km uzaklıktadır. K.Ş.67'e göre, köyün eski ismi "Dutlu Köyü" dür. Köyün yeni ismini devlet vermiştir. Fakat köyün eski isminin nereden geldiğiyle ilgili bir rivayet yoktur. Oğuz boylarının göç ettikleri yerlere orada gördükleri meyve ağaçlarının isimlerini verdikleri yaygınca görülmektedir. Özellikle Ulus bölgesinde bu isimlendirme yaygındır. Bize göre kesin olmamakla birlikte bölgeye yerleşen Türkmen boyları coğrafyada yetişen dut ağaçlarından dolayı bölgeye bu ismi vermişlerdir.

Küllü Köyü: Ulus ilçesine bağlı bir köydür. Ulus merkezine yaklaşık 5 km uzaklıktadır. Ulus merkezine yaklaşık 5 km uzaklıktadır. Köyün eski ismi Sariağaç Köyü'dür. Bugün bir mahalle konumundadır. K.Ş.68'e göre köyde bulunan bir kayın ağacı türüne Sariağaç denir ve bölgede bolca yetişmektedir. Köye bu sebeple Sariağaç köyü denilmiştir.

Sarıfasıl Köyü: Ulus ilçesine bağlı bir köydür. Ulus merkezine yaklaşık 20 km uzaklıktadır. Köyün adının nereden geldiğiyle ilgili kesin bir bilgi yoktur.

Sarnıç Köyü: Ulus ilçesine bağlı bir köydür. Ulus merkezine yaklaşık 15 km uzaklıktadır. Bu köyde eski yıllarda Sarnıç Çiftliği denilen bir çiftlik bulunmaktaymış. Cevdet Yakupoğlu'nun eserinde, *Ulus'ta Sarnıç Çiftliğinde Yakub yeri ki, Virancık demekle ma'rufdur.* şeklinde *Yakup Yeri Vakfı* bölümünde bahsi geçmektedir (Yakupoğlu, 2010). Köyde Paflagonya Aslanları denilen, aslan şeklinde eski heykeller bulunmuştur. Ulus ilçesinin çok eski bir yerleşim yeri olduğunu pek çok araştırmacı bilmektedir. Birçok tarihi eser yıkılmış ve yok olmuştur. Bilindiği üzere sarnıç, eski zamanlarda temiz su depolamaya yarayan yapılardı. Bize göre eski yıllarda bu köyde bir sarnıç bulunmaktaydı. Lakin bu yapıdaki taşlar sökülüp, çeşitli yapıların oluşturulmasında kullanılmıştır. Bölgedeki evlerin yapı malzemelerine baktığımızda çok çok eski yapı malzemelerinin ve taşların kullanıldığını gördük. Bu da bize bu köye ismini veren Sarnıç'ın yapı malzemelerinin sökülüp, bugün çeşitli yapılarda kullanıldığı fikrini vermiştir.

Şirinler Köyü: Ulus ilçesine bağlı bir köydür. Ulus merkezine yaklaşık 30 km uzaklıktadır. Köy birçok köye göre yeni kurulmuştur. İsmi devlet vermiştir.

Ulukaya Köyü: Ulus ilçesine bağlı bir köydür. Ulus merkezine yaklaşık 17 km uzaklıktadır. Ünlü Ulukaya Şelalesi bu köy sınırları içindedir. Ulukaya Şelalesi, bir kayanın oyuğundan 15 metre yükseklikten akmaktadır. Bölgedeki halkın inanışına göre, suyundan tadan kişi aşk acısını unutturmuş. Eski zamanlarda da bu inanış var olmuş ve birçok yerde adından söz ettirmiştir. Köyün adıyla ilgili iki rivayet vardır.

İlki ve benim çocukluğumdan beridir büyüklerimden duyduğum rivayet; suyun yüksek bir kayanın oyuğundan akması ve şifalı olarak bilinmesi, bu kayaya “ulu, yüce” anlamında bir lakap takılmasına vesile olmuştur. Daha sonra bu lakap “kaya” ile birleşerek bugünkü kullanımına kavuşmuştur.

İkinci rivayet ise, Zafer Çelebi'nin çevirisinde; *Bu köyde önceki zamanlarda Köşere taşı (bileme taşı) madeni olup, isteyen gidip, kesip yontar ve bileme taşı yapar* şeklindedir (Çelebi, 2005: 145). Ulusta bölgeyi tanıyan insanlara sorduğumuzda günümüzde de insanların köşere taşı yontmaya devam ettiği, hatta eski zamanlara köyün adının yalnızca Kaya Köyü olarak bilindiğini bize belirtmişlerdir.

Yeniköy Köyü: Ulus ilçesine bağlı bir köydür. Ulus merkezine yaklaşık 16 km uzaklıktadır. Yeniköy'ün bilinen eski ismi Anduz köyü 'dür. Uluslu İbrahim Efendi'nin bu köyde doğduğu rivayet edilir. Zafer Çelebi'nin çevirisinde, *...Endüz şeklinde telaffuz edilen bu çiftlik, 65 derece 5 dakika boylamında ve 41 derece 50 dakika enleminde yer alan bir köy olmuştur. O derece (sarp deresi) yıl boyunca dönen bir değirmeni vardır. Dere üstünde ahşaptan yapılmış köprüünün üstünden geçtikten sonra Küçük Endüz (Küçük Anduz) adındaki köye varılır ki, “Vatan sevgisi imandan gelir” özdeyişine göre burası, sanki bazen hükümdar makamı veya cennetten öte bir yerdir....* şeklinde aktarılmıştır (Çelebi 2005, 150).

Bir başka paragrafta ise; *Bu Endüz Çiftliği'nin iki su değirmeni vardır. Birisi Sarp Deresi'nde diğeri de aşağıdaki köydedir.* şeklinde aktarılmıştır. Bu bilgiler ışığında köy ismini, eski yıllarda Endüz Çiftliği olarak anılan çiftlikten almıştır. Yeniköy ismi ise devlet tarafından verilmiştir.

K.Ş.110'a göre bölge ise, köy ismini çok değerli bir ağaç olan ve ev yapımında kullanılan “Andız” ağaçlarından almış. Bu ağaç o kadar kuvvetli bir yapıya sahipmiş ki uzun yıllar da geçse kolay kolay çürümezmiş. Fakat artık fazla bulunmuyormuş.

Yukarıdere Köyü: Ulus ilçesine bağlı bir köydür. Ulus merkezine yaklaşık 28 km uzaklıktadır. Bartın ve Kastamonu arasında ki sınır köylerinden biridir. K.Ş.2'ye göre Uluçay bu köyün yakınından geçtiği için bu ismi almıştır

3.4. Amasra İlçesine Bağlı Köyler

Acarlar Köyü: Amasra ilçesine bağlı bir köydür. Amasra merkezine yaklaşık 24 km uzaklıktadır. Köy halkıyla yaptığımız görüşmeler sonucunda bu köyün ismiyle ilgili bir veriye erişemedik. Lakin bize göre kesin olmamakla birlikte köyde “Acar” soyadının olması, Bartın’da “Acar” soyadının yaygın bir şekilde görülmesi, ortak bir atanın işareti olarak görünmektedir.

Ahatlar Köyü: Amasra ilçesine bağlı bir köydür. Amasra merkezine yaklaşık 5 km uzaklıktadır. Amasra’ya en yakın köylerden birisidir. “Ahatlar Tepesi” denilen bir tepeye sahiptir ve bu tepeden Amasra manzarası çok net bir şekilde izlenebilmektedir. Tarihi çekicilik sanatını yapan birçok kişi bu köyden ve birçok evin altında atölye bulunmaktadır. K.Ş.22’ye göre bu köyün ismi Fatih Sultan Mehmet Han döneminde verilmiştir. Bilindiği üzere Fatih Sultan Mehmet Han, ünlü Türk denizcisi Umur Bey’den etkilenmiştir. Umur Bey’in en ünlü kaptanlarından biri ise Ahat Bey’dir. Bu köyün adını Fatih Sultan Mehmet’in Ahat Bey’in anısına verdiği rivayet edilir.

Akkonak Köyü: Amasra ilçesine bağlı bir köydür. Amasra merkezine yaklaşık 20 km uzaklıktadır. Akkonak Köyü’nün eski adı “Deliklişi”dir. İnceleme fırsatımız olan fakat sahibinin yayınlanmasını istemediği Osmanlı Dönemine ait bir Bartın haritasında ise bölgeye “Deliklişili” denilmiştir. Bölge doğal bir liman durumundadır ve eski dönemlerde önemli bir limandı. K.Ş. 7’nin anlatmasına göre, adını liman girişinde bulunan kayadaki, eski yıllarda ruh hastalıklarını tedavi ettiği inanılan delikten almaktadır.

Aliobası Köyü: Amasra ilçesine bağlı bir köydür. Amasra merkezine yaklaşık 20 km uzaklıktadır. K.Ş.69’a göre, 1600’lü yıllarda İzmit bölgesinden Ali isimli bir kişinin bölgeye gelerek bir oba kurmasıyla, bölge Aliobası olarak anılmaya başlanmıştır. Biz bu ismin Amasra’nın fethi döneminin imar politikalarıyla alakalı olduğunu düşünmekteyiz.

Bostanlar Köyü: Amasra ilçesine bağlı bir köydür. Amasra merkezine yaklaşık 7 km uzaklıktadır. K.Ş.70'in verdiği bilgiye göre, köyün geçmişi ve kuruluşu 1630'lu yıllara dayanmaktadır. Köyün ismini, bölge halkının bahçe işleriyle uğraşmasından ve bahçe işlerinde çok bilgili olmasından almıştır.

Cumayanı Köyü: Amasra ilçesine bağlı bir köydür. Amasra merkezine yaklaşık 23 km uzaklıktadır. Nihat Yasa'ya göre köyün eski ismi "Göveles"tir(URL-29). Göveles ismi Çakraz'ın bulunduğu havzaya verilen genel bir isimlendirmedir. Kesin olmamakla birlikte biz isimlendirmenin Türkler öncesi tarihi dönemden kaldığını ve sonraki zamanlarda Türklerin de bölgeye yerleşmesiyle şekil değiştirip günümüze uyarlandığı fikrindeyiz. K.Ş.141'e göre, Göveles ismi Çökelez'den gelmektedir. Çökelez, karadeniz bölgesinde "sincap" demektir.

Çakrazbozköy Köyü: Amasra ilçesine bağlı bir köydür. Amasra merkezine yaklaşık 16 km uzaklıktadır. K.Ş.71'e göre, bu köy bölgedeki halk arasında "Bozköy" olarak bilinmektedir. Boz, bilindiği üzere "açık renkli toprak" anlamına gelmektedir (TDK, 2010). Köy ismini, içinde barındığı plajın renginden almaktadır.

Çakrazova Köyü: Amasra ilçesine bağlı bir köydür. Amasra merkezine yaklaşık 20 km uzaklıktadır. Çakrazşeyhler Köyü'ne en yakın köylerden biridir. Bölgedeki halkın "Yalı" ismini verdiği plajın bir kısmı bu köydedir. Eskiden Çakrazşeyhler Köyü'nün bir mahallesi iken, turizm hizmetlerinin artmasıyla harici bir köy statüsüne kavuşmuştur. İsmi devlet tarafından verilmiştir.

Çakrazşeyhler Köyü: Amasra ilçesine bağlı bir köydür. Amasra merkezine yaklaşık 15 km uzaklıktadır. Köy bölgedeki halk arasında "Çakraz" ismiyle bilinmektedir. Ancak "Çakraz" ismi bölgeye verilen genel bir adlandırmadır. Zafer Çelebi'nin *Uluslu İbrahim Hamdi Efendi ve Bilinmeyen Yönleriyle Tarihsel Coğrafyamız* adlı eserinde; *Deniz kenarından dokuz mil doğuda Deliklişile adında, ikiye ayrılmış, kayalık bir yerin arasından geçilir. Yakınında bir mescidi ve iskelesi olan nahiyeye "Külas" derler.* demiştir (Çelebi, 2005:94).

Köy halkıyla yaptığımız görüşmeler sonucunda Çakraz isminin nereden geldiği hakkında bir bilgiye rastlayamadık. Bize göre "Külas" isminin yerel ağız vasıtasıyla şekil değiştirerek bu gün ki "Çakraz" ismini almış olmalıdır. Lakin K.Ş.13'e göre köyün

kurucusu bir şeyhtir. Bu yüzden “Şeyhler” ismini almış ve bugün ki “Çakrazşeyhler” kullanımına kavuşmuştur. Köydeki en eski mezar taşı 350 yıl öncesini göstermektedir. Biz bölgede yaptığımız saha araştırmasında bölgenin tarih öncesi dönemlerde de bir liman olarak kullanıldığıyla ilgili tarihi kalıntılara rastladık.

Çanakçılar Köyü: Amasra ilçesine bağlı bir köydür. Amasra merkezine yaklaşık 22 km uzaklıktadır. Her ilçe ve üstü olan yerleşim merkezinde eski zamanlarda, çanakçılık yani toprak işleme ustalığı yapan kişiler bulunmaktadır. Bu önemli bir ihtiyaç durumundadır. K.Ş.23’e göre, bölgeye eski zamanlarda yerleşen şahıslar, bu işi kolunu yapmaktaydılar. Bunun için bu köy, Çanakçılar Köyü olarak anılmaktadır. Bölgedeki bölgedeki halk ile görüştüğümüzde, bölgedeki halktan da bu açıklamaya benzer açıklamalar duyduk. Bölgede toprak analizi yapıldığında çanak ve kiremit yapmaya müsait bir toprak yapısı olduğunu gördük. Eski zamanlarda kiremit yapabilen bir şahsın da bu bölgede yaşadığıyla ilgili bir hikâye de işittik. Bu bilgiler doğrultusunda bu meslek grubu bu köye ismini vermiştir.

Esenler Köyü: Amasra ilçesine bağlı bir köydür. Amasra merkezine yaklaşık 23 km uzaklıktadır. K.Ş.72’ ye göre köy, rüzgârlı bir bölgede kurulduğu için bu isim verilmiştir.

Göçkün Köyü: Amasra ilçesine bağlı bir köydür. Amasra merkezine yaklaşık 21 km uzaklıktadır. Bölge halkıyla yaptığımız görüşmelerde atalarının bölgeye göçtüğünü ve bu yüzden bu ismin verildiğini belirledik. Amasra Kaymakamlığı web sitesinde ’de: *Bölge halkının büyük çoğunluğu bölge dışından buraya yerleştiği için göç edenlerin yerleştiği yer manasında “Göçkün” ismi verilmiştir.* denilmiştir (URL-30). Lakin bu göç’ün tarihi hakkında bir bilgiye rastlamadık.

Göçküdemirci Köyü: Amasra ilçesine bağlı bir köydür. Amasra merkezine yaklaşık 20 km uzaklıktadır. Bölgede pek çok kişi demircilik mesleğiyle uğraşmış ve geçimini buradan sağlamıştır. Köye bu yüzden bu adın verildiği düşünülmektedir. Lakin köy bölgedeki halk arasında “baldıran” köyü olarak anılmaktadır. Bu ad ise kesin olmamakla birlikte köyün denize yakın yamaçlarında Baldıran çiçeğinin yetişmesinden kaynaklandığı fikrindeyiz.

Gömü Köyü: Amasra ilçesine bağlı bir köydür. Amasra merkezine yaklaşık 23 km uzaklıktadır. Amasra ve çevresi, birçok tarihi kalıntıya ev sahipliği yapmaktadır. Çeşitli tümülüsler, höyükler, kaleler, mezar odaları, kiliseler, saraylar, vb... tarihi yapılar bol miktarda bulunmaktadır. Gömü Köyü de Amasra ilçesinin güvenli bölgelerinde bulunduğu

için, bölgede yaşayan eski uygarlıklar, Gömü Köyü ve çevresinde çeşitli yapılar oluşturmuşlardır. Lakin kesin olmamakla birlikte halk arasında da yaygınca bilinen Kuş Kayası hazinesinin bu bölgede gömülü olduğu için bu köye bu ismin verildiği rivayet edilmektedir.

Hatipler Köyü: Amasra ilçesine bağlı bir köydür. Amasra merkezine yaklaşık 16 km uzaklıktadır. 1991 yılında Aliobası Köyünden ayrılmıştır. İsmi devlet tarafından verilmiştir.

İnciğez Köyü: Amasra ilçesine bağlı bir köydür. Amasra merkezine yaklaşık 17 km uzaklıktadır. K.Ş.73'e göre köy adını yakınında bulunan "İnciğez Mağarası"ndan almaktadır. İnciğez ismi yerel ağızda "İncivaz" yani "İncagız" şekliyle küçük in, mağara anlamında kullanılmış ve zamanla bugünkü şeklini almıştır.

İnpiri Köyü: Amasra ilçesine bağlı bir köydür. Amasra merkezine yaklaşık 8 km uzaklıktadır. K.Ş.74'e göre köyün ismiyle ilgili iki rivayet vardır. Birincisi; köy diğer köylere göre daha alçak bir ovada kurulmuştur. Köyü kuran aile ise "Kahyaoğulları" olarak bilinmekteydi. Bu aile içinde bir pir vardır. Zamanla bu pirin namı yayılmaya başlar ve köye alçakta kaldığı için "İn" , tanınan bir pir yaşadığı için "Piri" denilmiş ve bugünkü kullanımına kavuşmuştur.

İkinci rivayet ise köyde yaşayan pirin sürekli bölgedeki irili ufaklı mağaralarda yaşaması ve zamanla bu yaşantının bölgedeki halk tarafından dilden dile dolaşmasıyla pir olarak anılan şahsa "İnpiri" denilmiş ve zamanla köye bu ad verilmiştir.

Kalaycı Köyü: Amasra ilçesine bağlı bir köydür. Amasra merkezine yaklaşık 20 km uzaklıktadır. K.Ş.63'e göre köyde yaşayan halk eski zamanlarda kalaycılık mesleğiyle uğraşmıştır. Amasra'da çeşitli dükkânları bulunmaktaymış. Zamanla bu meslek köye adını vermiştir.

Karakaçak Köyü: Amasra ilçesine bağlı bir köydür. Amasra merkezine yaklaşık 12 km uzaklıktadır. K.Ş.25'e göre eski zamanlarda Karakaçak lakaplı bir eşkıya bu bölgede yaşamaktadır. Bölge ticaret yollarına yakın olduğu için çeşitli olaylar yaşanmıştır. Namı bölge halkının ağızda dilden dile yayılmıştır. Bu şahsın ise bu köyde yaşadığı rivayet edilmiştir.

Kazpınarı Köyü: Amasra ilçesine bağlı bir köydür. Amasra merkezine yaklaşık 7 km uzaklıktadır. Bu gün Bartın merkezde ve çevre bölgelerde bilinen ve birçok yerde çeşmesi olan içme suyu namıyla “Kavşak Suyu” bu köyden çıkarılmaktadır. Eski zamanlardan günümüze kadar kullanımdadır. Zafer Çelebi’ nin Uluslu İbrahim Hamdi Efendi ile ilgili kitabında; *Amasra ’nın deryadan şark tarafına dört beş saatlik sabü ’l-mürur dağlarında bir leziz ve şirin pınarı olup, kefare vaktinde künk ile kal’aya gelürmüş* denilmiştir (Çelebi 2005:95). Bölgedeki halk arasındaki inanişaya göreyse kavşak suyunu içen kişi 7 yıl boyunca Bartın’dan ayrılamaz ya da ayrılrsa bile Bartın’ı sürekli özler. K.Ş.75’ e göre eski zamanlarda bu bölgeye kaz kuşu satan insanlar çok miktarda kaz satın almış ve yetiştiriciliği yapmışlardır. Eski zamanlarda bu köyden insanlardan kaz satın alırlarmış. Kazlar da kavşak suyunun çıktığı yerde yüzerlermiş. Adı buradan gelmektedir.

Kocaköy Köyü: Amasra ilçesine bağlı bir köydür. Amasra merkezine yaklaşık 22 km uzaklıktadır. Bölgenin en büyük köylerinden biridir. K.Ş.76’ya göre eskiden daha kalabalık bir köydü. Zamanla göç vererek nüfusu azalmıştır. Bölgenin en kalabalık ve büyük köylerinden biri olduğu için büyük anlamında “Koca” lakabı takılmış ve “Kocaköy” olarak anılmıştır.

Makaracı Köyü: Amasra ilçesine bağlı bir köydür. Amasra merkezine yaklaşık 9 km uzaklıktadır. K.Ş.77’ye göre bu bölgede yaşayan halk, Amasra’daki gemilere ve kayıklara ip dolamak ve yük çekmek için makara yaparlarmış. Zamanla bu meslek köye Makaracılar olarak ismini vermiştir.

Ayrıca, <http://www.amasram.net> isimli internet sitesinin, Yılmaz Bulut’un arşivinden yaptığı alıntıya göre: *Makaracı Köyü’ne ilk müslüman ahali Fatih Sultan Mehmet zamanında Amasra’nın Cenevizliler’den alınması sonrasında gerçekleşmiştir. Ondan önce bölgede Ortadoks Rumlar yaşamaktadır. Köye yerleşen ilk kişilerin Abbasoğulları aşiretine bağlı olmalarından dolayı, köye Abbas Köy ismi verilmiş ve yerleşim buradan başlayıp, daha sonraları yukarıya doğru ‘Mokoş Köy’ olarak telaffuz ettiğimiz Makaracı merkeze doğru devam etmiştir. Köylülere Osmanlı donanmasındaki gemilere makara üretme görevi verilmiştir. Ve köy zamanla “makaracılar” ismiyle anılmaya başlanmıştır.* bilgisi geçmektedir. (URL-31).

Saraydüzü Köyü: Amasra ilçesine bağlı bir köydür. Amasra merkezine yaklaşık 14 km uzaklıktadır. K.Ş.119’a göre köyün adıyla ilgili şöyle bir rivayet vardır: Eski zamanlarda

köyün tepelerinde bir saray varmış. Köy de sarayın düzlüklerine kurulmuş. Köyün adı buradan gelmektedir.

Şenyurt Köyü: Amasra ilçesine bağlı bir köydür. Amasra merkezine yaklaşık 15 km uzaklıktadır. K.Ş.109'a göre eskiden memleketimizde çok savaşlar olduğu için bölge civarındaki aileler çok şehit vermiş, memleketin kurtuluşunu büyük bir şenlik ile karşıladıkları için köy bu isimle anılmıştır.

Şükürler Köyü: Amasra ilçesine bağlı bir köydür. Amasra merkezine yaklaşık 25 km uzaklıktadır. K.Ş.142'ye göre, eski zamanlarda köyde kıtlık ve afetler yaşanmış. Bundan dolayı halk, köyün başına birdaha bir şey gelmesin diye adını "şükürler" olarak anmaya başlamış

Tarlaağzı Köyü: Amasra ilçesine bağlı bir köydür. Amasra merkezine yaklaşık 7 km uzaklıktadır. Köy eski zamanlarda bir balıkçı limanı konumundadır. Daha sonraki yıllarda devlet tarafından yapay bir mendirek yapılmasıyla günümüz işlevini almıştır. Köy denize yakın bir yamaçta kurulmuş ve denize çok yakındır. K.Ş. 78'e göre eski zamanlarda deniz yoluyla bölgeye gelen tüccarlar, denize yakın olan ev ve arazilerin bahçesinde üretilen mahsulleri satın aldıkları için, "tarlanın ağzı" anlamında olan bu isimlendirmeyi bölgeye vermişler, zamanla bu isimlendirme bölgedeki halk arasında yayılmış ve kabul görmüştür.

Topallar Köyü: Amasra ilçesine bağlı bir köydür. Amasra merkezine yaklaşık 18 km uzaklıktadır. Bartın ağzında yaygınca kullanılan lakaplardan biri "Topal"dır. K.Ş. 78'a göre, eskiden bölgede Topal lakaplı bir şahıs yaşamaktadır ve köy adını bu şahıstan almaktadır.

Topderesi Köyü: Amasra ilçesine bağlı bir köydür. Amasra merkezine yaklaşık 7 km uzaklıktadır. K.Ş. 91'e göre Fatih Sultan Mehmet, Amasra'yı fethetmek için bölgeye geldiğinde savaş toplarını bu bölgeye yerleştirmiştir. Adını Fatih Sultan Mehmet'in bölgeye yerleştirdiği savaş toplarından almaktadır.

Yahyayazıcılar Köyü: Amasra ilçesine bağlı bir köydür. Amasra merkezine yaklaşık 7 km uzaklıktadır. Amasra merkezine yaklaşık 20 km uzaklıktadır. Kesin olmamakla birlikte, eski zamanlarda Yahya Yazıcı adında, Osmanlı Devleti tarafından görevlendiren bir şahıstan bahsedilir. Görevi bölgeyle ilgili tapu, tımar, senet, vb... işlemleri kayda almaktır.

Bu köye yerleştiği ve burada yaşadığı rivayet edilir. Köy bu sebeple bölgedeki halk arasında “Yazıcı Yahya” köyü olarak bilinir.

Yukarısal Köyü: Amasra ilçesine bağlı bir köydür. Amasra merkezine yaklaşık 28 km uzaklıktadır. K.Ş. 79’a göre köy Amasra’ya bağlı diğer köylerden daha yüksek bir yerleşkede kaldığı için “Yukarı” isimlendirmesi verilmiştir. Amasra ve diğer liman şehirlerinde eski yıllarda ahşap tekne yapımı yaygın bir zanaat koludur. Yukarısal Köyü’nde de ahşap tekne ustaları yaşamıştır. Bu sebeple “Sal” isimlendirmesi kullanılmıştır.

3.5. Kozcağız Beldesine Bağlı Köyler

Akağaç Köyü: Kozcağız beldesine bağlı bir köydür. Kozcağız merkezine yaklaşık 17 km uzaklıktadır. Bilinen eski ismi Feslit Köyü’dür. K.Ş. 80’e göre, eski zamanlarda Osmanlı Döneminde bu köy halk, fes giyerlermiş. Bu durum Cumhuriyet’in ilk yıllarında da devam etmiştir. Köy adını köylülerin sürekli fes(takke) giymesinden almıştır.

Akbaş Köyü: Kozcağız beldesine bağlı bir köydür. Kozcağız merkezine yaklaşık 30 km uzaklıktadır. Köyün adıyla ilgili iki rivayet vardır.

K.Ş.43’e göre, köye ilk yerleşen gruplar Bayat boyunun Akbaş koluna mensup Türkmenlerdi. Köy adını Oğuz boylarından Bayat boyunun Akbaş kolundan almıştır.

K.Ş.22’ye göre ise köy adını eski zamanlarda bölgede yaşayan Akbaş lakaplı bir şahıstan almıştır.

Akçamescit Köyü: Kozcağız Beldesine bağlı bir köydür. Kozcağız merkezine yaklaşık 12 km uzaklıktadır. Köyde Akçamescid olarak anılan eski bir köy vardır. Cevdet Yakupoğlu(2010), çalışmasında; “Selçuklular döneminde Bizanslılardan alınan köye hızlıca iskân politikası uygulanmış ve mescid inşa edilmiş, vakıflar tesis edilmiştir. Zamanla burası bir köy haline dönüşmüştür.” bilgisini belgeli bir şekilde aktarmıştır.

Akıncılar Köyü: Kozcağız beldesine bağlı bir köydür. Kozcağız merkezine yaklaşık 13 km uzaklıktadır. Köyün şimdiki adının nereden geldiğiyle ilgili net bir bilgi yoktur. Lakin K.Ş.81’e göre köyün eski ismi “Yukarı Arfunda”dır. Arfunda isimlendirmesine Arfunda

bölgesinde değinmiştik. Arfunda bölgenin önemli yerleşim birimlerinden biridir. Köy Arfunda köyünün daha üst kısımlarında kaldığı için bu isim verilmiştir.

Aşağıdere Köyü: Kozcağz beldesine bağı bir köydür. Kozcağz merkezine yaklaşık 15 km uzaklıktadır. K.Ş. 82'ye göre köy bir vadide kurulmuştur ve Bartın Çayı'nın bir kısmı köy sınırları içerisinde geçmektedir. Köy bir vadide olduğu için Aşağı ismini, Bartın Çayı'nın bir kısmı köy sınırlarından geçtiği için "Dere" ismini almıştır.

Avgölü Köyü: Kozcağz beldesine bağı bir köydür. Kozcağz merkezine yaklaşık 7 km uzaklıktadır. Köyün adını devlet vermiştir.

Bakioğlu Köyü: Kozcağz beldesine bağı bir köydür. Kozcağz merkezine yaklaşık 17 km uzaklıktadır. K.Ş. 112'ye göre, Bakioğlu, eskiden bu köyde yaşamış olan bir şahsın lakabıdır. Köy zamanla bu şahsın lakabıyla anılmaya başlanmış ve dile yerleşmiştir.

Barkaçoğz Köyü: Kozcağz beldesine bağı bir köydür. Kozcağz merkezine yaklaşık 6 km uzaklıktadır. K.Ş.83'e göre vaktiyle burada iki kardeş varmış. Bunlardan birinin adı "Bozi", diğersinin ki "Bodri" imiş. Köy bu üç mahalleden oluşup, köyün birinin asıl adı Bozi'den gelen "Boz köy", diğeri Bodri yani Bodura'dır. Zamanla mahalleler birleşip tek bir muhtarlık olmuştur. Köy eski zamanlarda Bozi-Bozköy olarak anılmıştır. İsmi daha sonra Barkaçoğz olarak değiştirilmiştir. Lakin bu ismin kökeni de bu iki kardeşe dayanır. K.Ş.113'e göre, "Bakraç", eskiden kullanılan ve bakırdan yapılmış bir çeşit kabın adıymış. Köy adını buradan almaktaymış. Buna göre köyün adı, ilk isimlendirmedeki "boz" ile birleşerek oluşmuştur.

Baçoğz Köyü: Kozcağz beldesine bağı bir köydür. Kozcağz merkezine yaklaşık 13 km uzaklıktadır. K.Ş.84'e göre köy, Baçoğz lakaplı bir şahs tarafından kurulmuştur. Daha sonra bu şahsın soyundan gelen kişiler çevreye yayılmış ve "su" soyisini almışlardır. Bartın'da, Çaycuma'da, Devrek'te ve çeşitli köylerde bu soyada sahip insanlar bulunmaktadır. Bu da ortak bir atadan gelme ihtimalini arttırmaktadır. Köy adını köyü kuran şahıstan almaktadır.

Bedil Köyü: Kozcağz beldesine bağı bir köydür. Kozcağz merkezine yaklaşık 6,5 km uzaklıktadır. K.Ş.85'e göre bölgeye çeşitli sebeplerden dolayı yerleşen Avşar boyunun Bedil koluna mensup kişiler bölgeye yerleşmişlerdir. Köy adını buradan almaktadır.

Celilbeyoğlu Köyü: Kozcağız beldesine bağlı bir köyüdür. Kozcağız merkezine yaklaşık 15 km uzaklıktadır. K.ř.86'ya göre, Celilbeyoğlu ve Ecik Bey Kastamonu tarafından bölgeye yerleşen şahıslardır. Bu şahıslar yerleştikleri bölgeye köy kurmuşlardır. Köy adını Celilbeyoğlu isimli şahıstan almaktadır.

aybk Köyü: Kozcağız beldesine bağlı bir köyüdür. Kozcağız merkezine yaklaşık 10 km uzaklıktadır. Bilinen eski ismi Arfunda Köyü'dr. Köyün çok eski bir tarihi vardır ve antik kalıntılar mevcuttur. K.ř.87'ye göre, köyde Ceneviz döneminden kaldığı düşünülen bir kale kalıntısı mevcuttur. Kale kalıntısının olduğu yere bugün "Asar Tepesi" denilmektedir. Aynı zamanda köyde eski zamanlarda gemi bağlamak için kullanılan halkalar ve gemi aletleri bulunmuştur. Bu durum eski zamanlarda Karadeniz'in ya da Bartın ayı'nın bu bölgede olduğu, ama zamanla su miktarının azalmasıyla suyun geriye gittiğine işarettir. Arfunda deyimi yerel ağızda, "yelken açan bir geminin limandan uzaklaşması" anlamında kullanılmaktadır. Köy adını tarihinden ve arfunda kelimesinden almaktadır.

Dırazlar Köyü: Kozcağız beldesine bağlı bir köyüdür. Kozcağız merkezine yaklaşık 3,5 km uzaklıktadır. K.ř. 88'e göre söz konusu köyün ismi eski zamanlarda yaşadığı rivayet edilen "Dıraz Ağa" isimli bir şahıstan gelmektedir.

Ecikler Köyü: Kozcağız beldesine bağlı bir köyüdür. Kozcağız merkezine yaklaşık 14,5 km uzaklıktadır. K.ř. 86'ya göre Kastamonu bölgesinden gelen iki kardeş Celilbeyoğlu ve Ecik Bey, yerleştikleri bölgelere köy kurmuşlardır. Bunlar aynı zamanda varlıklı kişilerdir. Köy adını bölgeye yerleşip, köyü kuran Ecik Bey'den almıştır.

Ellibaş Köyü: Kozcağız beldesine bağlı bir köyüdür. Kozcağız merkezine yaklaşık 8,9 km uzaklıktadır. Ellibaş Köyü'nün isimlendirilmesi ile ilgili iki rivayet vardır. Ellibaş Köyü'nn sosyal medyada internet sayfasında kendileriyle iletişime geçmemiz sonucunda bizimle paylaştikları bilgiler; ölen büyüklerinden dinlediklerine göre, eski zamanlarda köye yapılan baskınlarda köy meydanında 50 kişinin başı kesilip katledilmiştir. Ama şu anki anlatıma göre; Maden ocağında olan gruzo patlamasında söz konusu köy ve evre köylerden 50 kişinin şehit düşmesi sonucunda köye gömüldükleri ile ilgili bir açıklama vardır. Fakat köy mezarlığında bir mezarlık ya da şehitlik yoktur.

Eskiemirler Köyü: Kozcağız beldesine bağlı bir köydür. Kozcağız merkezine yaklaşık 28 km uzaklıktadır. Köyün adının nereden geldiğiyle ilgili kesin bir bilgi yoktur. Fakat biz kesin olmamakla birlikte, Oğuz boylarından Eymir koluna mensup kişilerin, Moğol saldırılarından kaçarak bölgeye yerleştikleri ve köyün adının Eymir isminin değişip Emir şeklini almasıyla oluştuğu düşüncesindeyiz.

Eskihamidiye Köyü: Kozcağız beldesine bağlı bir köydür. Kozcağız merkezine yaklaşık bir km uzaklıktadır. K.Ş.4'e göre Sultan II: Abdulhamit, Osmanlı-Rus Savaşı'nda Romanya'daki göçmenleri korumak için İstanbul'a gelen bazı toplulukları Anadolu'ya dağıtmıştır. Sultan II: Abdulhamit'in emriyle bu bölgeye parçalar halinde gelen toplulukların ilki oldukları için bölge halkı tarafından Hamidiye Köyü olarak isimlendirilmiştir. Yeni toplulukların gelmesiyle karışıklık çıkmaması için köy adının önüne "eski" sıfatı eklenmiştir.

Eyüpoğlu Köyü: Kozcağız beldesine bağlı bir köydür. Kozcağız merkezine yaklaşık 30 km uzaklıktadır. Köy eski zamanlarda Eskiemirler Köyü'ne bağlıydı. Daha sonraki yıllarda Hacıeyüpoğlu ismini almış sonraki yıllarda Eyüpoğlu olarak kayda geçmiştir. Köyün adıyla ilgili elimizdeki tüm bilgi budur.

Hanyeri Köyü: Kozcağız beldesine bağlı bir köydür. Kozcağız merkezine yaklaşık 20 km uzaklıktadır. Köyde eski bir han kalıntısı vardır. Bize göre ismini bu han kalıntısından almıştır.

Hasanefendi Köyü: Kozcağız beldesine bağlı bir köydür. Kozcağız merkezine yaklaşık 10 km uzaklıktadır. K.Ş.121'e göre köyde Hasan isimli bir şahıs yaşarmış. Bu şahıs iyi niyetli ve pek çok insana yardımcı olan bir şahısmış. Köy ismini Hasan Efendi olarak anılan şahıstan almıştır.

Hıdırlar Köyü: Kozcağız beldesine bağlı bir köydür. Kozcağız merkezine yaklaşık 6 km uzaklıktadır. K.Ş.114'e göre, eski zamanlarda bu köye bir şahıs gelmiştir. Köylüler kim olduğunu sorduğunda şahıs, Hızır olduğunu söylemiş. Köyün eski zamanlarda bir ismi yokmuş. Hızır'a bu köyün isminin ne olduğunu sormuşlar o da burası "Hızırlar-Hıdırlar" köyü demiş. Köyün adı o gün bu gündür bu şekilde kalmıştır.

Hocaoğlu Köyü: Kozcağız beldesine bağlı bir köydür. Kozcağız merkezine yaklaşık 8 km uzaklıktadır. K.Ş.95'e göre eski zamanlarda bu köyde bir hoca varmış ve oğlu olmuş.

Hocanın oğlu çeşitli sebeplerle bölgede tanınmaya başlamış ve köy bu isimle anılmaya başlanmıştır.

Karacaoğlu Köyü: Kozcağız Beldesine bağlı bir köydür. Kozcağız merkezine yaklaşık 9 km uzaklıktadır. Köyün adının nereden geldiğiyle ilgili kesin bir bilgi yoktur.

Karayakup Köyü: Kozcağız Beldesine bağlı bir köydür. Kozcağız merkezine yaklaşık 3 km uzaklıktadır. K.Ş.115'e göre, köyde eski zamanlarda Yakup isimli Esmer bir şahsın yaşamış ve köyü ismini bu şahsın lakabından almıştır.

Karşıyaka Köyü: Kozcağız beldesine bağlı bir köydür. Kozcağız merkezine yaklaşık 28,5 km uzaklıktadır. K.Ş.96'ya göre köy eski zamanlarda "Karşı Köy" olarak anılmaktaymış. Köy Eskiemiince Köyü'nün güneydoğu yönünde kalmaktadır ve karşısındadır. Eskiemiince Köyü bölgedeki en büyük köylerden biri olduğu için bu isim verilmiş. Zamanla bu köyünde nüfusunun büyümesiyle "karşı" ismini almıştır. Karşıyaka Köyü isimlendirmesini devlet vermiştir.

Köyyeri Köyü: Kozcağız beldesine bağlı bir köydür. Kozcağız merkezine yaklaşık 8 km uzaklıktadır. K.Ş.143'e göre, köy adını, eski zamanlarda büyüklerin toplanma yeri olmasından almıştır. Köye adını yaşlılar vermiştir.

Mamak Köyü: Kozcağız beldesine bağlı bir köydür. Kozcağız merkezine yaklaşık 7 km uzaklıktadır. K.Ş.97'ye göre, köy eski yıllarda Şarköy Köyü'ne bağlıymış. Daha sonraki yıllarda nüfusunun artmasıyla ayrı bir köy statüsüne kavuşmuştur. Çok uzun yıllardır Mamak Köyü olarak anıldığı için bu isimlendirmenin devlet tarafından verilip verilmediği net değildir.

Özbaşı Köyü: Kozcağız beldesine bağlı bir köydür. Kozcağız merkezine yaklaşık 20 km uzaklıktadır. Köyün adının nereden geldiğiyle ilgili bir bilgi yoktur.

Sülele Köyü: Kozcağız beldesine bağlı bir köydür. Kozcağız merkezine yaklaşık 11 km uzaklıktadır. K.Ş.4'e göre köyde eski zamanlarda "sülük" ismi verilen bir Salyangoz türünün toplanıp bunun ticaretini yapan insanlara satıldığından dolayı bu isim verilmiştir.

Sütlüce Köyü: Kozcağız beldesine bağlı bir köydür. Kozcağız merkezine yaklaşık 6 km uzaklıktadır. Köyün eski ismi "İstavrat" köyüdür. K.Ş.98'e göre köyde eski yıllarda

Rumlar yaşarlarmış. Bu Rumlardan en tanınanı “İstavro” isimli bir Rummuş. İstavro ismi zamanla yerel ağızda İstavrat şeklini almıştır. Köyün adı bu şahıstan gelmektedir. Köyün şimdiki ismini ise devlet vermiştir. Lakin bize göre kesin olmamakla birlikte bölgede eski zamanlarda Rumların yaşamış olması ve Rumların çoğunluğunun Hristiyan olmaları sebebiyle bu köy, Hristiyanlık inancı içinde önemli bir yeri olan “İstavroz çıkarma” eylemiyle bağdaştırılıp bu isimle anılmıştır.

Sofular Köyü: Kozcağız beldesine bağlı bir köydür. Kozcağız merkezine yaklaşık 12 km uzaklıktadır. K.Ş.99’a göre köyde eski zamanlarda “sufi” (tasavvuf yolunda nefis mücâhededesini sürdürmekte olanlara mürîd ve mutasavvıf, bu mücâhedeyi tamamlayıp kemale ermiş olanlara sûfi denilmektedir) olarak anılan insanlar yaşamış. Bu sufilerin ünlerinin bölgedeki halk arasında yayılmasıyla köy bu isimle anılmaya başlamıştır. Köyün ismi eski zamanda yaşadıkları rivayet edilen ve sufi olarak anılan şahıslardan gelmektedir.

Şabankadı Köyü: Kozcağız beldesine bağlı bir köydür. Kozcağız merkezine yaklaşık 8 km uzaklıktadır. K.Ş.4’e göre devletin görevlendirdiği Şaban isminde bir kadı vardır. Şaban Kadı olarak anılır ve Hocaoğlu Köyünde mahkeme başkanlığı yaparmış. Köy ismini Şaban Kadı isimli bir kadıdan almaktadır. K.Ş.100’e göre ise köyde eski yıllarda Şaban ismiyle ve bölgedeki halk arasında tanınan bir şahıs yaşamış ve bu sebeple Şaban isimlendirmesi verilmiştir.

Şarköy Köyü: Kozcağız beldesine bağlı bir köydür. Kozcağız merkezine yaklaşık 4 km uzaklıktadır. İsmi Ceneviz döneminden kaldığı tahmin edilen “Şar Kalesi”nden almaktadır. Kale bölgesi 1. Derece sit alanı ilan edilmiş ve çeşitli çalışmaların yapılmasını beklemektedir.

Şirinköy Köyü: Kozcağız beldesine bağlı bir köydür. Kozcağız merkezine yaklaşık 8 km uzaklıktadır. Köyün adını devlet vermiştir.

Tasmacı Köyü: Kozcağız beldesine bağlı bir köydür. Kozcağız merkezine yaklaşık 11 km uzaklıktadır. Köyün adını devlet vermiştir.

Uluköy Köyü: Kozcağız beldesine bağlı bir köydür. Kozcağız merkezine yaklaşık 7 km uzaklıktadır. K.Ş.101’e göre köyde eski zamanlarda yaşayan ulu bir zat vardır. Köy adını “ulu” olarak anılan bu şahıstan almaktadır. Bugün köy sınırları içerisinde Tekli Türbe olarak anılan bir türbe vardır ve “ulu” olarak anılan şahsın burada yattığı rivayet edilir.

Ustaoğlu Köyü: Kozcağız beldesine bağlı bir köydür. Kozcağız merkezine yaklaşık 15 km uzaklıktadır. K.Ş.144'e göre, köy adını çok eskiden köyde yaşamış, babası ev yapımıyla uğraşan bir usta olan bir zatın lakabından almıştır.

Yeğenli Köyü: Kozcağız beldesine bağlı bir köydür. Kozcağız merkezine yaklaşık 8 km uzaklıktadır. Köyün adının nereden geldiğiyle ilgili bir bilgi yoktur.

Yenihamidiye Köyü: Kozcağız beldesine bağlı bir köydür. Kozcağız merkezine yaklaşık bir km uzaklıktadır. Eskihamidiye Köyü'nün isminde belirttiğimiz gibi K.Ş.7'ye göre Sultan II. Abdülhamid'in emriyle Osmanlı-Rus Savaşı'nda Romanya göçmenlerinin bölgeye yerleştirilmesi ve bu göçün parça parça olması sonucu bölgeye en son gönderilenler, bu bölgeye yerleşmiştir. Aynı sebeple Hamidiye olarak anılan köy, halkının daha ileriki zamanlarda gelmesinin sebebiyle adının başına "yeni" sıfatı eklenmiştir.

Yeşilyurt Köyü: Kozcağız beldesine bağlı bir köydür. Kozcağız merkezine yaklaşık 8 km uzaklıktadır. Köy eski yıllarda Hocoğlu Köyü'ne bağlı bir yerleşim birimi durumundayken sonraki yıllarda nüfusunun artmasıyla Hocoğlu Köyü'nden ayrılmış ve ayrı bir köy statüsüne kavuşmuştur. Yeşilyurt ismi devlet tarafından verilmiştir.

3.6. Kumluca Beldesine Bağlı Köyler

Akörensöküler Köyü: Kumluca beldesine bağlı bir köydür. Kumluca beldesi merkezine yaklaşık 7 km uzaklıktadır. Köyün adının nereden geldiğiyle ilgili net bir bilgi yoktur. Lakin Hulusi Yazıcıoğlu, kitabında Akverensöküler Köyü'nün topluluk adından geldiğini belirtmiştir. Bu topluluğun adını "Sökeler" olarak belirtmiştir(Yazıcıoğlu, 1997:33). Tarih içerisinde Söküler ya da Sökeler ismi; bir Türk beyliği tarafından kurulmuş şehir adı olarak geçmektedir ve bu yerleşim yerine yerleşen kişilere Sökeler denilmiştir(URL-32). Yazıcıoğlu'nun bilgisi ışığında bize göre bölgeye çeşitli nedenlerle bu şehirden kabileler yerleşmiştir. Türkler arasında yaygın bir gelenek olarak bağlı olunan boyun ismini yaşadığı bölgeye verme hadisesi bu bölge için de cereyan etmiş olabilir.

Hasan Eren ise "Söküler" isimlendirilmesiyle ilgili; *Bunun gibi Anadolu'da kullanılan yer adlarını gözden geçirirken Sinop, Zonguldak ve Kastamonu illerinde Sökü kelimesinin yer adlarında sık sık kullanıldığını gördüm. Sökü, Kozsökü, Güzsökü,*

Sulusökü, Avlağısökü, Alasökü, Kestanesökü, Kirazsökü, Ortasökü, Aşağısökü, Yukarisökü, Sökücük, Söküveren, Söküler, Aksökü... vb. ...Benim tahminimce hatta daha kesin bir tabirle söyleyelim, fikrime göre sökü kelimesi “Ormandan açılan tarla, açma” anlamına gelmektedir. Bu anlamda Anadolu’da muhtelif kelimeler kullanıldığını biliyoruz.(URL-33). Bu bilgi ışığında Sökü isimlendirmesinin Karadeniz bölgesinde yaygınca kullanıldığı tespit edilmiştir. Bu sebepten dolayı bu ismin verilmiş olma ihtimali de vardır.

Bununla birlikte bize göre, “Sökü” kelimesi civar bölgelerde, özellikle Cide köylerinde insanlar tarafından yaygın şekilde, “evin önü, kapının önü” gibi anlamlarda kullanılmaktadır ve K.Ş.110 tarafından da teyit edilmiştir. (“Sökü’ye indim, odun kestim” gibi...)

Bağdatlı Köyü: Kumluca beldesine bağlı bir köydür. Kumluca beldesi merkezine yaklaşık 6,3 km uzaklıktadır. Bartın Kumluca Dergisinde; *Köyün ismini nereden aldığı tam olarak bilinmemekle birlikte köyün ileri gelenlerinden edinilen bilgiye göre eski tarihlerde Bağdat tarafından gelen bir şahsın bu köye yerleşmesi ve burada yaşamasından dolayı köyün isminin Bağdatlı olduğu rivayet edilmektedir.* bilgisi geçmektedir (Bartın Kumluca, 2007 sayı:1). K.Ş.145; ailesinin Bağdat’tan buraya göç ettiğini, buradan da Bartın merkeze taşındığını belirtmiştir.

Ceyüpler Köyü: Kumluca beldesine bağlı bir köydür. Kumluca beldesi merkezine yaklaşık 10 km uzaklıktadır. Kumluca beldesi merkezine yaklaşık 6,3 km uzaklıktadır. Köyün adının nereden geldiğiyle ilgili bir bilgi yoktur.

Çubuklu Köyü: Kumluca beldesine bağlı bir köydür. Kumluca beldesi merkezine yaklaşık 6,6 km uzaklıktadır. Köyün adının nereden geldiğiyle ilgili bir bilgi yoktur. Fakat bize göre Osmanlı döneminde ünlü olan Çubuklu padişah bahçesinden adını almıştır.

Dibektaş Köyü: Kumluca beldesine bağlı bir köydür. Kumluca beldesi merkezine yaklaşık 7 km uzaklıktadır. Köy ismini günümüzde hala bulunan Dibek Taşı’ndan almıştır. Dibek Taşı tahılların dövülmesi için kullanılan, değirmen görevi görebilen bir taştır. K.Ş.89’a göre Dibektaş köyünün ortasında eski zamanlarda bir dibektaş bulunur. Adını buradan almıştır. Kumluca Dergisinde; *Köy, ismini köyün ortasında bulunan, geçmiş zamanlarda keşkek dövmek için kullanılan Dibek Taşı’ndan almıştır.* Şeklinde anlatılmıştır (Bartın Kumluca, sayı:6,2007:9).

Doğanköy Köyü: Kumluca beldesine bağlı bir köydür. Kumluca beldesi merkezine yaklaşık 5 km uzaklıktadır. Köyün adının nereden geldiği ile ilgili kesin bir bilgi yoktur.

Döngeller Köyü: Kumluca beldesine bağlı bir köydür. Kumluca beldesi merkezine yaklaşık 8 km uzaklıktadır. Döngel, dağ muşmulası olarak bilinen bir meyveye verilen isimdir. Köye neden bu ismin verildiğiyle ilgili yaptığımız görüşmeler sonucunda bir bilgiye ulaşamadık. Fakat Bartın Kumluca Dergisi'nde köy ile ilgili; *Döngeller köyünün kuruluşunu bilen yok. Eskilerden, yaşlı dedelerimizden öğrendiğimize göre köy halkının, başka bir yerden gelerek şimdiki bulunduğu yere konuşlanmış olduğunu öğrendik. Köyün eski yeri ise yine Kumluca köylerinden olan Bağdatlı Köyü sınırlarında bulunuyormuş. Buradan köylüler şimdiki buldukları yere gelerek evlerini kurmuşlar ve yapmışlar. Buradan göç nedenlerinin ise, eski dedeler ve amcaların anlattığına göre (Onlar da babalarından duymuşlar) bölgedeki yılanlara karşı barınamamaları tahmin ediliyor. şeklinde aktarılmıştır (Bartın Kumluca, Sayı:6, 2007:9). Döngel, muşmula ismi verilen bir meyvedir. Bartın yöresinde de yetişmektedir. Bize göre kesin olmamakla birlikte köye adını veren şey bu meyve ve ağaçlarıdır. Çünkü bölgeye yerleşen topluluklar, yerleştikleri yere isim verirlerken doğada bulunan ağaçları, coğrafi, vb. özellikleri dikkate alarak isim vermişlerdir.*

Hisarköy Köyü: Kumluca beldesine bağlı bir köydür. Kumluca beldesi merkezine yaklaşık 9 km uzaklıktadır. K.Ş. 146'ya göre eskiden bu köyün olduğu bölgede bir kale varmış, köy adını buradan almaktadır. İleride yapılacak olan yüzey araştırmalarında tarihi kalıntıların ne olduğu anlaşıldığında kesin bir fikir sahibi olacağız.

Keçideresi Köyü: Kumluca beldesine bağlı bir köydür. Kumluca beldesi merkezine yaklaşık 2 km uzaklıktadır. Ulus ve çevresinde eski yıllarda katırlarla mal ticareti yapıldığı bölgedeki halk arasında yaygınca bilinen bir bilgidir. K.Ş. 147'ye göre de Katırcı lakabı buradan gelmektedir. Keçideresi köyü ise köklü bir köydür ve Safranbolu'ya mal götüren tüccarlar. Bu bölgeden geçermiş bu yüzden "Geçit Deresi" olarak da anılmaktadır. Bartın Kumluca Dergisi'nde; *Keçideresi; diğer köylere nazaran şehre daha yakın, ulaşımı daha kolay, ırmak kenarında, içerisinden Kahyaoğlu-Döngeller-Dağlar-Dengezler yolları geçmekte olan merkezi bir köydür. Daha önceki yıllarda kazamız Safranbolu, vilayetimiz Kastamonu iken köyümüzün isminin Geçit Deresi olduğu söylenmektedir. Keçideresi'nde yerleşimin Kumluca'dan daha eski olduğu rivayet edilmektedir. Safranbolu'ya "Katırlar Yaya Geçidi" olan köyün yerleşim yeri olarak diğer köylerden daha eski olduğu rivayet*

edilmektedir. şeklinde o dönemdeki ulaşım anlatılmaya çalışılmıştır(Bartın Kumluca, sayı:10, 2007:11).

Kıyıklar Köyü: Kumluca beldesine bağlı bir köydür. Kumluca beldesi merkezine yaklaşık 9 km uzaklıktadır. K.Ş.148'e göre köy, savaş zamlarında çok kayıp vermiş olan bir köymüş, bu yüzden adına "kıyıklar" yani "kıyılmışlar" denmiş.

Kızıllar Köyü: Kumluca beldesine bağlı bir köydür. Kumluca beldesi merkezine yaklaşık 8 km uzaklıktadır. Köyün adıyla ilgili bir bilgi yoktur.

Kirsinler Köyü: Kumluca beldesine bağlı bir köydür. Kumluca beldesi merkezine yaklaşık 7,5 km uzaklıktadır. Köyün adıyla ilgili çeşitli rivayetler vardır. K.Ş.27'ye göre bölgeye yerleşen kişiler, Giresun bölgesinden buraya göç etmişlerdir. Giresun isimlendirmesi zamanla Bartın ağzıyla evirilerek "Girsinliler" şeklini, oradan da bugün ki "Kirsinler" şeklini almıştır. Bartın Kumluca Dergisinde ise; *Kirsinler Köyünün 300-400 yıllık bir tarihi geçmişe sahip olduğu Safranbolu'daki Osmanlı Arşivlerinden anlaşılmaktadır. Köyün adının kökeni konusunda birçok rivayet olmakla birlikte içlerinden en çok anlatılan ikisi şöyledir:*

1. *Fatih Sultan Mehmet, Amasra'yı fethedildiğinde ordugâhını bölgenin en yüksek tepesi olan Kavşak eteklerine kurmuş, burada fetih hazırlıklarını tamamladıktan sonra Amasra'yı kuşatan ordusuna "Girsinler" diye buradan emir vermiştir.*

2. *Köye ilk yerleşen halkın Giresun bölgesinden geldiği söylenmektedir. Giresunlular adının zamanla dönüşüme uğrayarak Kirsinler adını aldığı sanılmaktadır. Köy mezarlığında şu an sahipsiz ve isimsiz, aynı zamanda müslüman mezarlığına benzemeyen bir grup mezar olması da köyde yüzyıllar önce başka milletlerin yaşadığına işaret eder. şeklinde anlatılmıştır (Bartın Kumluca, Sayı: 10, 2007: 11).*

Konak Köyü: Kumluca beldesine bağlı bir köydür. Kumluca beldesi merkezine yaklaşık 4 km uzaklıktadır. Bartın Kumluca Dergisi'ne göre, *Kumluca beldesine en yakın köylerden birisidir. Kumluca, Konuklu Köyü, Kızıllar Köyü, Bağdatlı Köyü ve Doğan Köyleri ile çevrili olan köyümüz; Konuklu ve Kızıllar köylerinden ayrılarak kurulan yeni bir muhtarlıktır. Köyümüz; Konak, Ahmetsofuoğlu, Köhünler ve Derecamii Mahallesi olmak üzere dört mahalleden oluşmaktadır. Köy, adını tahminen 17.yüzyıllarda adliye*

(kadılık) olduğu söylenen merkez mahallemiz Konaktan almıştır.” (Bartın Kumluca, Sayı:11, 2008: 29).

Konuklu Köyü: Kumluca beldesine bağlı bir köydür. Kumluca beldesi merkezine yaklaşık 6,5 km uzaklıktadır. Köyün adının nereden geldiği le ilgili bir bilgi yoktur. Fakat bize göre kesin olmamakla birlikte köyün halkı eski zamanlarda kervan ticaretiyle uğraştığı yolculara ev sahipliği yaptığı için bu ismin verildiği fikrindeyiz.

Öncüler Köyü: Kumluca beldesine bağlı bir köydür. Kumluca beldesi merkezine yaklaşık 16 km uzaklıktadır. K.Ş. 149’a göre, çok eskiden milli mücadele yıllarında civarda savunma için birlik olunması için bu köyden bazı kimseler ön ayak olmuş ve köy “öncüler” adıyla anılmaya başlanmış.

Uluköy Köyü: Kumluca beldesine bağlı bir köydür. Kumluca beldesi merkezine yaklaşık 13 km uzaklıktadır. Köy adının kaynağı ile ilgili kesin bir bilgi yoktur. Fakat bize göre kesin olmamakla birlikte bölgede “Ulu” isimlendirmesinin yaygınca kullanılmasından dolayı farklılık çıkarmamak adına bu ismin verildiği fikrindeyiz.

Üçsaray Köyü: Kumluca beldesine bağlı bir köydür. Kumluca beldesi merkezine yaklaşık 13 km uzaklıktadır. Köyün adının kaynağı ile ilgili bir bilgi yoktur.

Yenikışla Köyü: Kumluca beldesine bağlı bir köydür. Kumluca beldesi merkezine yaklaşık 6,8 km uzaklıktadır. K.Ş.90’ a göre köyü bölgeye kışlamak için gelen kişiler kurmuştur. Bu sebeple ismi Kışlamak anlamında Kışla köyüdür. Bartın Kumluca Dergisinde konu ile ilgili; *Yenikışla köyü, Dibektaş köyü altında kurulmuştur. İlk yerleşenler, kışların bu köyde çok sert geçmesinden dolayı şimdiki Yeni Kışla mahallesinin bulunduğu bölgeye kışlamak için hayvanları ile yerleşmişler ve zamanla burası mahalleye dönüşmüştür. Gününüzde 4 mahalleye sahip köy statüsünde bulunmaktadır.* denmiştir (Bartın Kumluca Dergisi, Sayı:13, 2008: 9).

Yılanlar Köyü: Kumluca beldesine bağlı bir köydür. Kumluca beldesi merkezine yaklaşık 7 km uzaklıktadır. K.Ş. 150’ye göre, eski yıllarda yılanlar bölgede çoğalıp bölgeyi istila etmiş, bundan dolayı köy bu isimle anılmış.

Zafer Köyü: Kumluca beldesine bağlı bir köydür. Kumluca beldesi merkezine yaklaşık 12 km uzaklıktadır. Köyün adını devlet vermiştir

4. AD VERME SINIFLANDIRMALARI İLE İLGİLİ HUSUSLAR VE BARTIN KÖY ADLARININ SINIFLANDIRMASI

Yer adları, bir toplumun gizli kalmış yanlarını, geleneklerini, örflerini, ritüellerini açığa çıkarmakta önemli bir rolü olduğu gibi, bir milletin tarihinin en karanlık tarafına da ışık tutabilir. Bununla birlikte ad veren topluluğun duygu ve düşünce hayatı hakkında önemli fikirler verebilir. Köy adları üzerinde önemli çıkarımlar yapabilmek, toplulukların yayıldıkları coğrafyalara verilen isimleri akademik anlamda kıyaslamak için öncelikle yer adlarını sınıflandırıp daha sonra kıyaslamak gerekmektedir. Bu çalışmada birçok bilim dalına önemli görevler düştüğü gibi dilbilime ve Halk Bilimi'ne de önemli roller düşmektedir. Türkiye'de ve Avrupa'da yer adları incelemelerinde ilk olarak sınıflandırma çalışmaları yapılmıştır.

Rasonyi, ad koyma geleneğini: totem kaynaklı adlar, amaçlı adlar, tesadüf âleminden alınmış adlar, teofor adları, anne babanın sevgisini gösteren adlar, kişilere bağlı adlar, rütbe ve unvan adları olarak yedi grupta toplamıştır (Rasonyi 1971: 22-25).

Mehmet Eröz, *Sosyolojik Yönden Türk Yer Adları* başlıklı bildirisinde: Türk topluluklarının göçebe, yarı göçebe ve yerleşik şekilde oluşturdukları yerleşim birimlerinin isimlendirmelerinin alelade olmadığını, verilen her ismin bir anlamı olduğunu, adların eski geleneklere göre verildiğini belirtmiş ileri dönemlerdeki yapılan değişikliklerin olumsuz sonuçlar doğurduğunu belirtmiş yapılan değişiklikleri eleştirdikten sonra şu şekilde bir sınıflandırma yapmıştır.

1. Türk adıyla veya Türk ulus ve uruk adları ile adlandırılan yer adları
2. Türk ulus ve uruklarına bağlı boy ve oymak adları ile adlandırılan yer adları
3. Türk içtimai teşkilatına ait isimler taşıyan köy adları
4. Ünlü kişilere göre adlandırılan yer adları
5. Orta Asya ve öteki Türk illerine ait kelimelerle oluşturulan yer adları
6. Totemik izler taşıyan köy / yer adları

7. Maddi kültürle alakalı olan köy / yer adları

8. Mana ve mefhumların karıştırılmasına yol açan değiştirmeler taşıyan yer adları (Eröz 1984: 44-52).

Bahaeddin Yediyıldız, *Türkiye’de Yer Adı Verme Usulleri ve Yer Adı Değişikliklerinin Tarihi Gelişimi* başlıklı bildirisinde Türkiye’de bulunan yer adlarını inceleme imkanının bulunmadığını belirtmiştir. Örnekleme metodunu kullanıp, Ordu, Diyarbakır sancağının Birecik kazasına bağlı Viranşehir kazası, Malatya sancağının Behesni kazasına bağlı Erenci nahiyesi, Kırşehir sancağına bağlı Konar nahiyesi, Teke Sancağı Elmalı kazasına bağlı Elmalı ve Kaş nahiyesi ile Sığla sancağına bağlı İzmir ve Çeşme kazalarını esas alarak bir sınıflandırma yapmıştır. Söz konusu sınıflandırma:

1. Boy, oymak, aşıret ve şahıs adlarından teşkil olan adlar: Bayındır, Eymür, Yazır, İbrahim, Timurcan...

a) Şahıs adlarına çoğul eki eklenerek oluşturulan adlar: Arıklar, Mahmutlar, Pirler

b) Mensubiyet ekiyle bir şahsa veya oymağa bağlı insan gruplarını belirleyen adlar: Ecelü, Sevdeşlü, Hayderi...

2. Tabii olgulardan istifade edilen tasviri yer adları:

a) Yeryüzünün tabii yapısıyla ilgili yer adları: Tepe köy, Tepecik, Kocadağ...

b) Toprağın mahiyetini anlatan yer adları: Kızılkaya, Taşlık, Çoraklar...

c) Tabiatın renkleriyle ilgili yer adları: Karataş, Sarı kır, Ak kaya...

d) Coğrafi konumuna göre adlandırılan yer adları: Yakacık, Bucak, Ortaköy

e) Dağlar içindeki düzlük köylere verilen yer adları: Seki

f) Su ile ilgili yer adları: Abad pınar, Abdal pınar, Gökçe pınar...

g) Dere ve derelerin sıfatları ile ilgili yer adları: Eğri dere, Köse deresi, Ilıca...

h) Bölgenin iklim hususiyetiyle ilgili yer adları: Yağmurluca, Kuzbelen, Güney

i) Bitki örtüsü ile ilgili yer adları: Bağluca, Kavaklu, Söğüt

3. Ören, viran, hisar, asar gibi kelimelerle oluşturulan yer adları: Baykuş-virani, Ak-viran, Karaca-viran, Asrcık, Kalecik, Eski-kend...

4. Meslek adları ile ilgili yer adları: Kazancı, Kovancı, Okçulu

5. Dini müessese ve manevi hayat ile ilgili yer adları: Akçakilise, Manastır, Şeyhlü...
6. Folklorla ilgili yer adları: Gidi-köy, Gerdek-kaya, Kaçak-ağzı...
7. Ticari ilişkilerle ilgili yer adları: Çarşu, Bazar, Meryem Hanı...
8. Hayvanlarla ilgili yer adları: Alaca-at, Kuğuluca, Turna-suyu (Yediyıldız 1984: 26-29).

Hilmi Karaboran ise, tasnifini Doğan Aksan ve Özcan Başkan'ın tasniflerini esas alarak ve Tunceli, Gaziantep, Hatay, Adana, İçel (Mersin), Şanlıurfa, Ankara, Kayseri illerinde yaptığı çalışmalar ışığında şu şekilde bir tasnif yapmıştır:

A. Tabiata ve fiziki şartlara dayanan adlar:

1. Çevre ile ilgili (doğrultulu, coğrafya adları, maden, kıymetli taşlar, mevsimler, günler, sayılar, renkler)
2. Bitkilerle ilgili adlar (ağaç, meyve, sebze, çiçek, bitki parçaları)
3. Hayvanlarla ilgili adlar

B. İnsanlara ve topluluklara dayanan adlar:

1. Kişilerin fiziki yaşayışı ile ilgili adlar (Yiyecek, içecek, eşya konacak kaplar, kesici aletler, savaş ile ilgili adlar, koşum takımı, kumaş maddeleri, yapı kısımları)
2. Kişilerin duygusal yaşayışı ile ilgili adlar:
 - a. Duyular (Ağrı, acı, yas, korku, kin, sabır)
 - b. Aile bireyleri (Baba, dede, nine, ana, erkek, kadın, torun, oğul, kardeş, bacı, dayı, yeğen)
 - c. Dinle ilgili
3. Kişilerin varlıkları ile ilgili adlar (insan adları, vücut kısımları, meslekler, rütbelere, insanı ilgilendiren sıfatlar, mevkiler) (Karaboran 1984: 97-109).

Tuncer Gülensoy, *Elazığ, Bingöl ve Tunceli İlleri Yer Adlarına Bir Bakış* başlıklı bildirisinde şu şekilde bir tasnif yapmıştır:

1. Yer in yapısına göre verilen adlar
2. Yer in ve çevrenin renk özelliğine göre verilen adlar
3. Yer in bir başka yerle farklı durumuna göre verilen adlar
4. Yer in ve çevrenin hayvanlarına göre verilen adlar

5. Çevredeki yapılara göre verilen adlar
6. Çevredeki akarsulara göre verilen adlar
7. O yere ilk yerleşen topluluğun lideri veya büyüğünün adına göre verilen adlar
8. Dinle ilgili adlar
9. Meslekle ilgili adlar (Gülensoy 1984: 156).

Salih Orcan, *Toponimi Coğrafi Yer Adları Standardizasyonunun Millî ve Milletlerarası Önemi* başlıklı bildirisinde coğrafi adların standardizasyonu ile ilgili çeşitli toplantı ve komisyonlarda alınan, uluslararası standardizasyon yapılabilmesi için ulusal standardizasyonun her ülkede yapılması gerektiği kararını ve tavsiyeleri belirterek, şu şekilde bir tasnifin uygun olduğunu belirtmektedir:

- A. Tek kelimededen oluşan isimler
- B. Birden fazla kelimenin birleşmesinden oluşan isimler
 - a) Generik isimler
 - b) Spesifik isimler (Orcan 1984: 55-62).

Mecdi Emiroğlu, Bolu Yöresinde bazı adların Türklerin bölgeye gelmeden önce kullanılan isimleri olduğunu ve günümüzde kullanılan isimlerin Türklerden önce kalmış olup zamanla Türkçeleştiğini belirtmiştir. Emiroğlu, bölgedeki yer adlarını şu şekilde tasnif etmiştir:

- a) Oğuz ve diğer Türk boylarına ait yer adları
- b) Paşa ve padişahların adlarına ek getirilerek oluşturulan yer adları
- c) Doğa ve doğal durumlarla ilgili yer adları
 1. Ekonomik faaliyetlerle ilgili yer adları
 2. Renklerle ilgili yer adları
 3. Hayvanlarla ilgili yer adları
 4. Topografya özellikleriyle ilgili yer adları
 5. Orman ve bitki örtüsü ile ilgili yer adları

d) Dinsel adlar

e) İnsan adından oluşan yer adları (Emiroğlu 1984: 181-196).

Müjgân Cumbur, *Evliya Çelebi Seyahatnamesi'nde Yer Adları* başlıklı bildirisinde Seyahatname'de yer adları ile ilgili bilgilerin yer aldığını ve Yer adları ile ilgili pek çok ip ucu bulunduğunu belirtmiştir. Seyahatname'de geçen yer adları ile ilgili şu şekilde bir sınıflandırma yapmıştır.

I. İnsan adlarına bağlı yer adları

1. Kurucularının adları ile adlandırılan yerler

2. Fetheden kimsenin adı ile adlandırılan yerler

3. Mağlupların adları ile adlandırılan yerler

4. Oturanların adları ile adlandırılan yerler

5. Doğdukları yer olarak kişi adına bağlanan yerler

6. Ermiş kimselerin ziyaretgâhları ve o topraklarda yatanın adına bağlanan yerler

II. Olaylar ve kişiler etrafında meydana gelen efsanelere bağlı yer adları

1. Fetihler sırasında söylenmiş bir söze, bir cümleye ve bunların değişmesine bağlı yer adları

2. Diğer efsane ve menkıbelere dayalı yer adları

III. Birkaç türlü adları bulunan şehirler ve yerler

IV. Çevreyle ilgili yerleşim merkezlerinin adları

1. Irmak ve dağlarla ilgili yer adları

2. Yetişen ürünlerle ilgili yer adları

3. Yaşayan hayvanlarıyla anılan yer adları

4. Çevrenin diğer özelliklerine bağlanan yer adları

5. Sadece hangi kelimedenden veya kelimelerden türetildiği anlatılıp manası belirtilen yer adları (Cunbur 1984: 202-215).

Alagöz, dünyadaki yer adlarını bu şekilde sınıflamıştır. Türkiye'de ki yer adlarının ise daha farklı özellikler gösterdiğini belirterek Türk yer adları ile ilgili:

1. Dağ isimleri:

a) Renklerle tanıtılan dağ isimleri: Akdağ, Karadağ, Aladağ...

b) Çeşitli vasıflarına göre dağ isimleri: Palandöken, Karga Pazarı, Giden Gelmez Dağları, Geyik Dağı...

c) Dini İnanca uygun olan dağ isimleri: Allahüekber Dağı, Süphan Dağı,

d) Eski kahramanların isimlerine sahip dağ isimleri: Hüseyin Gazi Dağı, Köse Dağı

2. Ova İsimleri

a) İskân yerlerinin adlarıyla anılanlar: Muş Ovası, Konya Ovası, Bursa Ovası...

b) İçlerinden geçen nehir adlarıyla anılanlar: Büyük Menderes Ovası, Gediz Ovası...

3. Nehir İsimleri:

a) Taşıdığı suyun vasfına göre adlandırılanlar: Aksu, Göksu, Kızılırmak...

b) Yağmur ve kar sularıyla kabarıp çevrelerine ziyan veren nehirlerden benzetme yoluyla adlandırılanlar: Delice Irmak, Deliçay, Asi Nehri...

c) Sularının kimyasal karakterine göre adlandırılanlar: Acı Çay, Acı Dere...

4. Yerleşme - İskân Yerleri

A. Kır Yerleşmeleri

a) Boyların adları ile adlandırılanlar: Tödürge Köyü, Sincan Köyü...

b) Hafta pazarları / günleri ile adlandırılanlar: Çarşamba, Perşembe, Pazar...

c) İsimlerle adlandırılanlar: Salihli, Turgutlu, Ahmetli...

d) Türkiye dışındaki başka Türk yurtlarının adlarıyla adlandırılanlar: Bahçesaray...

e) –abat ekli adlandırılanlar: Boyabat, Hasanabat, Eceabat...

B. Şehir Yerleşmeleri (Alagöz 1984: 11-23).

Orhan Şaik Gökyay, *Türkçe Yer Adlarında Kişilerin ve Olayların Payı* başlıklı bildirisinde yeradı verme tarihinin harita ile gösterilemeyeceğini ve Türklerin coğrafyalara yer adı verme geleneğinin önemine vurgu yaparak şu tasnifi yapmıştır:

A) Kişilerin doğrudan verdiği adlar

- a) Padişahların verdikleri adları
- b) Tarihte fetihleriyle ya da bilgin ve ermiş olarak ün almış kişilere göre verilen adlar
- c) Ermişlere göre verilen adlar
- d) Tarihi olaylara göre verilen adlar
- B) Yabancı dildeki yerlere Türklerin verdiği adlar
- C) Rumeli’de Yörüklerin ve Evlâd-ı Fâtihan’ın yerleştikleri yerlere verdikleri Türkçe adlar
 - a) Aşiret adları
 - b) Birden fazla adlar
 - c) Boy ve kişi adları
 - d) Yabancıların telaffuzunu değiştirerek muhafaza ettiği Türkçe adlar
 - e) Tutmayan yer adları
- f) Halkın birtakım olaylara bağlı olarak koyduğu adlar (Gökyay 1984: 243-256).

Habib Karaçetin, *Antik Çağ’da Anadolu’da Tarihi Yer Adları* başlıklı bildirisinde Anadolu’nun yüzyıllar boyunca çeşitli medeniyetlere ev sahipliği yapmasıyla yer adlarında değişiklikler yapıldığını bazı yer adlarının ise eski adlarını koruduğunu ifade etmiştir. Karaçetin, yer adlarının kaynağının insan ve doğa olduğunu ifade ederek yer adı olarak verilen unsurları şu şekilde belirtmiştir: Kral, kraliçe, imparator, imparatoriçe, hakan, han, sultan, komutan, kahraman, kadın, erkek isimleri ile bir olay, bir efsane, yer ve bölgelere ad olarak vermişlerdir. Cansız varlıkların isimleri yanında, hayvan, bitki, kuş isimlerinin de yer adları olarak kullanıldığı görülmektedir (Karaçetin 1984: 219).

Saim Sakaoğlu, yer adlarında insan adlarının bulunmasının doğal bir durum olduğunu ve bu duruma bir şok örneğin bulunduğunu belirtmiştir. *İnsan Adlarından Kaynaklanan Yer Adları* başlıklı makalesinde şu tasnifi yapmıştır:

- A) Tarihi şahsiyetler
 - a) Padişah, vezir, şeyhülislam gibi idareciler
 - b) Fikir, sanat, ilim sahalarında şöhret bulmuş şahsiyetler
 - c) Ordu mensupları

d) Diğerleri

B) Mahalli şahsiyetler

a) Eski idareciler (paşa, kaymakam, vali, belediye başkanı)

b) Hayırseverler

c) Diğerleri

C) Eski sakinler

a) Başka din ve soya mensup olanlar

b) Başka soya mensup olanlar

c) Aynı soya mensup olanlar (Sakaoğlu 1984: 261).

Özcan Başkan, *Türkiye Köy Adları Üzerine Yeni Bir Deneme* başlıklı çalışmasında, birbiriyle ilgisiz yer adlarının incelenmesi ile bir düzen oluşturmuş ve şu sınıflandırmayı yapmıştır.

A. Tabiata ve fiziksel koşullara dayanan adlar

1. Çevreyle ilgili adlar

a. Doğrultular

b. Coğrafya adları

c. Madenler

d. Değerli taşlar

e. Mevsimler

f. Günler

g. Sayılar

h. Renkler

2. Bitkilerle ilgili adlar

a. Ağaçlar

b. Meyvalar

- c. Sebzeler
- d. Tahıllar
- e. Çiçekler
- f. Bitki parçaları
- 3. Hayvanlarla ilgili adlar
- B. İnsanlara ve topluluklara dayanan adlar
- 1. Fiziksel yaşayış ile ilgili adlar
- a. Yiyecekler
- b. İçecekler
- c. Eşya koyacak kaplar
- d. Kesici aletler
- e. Savaş ile ilgili adlar
- f. Koşum takımı
- g. Kumaş maddeleri
- h. Yapı kısımları
- 2. Duygusal yaşayış ile ilgili adlar
- a. Duyular
- b. Aile bireyleri
- c. Din ile ilgili adlar
- 3. Kişilerin varlıkları ile ilgili adlar
- a. Vücut kısımları
- b. Rütbeler ve mevkiler
- c. İnsanı ilgilendiren sıfatlar
- d. Meslekler
- e. İnsan adları (Başkan 1970: 237-251).

Refet Yinanç, 16. yüzyıl tahrir defterlerinden Doğu Anadolu şehirlerinin mahalle adlarını tespit ettiği “XVI. Yüzyılda Doğu Anadolu Şehirlerinin Mahalle Adları” başlıklı bildirisinde Doğu Anadolu’daki mahallerin adlarını çoğunlukla mimari yapılar, tarihi şahıslar, meslek grupları,zanaat dalları ile mevki cami ve şehir, ülke adlarından aldığını belirtmiştir.(Yinanç 1984: 232).

Doğan Aksan’ın yer adları üzerine bir başka çalışması da XI. Uluslararası Anabilim Kurultayı’na Almanca sunduğu “Anadolu Yer Adları Üzerine En Yeni Araştırmalar” başlıklı bildirisinin Türkçe yayımlanmış makalesinde yapmış olduğu inceleme ile Anadolu köy adlarının iki ana gruba ayrılabilceğini belirtir:

A. “Tabiata ve fiziksel koşullara dayanan adlar,

B. İnsanlara ve topluluklara dayanan adlar.

Aksan, aynı çalışmasından yola çıkarak Anadolu köy adları ile ilgili şu sınıflandırmayı yapmıştır:

A. Çevreyle İlgili Adlar

1. Çevrenin coğrafi özellikleri ve jeolojik yapısı,

2. Çevredeki renkler,

3. Çevrenin genel nitelikleri,

4. Çevredeki varlıklar:

a) Bitki örtüsü,

b) Hayvanlar,

c) Yapılar.

B. Bireyle İlgili Adlar

1. Kişi adları, unvanlar,

2. Dinle ilgili adlar,

3. Mesleklerle ilgili adlar, akrabalık adları” (Aksan, 1972: 185).

Aksan, *Anadolu Yer Adları Üzerine En Yeni Çalışmalar* başlıklı bildirisinde ise Başkan'ın Anadolu köy adlarını "A. Tabiata ve fiziksel koşullara dayanan adlar, B. İnsanlara ve topluluklara dayanan adlar" şeklindeki sınıflandırmasını baz alarak şu şekilde yeni bir tasnif vermiştir:

A. Çevreyle ilgili adlar

1. Çevrenin coğrafi özellikleri ve jeolojik yapısı

2. Çevredeki renkler

3. Çevrenin genel nitelikleri

4. Çevredeki varlıklar

a) Bitki örtüsü

b) Hayvanlar

c) Yapılar

B. Bireylerle ilgili adlar

1. Kişi adları, unvanlar

2. Dinle ilgili adlar

3. Meslekle ilgili adlar, akrabalık adları (Aksan 1974: 187).

Her Yönüyle Dil Ana Çizgileriyle Adbilim-3 adlı kitabında Doğan Aksan, yer adlarının verilmesinde başlıca etkenleri şu sınıflandırma ile aktarmıştır.

B) Yerleşim yerine ve çevresine ilişkin özelliklerin belirtilmesi

1. Yerin yapısına konumuna verilen adlar.

2. Yerin ve çevresinin renk özelliklerini belirten adlar.

3. Yerin bir başka yere göre durumunu, konumunu belirleyen adlar.

4. Yerin ve çevresinin bitki örtüsünü, ürettiği ürünleri belirleyen adlar verme.

5. Yerin ve çevrenin hayvanlarını belirleyen adlar.

6. Çevredeki yapılara ilişkin adlar verme.

7. Çevredeki akarsuları belirleyen adlar verme.

C) Yerleşim yerlerine kişiyle ilgili ad verme eğilimi.

1. Yerleşim yerine o yerle ilgisi bulunan bir kimsenin adını ya da sanını verme

2. Dinle ilgili adlar verme.

3. Mesleklerle ilgili adlar verme (Aksan, 1982: 109–111).

Hasan Eren, *Yer Adlarımızın Dili* başlıklı makalesinde; toponimi ve toponimi sahasında, dünyanın çeşitli uygarlıklarında yapılan çalışmalar ve bu çalışmaları yürüten, yapan isimler hakkında ayrıntılı bilgiler vermiştir. Çalışmasında Türk toponomisi üzerinde çalışan isimlerden bahsedip, yer adlarını köken bakımından iki ana grupta topladığı şu tasnifi yapmıştır:

A. Türk kökünden gelen adlar

1. Boy adları

2. Kişi adları

3. Tabi şartlar

4. Bitki adları

5. Hayvan adları

6. Renk adları

7. Meslek adları

8. Tarihi olaylar

B. Yabancı dillerden alınan adlar (Eren 1965: 155-165).

Tuğçe Işıkhân Erdal, *Hikâyesi ve Efsaneleriyle Gaziantep Semtleri* adlı eserinde Mustafa Şenel'den Çek tarihçi F. Palyatski, Frans Mikloşiç, L.L. Gumetskaya, K.K. Tselykoyer ve Yusikov'a ait şu tasnifleri vermiştir:

F. Palyatski'nin tasnifi:

A) Yaşayış mıntikasının bu ismi koyanın adı ile alakalı isimler

B) Topografik vaziyeti ifade eden adlar

Frans Mikloşıç'ın tasnifi:

A) Şahıs adlarından oluşan toponimler

B) Umumi adlardan oluşan toponimler

1. Toprak

2. Su

3. Bitki

4. Hayvanat âlemi

5. Renk

6. Tikinti

7. İnsanların meşguliyeti

8. Aletler

9. Etnik adlar

10. İçtimai hayattan alınan adlar

L. L. Gumetskaya tasnifi:

1. Şahıs adlarından meydana gelmemiş yer adları

2. Şahıs adlarından meydana gelmiş yer adları

3. Manası belli edilmemiş yer adları

4. Manası aydın olmayan yer adları

K. K. Tselykoyer tasnifi:

1. Hususi adlardan oluşan

2. Umumi adlardan oluşan

Yusikov tasnifi:

A) Tabii- coğrafi gerçeğe bağlı toponimler

1. Orografik

2. Hidrografik

3. Zoonimik

4. Fitonomik

5. Spesifik

6. Metoforik

B) Sosyal- iktisadi toponimler

a) Sosyal

1. Antroponimik

2. Etnonimik

3. Patronimik

4. Migrant

5. Dini

6. Memorial- simbolik

7. Tarihi yahut tesadüfi hadiselere bağlı adlar

b) İktisadi

1. Sanayi

2. Kent tasarrufatı

3. Ticaretle ilgili toponimler (Erdal 2010: 38-40).

Yer adlarının coğrafi önemini vurgulayan İhsan Bulut, *Sorgun Yöresi Köy ve Mevki Adlarının Kaynakları* başlıklı çalışmasında şu tasnifi vermiştir:

A. Fiziki unsurlarla ilgili adlandırmalar

1. Bitkilerle ilgili yer adları

2. Sularla ilgili yer adları

3. Yer şekli ile ilgili yer adları

4. Kayaçlarla ilgili yer adları

5. Hayvan türleri ile ilgili yer adları

6. Rüzgâr ve yönleri ile ilgili yer adları
- B. Beşeri unsurlarla ilgili adlandırmalar
 1. Kişi-soy-boy adı ile ilgili yer adları
 2. Ekonomik faaliyet türü ile ilgili yer adları
 3. Tarihi ve tarih öncesi yer ile ilgili yer adları
 4. İnanış şekli ve efsanevi yer adları
 5. Mezar ile ilgili yer adları
 6. Geçici yerleşme yeri ile ilgili yer adları
 7. Diğerleri ile ilgili yer adları (Bulut 1996: 30-40).

İbrahim Güner ve Mustafa Ertürk'ün *Türkiye İl Merkezi Kent Adlarının Kaynakları Üzerine Bir Araştırma* başlıklı makalelerinde Roman-Bizans döneminde Anadolu'da ki şehir adlarının oluşmaya başladığını, Selçuklu ve Osmanlı fetihleriyle Türkçeleşmeye başladığını, eski yer adlarının Türkçe telaffuza göre değişip kullanıldığını belirtmişlerdir. Şehir adlarının etimolojik kökeni hakkında bilgi verdikten sonra şu sınıflandırmayı yapmışlardır.

A. Fiziki şartlara dayanan il merkezi adları

1. Topografik elemanlardan kaynaklanan il merkezi adları: Ağrı, Tekirdağ, Bingöl, Tunceli, Van, Giresun, Trabzon, Rize, Erzincan, Kilis, Düzce, Bilecik, Karabük
2. Hidrografik elemanlardan kaynaklanan il merkezi adları: Artvin, Ardahan, Bartın, Sakarya, Şanlıurfa, Gaziantep, Burdur, Denizli, Zonguldak
3. Bitki örtüsünden kaynaklanan il merkezi adları: Yozgat, Kırşehir, Afyonkarahisar
4. Madenlerden kaynaklanan il merkezi adları: Gümüşhane

B. İnsanlara ve Topluluklara Dayanan İl Merkezi Adları

1. Kişilere dayanan il merkezi adları: Antakya, Antalya, Bursa, Bolu, Edirne, İstanbul, İzmit, Kütahya, Kayseri, Sivas, Adıyaman, Elazığ, Nevşehir, Osmaniye
2. Topluluklara dayanan il merkezi adları: Manisa, Bitlis, Kars, Bayburt, Mardin, Siirt, Diyarbakır, Hakkâri, Isparta, Iğdır, Mersin, Aydın, Karaman

3. Mitolojiye ilişkin il merkezi adları: Adana, Konya, İzmir, Sinop, Şırnak
 4. Fetihlerden kaynaklanan il merkezi adları: Yalova, Ordu
 5. Dini kökenli olan il merkezi adları: Amasya, Samsun, Ankara, Niğde, Kahramanmaraş
 6. Tarihsel yapılardan kaynaklanan il merkezi adları: Balıkesir, Eskişehir, Aksaray, Kırklareli, Çanakkale, Kırıkkale
- C. Kaynakları tartışmalı olan veya bilenmeyen il merkezi adları: Kastamonu, Çankırı, Çorum, Tokat, Erzurum, Malatya, Muş, Batman, Muğla, Uşak (Güner ve Ertürk 2004: 40-58).

Mehmet Ali Hacıgökmen, *XVI. Yüzyıla Ait Tahrir Defterine Göre Alanya'da Yer Adları Hakkında Bir Araştırma* başlığı taşıyan çalışmasında, Alanya yeradları ile ilgili şu sınıflandırmayı yapmıştır.

A. Çevreyle ilgili yer adları

1. Çevrenin coğrafik özellikleri ve jeolojik yapısı
2. Çevredeki renkler
3. Çevrenin genel nitelikleri
4. Çevredeki varlıklar
 - a) Bitki örtüsü
 - b) Hayvanlar
 - c) Yapılar

B. Bireyle ilgili adlar

1. Kişi adları ve unvanlar
2. Dinle ilgili adlar
3. Mesleklerle ilgili adlar, akrabalık adları (Hacıgökmen 1996: 30).

Gülşah Parlak Kalkan, *Gaziantep "Gaziantep Yer Adları Üzerine Bir İnceleme* başlığını taşıyan doktora tezinde şu tasnifi vermiştir:

A. Tabiata ve Fiziksel Koşullara Dayanan Adlar

1. Dağ, tepe vs. adlarından (Oronimlerden) oluşan yer adları

2. Su adlarından (Hidronimlerden) oluşan yer adları
 3. Bitki adlarından (Fitonimlerden) oluşan yer adları
 4. Hayvan adlarından (Zoonimlerden) oluşan yer adları
 5. Gök cisimlerinin adlarından (Kosmonimlerden) oluşan yer adları
 6. Tasvirî (Dış Görünüştaki Özelliklere Göre) verilen yer adları
 - a. Renk bildirenler
 - b. Yerleştiği yerin özelliğini bildiren yer adları
 - c. Yakınındaki suyun sesini, süratini, gürültüsünü, şırıltısını bildiren yer adları
 - d. Hikâyeli yer adları
 - e. Objenin has, zahiri özelliklerini ve bazı şeylerle zenginliğini anlatan yer adları
 - f. Şekil ve sayı bildiren yer adları
 - g. Yön ve mesafe bildiren yer adları
 - h. Çevresindeki suyun-toprağın verimliliğini belirten yer adları
- B. İnsanlara ve Topluluklara Dayanan Yer Adları
1. İçinde köy-kent-şehir (oykonim) kelimeleri geçen yer adları
 2. Kişi Adlarından (Antroponimlerden) Oluşan Yer Adları
 - a. Kadın adlarından oluşan yer adları
 - b. Erkek adlarından oluşan yer adları
 - c. Kişi adı+ lakap ve oğul adları ile oluşan yer adları
- C. Kişilerin Varlıkları ile İlgili Adlar
1. Fiziksel Yaşayış ile İlgili Adlar
 - a. Yiyecek-içeceklerle ilgili adlar
 - b. Günlük kullanımdaki eşyalarla -giysilerle- kumaş ve boyalarla ilgili yer adları
 - c. Savaşla ve askerlikle ilgili eşyalar ve adlarından oluşan yer adları
 - d. Yaşanılan yerlerin ve yapıların kısımları ile ilgili yer adları

- e. Mevsimler-günlerle ilgili yer adları
- f. Tarım-hayvan-sulama ile ilgili yer ve aletlerin adlarından oluşan yer adları
- g. Eski yapıların (viran, höyük, kale, han, köprü vb.) adlarından oluşan yer adları
- h. Madenlerle ve güzel taşlarla ilgili yer adları
- 1. Ağaç ve ağaç malzemeler-odun ve yakacak ile ilgili yer adları
- i. Müzikle ilgili yer adları
- j. Temizlikle ilgili yer adları
- k. Avcılık ile ilgili yer ve alet adlarından oluşan yer adları
- l. İnşaat malzemeleri ile ilgili yer adları
- m. Ticaret ile ilgili yer adları
- n. Yönetim ve siyasetle ilgili yer adları
- o. Ulaşım ile ilgili yer adları
- ö. Doğal afetlerle (sel, deprem vb.) ile ilgili yer adları
- 2. Duygusal Yaşayış ile İlgili Adlar
- a. İnsanların fiziksel yapılarıyla ilgili sıfatlardan oluşan yer adları
- b. İnsanların duygusal yapılarıyla ilgili sıfatlardan oluşan yer adları
- c. Vücut kısımları ile ilgili yer adları
- d. Hastalıklarla ilgili yer adları. Rütbe, unvan, lakap ve mesleklerle ilgili yer adları
- f. Dinle ilgili yer adları
- 1. İslamiyet ile ilgili yer adları
- 2. Diğer dinlerle ilgili yer adları
- g. Aile bireyleriyle ve yakın akrabalarla ilgili yer adları
- h. Günlük karşılaşılabilen olayları ve hadiseleri anlatan yer adları
- 1. Topluluk adlarına dayanan yer adları
- i. Kişilerin etnik durumları ile ilgili yer adları

j. Pak- namuslu ifadelerinden oluşan yer adları

k. Ölümle ilgili yer adları (Kalkan 2014: 31-33).

Türkiye Köy Adları Üzerine Yeni Bir Deneme adlı bildirisinde Özcan Başkan, köy adlarını temalarına göre şu şekilde sınıflandırmıştır:

A. Tabiata ve fiziksel koşullara dayanan adlar.

1. Çevreyle ilgili adlar,

a. Doğrultular

b. Coğrafya adları

c. Madenler

d. Değerli taşlar

e. Mevsimler

f. Günler

g. Sayılar

h. Renkler

2. Bitkilerle ilgili adlar,

a. Ağaçlar

b. Meyveler

c. Sebzeler

d. Tahıllar

e. Çiçekler

f. Bitki parçaları

3. Hayvanlarla ilgili adlar.

B. İnsanlara ve topluluklara dayanan adlar.

1. Fiziksel yaşayışıyla ilgili adlar.

- a. Yiyecekler,
 - b. İçecekler,
 - c. Eşya konacak kaplar,
 - d. Kesici aletler,
 - e. Savaş ile ilgili adlar,
 - f. Koşum takımı,
 - g. Kumaş maddeleri,
 - h. Yapı kısımları
2. Duygusal yaşayışıyla ilgili adlar.

- a. Duyular
 - b. Aile bireyleri
 - c. Din ile ilgili adlar,
3. Kişilerin kendi varlıkları ile ilgili adlar.
- a. Vücut kısımları
 - b. Rütbeler ve mevkiiler
 - c. İnsanı ilgilendiren sıfatlar
 - d. Meslekler
 - e. İnsan adları (Başkan, 1984: 241–247).

Süme, çalışmasında, Türklerin ad verme kaynaklarını on bir başlık altında toplamıştır:

1. Oğuz Boy Adlarının Yer Adı Olarak Alınması
2. Şahıs Adlarının Yer Adı Olarak Alınması
3. Dini Hayatla İlgili Yer Adları
4. İcra Edilen Mesleklerle İlgili Yer Adları
5. Yerleşim Yeri ve Çevresine İlişkin Özelliklerin Belirtildiği Yer Adları

6. Yerin Bir Başka Yere Göre Durumunu Belirleyen Yer Adları
7. İklim ve Bitki Örtüsüne Bağlı Olarak Verilen Yer Adları
8. Su İle İlgili Yer Adları
9. Hayvan Adlarının Yer Adı Olarak Belirlenmesi
10. Renk ve Yönlerin Yer Adı Olarak Belirlenmesi
11. Viran/Ören, Kale ve Hisarların Yer Adı Olarak Belirlenmesi (Süme, 2018:258).

Cemil Arif Alagöz, Avrupa'daki yer adı çalışmalarının, öncelikle yer adı verme usullerinin tasnifleri ile başladığını belirtir. Tasniflerin nelere göre yapıldığını değerlendirdikten sonra Avrupa'da ki tasnifleri de şöyle sıralar:

Avrupa'daki tasnifler:

“1-Yeni keşfedilen yerlerde bilinmeyen şartlarla karşılaşmak korkusu, tehlikeli sürprizler, kâşif ya da göçmenleri buralara dini isimler vermeye sevk etmiştir.

St.Louis, Santa Cruz...

2-Çeşitli ülkeler, çeşitli sebeplerle göçenler geldikleri yerlere kendi eski yurtlarının adlarını vermişlerdir. New York, New Lizbon...

3-Yeni keşfedilen yerlere kâşiflerin isimleri verilmiştir. Hudson, Colombia...

4-Kâşiflerin Mensup oldukları devletin hükümdarlarının veya yöneticilerinin isimleri verilmiştir. Victoria, Nelson...

5-İlim, sanat veyahut başka suretle tanınmış şahsiyetlerin isimleri de yer adlarına yansımıştır.” (Alagöz, 1984: 11-14)

Köy adlarının nereden geldiğinin önemi kadar köy adlarının sınıflandırmalara dâhil edilmesi ve bu sınıflandırmalara göre çalışılıp, daha özel ve dar çalışma alanlarına ayrılıp çeşitli çalışmaların daha kapsamlı yapılması bir o kadar önemlidir.

Sınıflandırma çalışmaları Dünya'da da yapıldığı gibi ülkemizde de yapılmaktadır. Fakat söz konusu çalışmalar diğer uluslara göre ülkemizde daha yenidir. 1982 yılında yapılan “Türk Yer Adları Sempozyumu” nda sunulan bildirilerde Türk Yer Adlarının tarih içerisinde ki değişimi tartışılmış, önemi vurgulanmış ve bilinçsizce yer adının değiştirilmesi hususu eleştirilmiştir. Türkiye Köy Adları üzerine en kapsamlı sınıflandırmayı Özcan Başkan, “*Türkiye Köy Adları Üzerine Bir Deneme*” başlıklı

yazısında yapmış ve Yer adlandırmalarıyla ilgili önemli bilgiler vermiş ve Köy adlarını iki ana başlık altında toplamıştır(Başkan, 1984). Bu başlıklar;

A. Tabiata ve Fiziksel koşullara dayanan adlar

B. İnsanlara ve Topluluklara dayanan adlar. Şeklinde verilmiştir.

Bartın köy adları sınıflandırmasını yaparken çalışmamızın yer adları sınıflandırmasındaki bir takım esaslar ve çalışmalar bölümünde bahsettiğimiz sınıflandırmaları değerlendirip Bartın köy adlarını sınıflandırmak için Özcan Başkan'ın 1982 Türk Yer Adları Sempozyumu'nda sunduğu *Türkiye Köy Adları Üzerine Bir Deneme* başlıklı bildirisinde sunduğu sınıflandırma çalışmasını esas aldık. Bu sınıflandırma çalışmasına harici olarak “Kabile Ve Boy İsimlerinin Kaynaklık Ettiği Yer Adları”, “Çeşitli Olay ve Efsanelerin Kaynaklık Ettiği Yer Adları”, “*Tarihi Şahsiyetler ve Din Adamlarının Adlarının Kaynaklık Ettiği Adlar*” bölümlerini ekleyip şu şekilde bir sınıflandırma yaptık:

4.1. Bartın Köy Adları Sınıflandırması

1. Doğrultuların Kaynaklık Ettiği Yer Adları: Yukarışeyhler Köyü, Aşağıdere Köyü, Karşiyaka Köyü, Yukarısal Köyü, Aşağıçamlı Köyü, Aşağıçerçi Köyü, Aşağıdere Köyü, Aşağıemirce Köyü, Ağaşıköy Köyü, Göneyören Köyü, Yukarıdere Köyü,

2. Coğrafya Adlarının Kaynaklık Ettiği Yer Adları: Akpınar Köyü, Bayıryüzü Köyü, Büyükkızılkum, Çeştepe Köyü, Çukurbük Köyü, Derbent Köyü, Gözpınar Köyü, Gürgenpınarı Köyü, Gürpınar Köyü, Karasu Köyü, Küçükkızılkum Köyü, Tabanözü Köyü, Ulugeçitambarcı Köyü, Ulugeçitkadı Köyü, Aşağıdere Köyü, Avgölü Köyü, Çaybükü Köyü, Çakrazova Köyü, İnpiri Köyü, Kazpınarı Köyü, Sarayüzü Köyü, Tarlaağzı Köyü, Topderesi Köyü, Alapınar Köyü, İlyasgecidi Köyü, Kapısuyu Köyü, Sarıderesi Köyü, Dereli Köyü, Düzköy Köyü, Gökpınar Köyü, İbrahimderesi Köyü, Ulukaya Köyü, Yukarıdere Köyü, Keçideresi Köyü

3. Maden ve Toprak Çeşitlerinin Kaynaklık Ettiği Yer Adları Kayacılar Köyü, Tuzcular Köyü,

4. Mevsim Adlarının Kaynaklık Ettiği Yer Adları: Kışla Köyü, Karakışla Köyü

5. Sayıların Kaynaklık Ettiği Köy Adları: Beşköprü Köyü, Ellibaş Köyü,

6. Renklerin Kaynaklık Ettiği Yer Adları: Akçalı Köyü, Akpınar Köyü, Karasu Köyü, Yeşilkaya Köyü, Akağaç Köyü, Akbaş Köyü, Yeşilyurt Köyü, Akkonak Köyü, Sarıderesi Köyü, Karadiken Köyü, Karahasan Köyü, Sarıfasıl Köyü

7. Ağaçların Kaynaklık Ettiği Yer Adları: Akçalı Köyü, Söğütlü Köyü, Gülgenpınarı Köyü, Akağaç Köyü, İnceçam Köyü, Çamaltı Köyü, Çamlık Köyü, Kavaklı Köyü, Aşağıçamlı Köyü, Kayadibikavlak Köyü (Kavlak Köyü),

8. Meyvelerin Kaynaklık Ettiği Yer Adları: Kirazcık Köyü, Döngeller Köyü, Kızılelma Köyü, Elmacık Köyü

9. Sebzelerin Kaynaklık Ettiği Yer Adları: Darıören köyü

10. Tahılların Kaynaklık Ettiği Yer Adları: Arpacık Köyü

11. Çiçekler: Isırganlı Köyü, Baldıran Köyü,

12. Bitki Parçaları ve Kısımlarının Kaynaklık Ettiği Yer Adları: Budakdüzü Köyü, Dalıca Köyü,

13. Hayvan Adlarının Kaynaklık Ettiği Adlar: Akbaba Köyü, Arıönü Köyü, Geriştatırcı Köyü, Kurtköy Köyü, Yılanlar Köyü, Kazpınarı köyü, Keçideresi Köyü,

15. Yiyecek Adlarının Kaynaklık Ettiği Adlar: Doğaşı Köyü, Arpacık Köyü,

16. İçecek Adlarının Kaynaklık Ettiği Adlar: Sütlüce Köyü

17. Eşya Konacak Kaplar ve Türevlerinin Kaynaklık Ettiği Adlar: Kutlubeytabaklar Köyü, Şiremirtabaklar Köyü, Çanakçılar Köyü,

18. Savaş İle İlgili Terimlerin ve Gereçlerin Kaynaklık Ettiği Adlar: Arıt Köyü, Derbent Köyü, Okçular Köyü, Serdar Köyü, Sipahiler Köyü, Akıncılar Köyü, Topderesi Köyü

19. Yapılar ve Kısımların Kaynaklık Ettiği Adlar: Çeştepe Köyü, Beşköprü Köyü, Güzelcehisar Köyü, Ören Köyü, Ulugeçitambarcı Köyü, Saraylı Köyü, Gecen Köyü, Kümesler Köyü, Saraylı Köyü, Akçamescit Köyü, Hanyeri Köyü, Saraydüzü Köyü, Hisarköy, Fırını Köyü, Kaleköy Köyü, Bahçecik Köyü, Bostanlar Köyü, Kalecik Köyü, Sarnıç Köyü, Hisar Köyü, Üçsaray Köyü, Çiftlikköy

20. Aile Bireylerinin Kaynaklık Ettiği Adlar: Hacıhatipoğlu Köyü, Hacıosmanoğlu Köyü, Bakioğlu Köyü, Başoğlu Köyü, Celilbeyoğlu Köyü, Eyüpoğlu Köyü, Hocaoğlu Köyü, Karacaoğlu Köyü, Ustaoglu Köyü, Muratbey Köyü (Fatmaoğlu Köyü)

21. Dinin ve Din İle İlgili Terimlerin Kaynaklık Ettiği Adlar: Hacıhatipoğlu Köyü, Hatipler Köyü, İmamlar Köyü, Karaköyşeyhler Köyü, Terkehatipler Köyü, Yukarışeyhler Köyü, Çakrazşeyhler Köyü, Hatipler Köyü, Hacıköy Köyü, Şeyhler Köyü, Hocaköy Köyü

22. Vücut Kısımlarının Kaynaklık Ettiği Adlar: Akgöz Köyü, Kabagöz Köyü, Akbaş Köyü,

23. Rütbeler ve Mevki İfade Eden Terimlerin Kaynaklık Ettiği Adlar: Ahmetpaşa Köyü, Cöcü Köyü, Çöpbeş Köyü, Esbey Köyü, Epçilerkadı Köyü, Karaköyşehler Köyü, Kayadibiçavuş Köyü, Kocareis Köyü, Kutlubeydemirci Köyü, Kutlubeytabaklar Köyü, Kutlubeyyazıcılar Köyü, Muratbey Köyü, Ulugeçitkadı Köyü, Uzunöz (Kadı) Köyü, Celilbeyoğlu Köyü, Hocaoğlu Köyü, Şabankadı Köyü, Yahyayazıcılar Köyü, Ağa Köyü, Çavuşköy Köyü, Hoca Köyü, Paşalılar Köyü

24.İnsanı İlgilendiren Sıfatların Kaynaklık Ettiği Adlar: Akgöz Köyü, Alibaş Köyü, Akmanlar Köyü, Çakırömerağa Köyü, Gençali Köyü, Hacıhatipoğlu Köyü, Hacıosmanoğlu Köyü, Kabagöz Köyü, Karahüseynli Köyü, Kocareis Köyü, Muratbey Köyü, Akbaş Köyü, Bakioğlu Köyü, Başoğlu Köyü, Celilbeyoğlu Köyü, Dırazlar Köyü, Hasanefendi Köyü, Hocaoğlu Köyü, Karacaoğlu Köyü, Karayakup Köyü, Ustaoglu Köyü, Karakaçak Köyü, Karahasan Köyü,

25. Meslek Adlarının Kaynaklık Ettiği Adlar: Çakırdemirci Köyü, Darıören Köyü, Epçiler Köyü, Epçilerkadı Köyü, Gerişkatırcı Köyü, Hacıhatipoğlu Köyü, Hatipler Köyü, İmamlar Köyü, Kurlubeydemirci Köyü, Kutlubeyyazıcılar Köyü, Kutlubeytabaklar Köyü, Okçular Köyü, Şiremirtabaklar Köyü, Tuzcular Köyü, Ulugeçitambarcı Köyü, Tasmacı Köyü, Çanakçılar Köyü, Göçkündemirci Köyü, Hatipler Köyü (Amasra), Makaracı Köyü,

Yahyayazıcılar Köyü, Danişment (Danişman) Köyü, Demirci Köyü, Ağaköy Köyü, Çavuşköy Köyü, Hocaköy Köyü, Aşağıçerçi Köyü, Kalaycı Köyü, İğneciler Köyü,

26. İnsan Adlarının Kaynaklık Ettiği Adlar: Ahmetpaşa Köyü, Alibaş Köyü, Çakırömerağa Köyü, Cöcü Köyü, Çöpbey Köyü, Esbey Köyü, Gecen Köyü, Gençali Köyü, Haciosmanoğlu Köyü, Hacıhatipoğlu Köyü, Hasanlar Köyü, Kutlubey Demirci Köyü, Kutlubeytabaklar Köyü, Kurlubeyyazıcılar Köyü, Muratbey Köyü (Fatmaoğlu Köyü), Şahne Köyü, Şahin Köyü, Tekehaliller Köyü, Celilbeyoğlu Köyü, Hasanefendi Köyü, Karayakup Köyü, Şabankadı Köyü, Aliobası Köyü, Danişment Köyü, Kirlikmüslimhoca Köyü, Ömerler Köyü (Omallar Köyü), Abdurrahman Köyü, Hasanören Köyü, Karahasan Köyü, Zafer Köyü,

27.Kabile ve boy isimleriyle kurulmuş yer adları: Ahmetpaşa Köyü (Avşar Köyü), Akçalı Köyü, Kayadibi Köyü, Kayadibiçavuş Köyü, Kayadibikavlak Köyü, Demirci Köyü, Elvanlar Köyü, Hacıköy Köyü, Alp Köyü (Alpu Köyü), Aşağıemirce Köyü (Emirce Köyü), Çavuş Köyü, Dodurga Köyü, Dörekler Köyü, Eseler Köyü, Makaracı Köyü, Akbaş Köyü, Kömeç Köyü (Gömeç Köyü), Bedil Köyü, Eskiemirler Köyü,

28. Çeşitli Olaylar ve Efsaneler Çevresinde Kurulmuş Yer Adları: Hıdırlar Köyü, Ellibaş Köyü, Kaman (Yanık) Köyü, Arıt Köyü, Topluca (Durnuk) Köyü

29.Tarihi şahsiyetler ve din adamlarının adlarıyla kurulmuş yer adları: Ahmetpaşa Köyü, Akmanlar Köyü, Alibaş Köyü, Çakırkadı Köyü, Çakırömerağa Köyü, Cöcü Köyü, Çöpbey Köyü, Esbey Köyü, Epçilerkadı Köyü, Gecen Köyü, Gençali Köyü, Hacıhatipoğlu Köyü, Haciosmanoğlu Köyü, Karahüseynli Köyü, Kutlubeydemirci Köyü, Kutlubeytabaklar Köyü, Kutlubeyyazıcılar Köyü, Muratbey (Fatmaoğlu) Köyü, Şahne Köyü, Şahin Köyü, Şiremirtabaklar Köyü, Tekehaliller Köyü, Bakioğlu Köyü, Başoğlu Köyü, Celilbeyoğlu Köyü, Dırazlar Köyü, Eyüpoğlu Köyü, Hasanefendi Köyü, Hıdırlar Köyü, Hocaoğlu Köyü, Karacaoğlu Köyü, Karayakup Köyü, Şabankadı Köyü, Ustaoğlu Köyü, Ahatlar Köyü, Aliobası Köyü, Çakrazşeyhler Köyü, Hatipler Köyü, Karakaçak Köyü, Yahyayazıcılar Köyü, Danişment Köyü, Hacıköy Köyü, Kirlikmüslimhoca Köyü, Ömerler Köyü, Abdurrahman Köyü, Çavuşköy Köyü, Hasanören Köyü, İbrahimderesi Köyü, Karahasan Köyü, Zaferköy Köyü

Yaptığımız sınıflandırma, tarihi bilgilerin daha net ortaya çıkmasıyla ve köyün adının kökenini bilebilecek olan fakat saha çalışmamız esnasında iletişim kuramadığımız kişilerin, çalışmamıza katkısıyla değişip geliştirilebilecektir.

Bu ad verme hadisesi, bölgede yaşayan topluluğun isminden, yerleşilen yerin coğrafi özelliklerinden, yaşanılan yerde ki ağırlıklı meslek gruplarından, yaşanılan yere bağlı efsanelerden, yaşanılan yerde ki yabani hayvan ya da bitkilerden, yaşanılan yere ilk yerleşen ya da kurucu olarak ifade edilen şahıslardan, tarihi olaylardan, cemaatlerden, aşiretlerden, doğal afetlerden, ırklardan ismini alabildiği gibi mimari yapılardan da isimlerini alabilirler. Türkler de yerleştikleri bölgelere, eğer öncesinden bir isim varsa dilimize uydurarak, bir ismi yoksa Türkçe bir isim vererek o bölgeleri vatanlaştırmıştır. Bu isimlendirme yapılırken pek çok topluluğun farklı coğrafyalarda yaşadıkları yerlere benzer ya da ortak isimler verdikleri saptanmıştır. Bu ortaklık ancak ortak bir kültürün eseri olabilir. Ragıp Memişoğlu'na göre;

Yurt edinme ruhuyla fethettikleri ülkelere göçüp konan Türk boyları, yerleştikleri beldelere eski yurtlarının özlemini, sevdasını birçok hatıralarla birlikte işlemişlerdir. Bu bir çeşit geçmişi bütün boyutları ile geleceğe taşımak anlamına gelir ki; bu özellik Türk milletine değişik coğrafyalarda ayakta kalma gücü veren ve dolayısıyla coğrafyayı vatan yapma sürecini hızlandıran ve pekiştiren özelliklerden biridir. (URL-38)

SONUÇ

Bu çalışma ile yer adı anlamını taşıyan ve folklor ürünü olan yer adlarının, modern dünyanın da etkisiyle unutulmaya başlandığını, yer adlarının etkisiyle pek çok farklı folklor ürününün ortaya çıktığını, bölgede yaşamış ya da yaşayan topluluklarının pek çok sebepten ötürü o bölgeye anıldığı ismi verdiğini fakat günümüzde Bartın yöresi için bu isimlendirmelerin pek çoğunun gerek devlet tarafından değiştirilmesi, gerekse şahısların unutulmasıyla yok olduğunu, bu yok oluşun yavaş yavaş olmasına karşın, kaybolan yer adının yerine başka yer adlarının geçmiş olduğunu tespit ettik. Yer adlarının kayboluşunda modernleşmenin etkisi olduğu gibi, köyden kente çeşitli sebeplerle göçün de etkisinin fazla olduğu gözlemlenmiştir.

Birinci bölümde insanın düşünebilen ve üretebilen bir varlık olarak doğada ayakta kalabilmesine karşın folklor ürünlerini üretmesindeki sebepleri, adın bireyin iç ve dış dünyasındaki önemini, medeniyet ve kültürün insan topluluklarını bir arada tutmasındaki etkisini, folklorun dünyada ve ülkemizde kısaca tarihini ve bir bilim dalı olarak kavramsal çerçevesini, adlandırma eyleminin sebeplerini incelemekle birlikte, bireyin adlandırma eylemini gerçekleştirirken aslında ad verilen varlığı kendiyile özdeşleştirip anlama ihtiyacına bir cevap niteliğinde bulunduğu karşılıkla birlikte adlandırılan nesnede Milli kültür ve kişiliğinin bir yansımasını oluşturduğunu, adlandırma eyleminin bilimsel sebeplerini, kültürümüzde ad verme geleneğinin kavramsal temelleri ve önemini, incelemeye çalıştık. Ayrıca her türlü adlandırma faaliyetinin ad biliminin araştırma alanı içine girdiğini ve ad biliminin en işlek iki kolu olan kişi ve yer adlarının psikolojik arka planıyla bireydeki ve toplumdaki etkisini, çalışmamızın da konusu olan yer ad bilimini, araştırmanın ve araştırma alanının tanıtılmasını, yöntem ve metotlar, süre ve olanaklar, verilerin çözümü ve yorumlanması, ilin coğrafi ve ekonomik özelliklerini, tarihini inceleyerek aktarmaya çalıştık.

Çalışmamızın ikinci bölümünde dört ana başlık etrafında Bartın Merkez, Kurucaşile, Amasra, Ulus İlçeleriyle Kumluca, Kozcağz beldelerinin sınırları içerisindeki köylerin uzaklıklarıyla ilgili bilgiler verip köylerin geçmiş dönemlerdeki isimlerini tespit edip aktarmaya, köylerin isimlerinin verilmesindeki esaslara ve sebeplere kaynak kişilerin

de anlatmasıyla bir açıklık getirmeye ve bu isimlendirmeleri korumaya çalıştık. Bartın ilinin bünyesindeki 264 köyün isimlerini bölgeler halinde sınıflandırıp aktarmaya çalıştık.

Çalışmamızın üçüncü bölümünde, ülkemizde ve Avrupa'da yapılan çalışmaların ilk olarak sınıflandırma çalışmasıyla başladığını ifade etmeye çalıştıktan sonra, ülkemizde ve Avrupa'da yapılan çalışmaları aktarmaya çalıştık. Sınıflandırma çalışmalarının önemini belirtmeye ve Bartın köy adları sınıflandırmamızı 25 başlık altında toplayıp, her başlık altında o başlığın altında bulunan köyleri sıralayarak sınıflandırmamızı tamamlamaya çalıştık

Yaptığımız çalışmalarda 1990 öncesinde doğan insanların pek çoğunun yer adlarını bilmediğini, bilen şahısların öldüklerini ve aktarmış olabilecekleri kişilerin bugün söz konusu köyde yaşamadıklarını, 1990 yılından sonra doğan neslin ise eğitim gördükleri kurumlarda öğretmenleri vasıtasıyla verilen ödevleri yapabilmek için konuyu büyüklerine danıştığını ve kısa cevaplarla öğrendiklerini, öğrendikleri bu cevapları günümüzde hatırlayıp aktardıklarını tespit ettik. Lakin bu aktarım çok yüzeysel ve sözlü aktarımın derinliğini, işlevlerini vb. birçok özelliğini yansıtmaktan uzaktır. Bartın köy adları hakkında bilgileri o bölgede yaşayan insanlar vasıtasıyla değil bölgeye daha önce çeşitli sebeplerle gelmiş ve bölgedeki halk ile iletişim kurmuş kişiler vasıtasıyla öğrenmiş kişilerde bulunmaktadır. Bu sebeple bölgede yaşayan bireylerin ilgisini çekecek çözümler aranmalı ve bu alandaki folklor çalışmaları hız kazanmalıdır.

Yapılan derleme çalışmasında bir kuruluş hikâyesinin ya da isminin verilmiş sebebinin var olduğunu düşündüğümüz pek çok yer adının anlatımının bulunmadığını, gelenek taşıyıcılarının hayatta olmadığını ve yer adlarının unutulduğunu tespit ettik. Bununla birlikte köylerdeki nüfusun çok azaldığını, nüfusun iş olanakları gibi çeşitli sebeplerle köyden kente geçmesiyle kültürel aktarımın koptuğunu, sözlü kültürün ve aktarımın neredeyse bitip eskisi gibi hatırlanıp önemsenmediğini fark ettik. Modernitenin de etkisiyle teknolojinin insan hayatındaki etkileri ve kültür ortamının değişmesi de bu durumu tetiklemiştir.

Bartın'ın coğrafi konumu, ülkenin tek düzenli akarsuyunu bünyesinde barındırması ve ticaret yollarının üzerinde bulunması sebebiyle tarih öncesinden günümüze kadar pek çok uygarlığa ev sahipliği yapmıştır. Bu sebeple pek çok yer adı değişmiş, bazı yer adları ise yabancı dillerdeki kullanımların Türkçe 'ye uyarlanmasıyla karşılığını bulmuştur.

Bartın yer adları incelenip sınıflandırıldığında, %12.89 luk bir kısmına Coğrafya ile ilgili adların kaynaklık ettiği görülmektedir. Bu kategoriye giren adların, bölgede bu kadar yaygın bulunmasındaki neden, Oğuz Boyları ve Türkmen aşiretlerinin bölgeye yerleşmiş olmasıdır. Daha sonra en çok kullanılan yer adları sırasıyla İnsan Adlarının Kaynaklık Ettiği Yer Adları %11.36, İnsanı İlgilendiren Sıfatların Kaynaklık Ettiği Yer Adları %8.71, Rütbe ve Mevki Adlarının Kaynaklık Ettiği Yer Adları %8.33, Yapılar ve Kısımların Kaynaklık Ettiği Yer Adları %8.33, Oğuz Boyları ve Türkmen Topluluklarının Adlarının Kaynaklık Ettiği Yer Adları %7.19, Renklerin Kaynaklık Ettiği Yer Adları %4.55, Din İle İlgili Terimlerin Kaynaklık Ettiği Yer Adları %4.17, Doğrultuların Kaynaklık Ettiği Yer Adları %4.17, Aile Bireylerinin Kaynaklık Ettiği Yer Adları %3.78, Ağaçlar Adlarının Kaynaklık Ettiği Yer Adları %3.78 Hayvanlar Adlarının Kaynaklık Ettiği Yer Adları 2.65, Savaş ile ilgili Adların Kaynaklık Ettiği Yer Adları %2,65, Meyve Adlarının Kaynaklık Ettiği Yer Adları %1.52, Eşya Konacak Kapların Kaynaklık Ettiği Yer Adları %1.14, Vücut Kısımlarının Kaynaklık Ettiği Yer Adları %1.14, Madenlerin Kaynaklık Ettiği Yer Adları 0.76, Mevsimlerin Kaynaklık Ettiği Yer Adları 0.76, Bitki Parçaları ve Kısımlarının Kaynaklık Ettiği Yer Adları 0.76, Çiçeklerin Kaynaklık Ettiği Yer Adları 0.76, Tahılların Kaynaklık Ettiği Yer Adları 0.38, Sebzelerin Kaynaklık Ettiği Yer Adları 0.38, Olaylar ve Efsanelerin Kaynaklık Ettiği Yer Adları %1,89, Kabile ve Boy Adlarının Kaynaklık Ettiği Yer Adları %7,19 şeklinde rakamsal orana sahip olmakla birlikte, sınıflandırma dışında kalan yer adları ise %12.785'lik bir dilime sahiptir.

Yüzdeler dilimlerden anlaşılacağı üzere, Bartın bölgesine yerleşen insanların en çok bölgede gördükleri coğrafi isimlendirmelere göre isimler verdikleri görülmektedir. Bartın yer adlarında soyut adlandırmalardan çok somut adlandırmalar ön planda çıkmaktadır. Bartın'da görülen yer adlarının büyük çoğunluğu Türkiye'nin ve Türk Dünyasının çeşitli bölgelerinde ortak kullanılmıştır. Bu ortak kullanım ortak bir ataya ya da topluluğa işaret edebileceği gibi ortak dilin ve kültürün de bir sonucudur. Ayrıca bu bilgi bölgeye göçen ve yerleşen kişilerin yol güzergâhını ve kökenini tespit amacıyla önemli bir bilgidir. Mekâna ad verme geleneği Anadolu coğrafyasında ortak bir gelenektir. Derlediğimiz ve adlarının neden verildiği unutulmamış olan köylerimizde birçok versiyon olduğu gibi birçok varyantta bulunmaktadır.

Ad verme geleneği ve Yer Adı Bilimi; birçok bilim dalını yakından ilgilendirdiği gibi Folkloru da gelenek açısından yakından ilgilendirmekte olup, yer isimlerinin çeşitli

Efsane, rivayet, memorat, masal, lakaplar... vb halk ürünlerinin tespiti ve kıyaslanması için önemli bir rol üstlenmektedir. Ülkemizde Yer adı ile ilgili çalışmaların çoğu Dil Bilimi ve Tarih Bilimi çerçevesinde gerçekleştirilmektedir. Biz çalışmamızda Bartın Köy Adlarını dil açısından değil gelenek açısından aktarmaya gayret gösterdik. Çalışmamızı üç bölüme ayırdık ve İkinci bölümde köy adlarının neden verildiğini eski adlandırmalarıyla birlikte verdik. Gördük ki eski adlandırmaların çoğu, zamanla çeşitli sebeplerle değiştirilmiş, bir kısmı aynı kalmakla birlikte değiştirilenlerin büyük bir kısmının eski adlandırması zamanla unutulmuştur. Bu pek çok bilim dalı için büyük bir kayıp olduğu gibi, kültürümüz için de büyük bir kayıptır. Vatanımızı korumak birincil sorumluluğumuz olduğu gibi, geleneğimizi de gelecek kuşaklara aktarmak ve unutulmasını engellemek önemli bir sorumluluğumuzdur.

KAYNAK ŞAHISLAR

Kaynak Şahıs Numarası: 1

Adı ve Soyadı: Samet Sargın

Doğum Tarihi: 1990

Mesleği: Mağaza Müdürü

Memleketi: Bartın

Derleme Yeri: Bartın Aksu Mobilya

Kaynak Şahıs Numarası: 2

Adı ve Soyadı: Ahmet Tahsin Dilmaç

Doğum Tarihi: 1994

Mesleği: Vekil Öğretmen

Memleketi: Bartın

Derleme Yeri: Bartın

Kaynak Şahıs Numarası: 3

Adı ve Soyadı: Recep Gün

Doğum Tarihi: 1950

Mesleği: Muhtar

Memleketi: Bartın

Derleme Yeri: Akmanlar Köyü

Kaynak Şahıs Numarası: 4

Adı ve Soyadı: Ozan Ayhan

Doğum Tarihi: 1988

Mesleği: Sınıf Öğretmeni

Memleketi: Bartın

Derleme Yeri: Arıt İlkokulu

Kaynak Şahıs Numarası: 5

Adı ve Soyadı: Onur Denizci

Doğum Tarihi: 1992

Mesleği: Diş Hekimi

Memleketi: Bartın

Derleme Yeri: Orduyeri Kıraathanesi

Kaynak Şahıs Numarası: 6

Adı ve Soyadı: Ali Biçer

Doğum Tarihi:

Mesleği: Emekli

Memleketi: Bartın

Derleme Yeri: Bartın Oto Sanayisi

Kaynak Şahıs Numarası: 7

Adı ve Soyadı: Çetin Asma

Doğum Tarihi:

Mesleği: Emekli ve Yerel Tarih Araştırmacısı

Memleketi: Bartın

Derleme Yeri: Kırtepe Mahallesi Muhtarlığı

Kaynak Şahıs Numarası: 8

Adı ve Soyadı: Fikret Demirtaş

Doğum Tarihi: 1974

Mesleği: Muhtar

Memleketi: Bartın

Derleme Yeri: Beşköprü Köyü

Kaynak Şahıs Numarası: 9

Adı ve Soyadı: Kubilay Menteş

Doğum Tarihi:

Mesleği: Esnaf

Memleketi: Bartın

Derleme Yeri: Düş Sahaf

Kaynak Şahıs Numarası: 10

Adı ve Soyadı: Nihal Tırpan

Doğum Tarihi:

Mesleği: Ortez-Protez Teknikeri

Memleketi: Bartın

Derleme Yeri: TSK Rehabilitasyon Merkezi

Kaynak Şahıs Numarası:11

Adı ve Soyadı: Mustafa Taşdöven

Doğum Tarihi: 1962

Mesleği: Balıkçı

Memleketi: Bartın

Derleme Yeri: Kavaklı Mahallesi

Kaynak Şahıs Numarası: 12

Adı ve Soyadı: Yasin Bilir

Doğum Tarihi: 2000

Mesleği: Öğrenci

Memleketi: Bartın

Derleme Yeri: Kocareis Köyü

Kaynak Şahıs Numarası: 13

Adı ve Soyadı: Dursun Kaynarca

Doğum Tarihi: 1965

Mesleği: Ahşap Ev Ustası

Memleketi: Bartın

Derleme Yeri: Orduyeri Kahvehanesi

Kaynak Şahıs Numarası: 14

Adı ve Soyadı: İrfan Sağlam

Doğum Tarihi: 1978

Mesleği: Muhtar

Memleketi: Bartın Kozcağız

Derleme Yeri: Orduyeri Muhtarlığı

Kaynak Şahıs Numarası: 15

Adı ve Soyadı: Görkem Yağcı

Doğum Tarihi:

Mesleği: Jeofizik Mühendisi

Memleketi: Bartın

Derleme Yeri: Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığı

Kaynak Şahıs Numarası: 16

Adı ve Soyadı: Muhammed Arslan

Doğum Tarihi: 1988

Mesleği: Maden İşleri Sendikasında Memur

Memleketi: Bartın

Derleme Yeri: Bartın Devlet Hastanesi

Kaynak Şahıs Numarası: 17

Adı ve Soyadı: Mehmet Sultan

Doğum Tarihi: 1983

Mesleği: Baş Müdür Yardımcısı

Memleketi: Şanlıurfa

Derleme Yeri: Şehit Necdet Orhan Ortaokulu

Kaynak Şahıs Numarası: 18

Adı ve Soyadı: Görkem Yılmaz

Doğum Tarihi: 1994

Mesleği: İşçi

Memleketi: Bartın

Derleme Yeri: Doğaşı Köyü

Kaynak Şahıs Numarası: 19

Adı ve Soyadı: Hatice Yakın

Doğum Tarihi:

Mesleği: Ev Hanımı

Memleketi: Bartın

Derleme Yeri: Orduyeri Mahallesi

Kaynak Şahıs Numarası: 20

Adı ve Soyadı: Ali Yakın

Doğum Tarihi:

Mesleği: Emekli

Memleketi: Bartın

Derleme Yeri: Orduyeri Mahallesi

Kaynak Şahıs Numarası: 21

Adı ve Soyadı: Hasan Dilmaç

Doğum Tarihi: 1968

Mesleği: Emekli

Memleketi: Bartın

Derleme Yeri: Bartın Üniversitesi Rektörlüğü

Kaynak Şahıs Numarası: 22

Adı ve Soyadı: Zülgari Yağcı

Doğum Tarihi: 1956

Mesleği: Esnaf

Memleketi: Bartın

Derleme Yeri: Kardeşler Isıcam ve Çerçeve

Kaynak Şahıs Numarası: 23

Adı ve Soyadı: Safiye Demir

Doğum Tarihi:

Mesleği: Ev hanımı

Memleketi: Zonguldak

Derleme Yeri: Gülgenpınarı Köyü

Kaynak Şahıs Numarası: 24

Adı ve Soyadı: Tanju Arslan

Doğum Tarihi: 1994

Mesleği: Oto Boyacısı

Memleketi: Bartın

Derleme Yeri: Kaptan Amca Oto boya

Kaynak Şahıs Numarası: 25

Adı ve Soyadı: Göksel Yağcı

Doğum Tarihi: 1984

Mesleği: Galerici

Memleketi: Bartın

Derleme Yeri: Kardeşler Otomotiv

Kaynak şahıs Numarası: 26

Adı ve Soyadı: Sungur Furkan Hatipoğulları

Doğum Tarihi: 1994

Mesleği: Hurdacı

Memleketi: Bartın

Derleme Yeri: Bartın Yalı Yürüyüş Yolu

Kaynak şahıs Numarası: 27

Adı ve Soyadı: Satı Lütfü Okçu

Doğum Tarihi:

Mesleği: Ulus Köylerine Hizmet Derneği Başkanı

Memleketi: Bartın (Ulus)

Derleme Yeri: Ulus Beko Bayii

Kaynak şahıs Numarası: 28

Adı ve Soyadı: Mehmet Azaklı

Doğum Tarihi: 1964

Mesleği: Muhtar

Memleketi: Bartın

Derleme Yeri: Kayadibi Köyü

Kaynak Şahıs Numarası: 29

Adı ve Soyadı: Eda Melek Belden

Doğum Tarihi: 1993

Mesleği: Öğretmen

Memleketi: Kastamonu_Cide

Derleme Yeri: Bartın Üniversitesi

Kaynak Şahıs Numarası: 30

Adı ve Soyadı: Hakem Çetin

Doğum Tarihi: 1960

Mesleği: İl Genel Meclisi Üyesi

Memleketi: Bartın

Derleme Yeri: Kızılelma Köyü

Kaynak Şahıs Numarası: 31

Adı ve Soyadı: Emre Gündoğdu

Doğum Tarihi: 1998

Mesleği: Tekniker

Memleketi: Bartın

Derleme Yeri: Eskişehir

Kaynak Şahıs Numarası: 32

Adı ve Soyadı: Güray Kartal

Doğum Tarihi: 1985

Mesleği: İşçi

Memleketi: Bartın

Derleme Yeri: Bartın Çağlayan

Kaynak Şahıs Numarası: 33

Adı ve Soyadı: Serhat Hızıoğlu

Doğum Tarihi: 1994

Mesleği: Klinik Psikolog

Memleketi: Bartın

Derleme Yeri: Kıbrıs

Kaynak Şahıs Numarası: 34

Adı ve Soyadı: Mesut Uğur

Doğum Tarihi: 1974

Mesleği: Esnaf

Memleketi: Bartın

Derleme Yeri: Kemerköprü Caddesi

Kaynak Şahıs Numarası: 35

Adı ve Soyadı: Âdem Öztekneci

Doğum Tarihi: 1970

Mesleği: Öğretmen

Memleketi: Bartın

Derleme Yeri: Bartın

Kaynak Şahıs Numarası: 36

Adı ve Soyadı: Hüseyin Remzi Uğur

Doğum Tarihi: 1990

Mesleği: Aşçı

Memleketi: Bartın

Derleme Yeri: Terkehaliller Köyü

Kaynak Şahıs Numarası: 37

Adı ve Soyadı: Münir Fazıl Seyhan

Doğum Tarihi:

Mesleği: Muhtar

Memleketi: Bartın

Derleme Yeri: Bartın Kırtepe Mahallesi Muhtarlığı

Kaynak Şahıs Numarası: 38

Adı ve Soyadı: Sercan Çubuk

Doğum Tarihi: 1994

Mesleği: Veteriner Hekim

Memleketi: Bartın

Derleme Yeri: Uğurlar Köyü

Kaynak Şahıs Numarası: 39

Adı ve Soyadı: Anıl Erginsu

Doğum Tarihi: 1994

Mesleği: Yönetmen ve Esnaf

Memleketi: Bartın

Derleme Yeri: Bartın Hükümet Caddesi

Kaynak Şahıs Numarası: 40

Adı ve Soyadı: Soner Güzel

Doğum Tarihi: 1995

Mesleği: Halk Otobüsü Şoförü

Memleketi: Bartın

Derleme Yeri: Uzunöz Köy

Kaynak Şahıs Numarası: 41

Adı ve Soyadı: Serhat Bayar

Doğum Tarihi: 1994

Mesleği: Vekil Öğretmen

Memleketi: Zonguldak

Derleme Yeri: Kozcağız İmam Hatip Ortaokulu

Kaynak Şahıs Numarası: 42

Adı ve Soyadı: Reşat Güney

Doğum Tarihi: 1951

Mesleği: Esnaf/TMD Bartın Şubesi Başkanı

Memleketi: Bartın

Derleme Yeri: Yıldız Köyü

Kaynak Şahıs Numarası: 43

Adı ve Soyadı: Arif Burak Keskin

Doğum Tarihi: 1993

Mesleği: Özel Eğitim Öğretmeni

Memleketi: Trabzon

Derleme Yeri: Kozcağız Çok Programlı Lisesi

Kaynak Şahıs Numarası: 44

Adı ve Soyadı: Hamdi Gençalp

Doğum Tarihi: 1962

Mesleği: OGM' de Ormancı

Memleketi: Bartın (Kurucaşile)

Derleme Yeri: Kurucaşile

Kaynak Şahıs Numarası: 45

Adı ve Soyadı: Ali Sarı

Doğum Tarihi: 1950

Mesleği: Emekli

Memleketi: Bartın (Kurucaşile)

Derleme Yeri: Kurucaşile Tekkeönü Kırathanesi

Kaynak Şahıs Numarası: 47

Adı ve Soyadı: Osman Aktürk

Doğum Tarihi: 1954

Mesleği: Emekli

Memleketi: Bartın (Kurucaşile)

Derleme Yeri: Kurucaşile Çayaltı Köyü

Kaynak Şahıs Numarası: 46

Adı ve Soyadı: Mete Kar

Doğum Tarihi: 1998

Mesleği: Öğrenci

Memleketi: Kastamonu

Derleme Yeri: Kastamonu - Cide

Kaynak Şahıs Numarası: 48

Adı ve Soyadı: Hasan Balcı

Doğum Tarihi: 1953

Mesleği: Emekli

Memleketi: Bartın (Kurucaşile)

Derleme Yeri: Kurucaşile Danişment Köyü

Kaynak Şahıs Numarası: 49

Adı ve Soyadı: Mehmet Özdemir

Doğum Tarihi: 1971

Mesleği: Muhtar

Memleketi: Bartın

Derleme Yeri: Kurucaşile Demirci Köyü

Kaynak Şahıs Numarası: 50

Adı ve Soyadı: Ahmet Abalı

Doğum Tarihi: 1992

Mesleği: Vekil Öğretmen

Memleketi: Ankara

Derleme Yeri: Bartın Arıt YİBO

Kaynak Şahıs Numarası: 51

Adı ve Soyadı: Ali Büyükböcek

Doğum Tarihi: 1932

Mesleği: Ahşap Tekne Ustası

Memleketi: Bartın (Kurucaşile)

Derleme Yeri: Kurucaşile Limanı

Kaynak Şahıs Numarası: 52

Adı ve Soyadı: Âdem Demirel

Doğum Tarihi: 1956

Mesleği: Muhtar

Memleketi: Bartın (Kurucaşile)

Derleme Yeri: Kurucaşile Hisar Köy

Kaynak Şahıs Numarası: 53

Adı ve Soyadı: Nihat Yasa

Doğum Tarihi: Paylaşılmadı

Mesleği: Öğretmen ve Yerel Tarih Araştırmacısı

Memleketi: Bartın (Kurucaşile)

Derleme Yeri: Ankara

Kaynak Şahıs Numarası: 54

Adı ve Soyadı: Ahmet Yavuzarslan

Doğum Tarihi: 1958

Mesleği: Muhtar

Memleketi: Bartın(Kurucaşile)

Derleme Yeri: Kurucaşile Kanatlı Köyü Kiraathanesi

Kaynak Şahıs Numarası: 55

Adı ve Soyadı: Hasan Kaya

Doğum Tarihi: 1955

Mesleği: Muhtar

Memleketi: Bartın (Kurucaşile)

Derleme Yeri: Kurucaşile Kapısuyu Köyü Plajı

Kaynak Şahıs Numarası: 56

Adı ve Soyadı: Cemil Ayaş

Doğum Tarihi: Paylaşılmadı

Mesleği: Emekli

Memleketi: Bartın

Derleme Yeri: Bartın

Kaynak Şahıs Numarası: 57

Adı ve Soyadı: Metin Gençalp

Doğum Tarihi:

Mesleği: Emekli

Memleketi: Kurucaşile

Derleme Yeri: Kurucaşile Kiraathanesi

Kaynak Şahıs Numarası: 58

Adı ve Soyadı: Hüseyin Eldemir

Doğum Tarihi:

Mesleği: Muhtar

Memleketi: Bartın (Kurucaşile)

Derleme Yeri: Ovatekkeönü Muhtarlığı

Kaynak Şahıs Numarası: 59

Adı ve Soyadı: Doğançan Aktaş

Doğum Tarihi: 1994

Mesleği: Marangoz

Memleketi: Bartın

Derleme Yeri: Bartın Karaköy Köyü

Kaynak Şahıs Numarası: 60

Adı ve Soyadı: Bekir Ertan

Doğum Tarihi:

Mesleği: Emekli

Memleketi: Ulus

Derleme Yeri: Ulus Müzesi

Kaynak Şahıs Numarası: 61

Adı ve Soyadı: Kubilay Güdük

Doğum Tarihi: 1973

Mesleği: İŞçi

Memleketi: Bartın

Derleme Yeri: Gülgenpınarı Fırını

Kaynak Şahıs Numarası: 62

Adı ve Soyadı: Sefai Demir

Doğum Tarihi: 1983

Mesleği: Memur

Memleketi: Bartın

Derleme Yeri: Teklas Kauçuk

Kaynak Şahıs Numarası: 63

Adı ve Soyadı: Gökay Alkan

Doğum Tarihi: 1994

Mesleği: Öğrenci

Memleketi: Bartın

Derleme Yeri: Kızılelma Köyü

Kaynak Şahıs Numarası: 64

Adı ve Soyadı: Ahmet Çevik

Doğum Tarihi:

Mesleği: Emekli

Memleketi: Ulus

Derleme Yeri: Ulus Apdipaşa

Kaynak şahıs Numarası: 65

Adı ve Soyadı: Zühtü Sütçü

Doğum Tarihi:

Mesleği: Emekli

Memleketi: Bartın (Ulus)

Derleme Yeri: Bartın Ulus Kadı Köyü

Kaynak şahıs Numarası: 66

Adı ve Soyadı: Selahattin Kaya

Doğum Tarihi: 1965

Mesleği: Emekli

Memleketi: Bartın (Ulus)

Derleme Yeri: Bartın

Kaynak şahıs Numarası: 67

Adı ve Soyadı: Muzaffer Açıkgöz

Doğum Tarihi: 1960

Mesleği: Emekli

Memleketi: Bartın (Ulus)

Derleme Yeri: Bartın Ulus Köklü Köyü

Kaynak Şahıs Numarası: 68

Adı ve Soyadı: Ramazan Gökalp

Doğum Tarihi:-

Mesleği: Emekli

Memleketi: Bartın (Ulus)

Derleme Yeri: Bartın Ulus Küllü Köyü

Kaynak Şahıs Numarası: 69

Adı ve Soyadı: Ramazan Tığ

Doğum Tarihi: 1968

Mesleği: Muhtar

Memleketi: Bartın

Derleme Yeri: Bartın Avara Kıraathanesi

Kaynak Şahıs Numarası: 70

Adı ve Soyadı: Recep Akdeniz

Doğum Tarihi:

Mesleği: Muhtar

Memleketi: Bartın (Amasra)

Derleme Yeri: Amasra Meydanı

Kaynak Şahıs Numarası: 71

Adı ve Soyadı: Ali Duran

Doğum Tarihi: -

Mesleği: Emekli

Memleketi: Bartın (Amasra)

Derleme Yeri: Amasra

Kaynak Şahıs Numarası: 72

Adı ve Soyadı: Hüseyin Gündoğdu

Doğum Tarihi: 1955

Mesleği: Emekli

Memleketi: Amasra

Derleme Yeri: Esenler Köyü

Kaynak Şahıs Numarası: 73

Adı ve Soyadı: Soner İnce

Doğum Tarihi:

Mesleği: İşçi

Memleketi: Bartın

Derleme Yeri: Orduyeri Mahallesi

Kaynak Şahıs Numarası: 74

Adı ve Soyadı: Özkan Kaya

Doğum Tarihi: 1976

Mesleği: Muhtar

Memleketi: Amasra

Derleme Yeri: İnpiri Köyü

Kaynak Şahıs Numarası: 75

Adı ve Soyadı: Abdullah Yağcı

Doğum Tarihi:

Mesleği: Şoför

Memleketi: Bartın

Derleme Yeri: Bartın Yağcı Köyü

Kaynak Şahıs Numarası: 76

Adı ve Soyadı: Müjgan Saban

Doğum Tarihi: 1955

Mesleği: Ev Hanımı

Memleketi: Bartın

Derleme Yeri: Orduyeri Mahallesi

Kaynak Şahıs Numarası: 77

Adı ve Soyadı: Mete Çelik

Doğum Tarihi: 1998

Mesleği: Aşçı

Memleketi: Bartın

Derleme Yeri: Amasra

Kaynak Şahıs Numarası: 78

Adı ve Soyadı: Erhan Sagay

Doğum Tarihi: 1994

Mesleği: Bekçi

Memleketi: Bartın

Derleme Yeri: Amasra

Kaynak Şahıs Numarası: 79

Adı ve Soyadı: Hatice Olgun

Doğum Tarihi: 1986

Mesleği: Tıbbi Sekreter

Memleketi: Bartın

Derleme Yeri: Bartın Devlet Hastanesi

Kaynak Şahıs Numarası: 80

Adı ve Soyadı: Enver İzmirli

Doğum Tarihi:

Mesleği: Esnaf

Memleketi: Bartın

Derleme Yeri: Çatmaca İzmirli Kafe

Kaynak Şahıs Numarası: 81

Adı ve Soyadı: Hüseyin Çomak

Doğum Tarihi: 1953

Mesleği: Emekli

Memleketi: Bartın

Derleme Yeri: Akıncılar Köyü

Kaynak Şahıs Numarası: 82

Adı ve Soyadı: Aziz Mennan

Doğum Tarihi: 1987

Mesleği: Jeolog

Memleketi: Adana

Derleme Yeri: Türkiye Petrolleri A.O

Kaynak Şahıs Numarası: 83

Adı ve Soyadı: İbrahim Çelik

Doğum Tarihi:

Mesleği: Esnaf

Memleketi: Bartın

Derleme Yeri: Çelik Motor

Kaynak Şahıs Numarası: 84

Adı ve Soyadı: Hasan Başoğlu

Doğum Tarihi: 1978

Mesleği: Temizlik Görevlisi

Memleketi: Zonguldak

Derleme Yeri: Bartın Üniversitesi

Kaynak Şahıs Numarası: 85

Adı ve Soyadı: Ali Vahap Davran

Doğum Tarihi: 1992

Mesleği: Polis

Memleketi: Bingöl

Derleme Yeri: Bartın Üniversitesi

Kaynak Şahıs Numarası: 86

Adı ve Soyadı: Hasan Saraç

Doğum Tarihi: 1970

Mesleği: Öğretmen

Memleketi: Bartın

Derleme Yeri: Kozcağız Çok Programlı Lisesi

Kaynak Şahıs Numarası: 87

Adı ve Soyadı: Cevat Sargın

Doğum Tarihi:

Mesleği: Marangoz

Memleketi: Bartın

Derleme Yeri: Çaybükü Köyü

Kaynak Şahıs Numarası: 88

Adı ve Soyadı: Cahit Parıldar

Doğum Tarihi: 1982

Mesleği: Oto Servis

Memleketi: Bartın

Derleme Yeri: Parıldar Oto Servis

Kaynak Şahıs Numarası: 89

Adı ve Soyadı: Tülay Çevik

Doğum Tarihi: 1994

Mesleği: Reklamcı

Memleketi: Ulus

Derleme Yeri: Apdipaşa Belediyesi

Kaynak şahıs Numarası:90

Adı ve Soyadı: Hüseyin Aydoğan

Doğum Tarihi:

Mesleği: Müzisyen

Memleketi: Bartın

Derleme Yeri: Düğün Organizasyonu

Kaynak şahıs Numarası: 91

Adı ve Soyadı: Gamze Erke

Doğum Tarihi: 1994

Mesleği: Öğretmen

Memleketi: İstanbul

Derleme Yeri: Bartın Üniversitesi

Kaynak şahıs Numarası: 92

Adı ve Soyadı: Müfit şimşek

Doğum Tarihi: 1983

Mesleği: Temizlik Personeli

Memleketi: Bartın

Derleme Yeri: şiremirçavuş Köyü

Kaynak Şahıs Numarası: 93

Adı ve Soyadı: Nurettin Ertürk

Doğum Tarihi: 1960

Mesleği: Emekli

Memleketi: Bartın

Derleme Yeri: Hasanefendi Köyü

Kaynak Şahıs Numarası: 94

Adı ve Soyadı: Ersin Yalçın

Doğum Tarihi: 9 Haziran

Mesleği: Emekli

Memleketi: Bartın (Ulus)

Derleme Yeri: Bartın Ulus Meydanı

Kaynak Şahıs Numarası: 95

Adı ve Soyadı: Mustafa Yurt

Doğum Tarihi: 1959

Mesleği: Emekli

Memleketi: Bartın (Ulus)

Derleme Yeri: Bartın Ulus Hocaoğlu Köyü

Kaynak Şahıs Numarası: 96

Adı ve Soyadı: Recep Üstünyer

Doğum Tarihi: 1972

Mesleği: Muhtar

Memleketi: Bartın

Derleme Yeri: Bartın Karşiyaka Köyü

Kaynak Şahıs Numarası: 97

Adı ve Soyadı: Fatih Özdemir

Doğum Tarihi: -

Mesleği: Emekli

Memleketi: Bartın

Derleme Yeri: Mamak Köyü

Kaynak Şahıs Numarası: 98

Adı ve Soyadı: Ahmet Güner

Doğum Tarihi: 1968

Mesleği: Emekli

Memleketi: Bartın

Derleme Yeri: Sütlice Köyü

Kaynak Şahıs Numarası: 99

Adı ve Soyadı: Halil Ayhan

Doğum Tarihi: -

Mesleği: İşçi

Memleketi: Bartın

Derleme Yeri: Sofular Köyü

Kaynak Şahıs Numarası: 100

Adı ve Soyadı: Ekrem Çetin

Doğum Tarihi: -

Mesleği: Emekli

Memleketi: Bartın

Derleme Yeri: Şabankadı Köyü

Kaynak Şahıs Numarası: 101

Adı ve Soyadı: Hayati Er

Doğum Tarihi: 1952

Mesleği: Emekli

Memleketi: Bartın

Derleme Yeri: Bartın Uluköy Köyü

Kaynak Şahıs Numarası: 102

Adı ve Soyadı: Mustafa Kar

Doğum Tarihi: 1947

Mesleği: Emekli

Memleketi: Kastamonu

Derleme Yeri: Kastamonu Cide

Kaynak Şahıs Numarası: 103

Adı ve Soyadı: Erkan Çamurcuoğlu

Doğum Tarihi: 1977

Mesleği: Oto Teknik Servis

Memleketi: Bartın

Derleme Yeri: Bartın Oto Sanayisi

Kaynak Şahıs Numarası: 104

Adı ve Soyadı: Egemen Kambur

Doğum Tarihi: 1997

Mesleği: Esnaf

Memleketi: Bartın

Derleme Yeri: Orduyeri Egemen Gıda

Kaynak Şahıs Numarası: 105

Adı ve Soyadı: Hüseyin Pınaroğlu

Doğum Tarihi: -

Mesleği: Muhtar

Memleketi: Bartın

Derleme Yeri: Kümesler Köyü

Kaynak Şahıs Numarası: 106

Adı ve Soyadı: Ali Bekil

Doğum Tarihi: 1996

Mesleği: Öğrenci

Memleketi: Adana

Derleme Yeri: Bartın Üniversitesi

Kaynak Şahıs Numarası: 107

Adı ve Soyadı: Murat Dilmaç

Doğum Tarihi: 1973

Mesleği: Şoför

Memleketi: Bartın

Derleme Yeri: Toptancılar Sitesi

Kaynak Şahıs Numarası: 108

Adı ve Soyadı: Atike Özden

Doğum Tarihi: 1995

Mesleği: Öğretmen

Memleketi: Maraş

Derleme Yeri: Bartın Üniversitesi

Kaynak Şahıs Numarası: 109

Adı ve Soyadı: Hatice Belden

Doğum Tarihi: 1966

Mesleği: Emekli

Memleketi: Kastamonu

Derleme Yeri: Kastamonu-Cide

Kaynak Şahıs Numarası: 110

Adı ve Soyadı: Hayriye Kar

Doğum Tarihi: 1944

Mesleği: -

Memleketi: Kastamonu

Derleme Yeri: Kastamonu-Cide

Kaynak Şahıs Numarası: 111

Adı ve Soyadı: Muharrem Demir

Doğum Tarihi: 1961

Mesleği: - Yolcu Taşıma

Memleketi: Bartın (Kurucaşile)

Derleme Yeri: Kastamonu-Cide

Kaynak Şahıs Numarası: 112

Adı ve Soyadı: Mesut Yirmibeş

Doğum Tarihi: 1988

Mesleği: Kasiyer

Memleketi: Bartın

Derleme Yeri: Bartın Merkez

Kaynak Şahıs Numarası: 113

Adı ve Soyadı: Erol Akkan

Doğum Tarihi: 1966

Mesleği: Emekli

Memleketi: Bartın

Derleme Yeri: Bartın Merkez

Kaynak Şahıs Numarası: 114

Adı ve Soyadı: Abdullah Kambur

Doğum Tarihi: 1969

Mesleği: İŖçi

Memleketi: Bartın

Derleme Yeri: Bartın Merkez

Kaynak Ŗahıs Numarası: 115

Adı ve Soyadı: İbrahim Ilıca

Doğum Tarihi: 1969

Mesleği: Emekli

Memleketi: Bartın

Derleme Yeri: Bartın Merkez

Kaynak Ŗahıs Numarası: 116

Adı ve Soyadı: Nevzat Kar

Doğum Tarihi: 1979

Mesleği: - Otomotiv

Memleketi: Kastamonu

Derleme Yeri: Kastamonu -Cide

Kaynak Ŗahıs Numarası: 117

Adı ve Soyadı: Gölizar Kar

Doğum Tarihi: 1976

Mesleği: Ev Hanımı

Memleketi: Kastamonu

Derleme Yeri: Kastamonu - Cide

Kaynak Şahıs Numarası: 118

Adı ve Soyadı: Kübra Kahveci

Doğum Tarihi: 1995

Mesleği: Öğretmen

Memleketi: Bartın - Ulus

Derleme Yeri: Bartın Merkez

Kaynak Şahıs Numarası: 119

Adı ve Soyadı: Gülten Özdemir

Doğum Tarihi: 1989

Mesleği: Öğretmen

Memleketi: Bartın - Saraydüzü

Derleme Yeri: Bartın Merkez

Kaynak Şahıs Numarası: 120

Adı ve Soyadı: Atahan Uzun

Doğum Tarihi: 1998

Mesleği: Acil Tıp Teknisyeni

Memleketi: Bartın

Derleme Yeri: Bartın Merkez

Kaynak Şahıs Numarası: 121

Adı ve Soyadı: Nurettin Ertürk

Doğum Tarihi: 1939

Mesleği: Emekli

Memleketi: Bartın

Derleme Yeri: Bartın

Kaynak Şahıs Numarası: 122

Adı ve Soyadı: Eren Çok

Doğum Tarihi: 1983

Mesleği: Okul Müdürü

Memleketi: Bartın

Derleme Yeri: Bartın

Kaynak Şahıs Numarası: 123

Adı ve Soyadı: Erhan Öksüz

Doğum Tarihi: 1990

Mesleği: Aşçı

Memleketi: Bartın

Derleme Yeri: Akgöz Köyü

Kaynak Şahıs Numarası: 124

Adı ve Soyadı: Yunus Bayram

Doğum Tarihi: 1990

Mesleği: Güvenlik Görevlisi

Memleketi: Bartın

Derleme Yeri: Akpınar Köyü

Kaynak Şahıs Numarası: 125

Adı ve Soyadı: Ertan Dakin

Doğum Tarihi: 1993

Mesleği: Sürücü Kursu Eğitmeni

Memleketi: Bartın

Derleme Yeri: Ağdacı Köyü

Kaynak Şahıs Numarası: 126

Adı ve Soyadı: Yılmaz Baloğlu

Doğum Tarihi: 1985

Mesleği: Kasiyer

Memleketi: Bartın

Derleme Yeri: Budakdüzü Köyü

Kaynak Şahıs Numarası: 127

Adı ve Soyadı: Fatma Kar

Doğum Tarihi: 1942

Mesleği: Emekli

Memleketi: Kastamonu-Cide

Derleme Yeri: Bartın

Kaynak Şahıs Numarası: 128

Adı ve Soyadı: Özkan Çetin

Doğum Tarihi: 1969

Mesleği: Emekli

Memleketi: Bartın

Derleme Yeri: Bartın Merkez

Kaynak Şahıs Numarası: 129

Adı ve Soyadı: Enes Önen

Doğum Tarihi: 1996

Mesleği: Öğrenci

Memleketi: Bartın

Derleme Yeri: Bartın Merkez

Kaynak Şahıs Numarası: 130

Adı ve Soyadı: Burhan Işık

Doğum Tarihi: 1974

Mesleği: Güvenlik Görevlisi

Memleketi: Bartın

Derleme Yeri: Bartın Merkez

Kaynak Şahıs Numarası: 131

Adı ve Soyadı: Ferhat Zengin

Doğum Tarihi: 1973

Mesleği: Marangoz

Memleketi: Bartın

Derleme Yeri: Bartın Merkez

Kaynak Şahıs Numarası: 132

Adı ve Soyadı: Kubilay Kütük

Doğum Tarihi: 1972

Mesleği: Kasiyer

Memleketi: Bartın

Derleme Yeri: Bartın Merkez

Kaynak Şahıs Numarası: 133

Adı ve Soyadı: İsmail Akça

Doğum Tarihi: 1966

Mesleği: Emekli

Memleketi: Bartın

Derleme Yeri: Bartın Merkez

Kaynak Şahıs Numarası: 134

Adı ve Soyadı: Ömer Güneç

Doğum Tarihi: 1970

Mesleği: İşçi

Memleketi: Bartın

Derleme Yeri: Bartın Merkez

Kaynak Şahıs Numarası: 135

Adı ve Soyadı: Mustafa Özarkan

Doğum Tarihi: 1971

Mesleği: Su Tesisatçısı

Memleketi: Bartın

Derleme Yeri: Bartın Merkez

Kaynak Şahıs Numarası: 136

Adı ve Soyadı: Temel Kuru

Doğum Tarihi: -

Mesleği: Muhtar

Memleketi: Bartın

Derleme Yeri: Bartın-Alapınar Köyü

Kaynak Şahıs Numarası: 137

Adı ve Soyadı: Barış Kaynak

Doğum Tarihi: 1995

Mesleği: Öğrenci

Memleketi: -

Derleme Yeri: Bartın Merkez

Kaynak Şahıs Numarası: 138

Adı ve Soyadı: Kemal Ünlü

Doğum Tarihi: 1970

Mesleği: Kasap

Memleketi: Bartın

Derleme Yeri: Bartın Merkez

Kaynak Şahıs Numarası: 139

Adı ve Soyadı: Barış Dilmaç

Doğum Tarihi: 1997

Mesleği: Hemşir

Memleketi: Bartın

Derleme Yeri: Bartın-Ordueyri

Kaynak Şahıs Numarası: 140

Adı ve Soyadı: Fatma Öztürk

Doğum Tarihi: 1944

Mesleği: Ev Hanımı

Memleketi: Bartın

Derleme Yeri: Bartın Merkez

Kaynak Şahıs Numarası: 141

Adı ve Soyadı: Ünal Sarıkaya

Doğum Tarihi: 1982

Mesleği: Banka Müdürü

Memleketi: Bartın

Derleme Yeri: Bartın Merkez

Kaynak Şahıs Numarası: 142

Adı ve Soyadı: Okan Demirci

Doğum Tarihi: 1997

Mesleği: Öğrenci

Memleketi: -

Derleme Yeri: Bartın Merkez

Kaynak Şahıs Numarası: 143

Adı ve Soyadı: İlhan Yılmaz

Doğum Tarihi: 1971

Mesleği: İşletmeci

Memleketi: Bartın

Derleme Yeri: Bartın Merkez

Kaynak Şahıs Numarası: 144

Adı ve Soyadı: Figen Akım

Doğum Tarihi: 1977

Mesleği: İşletmeci

Memleketi: Bartın

Derleme Yeri: Bartın Merkez

Kaynak Şahıs Numarası: 145

Adı ve Soyadı: Rifat Bağdatlı

Doğum Tarihi: 1950

Mesleği: Emekli Öğretmen

Memleketi: Bartın

Derleme Yeri: Bartın-Bağdatlı Köyü

Kaynak Şahıs Numarası: 146

Adı ve Soyadı: Kenan Timur

Doğum Tarihi: 1978

Mesleği: Pide Ustası

Memleketi: Bartın

Derleme Yeri: Bartın Merkez

Kaynak Şahıs Numarası: 147

Adı ve Soyadı: Korhan Birsöz

Doğum Tarihi: 1981

Mesleği: Emlakçı

Memleketi: Bartın

Derleme Yeri: Bartın Merkez

Kaynak Şahıs Numarası: 148

Adı ve Soyadı: Jerfi Toprak

Doğum Tarihi: 1975

Mesleği: İşletmeci

Memleketi: Bartın

Derleme Yeri: Bartın Merkez

Kaynak Şahıs Numarası: 149

Adı ve Soyadı: Mustafa Küçüktabak

Doğum Tarihi: 1970

Mesleği: Kuyumcu

Memleketi: Bartın

Derleme Yeri: Bartın Merkez

Kaynak Şahıs Numarası: 150

Adı ve Soyadı: Yasemin Altunsaban

Doğum Tarihi: 1988

Mesleği: Müşteri Hizmetleri

Memleketi: Bartın

Derleme Yeri: Bartın Merkez

KAYNAKLAR

Alakuş, Ali Osman (2004). Kùltür Kavramı Tanımlamalarına İlişkin Bir Analiz. *Milli Eğitim Dergisi*(164). 8.4.2019 tarihinde dhgm.meb.gov.tr/yayimlar/dergiler/Milli_Egitim_Dergisi/164/alakus.htm adresinden alındı

Abdurrahman, Varis (2004). Türklerin Ad Koyma Gelenekleri Üzerine Bir İnceleme. *Millî Folklor*. Yıl 16, Sayı 61, (s. 124-133).

Acıpayamlı, Orhan, Ülkütaşır, M., Şakir ve Koşar Hamit Zübyr (1992). *Türklerde Ad Verme Adetleri*, AİBÜ Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, Cilt:18, Sayı: 1, (263-291)

Aça, Mehmet Oğuz, M. Öcal, Özkan Saltık Tuba, Müge Ercan, Ekici Metin, Arslan Mustafa, Düzgün Dilaver, Eker Öğüt Aktan Gülin ve Akarpınar Bahar (2012) *Türk Halk Edebiyatı El Kitabı*, Ankara: Grafiker Yayınları

Akar, Ali, (2006), Renge Bağlı Yer Adlandırmalarında Muğla Örneği, *Muğla Üniv. Fen – Edebiyat Fak., Sosyal Bilimler Enst. Dergisi*, Sayı: 20, Yıl: 2006/1, s. 51 – 63, Muğla.

Aksan, Doğan (1972). Anadolu Yer Adları Üzerine En Yeni Araştırmalar, *Türk Dili Araştırmaları Yıllığı-Belleten* (185-193)

Aksan, Doğan (1974). *Anadolu Yer Adları Üzerine En Yeni Çalışmalar*, URL-

Aksan, Doğan (1982). *Her Yönüyle Dil (Ana Çizgileriyle Adbilim)-3*

Aksan, Doğan (1998). *Her Yönüyle Dil: Ana Çizgileriyle Dil Bilim*, Türk Dil Kurumu Yayınları, Ankara: C. III, s. 107-109.

Aksan, Doğan (2007). *Her Yönüyle Dil, Ana Çizgileriyle Dilbilim*. Ankara: TDK Yayınları.

Aksan, Doğan (2009), *Her Yöniyle Dil (Ana Çizgileriyle Adbilim)-3*, Ankara: TDK Yayınları.

Aktaş, Erhan (2013). Mehmet Fuat Köprülü'de Folklor ile Halk Edebiyatı Algısı ve Bunlar Üzerine Yaptığı Çalışmalar. *Türk Dünyası İncelemeleri Dergisi*, 1(13), 151-175, 154

Alagöz, Cemil Arif. (1984) Türkiye Yer Adları Üzerine Bazı Düşünceler. *Türk Yer Adları Sempozyumu*. Ankara: Başkanlık Basımevi

Araz, Selime. (2015). *Cadde ve Sokak Adlandırmalarının Kentsel Kimlik ve Toplumsal Bellek Üzerindeki Etkilerinin Değerlendirilmesi: Ayvalık ve Cunda Örneği* Yüksek Lisans Tezi. Balıkesir. 08 19, 2019 tarihinde https://www.academia.edu/29810777/CADDE_VE_SOKAK_ADLANDIRMA_LARININ_KENTSEL_TOPON%C4%B0M%C4%B0_KENTSEL_K%C4%B0ML%C4%B0K_%C3%9CZER%C4%B0NDEK%C4%B0_ETK%C4%B0LER%C4%B0N%C4%B0N_DE%C4%9EERLEND%C4%B0R%C4%B0LMES_%C4%B0_AYVALIK_ve_CUNDA_%C3%96RNE%C4%9E%C4%B0 adresinden alındı

Artun Erman. (2011). *Türk Halk Edebiyatına Giriş*, Adana: Karahan Kitapevi

Art Gazetesi, Sayı: 3, Sayfa: 5, Bartın, 01.07.2000

Art Gazetesi, Art Belgeseli. Sayı: 4, Sayfa: 3, Bartın, 01.08.2000

Art Gazetesi, Art Belgeseli Sayı: 8, Sayfa: 4, Bartın, 01.09.2000

Aşçıoğlu, Erkan (1970). İktisadi ve Sosyal Yönleriyle Bartın. Bartın Ticaret ve Sanayi Odası Yayınları, İstanbul

Aşçıoğlu, Erkan, *Bartın*. Bartın: Ticaret ve Sanayi Odası Yayınları

Aşçıoğlu, Erkan. (2006). *Bartın ve Kökleri*. Bartın

Aşçıoğlu, Erkan. (2011). *Bartın'da Tarih*. Bartın: Sargın Ofset Matbaacılık

Aygül, Hasan Hüseyin (2015). Birlikte Yaşama Kültürü Bağlamında İnsan-Doğa Diyalektiği. Kırgızistan: *Akademik Bakış Dergisi*.

- Aysever, Levent (2001). *Kratylos: Adların Doğruluğu ve Bilgi*. Hacettepe Türkçe Sözlük, 2005
- Bartın Kumluca, Sayı:01, Şubat 2007, Sayfa:8
- Bartın Kumluca, Sayı:06, Temmuz 2007, Sayfa:9
- Bartın Kumluca, Sayı: 10, Kasım 2007, Sayfa:11
- Bartın Kumluca, Sayı:11, Aralık 2008, Sayfa:9
- Bartın Kumluca, Sayı:13, Mart 2008, Sayfa:9
- Başgöz, İlhan. (2002). *Giriş. İ. Başgöz içinde, Sibiry'a'dan Bir Masal Anası* (s. 2). Ankara: Kültür Bakanlığı Yayınları.
- Başkan, Özcan. (1984). *Türkiye Köy Adları Üzerine Yeni Bir Deneme*. Türk Yer Adları Sempozyumu Bildirileri. Ankara: Başkanlık Basımevi
- Başkan, Özcan. (1970). "Türkiye Köy Adları Üzerine Bir Deneme." *Türk Dili Araştırmaları Yıllığı- Belleten*. s. 237-248;
- Başgöz, İlhan (1976). "İnsan Adları ve Toplum". *Türk Dili Dergisi* Mart, 33/294, (s. 164-170)
- Bulut, İhsan. (1996). Sorgun Yöresi Köy ve Mevki Adlarının Kaynakları. *Akademik Araştırmalar Sosyal Bilimler Dergisi*, (3), 30-40. s.30-40
- Caferoğlu, Ahmet (1966) . Aydın İli Ağızlarından Örnekler Etnografya Bakımından Özellikleri, *TDAY-Belleten*. Ankara.
- Ceylan, Mehmet Akif. (2007) "Üsküdar'da Bazı Yer Adları Üzerine İncelemeler I.", *Uluslararası Üsküdar Sempozyumu VI*. Üsküdar / İstanbul.
- Cunbur, Müjgan. (1984) Evliya Çelebi Seyahatnamesi'nde Yer Adları. *Türk Yer Adları Sempozyumu*. Ankara. Başkanlık Basımevi
- Connerton, Paul. (2014). *Modernite Nasıl Unutturur*. (Çev. Kübra Kelebekoğlu), 2. Baskı. İstanbul: Sel Yayıncılık.

- Çelebi, Ümmühan (2007). *Sakarya İli Yerleşim Yeri Adları*, Yüksek Lisans Tezi. Sakarya: Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Çelebi, Zafer (2005 Ekim). *18. Yüzyıl Osmanlı Coğrafya Yazarı Uluslu İbrahim Efendi ve Bilinmeyen Yönleriyle Tarihsel Coğrafyamız*. Altın Kalem Yayınları, İzmir
- Çelik, Celalettin (2006). “Kültürel Sembol Olarak İsimler: İsim Sosyolojisine Giriş”. *Çukurova Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*. 6/2, (s. 39-60).
- Çok, Eren. (2016). *Paflagon'dan Ulus'a*. Ankara: Pelin Ofset Yayınevi
- Durbilmez, Bayram ve Tekin, Fatma, (2014). Nevşehir Yöresi Yerleşim Adları Üzerine Bir Değerlendirme. *Folklor/Edebiyat Dergisi*. c.20, no.1
- Dundes, Alan (1934-2005). Folklor Nedir. *Milli Folklor Dergisi*. (çev. Mirzaoğlu, F., Gülay) cilt.20 sayı.27
- Erdal, Tuğçe Işıkhhan (2010). *Hikâyesi ve Efsaneleriyle Gaziantep Semtleri*. İstanbul: İQ Kültür Sanat Yayıncılık, s.38-40
- Ekici, Metin (2007). *Halk Bilgisi Derleme ve İnceleme Yöntemleri*. Ankara: Geleneksel Yayıncılık
- Ekici, Metin. (2012). Avrupa'da Folklor Teriminin İlk Kullanımı. M. E. Öcal Oğuz içinde, *Türk Halk Edebiyatı El Kitabı* (s. 13). Ankara: Grafiker Yayınları.
- Ekici, Metin, (2012). *Halk, Halk Bilimi ve Halk Bilgisi Üzerine Bir Deneme*. Ankara: Milli Folklor(45),
- Emiroğlu, Mecdi (1984) *Türk Yer Adları Sempozyumu* Ankara: Başkanlık Basımevi
- Eren, Hasan (1965), Yer Adlarımızın Dili. *TDAY Belleten*, 246. -155-165
- Erinç, Sıtkı (1995). *Kültür Sanat Sanat Kültür*, İstanbul: Çınar Yayınları. s.78
- Eröz, Mehmet, (1984). Sosyolojik Yönden Türk Yer Adları. *Türk Yer Adları Sempozyumu*. Ankara. Başkanlık Basımevi
- Ersoy, Ruhi, (2009). *Tarih Folklor İlişkisi Baraklar Örneği Disiplinlerarası Bir Yaklaşım Denemesi*. Ankara: Akçağ Yayınları

- Focuault, Michel, (2015). *Kelimeler ve Şeyler İnsan Bilimlerinin Bir Arkeolojisi*. (çev. Kılıçbay, Mehmet Ali.). İmge Kitapevi
- Gökyay, Orhan Şaik, (1984) Türkçe Yer Adlarında Kişilerin ve Olayların Payı. *Türk Yer Adları Sempozyumu*. Ankara: Başkanlık Basımevi
- Gökalp, Ziya (2010). *Türkçülüğün Esasları*, İstanbul: Kamer Yayıncılık
- Gökalp, Ziya. (1913). *Halk Medeniyeti I-Başlangıç*. İstanbul: Halk Doğru Dergisi(14), 23 Temmuz Tarihli Nüsha.
- Gülensoy, Tuncer (1995). *Türkçe Yer Adları Kılavuzu*. Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.
- Gülensoy, Tuncer (1984). Elazığ, Bingöl ve Tunceli İlleri Yer Adlarına Bir Bakış. *Türk Yer Adları Sempozyumu*. Ankara: Başkanlık Basımevi
- Gönen, Sinan, (2007), Efsanelere Göre İnsan Adlarından Kaynaklanan Yerleşim Yeri Adları ve Beyşehir Adı. Konya: *Konya Selçuk Üniversitesi Fen – Edebiyat Fak. Edebiyat Dergisi*, Yıl: 2007, Sayı: 17, s. 257 – 266,
- Güner, İbrahim ve Ertürk, Mustafa, (2004), Türkiye İl Merkezi Kent Adlarının Kaynakları Üzerine Bir Araştırma. Muğla: *Muğla Üni. Sosyal Bilimler Ent. Dergisi*. 40-58
- Güvenç, Bozkurt, (1985), *Kültür Konusu ve Sorunlarımız*. İstanbul: Remzi Kitapevi.
- Gözaydın, Nevzat. (1991), *Folklor Dünyasından*. Ankara: Yargı Yayınları.
- Hacıgökmen, Mehmet Ali (1996). XVI. Yüzyıla Ait Tahrir Defterine Göre Alanya'da Yer Adları Hakkında Bir Araştırma. Ankara: *Milli Folklor-393*. s 30
- Hizmetli Mustafa, Bağdatlı Çam Fatma, Yıldırım İbrahim, Çetin Emrah, Karakök Tunay ve Aşçıoğlu, Erkan (2014), “*Osmanlı'dan Cumhuriyet'e Belge ve Fotoğraflarla Bartın*”, Bartın Üniversitesi Yayınları no.15
- Jeager, H. (1967). *Historische Geographie Westermann Das Geographis He Seminer*, (s. 26-29). Braunsch.

- Kalaycı, Bircan, (2019). *Halk Bilimi/Folklor Tarihsel Süreç*. 8 4, 2019 tarihinde <http://turkoloji.cu.edu.tr/HALKBILIM/26.php> adresinden alındı
- Karaçetin, Habib, (1984) Antik Çağ'da Anadolu'da Tarihi Yer Adları. *Türk Yer Adları Sempozyumu* Ankara: Başkanlık Basımevi
- Kılıçbay, Mehmet Ali, 5. Baskı, Ankara: İmge Kitabevi. Farklılaşan Ad Verme Kültürü. *Millî Folklor*, 26/101, (s.291-306).
- Kırzioğlu, Fahrettin, (1984). Selçuklu Fetih'lerinden Önce Doğu Anadolu'da Türk Boy ve Oymakları'ndan Kalma Dağ ve Su Adları. *Türk Yer Adları Sempozyumu Bildirileri*. Ankara: Başbakanlık Basımevi. (s. 75-96).
- Kibar, Osman, (2005). *Türk Kültüründe Ad Verme*. Ankara: Akçağ Yayınları.
- Korkmaz, Zeynep, (2007). *Türkiye Türkçesi Grameri*. Ankara: TDK Yay.
- Köse, Aynur, (2014). *Değişimin Gölgesindeki Gelenek: Popüler Diziler ve Farklılaşan Ad Verme Kültürü*. Ankara: Millî Folklor, 26/101, (s.291-306).
- Köprülü, Mehmet Fuat, (1914). Yeni Bir İlim: Halkiyat: Folk-Lore, *Halk Edebiyatı El kitabı (İçinde)* (s. 469). Ankara: Grafiker Yayınları.
- Köprülü, Mehmet Fuat (1925). Oğuz Etimolojisine Dair Tarihi Notlar. İstanbul: *İstanbul Üniversitesi Türkiyat Mecmuası*, Cilt:1, (s. 185-221)
- Kurgun, Levent (2002). *Denizli İli Yer Adları*. (Yayınlanmamış Doktora Tezi). Pamukkale Üniversitesi, Denizli.
- Kurgun, Levent (2006), Denizli İlinde Boy Adlarından Kaynaklanan Orun Adları. Ankara: *Türk Kültürü ve Hacı Bektaş Veli Araştırma Dergisi*, Sayı: 39, s.33-42,
- Kurgun, Levent (2005). Burdur İli Orun (Yerleşim Yeri) Adlarında Oğuz İzleri, Burdur: *1.Burdur Sempozyumu* s.261-265
- Kurt, Yılmaz (1998). İskilip Kazasında Yer ve Kişi Adları (16. yüzyıl). *Türk Kültüründe İz Bırakan İskilipli Âlimler*. içinde (46-76), Ankara: Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları.

- Mehmedoğlu, Alaeddin ve Aliyeva, (1999). Yer Adları Tarihin Aynasıdır. *Türk Kùltürü Dergisi*, Sayı: 37, 437-552
- Memmedov, Yunus (2005). Onomastik Birimlerle Lùgat Birimleri Arasında Leksik-Semantik Alaka. *Türk Dünyası İncelemeleri Dergisi*, II, 5:401-406.
- Memişoğlu, Ragıp ve Hacaloğlu, Yücel. (2010). *Dede Korkut Destanlarında Adları Geçen Oğuz Beylerinin İzlerini Taşıyan Yer Adları Üzerine Bir Deneme* (URL-38)
- Oğuz, Öcal (2012). *Türk Halk Edebiyatı El Kitabı*. Ankara: Grafiker Yayınları.
- Orcan, Salih (1984). Toponimi Coğrafî Yer Adları Standardizasyonunun Millî ve Milletlerarası Önemi. *Türk Yer Adları Sempozyumu Bildirileri*, Ankara: Başkanlık Basımevi
- Owen, Trefor, (2005). Folklor ve Popüler Kùltür. (Çev. Selcan Gürçayır), *Milli Folklor*, Sayı: 65
- Ölçer, Evrim, (2003) *Türkiye Masallarında Toplumsal Cinsiyet Ve Mekân İlişkisi*. Bilkent Üni. S.B.E T.D.E A.B.D Yüksek Lisans Tezi, Danışman: Prof. Dr. Talat Halman, Ankara
- Önal, Gündüz, Aysun (2018). *Batı Antalya Yer Adları*. Isparta: Süleyman Demirel Üni. S.B.E. T.D.E. A.B.D. Yeni Türk Dili Bilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi, Danışman: Prof. Dr. Osman Yıldız. s.21
- Örnek, Sedat Veyis, (1973). *Budunbilim Terimleri Sözlüğü*. Ankara: TDK Yayınları.
- Örnek, Sedat Veyis, (2014). *Türk Halkbilimi*. Ankara: Bilgesu Yayıncılık. s.149
- Özakpınar, Yılmaz, (1999). *Kùltür ve Medeniyet Anlayışları ve Bir Medeniyet Teorisi*. İstanbul: Ötüken Yayınları.
- Özsemerci, Selma, (2019) *Çorum İli Yer Adlarının Halkbilimsel Açısından İncelenmesi*. Yozgat Bozok Üni. S.B.E T.D.E A.B.D, Yüksek Lisans Tezi, Danışman: Dr. Öğr. Üyesi Tuğçe Erdal, (s.21)

- Özteke, Volkan, (2010). *Türkiye'de Halkbiliminin Mimarları*. Ankara: Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Dergisi, 2(50), 194.
- Porzig, Walter, *Dil Denen Mucize*. I. Cilt, (çev. Prof. Dr. Vural Ülkü) K.B.Y, Ankara, 1985.
- Rasonyi, Laszlo, (1971). Tarihte Türklük Ankara: *Türk Kültürü Araştırma Enstitüsü Yayınları*: 39.
- Sakaoğlu, Saim, (1997). *Halk Edebiyatı, TDV İslam Ansiklopedisi*. (Cilt 15). İstanbul: TDV Yayınları.
- Sakaoğlu, Saim (1984). İnsan Adlarından Kaynaklanan Yer Adları. *Türk Yer Adları Sempozyumu Bildirileri*. Ankara. Başkanlık Basımevi
- Schimmel, Annemarie, (2004). *İslamin Mistik Boyutları*. İstanbul: Kabalcı Yayınları
- Smith, Anthony, (2016). *Millî Kimlik*. (Çev. Bahadır Sina Şener). 8. Baskı, İstanbul: İletişim Yayınları.
- Süme, Mehmet, *Türklerde Yer Adı Verme Geleneği ve Oğuz Boylarının Bolu'daki İzleri*. 2018, (URL-39)
- Şahin İbrahim (2013). Türk Yer Ad Biliminde Terim ve Türk Sınıflandırması Sorunları. *Avrasya Terim Dergisi*,
- Şen, Serkan, (2008). Türkiye'de meyvelerden yararlanılarak verilmiş yer adları. *Erzincan: Turkish Studies*, C. 3, s. 5, s. 401 – 419.
- Tezcan, Mahmut, (2008). *Kültürel Antropoloji Giriş*. Ankara: Maya Akademi Yayıncılık.
- Tuan, Yi-Fu (2005). *Mekân ve Yer: Humanist Perspektif*, 20. Yüzyılda Amerikan Coğrafyasının Gelişimi, Yılmaz Arı (Editör), Konya: Çizgi Kitabevi
- Türk Dil Kurumu (2010). *Türkçe Sözlük*, TDK Yayınları, Ankara
- Türk Dil Kurumu (2018). *Türkçe Sözlük*, Ankara
- Tylor, Edward, (1920). *Primitive Culture* (Çev. Esra Dabağcı) London.

- Uygur, Nermi, (1984). *Kültür Kuramı*. İstanbul: Remzi Kitapevi, (s.18)
- Yakupoğlu, Cevdet, (2008). Kastamonu ve Çevresinde Meyve İle İlgili Yer Adları (13-15. Yüzyıllar). *Üsküp: Turkish Studies*, Cilt: 3/5
- Yakupoğlu, Cevdet, (2010) *Bartın Vakıfları*. Zonguldak: Post ve Post Matbaacılık
- Yaman, Talat Mümtaz, (1940) Cihannüma İlaveli Nüshası. *Ülkü Dergisi*, (s. 318)
- Yaşar, Hüseyin, (2003) *Bizim Köyümüz Bizim Kültürümüz ve Tarihimiz*, Devran Matbaacılık, Ulus-Bartın.
- Yazıcıoğlu, Hulusi, (1997). *Safranbolu, Safranbolu-Ulus-Karabük-Eflani*. Karabük: Özer Matbaası
- Yediyıldız, Bahaeddin, (1984). Türkiye'de Yer Adı verme Usulleri ve Yer Adı Değişikliklerinin Tarihi Gelişimi. *Türk Yer Adları Sempozyumu Bildirileri*, Ankara: Başkanlık Basımevi
- Yıldırım, Dursun, (1984). *Coğrafya'dan Vatan'a Geçiş ve Vatan'la Göç Ediş Problemi*. *Türk Yeradları Sempozyumu Bildirileri*, Ankara: Başbakanlık Basımevi.
- Yıldırım, Dursun, (1983) Türkiye'de Folklor Araştırmalarının Gelişim Evreleri. *Milli Folklor* Cilt: 3, Sayı: 21, (s. 122-123)
- Yinanç, Refet, (1984) XVI. Yüzyılda Doğu Anadolu Şehirlerinin Mahalle Adları. *Türk Yer Adları Sempozyumu Bildirileri*, Ankara: Başbakanlık Basımevi
- URL-1: <https://www.altayli.net/xvi-yuzyil-anadolusunda-oguz-boy-adli-yerlesmeler.html> , Erişim Saati: 09.10.2019 Erişim Saati: 23:00
- URL-2: <https://www.bartintso.org.tr/sayfalar/bartın/cografi-konum> Erişim Tarihi: 09.10.2019 ,Erişim Saati: 23:05
- URL-3: <https://www.bartintso.org.tr/sayfalar/bartın-ekonomisi/tarım> Erişim Tarihi: 09.10.2019 Erişim Saati: 23:10

- URL-4: <https://www.bartintso.org.tr/sayfalar/bartin-ekonomisi/ticaret> Erişim Tarihi: 09.10.2019, Erişim Saati: 23:12
- URL-5: <https://www.bartintso.org.tr/sayfalar/bartin-ekonomisi/madencilik> ,Erişim Tarihi: 09.10.2019, Erişim Saati: 21:00
- URL-6: <https://www.bartintso.org.tr/sayfalar/bartin-ekonomisi/sanayi> 09.10.2019, Erişim Saati: 21:10
- URL-7: <https://www.bartintso.org.tr/sayfalar/bartin-ekonomisi/ulastirma>, Erişim Tarihi:9.10.2019, Erişim Saati: 21:23
- URL-8: https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Heinrich_Kiepert._Asia_citerior.jpg Erişim Tarihi: 10.10.2019 Erişim Saati: 22:25
- URL-9: <https://islamansiklopedisi.org.tr/bartin> 3.10.2019, Erişim Saati: 18:15
- URL-10: <https://bartin.bel.tr/tarihce/> 3.10.2019 , Erişim Saati: 18:23
- URL-11:
http://www.tdk.gov.tr/index.php?option=com_bts&arama=kelime&guid=TDK.GTS.5cdc85275dd2d8.67912636 , Erişim Tarihi: 12.05.2019, Erişim Saati: 14:55
- URL-12: <http://www.kurucasile.gen.tr/arit-tarihi/> Erişim Tarihi: 28.03.2018, Erişim Saati: 14:38
- URL-13:
http://www.tdk.gov.tr/index.php?option=com_bts&arama=kelime&guid=TDK.GTS.5ce30271e4bb57.42168919, Erişim Tarihi: 02.01.2019, Erişim Saati: 23.45
- URL-14:
http://www.tdk.gov.tr/index.php?option=com_bts&view=bts&kategori1=veritbn&kelimesec=188053 8.10.2019, Erişim Tarihi: 26.07.2018, Erişim Saati: 15:42

URL-15:

http://www.tdk.gov.tr/index.php?option=com_bts&arama=kelime&guid=TDK.GTS.5d9c82d5472b94.10170842 , Erişim Tarihi: 08.10.2018, Erişim Saati: 16:55

URL-16: <https://docplayer.biz.tr/6651336-Milli-mucadele-doneminde-cevat-rifat-atilhan-mustafa-murat-cay.html>Erişim Tarihi: 16.03.2019, Erişim Saati: Saat: 13:07

URL-17:

https://www.academia.edu/17844302/Sarayl%C4%B1_K%C3%B6y%C3%BC_ve_Asarl%C4%B1k_Tepesi , Erişim Tarihi: 12.09.2018, Erişim Saati: 18.38

URL-18: <http://www.kurucasile.gen.tr/bartın-amasra-kurucasile-ve-ulusun-koylerinin-degistirilen-koy-adlari/> , 10.05.2019, Erişim Saati: 16:48

URL-19:

https://ipfs.io/ipfs/QmR1gzPYUwxEUWHbeRggZzfYy5Fxs8Qc7hXUUnJQwxrZq/wiki/Yanaz%2C_Bart%C4%B1n.html, Erişim Tarihi: 12.02.2019, Erişim Saati: 17:33

URL-20:

http://www.tdk.gov.tr/index.php?option=com_bts&arama=kelime&guid=TDK.GTS.5d9d9eef6f7149.61862129 Erişim Tarihi: 09.10.2019, Erişim Saati: 12:01

URL-21: <http://www.kurucasile.gen.tr//dizlermezeci-koyu/> Erişim Tarihi: 26.01.2019, Erişim Saati: 18:43

URL-22: <http://www.kurucasile.gen.tr/gomecogullari/gomec-ve-komec-yer-adlari/> Erişim Tarihi: 26.07.2018 Erişim Saati: 19:36

URL-23: <http://www.costafarms.com/plants/lamium> Erişim Tarihi: 09.09.2019 Erişim Saati: 20:08

URL-24:

http://www.tdk.gov.tr/index.php?option=com_bts&arama=kelime&guid=TDK.

GTS.5ce2f810b379b3.30118055, Erişim Tarihi: 11.03.2019, Erişim Saati: 15:08

URL-25: <https://islamansiklopedisi.org.tr/arama/?q=%C3%87erde&p=m>, Erişim Tarihi: 21.09.2018 Erişim Saati: 23.55

URL-26: <http://www.kurucasile.gen.tr/bartın-amasra-kurucasile-ve-ulusun-koylerinin-degistirilen-koy-adlari/> Erişim Tarihi: 23.05.2019, Erişim Saati: 00:53

URL-27: http://www.tdk.gov.tr/index.php?option=com_bts&arama=kelime&guid=TDK.GTS.5d9dba0cb875f3.94195079 Erişim Tarihi: 09.10.2019, Erişim Saati: 14:37

URL-28: http://www.tdk.gov.tr/index.php?option=com_bts&view=bts&kategori1=verils_t&ayn1=bas&kelime1=harılma Erişim Tarihi: 09.10.2019, Erişim Saati: 15:00

URL-29: <http://www.kurucasile.gen.tr/bartın-amasra-kurucasile-ve-ulusun-koylerinin-degistirilen-koy-adlari/>, Erişim Tarihi: 23.05.2018, Erişim Saat: 16.47

URL-30: <http://www.amasra.gov.tr/gockun-koyu>, Erişim Tarihi: 02.04.2019 Erişim Saati: 20:03

URL-31: <http://www.amasram.net/makaraci-koyu-21.html>, Erişim Tarihi: 06.05.2017 Erişim Saati: 14:15

URL-32: <https://www.soke.bel.tr/belediye/1/Tarih%C3%A7e>, Erişim Tarihi: 26.07.2018, Erişim Saati: 10.37

URL-33: Eren, <https://www.bilgicik.com/yazi/yer-adlarimizin-dili-prof-dr-hasan-eren/>, Erişim Tarihi: 29.05.2019 Erişim Saati: 17:36

URL-34: http://tdk.gov.tr/index.php?option=com_bts&arama=kelime&guid=TDK.GTS.5d9e8c5cc49c34.42317098 Erişim Tarihi: 28.06.2019, Erişim Saati: 21:38

URL-35:

http://www.tdk.gov.tr/index.php?option=com_gts&arama=gts&guid=TDK.GT.S.5d9e8f6eab394.53078359 Erişim Tarihi: 15.07.2019 Saat: 14:00

URL-36: <https://biruni.tuik.gov.tr/ilgosterge/?locale=tr> Erişim Tarihi: 26.09.2019 Saat: 17:39

URL-37 <http://www.bartinkulturturizm.gov.tr/Eklenti/30868,bartin-kultur-envanteri-2013.pdf?0> , Erişim Tarihi: 10.10.2019 Saat: 07.05

URL-38 <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/9251> , Erişim Tarihi: 10.10.2019 Saat: 8:30

URL-39 <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/534678> , Erişim Tarihi: 10.10.2019 Saat: 8:40

URL-40 <https://dergipark.org.tr/tr/pub/belleten/issue/38478/446187> , Erişim Tarihi: 10.10.2019 Saat: 10:30

ÖZGEÇMİŞ

Kişisel Bilgiler

Adı Soyadı : Ahmet Tahsin Dilmaç
Doğum Yeri ve Tarihi : Bartın; 26.07.1994

Eğitim Durumu

Lisans Öğrenimi : Bartın Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü
Yüksek Lisans Öğrenimi : Bartın Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Ana Bilim Dalı
Bildiği Yabancı Diller : İngilizce

İş Deneyimi

Stajlar : Bartın Köksal Toptan Anadolu Lisesi
Projeler ve Kurs Belgeleri : Bartın Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Pedagojik Formasyon Sertifikası
Çalıştığı Kurumlar : Bartın Üniversitesi, Bartın Arıt İlkokulu, Bursa Işıklar Jandarma Astsubay Meslek Yüksek Okulu

İletişim

E-Posta Adresi : ahmettahsindilmac@gmail.com

Tarih : 10/10/2019